

OKTÓBER 20., HÉTFŐ

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

elnök

(Az ülést 17.00-kor megnyitják.)

1. Az ülészak folytatása

Elnök. – Az Európai Parlament 2008. október 9-én, csütörtökön berekesztett ülését újból megnyitom.

2. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

3. A Parlament tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

4. A bizottságok és a küldöttségek tagjai

Elnök. – A Függetlenség/Demokrácia Képviselőcsoporttól kaptam egy indítványt, hogy Farage urat nevezzem ki Colman úr helyébe a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság tagjaként. Van ez ellen kifogás?

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Elnök úr, létezik egy minimális időszak az egy bizottságban eltöltött szolgálatra, vagy ez csak a mai napra szól?

Elnök. – Ezt a kérdést természetesen a Függetlenség/Demokrácia Képviselőcsoporthoz kellene intéznie, de arról biztosíthatom, hogy az Elnökök Értekezlete támogatni fogja a legnagyobb mértékű átláthatóságot ebben az ügyben.

Nigel Farage (IND/DEM). - Elnök úr, csak hogy megerősítsem osztrák kollégámat, valójában ennek a parlamenti ciklusnak az első két és fél évében tagja voltam a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságnak. Ezután átengedtem a helyet egy kollégámnak, aki két héttel ezelőtt teljesen nyugdíjba vonult a Parlamentből. Szóval, ellentétben azzal, amitől esetleg tartana, ez nem csak egy utolsó pillanatban elrendezett állás.

Elnök. – Nem válaszolt arra a kérdésre, hogy mennyi ideig kíván szolgálni ebben a bizottságban, de a megjegyzéseiből úgy veszem ki, hogy maradna ennek a parlamenti ciklusnak a végéig.

5. Együttdöntéssel elfogadott jogi aktusok aláírása: lásd a jegyzőkönyvet

6. Helyesbítés elfogadott szöveghez (az eljárási szabályzat 204a. cikke): lásd a jegyzőkönyvet

7. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

8. Szóbeli választ igénylő kérdések és írásbeli nyilatkozatok (benyújtás): lásd a jegyzőkönyvet

9. Tárgyalan írásbeli nyilatkozatok: lásd a jegyzőkönyvet

10. Petíciók: lásd a jegyzőkönyvet

11. Ügyrend

Elnök. – Kiosztásra került az erre az ülésre vonatkozó napirendtervezet végleges változata, amelyet az Elnökök Értekezlete 2008. október 16-i, csütörtöki ülésén állított össze az eljárási szabályzat 130. és 131. cikke alapján.

Hétfő, kedd és csütörtök:

Nincs módosítás.

Szerda:

A Regionális Fejlesztési Bizottság azt kérte, hogy az Európai Unió Szolidaritási Alapjáról szóló, a Bizottság részéről szóbeli választ igénylő kérdést halasszunk el a következő ülésre.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Elnök úr, valójában az a helyzet, hogy a Regionális Fejlesztési Bizottság kérésére a Szolidaritási Alapot övező kérdésekről szóló vita bekerült a szerdai napirendbe. Most viszont kitudódott, hogy az illetékes biztos, Hübner asszony, akivel nagyon szerettünk volna vitába szállni erről a kérdéssel, nem tud majd megjelenni.

Ez az oka, hogy a Bizottság Elnöksége és a különböző képviselőcsoportok koordinátorai egyaránt azt javasolták, hogy ezt a Parlament számára igen fontos vitát tartsuk a novemberi plenáris ülésen. Ezért azt kérnénk, hogy tegyük át a vitát a novemberi ülésre. Ennek a kérésnek kívántam hangot adni

(A Parlament elfogadja az indítványt)

(Az ügyszabályt elfogadják)

o

o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Elnök úr, csak arra szerettem volna felhívni a figyelmét, hogy a Toronyépület nyolcadik emeletén, az azóta eltelt időben, hogy utoljára Strasbourgban voltunk, legalább két képviselő irodáját nyitották ki és tárgyakat vittek el onnan. Azt szeretném tudni, hogy vajon csak véletlen egybeesésről van-e szó, vagy netán van arra bizonyíték, hogy más képviselők irodájába is behatoltak, és foglalmazzunk úgy, hogy „megszabadították” őket a dolgaiktól, amíg nem voltunk Strasbourgban. Ezt egészen elképesztőnek találom. Ha nem tudjuk biztosítani, hogy az irodáink a távollétünkben is biztonságban legyenek, akkor nagyon rossz a helyzet.

Elnök. – Nagyon köszönöm, Bradbourn úr. Az ügyet meg fogjuk vizsgálni; erről a főtitkár gondoskodik majd.

12. Egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben

Elnök. – A következő napirendi pont az egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben.

Petya Stavreva (PPE-DE) – (BG) Elnök úr, képviselőtársaim, Bulgária számára az egyik legnagyobb kihívást az európai alapokból származó források átlátható felhasználása jelenti. Országunk súlyos hibákat vétett az előcsatlakozási programok kezelésében, aminek eredményeként a PHARE, ISPA és SAPARD programok keretében több százmillió eurót zároltak. Ezek a zárolt összegek az Európai Bizottság részéről komoly jelzésnek tekintendők, amelyet a bolgár kormánynak helyesen kell értelmeznie, és hatályba kell léptetnie a beígért sürgős intézkedéseket.

Európai partnereinkhez hasonlóan minden bolgár polgárnak nagyobb elszántságot és állhatatosságot kell tanúsítania a korrupció és szervezett bűnözés elleni harcban és az európai alapok felhasználása feletti megbízható, hatékony ellenőrzés biztosításában. Nem engedhetünk meg magunknak egy elhibázott kezdetet, amikor a közösségi alapokból származó pénzügyi forrásokkal dolgozunk, mivel ez végzetes lenne Bulgária gazdaságára, mezőgazdaságára, a közép- és kisvállalkozói szektorra, és végül a bolgárok életszínvonalának létfontosságú emelésére nézve. Sajnálatos módon az európai alapok hazánkban zajló felhasználásában elkövetett hibák és hiányosságok fő áldozatai az átlagpolgárok, nem azok, akik az országot irányítják.

Az Európai Közösséghez való csatlakozással lehetőséget kaptunk arra, hogy európai pénzzel gazdálkodjunk, de ezt az európai szabályok szerint kell megtennünk. Ez egyben nemzeti érdek is. Ezért nem ringathatjuk magunkat abba az ábrándba, hogy a rendszer megreformálása nélkül is ki tudjuk javítani a hibáinkat.

Iliana Malinova Iotova (PSE) - (BG) Hölgyeim és uraim, a világ pénzügyi válsággal néz szembe, amelynek méretét és következményeit egyelőre senki nem tudja pontosan megjósolni. Egyesek már az 1920-as évek Amerikájában lejátszódott nagy gazdasági világválságához hasonlítják. Jelen pillanatban létfontosságú, hogy

együtt tegyünk a válság leküzdése érdekében. Egy évvel a választások előtt, válsághelyzetben komoly próbatétel áll előttünk. Vagy sikerül az embereket meggyőzni az európai projekt céljáról és szerepéről, vagy az ellenkező hatást érzük el, és megerősítjük bennük a kételkedést. Ezen a ponton minden másnál nagyobb szükségünk van egy aláírt Lisszaboni Szerződésre.

Eddigi közös erőfeszítéseinknek máris megvannak az első pozitív eredményei. Folytatnunk kell ezeket az erőfeszítéseket, legalább három irányban, mert a bankszektor stabilizálása az elsődleges szükséglet ugyan, ez önmagában még nem elég. Ebben a pillanatban csak a tüneteket kezeljük, anélkül hogy foglalkoznánk az okokkal. A jövőbeni európai jogalkotásnak meg kell erősítenie a pénzügyi piacokat ellenőrző és szabályozó mechanizmusokat. Konkrét intézkedésekből álló, nagyszabású csomagra van szükségünk, amely enyhíteni fogja a válság gazdaságra, gyáriparra, és különösen szociális szférára gyakorolt hatását.

Végül, de nem utolsósorban, különálló, speciális intézkedési programra van szükségünk az új tagállamok számára, amelyek még nem érték el az európai pénzügyi piacok fejlettségi szintjét, ugyanakkor őket is fenyegetik a válság közvetett következményei: a befektetések zuhanása, a hitelköltségek emelkedése és a kivitelek visszaesése.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Elnök úr, az európai választások előtt és után egyaránt meghallgathatjuk majd a szokásos sajnálatos értékelést, miszerint Európa túlzottan eltávolodott a polgáraitól. Azt kérdezem magamtól, mit tesz az Európai Parlament ebben az ügyben.

Nem olyan rég egy kollégámmal benyújtottunk egy online petíciót, amellyel egy bizottság keretében foglalkoznak, ugyanúgy, mint a többi petícióval. Ezt az online petíciót hozzávetőlegesen másfél millió ember írta alá, ami nagyjából megfelel Észtország lakosságának. A Petíciós Bizottság elnöke, Libicki úr nyomására az ügyet az Elnökök Értekezlete elé vitték, azzal a kéréssel, hogy adjanak engedélyt egy parlamenti vitára arról, hogy elvben hogyan kell kezelni az online petíciókat. Maga az a tény, hogy a szóban forgó petíció a Parlament székhelyéről szól, ilyenformán semmilyen szerepet nem játszik, mivel gyakran vitatunk meg ellentmondásos kérdéseket – és azt is jól tudom, hogy nem mindenki osztja a véleményemet. Az viszont, hogy egy ilyen vitát nem engedélyeznek, a másik oldalon pedig arról panaszkodunk, hogy Európa mennyire eltávolodott a polgároktól, egymással összeegyeztethetetlen.

Szeretném, ha az Elnökök Értekezlete tenne valamit ebben az ügyben, és talán akkor is észben tartaná ezt, amikor megint az Európa és a polgárok közötti távolságról szóló panaszkodásra kerül a sor.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Elnök úr, az európai és a globális gazdaságot sújtó gazdasági válság talán észre téríthet bizonyos, túlon túl lelkes személyeket. A válság még egy ok arra, hogy ne épüljön meg az északi gázvezeték. Bízom benne, hogy a gazdasági adatok végül majd meggyőzik azokat, akik nem hallgatnak a geopolitikai érvekre, azaz hogy nem bölcs dolog függőségbe kerülni az energiahordozók egyetlen beszállítójától, hogy az Unió tagállamai között belső szolidaritásra van szükség, illetve hogy a balti-tengeri ökoszisztémát valós veszély fenyegeti.

Közismert, hogy egy tengerfenéken húzódó csővezeték megépítése és használata lényegesen drágább, mint a javasolt szárazföldi alternatíva. A Gazprom egyáltalán nem vette fontolóra egy alternatív útvonal lehetőségét, amely politikailag és gazdaságilag stabil, kivétel nélkül a NATO-hoz vagy az Unióhoz tartozó országokon keresztül vezetne. Ez arra utal, hogy a beruházók szándékai finoman szólva kétesek. A moszkvai tőzsdét különösen rosszul érintette a világ tőzsdéinek összeomlása. A nehézségei minden előterjesztett észérvénél többet nyomhatnak a latban, beleértve az Európai Parlament véleményét is, amelyben a vállalkozás szárazföldi útvonalának komoly mérlegelését kérte. Van egy lengyel mondás, miszerint minden rosszban van valami jó – de a rossz ezúttal nagyon rosszat jelent.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Elnök úr, a múlt héten az Amnesty International beszámolt egy esetleges merényletkísérletről Karina Moszkalenko, orosz ügyvéd és az emberi jogok védelmezője ellen. Az autójában kis higanygömböket találtak. Moszkalenko asszony orosz állampolgárok képviselőjében körülbelül 30 ügyet nyert meg a strasbourgi Emberi Jogok Bíróságon az orosz állam ellen, és a mérgezési kísérlet is itt, Strasbourgban történt. Másnap a meggyilkolt Anna Politkovszkaja családját képviselte volna egy moszkvai bírósági meghallgatáson. Úgy tűnik, hogy a független oroszországi újságírók elleni gyilkosságsorozat után most a független ügyvédek a sor. Ezért szolidaritásunkat sürgősen ki kell mutatnunk a lehető leghatározottabb módon, hogy megvédjük azokat az embereket, akik segítenek azokon, akik magukon nem tudnak segíteni.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Elnök úr, az intézményi struktúrák valódi próbája – az EU-t is beleértve – válságos időkben van, márpedig most válságos időszakot élünk. Az úgynevezett új tagok integrációja nem fejeződött

be, a Lisszaboni Szerződést még nem ratifikálta az összes tagállam, az importált energiától való függőségünk pedig egyre nagyobb méreteket ölt.

Sajnos, miközben a közös fellépés elengedhetetlen, erre gyakran csak lassan és nehézkesen kerül sor, mivel a tagok jobban szeretik az egyéni megközelítést. Ha hagyjuk, hogy az utóbbi eluralkodjon az előbbivel szemben, Uniónk nagy veszélyben van – függetlenül a morális vonatkozástól, miszerint azoknak, akik a legjobban jártak vele, kötelessége gondoskodni arról, hogy erősödjön, ne gyengüljön. És ugyanez vonatkozik a NATO-ra is. Most minden eddigénél nagyobb szükségünk van közös elemzésekre, közös megfigyelésekre, közös álláspontokra és közös fellépésre, tekintettel az előttünk álló, egyre növekvő kihívásokra.

Tegyük így, hogy ne vádolhassanak bennünket azzal, hogy elpazaroltuk a sikeres együttműködés legemlékezetesebb példáját ezen az oly hosszú ideig háborúk dúlta kontinensen.

Fiona Hall (ALDE). - Elnök úr, mivel az energiahatékonyság javítása a leghatásosabb módszer a CO₂-kibocsátások csökkentésére, és tekintve, hogy a közszférának a 2006-os irányelvvel összhangban ebben a kérdésben példamutató szerepet kellene játszania, csaldott vagyok, hogy a strasbourgi parlamenti épületben elvégzett nagyszabású javítási munkálatokkal összefüggésben nem történtek energiahatékonysági fejlesztések. Szeretném tudni, hol lehet megtekinteni az épület energiateljesítményéről szóló tanúsítványt.

Ezen túlmenően, a hatóságok részéről teljességgel következtelen dolog, hogy az európai parlamenti képviselőknek megengedték, hogy a Parlament folyosóin egy bika életnagyságú modelljén gyűjtsenek aláírásokat a bikaviadalok elleni írásbeli nyilatkozat támogatására, ugyanakkor azt nem engedték meg, hogy aláírjanak egy lobogót az Európai Parlament egyetlen székhelyére felszólító írásbeli nyilatkozat támogatására. Az egységes székhellyel tudnánk leginkább lefaragni az energiafogyasztásunkat, és évi 200 millió eurót takaríthatnánk meg.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Elnök úr, az Európai Bizottságnak most kellene felülvizsgálnia az előhelyekről szóló irányelv működését az Európai Unióban. Véleményem szerint ezt az irányelvet túl szigorúan alkalmazzák, és most nagyobb rugalmasságra lenne szükség.

Az irányelv végrehajtása nagyszabású infrastrukturális fejlesztéseket akadályoz Írország nyugati részén, és a Galway City külső elkerülő viseli ennek következményeit. Ez egy olyan út, amelyre sürgősen szükség lenne, Galway lakossága pedig meg fogja szenvedni, ha ez a fejlesztés nem haladhat előre.

Ennek az irányelvnek soha nem az volt a célja, hogy akadályozza a nagyobb közüzemi munkálatokat. Dimas biztosnak most cselekednie kell, és felül kell vizsgálnia ezt az irányelvet, hogy ne akadályozzon olyan fontos fejlesztéseket, amelyek erősíthetnék a régió gazdaságát.

Brigitte Fouré (PPE-DE). - (FR) Elnök úr, a világban immár hetek óta súlyos pénzügyi válság zajlik. Sokszor elhangzott már, hogy ennek gyökerei az ellenőrizetlen kapitalizmus túlzásaiban, a konkrét alapokat nélkülöző profithajzásban és a pénzügyi rendszer szabályozásának hiányában keresendők. Ez az elemzés természetesen meglehetősen helytálló! Kevesebb hangsúly jutott viszont arra, hogy valutánk mekkora viharban találta volna magát az Európai Unió gazdasági és monetáris politikája nélkül. Az euro – mint kimutatták – sokkal jobban ellenállt a válságnak, mint ahogy a márka, a frank vagy a líra ellen tudott volna állni. Az is elég világosan látszik, hogy az Eurogroup által az Európai Unió Tanácsának soros elnökségétől származó kezdeményezés nyomán nyolc nappal ezelőtt meghozott határozatok azonnali hatással voltak a pénzügyi piacokra. Nyilvánvaló, hogy intézkedésekre lesz szükség, hogy a jövőben megelőzzük egy további pénzügyi válság előfordulását. Ahhoz azonban, hogy ezek hatékonyak legyenek, európai szinten kell meghozni őket. Ez a válság megmutatja nekünk, hogy az Európai Unió erős, ha egyhangúlag lép fel. Azt is bizonyítja, ha ezt még bizonyítani kellene, hogy a Lisszaboni Szerződésben előírt intézményi fejlesztésekre nagyobb szükség van, mint bármikor. Ezért több Európára és egy jobb Európára van szükségünk.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). - (ES) Az Európai Labdarúgó-szövetség durván bánik az Atlético Madriddal, a szurkolóival, sőt, még a spanyol rendőrséggel is. A probléma azonban általánosabb ennél, mivel ezek a szövetségi szervek hajlamosak fokozni a szankciókat, ha az emberek a rendes bíróságokhoz fordulnak.

Ez a középkori elképzelés, hogy rám egy bizonyos jog vonatkozik, rád meg egy másik, ellentét a jogrendünkkel és az európai intézményekkel. Ezért tehát reagálnunk kell. Valójában a végén oda fogunk jutni, hogy kénytelenek leszünk reagálni, mivel ezeknek az önkényes középkori zsarnokoknak is tiszteletben kell tartaniuk a jogot és Európánk szokásos eljárási garanciáit.

Magor Imre Csibi (ALDE). – (RO) Az Európai Bizottság által múlt héten előterjesztett, az illegális fakitermelésről szóló jogalkotási javaslatnak nagy győzelmet kellett volna jelentenie mindazok számára, akik az évek során aktívan kampányoltak a törvénytelen erdőirtás ellen. A Bizottság azonban egy minimalista, sőt, idealisztikus megoldás elfogadását választotta egy nagyon is valós probléma kezelésére.

Nincs előírás a fa legális eredetének igazolására vonatkozóan. A beszállítóknak nem kell bizonyítaniuk termékeik törvényes eredetét. Még az ilyen fajta fa birtoklását és értékesítését sem ismerik el közvetlenül bűncselekménynek. Ha bárki akarata szerint alakíthatja ki a normákat, és nem létezik független állami mechanizmus e tevékenység ellenőrzésére, az Európai Unió mindössze annyit tesz, hogy a jelenlegi törvénytelen gyakorlatokat bátorítja. Szégyen, hogy vállon veregetjük magunkat, mondván, hogy jó munkát végeztünk, miközben az Európai Unió piacáról származó fa törvényes eredetére vonatkozó ellenőrzések valójában továbbra is rendkívül lazák maradnak.

Az Európai Parlamentnek határozottabb álláspontot kellene képviselnie az ellenőrizetlen erdőirtás megállítására irányuló harcában. Ennek jegyében arra hívom fel képviselőtársaimat, valamennyi képviselőcsoportból, hogy dolgozzunk együtt e bizottsági javaslat érdemi javításán. Csak egy világos, hatékony törvény elfogadásával tudunk majd határozott üzenetet küldeni a beszállítók felé, jelezve, hogy nem tűrjük meg az illegális fakeskedelmet az EU-ban.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság miniszterelnöke, Gruevski úr múlt héten nagy vihart próbált kavarni, amit még Brüsszelbe is magával hozott. A tények egyszerűek: négy, a FYROM-ból származó újságíró, akik egy kis csoport által a térségben tartott katonai gyakorlatokra adott reakciókat próbálták rögzíteni, a rendőrkapitányságra kísérték személyazonosságuk megerősítése érdekében, mivel a személyazonosító kártyájuk nem volt náluk. Mindössze 20 percig tartották őket a rendőrkapitányságon. Úgy vélem, Gruevski úr intézkedése teljességgel elfogadhatatlan.

Azért is szeretném elítélni Gruevski úr fellépését, mert pár nappal ezelőtt megakadályozta a Koszovóba tartó, a NATO katonai erejéhez tartozó görög katonai egységek skopjei áthaladását. Mindeközben csatlakozni szeretne a NATO-hoz.

Evgeni Kirilov (PSE). - Elnök úr, múlt héten az EP küldöttségével együtt Azerbajdzsánba látogattam az elnökválasztás megfigyelése érdekében, amelyet túlnyomórészt a demokratikus normákkal összhangban rendeztek meg. Több parlamenti képviselővel és magas szintű tisztviselővel is találkoztunk, köztük a külügyminiszterrel. Ennek eredményeként azt kell mondanom, hogy csak tovább mélyült az a kezdeti félelmem, miszerint a Nabucco projekt ügyében gyakorlatilag semmi nem történt. Azerbajdzsán még csak nem is tud e projekt kereteiről.

Az Európai Bizottság eddig semmit nem tett azon kívül, hogy aláírt egy általános együttműködési megállapodást az energia területén. Szerintem ez nevetséges, hogy egyrészt hallhatjuk, ahogy a biztosok folyamatosan hangzatos szavakkal ecsetelik, milyen fontos ez a projekt az egész Európa számára, ugyanakkor az egyes uniós országokra hagyják a feltételekről szóló tárgyalásokat. Hazámban, Bulgáriában, azt szoktuk mondani, hogy nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél. Ebben a konkrét esetben túl sok a zörgés, miközben sehol nincs a szél, azt pedig mindnyájan tudjuk, hogy nagyon erős versennyel nézünk szembe. Ha a Bizottság nem aktivizálja magát elég gyorsan, a végén az egész projekt füstbe megy.

Eoin Ryan (UEN). - Elnök úr, szerintem mindnyájan örömmel fogadjuk azt a tényt, hogy a pénzügyi piacokon megkezdődött egyfajta visszatérés a normális állapotokhoz. Ez a válság azonban sajnos nem egy fronton zajlik, és más területekkel is foglalkozni kell. Ezek közé tartozik a hitelkártyák piaci szegmensének egésze.

A hitelek terén a jelenlegi gyakorlat fenntarthatatlannak bizonyult, az egyének szintjén és tágabb értelemben egyaránt. Az elmúlt években tévéműsorok, újság- és folyóiratickek hívták fel a figyelmet annak veszélyeire, amikor olyan emberek rendelkeznek több hitelkártyával, akiknek már egy ilyen kártya kifizetése is problémát jelent. Nyilvánvalóan az egyén dolga, hogy e tekintetben felelősségteljesen járjon el, de a pénzügyi intézményeké is, és egyre nagyobb mértékben a kiskereskedőké, hogy felelősen járjanak el, amikor ezeket a kártyákat reklámozzák és odaadják.

A nyilvánosság képviselőiként a mi dolgunk, hogy gondoskodjunk polgáraink megfelelő tájékozottságáról. Stabilizálhatjuk a piacokat, próbálkozhatunk a tőkeinjekciókkal, de ha nem foglalkozunk a felelős hitelezői tevékenység kérdésével – nemcsak nemzeti és nemzetközi szinten, hanem a gazdasági rendszer valamennyi szintjén –, akkor a fellendülés végül valószínűleg csak korlátozott és fenntarthatatlan lesz. Hogy ezt elhelyezzem a megfelelő kontextusban: a hitelkártyák értékpapírosított piaca körülbelül olyan nagy, mint a másodlagos jelzáloghitel-piac.

Livia Járóka (PPE-DE). - Elnök úr, évről évre nagymamák, anyák és lányok ezrei esnek áldozatul a mellráknak. Az európaiakat különösen nagymértékben érinti ez a betegség: az európai nők körében a mellrák a leggyakoribb daganatos betegség, amelyből becslések szerint minden évben 430 000 új esetet diagnosztizálnak.

E szörnyű betegség leküzdése érdekében az első lépés a tudatosság. Ebben a hónapban az európaiaknak a korai felismerést kell előtérbe helyezniük a megelőzés elsődleges módjaként. A felismerés ebben nagyon fontos, meghatározó jelentőségű kérdés, mivel Amerikában például az esetek 41%-át nagyon korai szakaszban diagnosztizálják, míg ez az arány Európában csak 29-30%.

Az EU-ban azonban 10 nő közül egynél kialakul a mellrák, mielőtt betöltené a 80 éves kort; és minden két és fél percben újabb nőnél diagnosztizálják a mellrákot. A mellrákkal kapcsolatban a nyers valósághoz az is hozzátartozik, hogy minden hét és fél percben egy nő belehal ebbe a betegségbe. Európában 2006-ban 132 000 nő halt meg mellrák miatt. Az idén októberben a döntéshozatal minden szintjén szükség van a mellrákkal kapcsolatos tudatosságot, a korai felismerést és a megelőzést erősítő intézkedésekre.

Richard Corbett (PSE). - Elnök úr, a közvélemény sok tagállamban nem érti, hogy – különösen a gazdasági válság idején – miért költünk évi közel 200 millió eurót arra, hogy idejünk Strasbourgba, különösen azután, hogy ezt egy negyedévig szüneteltettük, és nagyon sikeresen meg tudtuk tartani az üléseket Brüsszelben.

Ráadásul ezért nagyon gyakran a Parlamentet érik a vádak, holott természetesen a tagállamok, a nemzeti kormányok rendelkeznek a helyzet megoldásához szükséges hatáskörrel.

Tekintettel a francia elnökség jelenlétére, szeretném felkérni a kormányokat e kérdés újbóli mérlegelésére, és mivel mindnyájan tudjuk, hogy Franciaország és Strasbourg számára egyaránt elfogadható megoldásra kell jutnunk, azt javasolnám, hogy a Brüsszelbe költöző parlamenti ülések helyett Strasbourgban esetleg ülésezhetne az Európai Tanács. Ebben lenne bizonyos intézményi logika. A Bizottságnak, a Parlamentnek és a szokásos Miniszterek Tanácsának, amelyek napi szintű párbeszédet folytatnak, ugyanabban a városban, Brüsszelben kellene lenniük. Az Európai Tanácsnak, amely egy stratégiai szerv, bizonyos távolságot kellene tartania a mindennapos tevékenységektől. Ezért ülésezhetne Strasbourgban, amivel Strasbourg ugyanolyan presztízsre tenne szert, mint az Európai Parlament üléseivel.

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Elnök úr, az évek folyamán egyre inkább nyilvánvalóvá vált, hogy az EU adófizetőinek elege van abból, hogy évi 200 millió eurót fizetnek csak azért, hogy mi havi négy napot Strasbourgban dolgozhassunk. Konkrétan ezeknek az utazásoknak a környezetvédelmi hatása – tudtommal – átszámítva megfelel a jumbo jetek 13 000 transzatlanti útjának – és mindegyik egy olyan időszakban kerül sor, amikor maga a Parlament drákói szigorral próbál fellépni az európai vállalkozásokra vonatkozó környezetvédelmi rendeletben. Ez bizonyosan a bort iszik és vizet prédikál tipikus esete.

Az augusztusi és szeptemberi események bebizonyították, hogy nem szükséges ideutaznunk, hogy a Parlament brüsszeli épülete alkalmasabb a hivatalos üléseink lebonyolítására, és hogy az uniós polgárok lényegesen jobban örülnének annak, ha abbahagynánk ezt a havi szintű ingázást. Szerintem nonszensz, hogy a Parlament már oly régóta nem képes foglalkozni ezzel a kérdéssel, és nyomást gyakorolni a Tanácsra, hogy vessen véget ennek a repülő cirkusznak.

Elnök. – Köszönöm – mindig vannak új érvek.

Glyn Ford (PSE). - Elnök úr, bizonyára örömmel hallja majd, hogy én nem Strasbourgról fogok beszélni, sőt, még azt sem teszem szóvá, hogy a látása bizonyára romlott, hiszen az Ön által felszólított képviselők körülbelül fele láthatólag nem tartózkodik itt a teremben.

Amiről beszélni szeretnék, az a Penhallow-tűzeset – amelyet korábban már említettem itt a Házban – egy tűzserencsétlenség, amely tavaly augusztus 17–18-án történt a választókerületemben. Egy nemrég elkészült hírlevél szerint a tűzgátló ajtók nem voltak megfelelőek, sprinkler berendezéssel valójában meg lehetett volna menteni a hotelt a teljes leégéstől, és a tűz voltaképpen gyújtogatás volt. Ez mind spekuláció, egy bevallottan tapasztalatlan tűzoltótól, de az a probléma, hogy a hivatalos jelentést sem a tűzoltóság, sem a rendőrség nem adta ki.

Mivel Kuneva biztos éppen most vizsgálja az európai szállodák tűzbiztonságának javítására irányuló javaslatokat, megkérhetném arra, hogy szorgalmazza az Egyesült Királyság hatóságainál egy jelentés tényleges kiadását, hogy végre a végére járhassunk ennek az ügynek?

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Gyakran elhangzik manapság, hogy a fák nem nőnek az égig. A bankoknak sikerült meggyőzni a gyengéket és rászorulókat arról, hogy az 1%-ra felvett kölcsönökből jó életet élhetnek, ugyanakkor arra már nem hívták fel a figyelmüket, hogy ez az 1% csak korlátozott időre szól, és ez hamarosan véget ér. A mindenáron való profithajzás a pénzügyi rendszer összeomlását vonta maga után. A kérdés részletesebb vizsgálatát a pénzügyi szakértőkre hagyom, én mindössze annyit szeretnék tenni, hogy óva intek a korlátlan szabadságtól egy olyan területen, amely engem is érint, és amellyel itt a Házon belül megbíztak.

Ma azokban a társadalmakban, ahol a férfiak és nők száma milliárdokban mérhető, milliók ölik meg a lányokat. A nők választási szabadsága a szülés előtti diagnosztikával szövetkezve a női nem kiirtásának eszközévé vált. Most már jól tudjuk, hogy a profit nem emelkedhet a végtelenségig, és ugyanez az erkölcs területéről is bizonyosan elmondható. A korlátlan szabadság ellenünk fordul. Meg kell tanulnunk felismerni azt a pillanatot, amikor egy fa eléri a természetes magasságát, és tisztelni azért, ami.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Elnök úr! Magyarország két szomszédjánál, Ausztriában és Szlovéniában választásokat tartottak, és mind a két országban szociáldemokrata győzelem született. Említette, hogy Borut Pahor úr európai parlamenti képviselőtársunk lemondott mandátumáról, és valószínűleg Szlovénia miniszterelnöke lesz. Ugyanakkor, ami miatt szót kértem, hogy rendkívül aggasztó az, ami Ausztriában történt, hogy a szélső-jobboldal majd 30%-ot szerzett a legutóbbi választásokon. Ez az eredmény minden európai állampolgárt aggodalommal tölt el. A pénzügyi válság leküzdése mellett ma a legfontosabb európai feladat szerte Európában a szélsőséges jelenségek visszaszorítása. Nagyon jó, hogy a szociáldemokraták elnöke, a leendő kancellár Fayman úr határozottan kiállt, hogy semmiféle együttműködés nem lehet a szélső-jobboldallal Ausztriában. A barna-veszéllyel szemben valamennyi demokratikus, jobboldali-baloldali erőnek össze kell fogni Európában. Köszönöm a figyelmet.

Csaba Sógör (PPE-DE). – (HU) Soknyelvűség és kultúrák közti dialógus nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az egy kultúrához tartozók és egy nyelvet beszélők találkozassanak, nemzetközi szervezeteket, tanácskozó testületeket hozzanak létre. A franciaajkúak nemzetközi szervezete 5 kontinensen, 55 tagállamban, közel 200 millió franciául beszélő politikai, kulturális és gazdasági együttműködését segíti. A Zsidó Világszövetség '36 óta 100 országban hangolja össze tagjainak érdekvédelmét. Létezik egy Zsidó Parlamenti Képviselők Világegyesülete is. Románia külügyminisztériumának keretén belül működött egy határon-túli románok ügyosztályát is. Hasonló célból alakult meg a Kárpát-medencei Képviselők Fóruma is. A 8 országba szakadt magyarság politikai képviselői évente egyszer összeülnek megbeszélni közösségeik, országaik gondjait, jövőjét. Az európai normákkal össze nem egyeztethető, hogy bármely közösséget – legyen a francia, zsidó, román vagy magyar – békés érdekvédelmi törekvései miatt támadják, mint ahogy az a napokban Szlovákiában történik. Köszönöm.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) A TEN-T hálózat (transzeurópai közlekedési hálózat) jelenleg számos komoly kihívással néz szembe. Egyrésztől késések voltak tapasztalhatók mintegy 30 kiemelt projekt végrehajtásában az érintett tagállamoktól származó finanszírozás hiányából kifolyólag, másrésztől pedig immár 2005 óta jelen van az a vágy, hogy a TEN-T hálózat úgy bővüljön ki, hogy Európa közlekedési hálózatát integrálja az Unió szomszédos államainak hálózatával.

A Bizottság által a közelmúltban szervezett szeminárium gyakorlati vita- és konzultációsorozatot indított a kiemelt TEN-T projektek listájának 2010-es felülvizsgálatáról. Véleményem szerint nagysebességű vonatokra lenne szükség, amelyek Bukarestet, Constanțát és Szófiát összekötnék a többi európai fővárossal. Emellett a romániai kikötők és repülőterek fejlesztésének és a Románia, Moldova és Ukrajna közötti határszakaszon tervezett, határokon átnyúló projektek végrehajtásának is ismét be kellene kerülnie a kiemelt TEN-T projektek közé.

Ezen túlmenően a TRAN Bizottság küldöttsége, amely október elején Romániába látogatott, támogatja, hogy a Duna fontosabb szerepet kapjon az európai közlekedéspolitikai fejlesztésben.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Elnök úr, a globális pénzügyi válság, amely Amerika bankrendszerét összeomlással fenyegette, három héttel ezelőtt az Atlanti-óceánon innen is elkezdte szedni áldozatait. Választóim közül sokak számára a gazdasági katasztrófa korábban csak elméleti fogalom volt, de azóta ez már sokkal inkább a nyers valóság, semmint távoli veszély, hiszen sokan elvesztik az állásukat, az ingatlanárak mélyponton vannak, és szociális szolgáltatások szűnnek meg.

Üdvözlöm a Bizottság és a tagállamok gyors intézkedését a betétek biztosítása és a bankok tőkéjének alátámasztása terén, mivel egy globális válságnak nem kell sok idő ahhoz, hogy belföldre is begyűrűzzön.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) A közép-európai kommunista rendszerek az egyházat belső ellenségnek tekintették, és különösen akkor kezdtek félni tőle, amikor 1978. október 16-án a lengyelországi Karol Wojtylát pápává választották.

Szeretném megragadni ezt a lehetőséget, hogy köszönetet mondjak lengyel kollégáimnak, amiért felkértek, hogy csatlakozzak az Európai Parlamentben tartott, II. János Pál pápasága kezdetének 30. évfordulójáról és az Európai Parlament színe előtt, Strasbourgban elmondott beszédének 20. évfordulójáról megemlékező eseményt szervező csoporthoz. Szavainak – „Ne féljete!” – meghatározó szerepe volt a bátorság ösztönzésében, különösen a keresztények körében, és ez a bátorság vezetett el azokhoz az eszmei forradalmakhoz, amelyek Közép-Európában végül a totalitárius kommunizmus összeomlását vonták maguk után.

Az emberiség ma ismét keresztúthoz érkezett. Világunkat vagy virágzó kertté alakítjuk, vagy romlásba döntjük. Határozottan hiszem, hogy ma minden eddigénél jobban kell figyelniünk II. János Pál üzenetére.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Elnök úr, Corbett úr és mások beszédeire szeretnék reagálni a strasbourgi visszatérésünkkel és az ezzel járó működési költségekkel kapcsolatban.

Tény, hogy Európa nemcsak arról szól, hogy mi az ésszerű. Bár törekszik az ésszerűsége, egyúttal azonban jelképek alapján is működik. Nem képez egységes államot, és nem csak egy fővárossal működünk, ahol az összes intézményünk székhelye megtalálható. Egy részük itt van Strasbourgban; a Központi Bank Frankfurtban; a Gyógyszerügynökség pedig, úgy tudom, az Egyesült Királyságban.

Mindennek megvan az ára. Azt is tudjuk azonban, milyen árat kell fizetni Európa hiányaért; történelmünk során elégszer megfizettük ezt az árat. Ilyenformán a 200 millió euro – ha ez is azon elemek egyike, amelyek segítségével az intézmények helyesen tudnak működni, és például így válik lehetővé, hogy Európa jobban megértse a pénzügyi piacok problémáit, és a jövőben esetleg 1000 milliárd eurót takaríthasson meg a pénzügyi intézmények megmentésére szolgáló terveivel – szerintem nem túlzott ár a helyesen működő demokráciáért.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Azért kértem szót, hogy felhívhassam a Parlament figyelmét egy súlyos problémára a vidékfejlesztésre irányuló európai támogatások romániai igénybevételének folyamatával kapcsolatban. Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de a román hatóságok módszeresen megsértik a támogatások lehetséges kedvezményezettjeinek nyújtandó helyes, átlátható tájékoztatás elvét.

A román nemzeti vidékfejlesztési program két fontos intézkedéséhez a közelmúltban jelent meg a pályázati útmutató, mindenfajta promóciós vagy tájékoztató kampány nélkül, mindössze egy nappal a támogatás iránti pályázatok benyújtására kijelölt időszak kezdete előtt. A vidékfejlesztési támogatások odaítélésével járó bürokratikus teher bármely polgár számára rettenetes. A kért dokumentumok némelyikének beszerzéséhez legalább egy hónap szükséges, miközben a projektek benyújtására vonatkozó határidő az adott hónap végén lejár.

Úgy vélem, a közösségi jogszabályoknak világosabb, szigorúbb szabályozást kellene előírniuk, hogy el lehessen kerülni az ilyen helyzeteket. Ellenkező esetben az európai támogatások nem fogják elérni a megfelelő célkitűzéseket.

Britta Thomsen (PSE). – (DA) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretném felhívni a Parlament figyelmét arra a tényre, hogy a dán kormány nem hajtotta végre az egyenlő bánásmódról szóló 2002/73/EK irányelvet. A Bizottság 2007. március 21-én felszólító levelet küldött a dán kormánynak, amelyben többek között arra mutatott rá, hogy Dánia nem tesz eleget az irányelv rendelkezéseinek egy olyan testület kinevezését illetően, amely elősegíti, elemzi, ellenőrzi és támogatja a nőkkel és a férfiakkal szembeni egyenlő bánásmódot. Dániának a korábbi kormány idején volt ilyen testülete, de ezt a jelenlegi kormány eltörölte, ugyanabban az évben, amikor az irányelvet bevezették. A Bizottságnak most cselekednie kell, és el kell rendelnie a dán kormánynak egy olyan testület létrehozását, amely gondoskodik arról, hogy a dán nők ne kerüljenek még nagyobb hátrányba az egyenlő bánásmód és az egyenlő díjazás tekintetében.

Colm Burke (PPE-DE). – Elnök úr, a határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló bizottsági javaslat a betegek jogainak kibővítésére törekszik, hogy külföldön is kezeléshez juthassanak, amennyiben hazájukban a kezeléshez való hozzáférésben indokolatlan késedelmet tapasztalnak.

A közelmúltban a választókerületemben éppen ennek az indokolatlan késedelemnek egy krónikus példájára hívták fel a figyelmemet. A HSE déli régiójába tartozó gyermekek 48 hónapot kénytelenek várni a fogszabályozási kezelésre. A várakozási idő ráadásul az elmúlt három évben még hosszabb lett. Őszintén

remélem, hogy a határokon átnyúló ellátásról szóló javaslattal tudunk tenni az ilyen indokolatlan késedelmek lerövidítése érdekében azért, hogy a megkönnyítjük betegeknek, hogy másik országba utazva időben hozzájussanak a minőségi kezeléshez. Végül soron minden betegnek joga kell, hogy legyen ahhoz, hogy színvonalas kezelésben részesüljön az otthonához közel, de a szolgáltatásban mutatkozó nyilvánvaló hézagok esetében rendelkezniük kell a szabad utazás jogával, hogy külföldön részesüljünk a szükséges kezelésben.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, a közelmúltbeli válság arra tanított minket, hogy a szolidaritásra kell támaszkodnunk, nem az individualizmusra, változtatnunk kell az életmódunkon, Európai Unióként pedig nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk annak, hogy az egyes tagállamok hogyan tudják hatékonyan kezelni a saját problémáikat.

Ennek azonban az élet minden megnyilvánulási formájára kell vonatkoznia, nemcsak a gazdasági problémákra. Vonatkoznia kell a nemzeti életmód tiszteletben tartására is, és itt most a vasárnapi pihenőnapra gondolok. A vasárnapot mint pihenőnapot az időszámításunk szerinti negyedik században fogadták el, és nem szabadna egy olyan európai modell felé haladnunk, amely leszámol ezzel.

Bízom benne, hogy ilyesmi Európában soha nem fog megtörténni.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Köszönöm, Elnök Úr! Éppen három éve kezdte meg Horvátország az Európai Unióval. A közös parlamenti bizottság néhány nappal ezelőtt rendezett 8. ülésén megállapítottuk, hogy Horvátország ez idő alatt minden téren jelentős haladást ért el. A 35 tárgyalási fejezetből 21 megnyitásra került, emellett rendkívüli erőfeszítést tesz, hogy végrehajtsa a szükséges reformokat, és megfeleljen a teljes jogú tagság feltételeinek. Bízom benne, hogy az Európai Bizottság november 5-én esedékes horvát országjelentéssel együtt egy menetrendet is készít, amelyben világos útmutatót ad a horvát kormány számára, hogyan zárhatók le a csatlakozási tárgyalások 2009. év végéig, a Barroso-bizottság hivatali idejének lejártáig. Ez a menetrend azonban csak akkor tartható, ha sikerül felgyorsítani a tárgyalásokat és a Tanács hajlandó újabb fejezetek megnyitására az év végéig. Meggyőződésem, hogy Horvátország belépése példaértékű lesz a szomszédos országok számára, és egyben fontos stabilizáció-tényező a térségben. Köszönöm.

James Nicholson (PPE-DE). - Elnök úr, azon három észak-írországi európai parlamenti képviselő egyikeként, akik 1994-ben közreműködtek az eredeti PEACE-támogatás biztosításában, amely véleményem szerint óriási mértékben hozzájárult Észak-Írország társadalmi és gazdasági jólétéhez, személyesen szeretném megköszönni és elismerni mindazok kemény munkáját, akik az azóta eltelt évek folyamán idejüket feláldozva jelentős erőfeszítésekkel járultak hozzá a helyi stratégiai partnerségek munkájához. Ők vállalták fel a végrehajtás terhet, ez pedig, jól tudom, nagyon fárasztó feladat volt.

Idén decemberben le lesznek állítva, és valami kevés köszönetet fognak kapni az elért eredményekért. Sokan bírálta a PEACE programot, azzal a váddal, hogy az eredményei nem mérhetők. Én azonban azt mondom a bírálóknak, hogy tévednek: a program elősegítette a helyi szintű együttműködést és partnerséget, és ez nem jöhetett volna létre a PEACE-támogatás nélkül. Olyan emberek kerültek össze a partnerségekben, akiknek erre máskülönben soha nem lett volna lehetőségük, ha nincs a PEACE program.

Megkérhetném Önt, elnök úr, hogy az átfogó stratégiai partnerségek tanácsa felé írásban tolmácsolja a Parlament köszönetét – mivel nekünk is központi szerepünk van az elért eredményekben – azoknak az embereknek, akiket minden formáság nélkül leállítottak azok után, hogy hosszú évekig állhatatosan dolgoztak, időt és energiát nem kímélve, abban a reményben, hogy segítenek az embereknek?

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, október 16-án ünnepeltük az Élelmészeti Világnapot. Amikor 1980-ban kijelölték ezt a napot, a cél az éhezés csökkentése volt. Mára azonban az a paradox helyzet állt elő, hogy két csapással kell küzdenünk egyidejűleg: az éhezéssel és az elhízással, amelyek közül az éhezés a fejlődő világot, az elhízás a fejlett világot sújtja.

Az éhezés manapság hozzávetőlegesen 850 millió embert fenyeget a Földön, és minden évben körülbelül 40 millióan halnak éhen. Becslések szerint 2 milliárd ember szenved az éhezéstől, a fejlődő világban pedig a gyermekhalálozás 55%-a az elégtelen táplálkozás következménye.

A másik oldalon viszont a nyugati modell olyan betegségek kialakulásához vezet, mint az elhízás, a különféle daganatos betegségek és a cukorbetegség: olyan betegségekhez, amelyek becsléseink szerint 2020-ra a halálesetek 72%-áért lesznek majd felelősek. Azt javaslom, hogy az Európai Parlament indítson kampányt a mediterrán étrend bevezetése érdekében.

Avril Doyle (PPE-DE). - Elnök úr, amennyiben ezen a héten jóváhagyják, feltétlenül szükséges, hogy a Bizottság által kijelölt Ashton bárónő elérje a helyes egyensúlyt egyrészt az EU élelmiszerbiztonsága és

élelmiszerfüggetlensége, másrészt a fejlődő piacoknak a szabad kereskedelem ösztönzése terén történő segítése között, függetlenül az AKCS-nemzetekkel fennálló kapcsolatunktól, amely számukra és számunkra egyaránt rendkívül fontos.

A sokoldalú kereskedelmi rendszer az ilyen piacok megnyitása révén jelentős mértékben hozzájárult a globális jóléthez, és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) nagyon hatékonynak bizonyult azon a téren, hogy egyenlőbb feltételeket biztosítson a szegényebb nemzetek számára.

A jövőbeni WTO-megállapodásoknak azonban nem szabad szükségtelen kockázatoknak kiténniük uniós gazdaságunk létfontosságú szektorait. A jelenleg rendelkezésre álló javaslatok alapján veszélybe kerülne az EU jövőbeni mezőgazdasági termelése. Az előrejelzések szerint a szarvasmarha-ágazatból származó eredmény értéke csak Írországra évi 120 millió euróval csökkenhetne, és a mezőgazdasági eredmény értékének visszaesése összességében, Írország egészét nézve akár az évi 450 millió eurót is elérhetné.

Nem hagyhatjuk jóvá az EU stratégiai élelmiszerbiztonságát érő fenyegetéseket, ezért a biztos a kihívásokat rejtő új munkakörében bölcsen teszi, ha gondosan odafigyel a Parlament aggályaira, és tiszteletben tartja az EU kormányaitól kapott megbízatását.

Elnök. – A napirendi pontot ezzel lezárom. Azt ajánlanám, hogy a képviselők csak akkor kérjenek szót, ha úgy tervezik, hogy jelen is lesznek.

13. Munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont az ajánlástervezet második olvasatra (A6-0373/2008), a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében, a Tanács közös álláspontjáról (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(COD)) a munkaerő-kölcsönző cégeken keresztüli munkáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása tekintetében (Előadó: Désir úr).

Harlem Désir, előadó. – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim – remélem, a Tanács elnöksége is csatlakozni fog hozzánk –, immár több mint hat év telt el azóta, hogy a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelv elfogadása el lett halasztva, nem a Parlament miatt, amely azon nyomban véleményt adott, amint a bizottsági javaslatot elé utalták még 2002-ben, hanem pontosan azért, mert a Tanácson belül bizonyos tagállamok holtpontra jutottak.

A tagállamok közötti közös álláspont elfogadása után ma lehetőségünk nyílik arra, hogy ismét elérkezzünk ehhez a fontos szociális jogszabályhoz, egy olyan pillanatban, amikor a szociális Európával szemben magasak az elvárások, ezért ezt a lehetőséget meg kell ragadnunk. A munkaerő-kölcsönzés keretében végzett munka több mint hárommillió munkahelyet jelent az Unióban. A kölcsönzött munkavállalókat körülbelül 20 000 vállalat foglalkoztatja, amelyek 75 milliárd eurós forgalmat képviselnek.

Ez egy olyan ágazat, amely nyilvánvalóan nagyon fogékony a növekedés ingadozásaira, így most a gazdaság lassulása és a munkanélküliség emelkedése elsőként a kölcsönzött munkavállalókat érinti. A bizonytalan és atipikus foglalkoztatás más típusaihoz hasonlóan azonban az elmúlt néhány évben a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésben is strukturális növekedést lehetett tapasztalni, és ezt a növekedést az utóbbi öt év folyamán közel 60%-ra becsülték. Ez a növekedés az új tagállamokban különösen nagy intenzitású volt.

A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés nagyon nagyszámú ágazatot érint, amelyek tagállamonként változóak: néhány országban az ipart, máshol a szolgáltatásokat, megint máshol az építőipart, a mezőgazdaságot és a közlekedést. Az aránya ugyancsak nagymértékben változik egyik országról a másikra. Akár az összes munkavállaló 5%-át is elérheti olyan országokban, mint például az Egyesült Királyság. A megbízások időtartama ugyancsak változó. Néhány országban rövid, itt a megbízások körülbelül 10 napig tartanak, így például Franciaországban; kevesebb mint egy hétig Spanyolországban; vagy nagyjából 20 napig Finnországban. Más országokban viszont, például Írországra, Belgiumra és Hollandiára hónapokról is szó lehet, Ausztriában pedig egy évig vagy akár annál is tovább tarthatnak.

A kölcsönzött munkavállalók, mint tudjuk, jobban ki vannak téve a fizikai kockázatoknak, a munka intenzitásának és a munkahelyi baleseteknek. Képzésük gyakran kevésbé átfogó. A munkahelyük bizonytalanságával összefüggő stressz szintén rendkívül gyakori.

Tény, hogy a törvények és a helyzetükre vonatkozó jogi keretek nagymértékben különböznek az egyes tagállamokban: olyannyira, hogy a kölcsönzött munkavállalókat az egyenlő bánásmód valójában – különösen

a fizetés tekintetében – az Európai Unió 27 országa közül csak 10-ben védi. A képzéshez, szociális védelemhez, szülési szabadsághoz való hozzáférésük nagyon különböző mértékű, és egyáltalán nem egyformán garantált az összes tagállamban.

Az Európai Bizottság a szociális partnerek kérésére és az Európai Parlament támogatásával ezért egy olyan jogszabályt akart, amely garantálhatná az ilyenfajta egyenlő bánásmódot. Miután képviselőtársam, van den Burg asszony – aki még mindig itt van a Házban, és aki előtt ezúton szeretnék tisztelegni – jelentése nyomán 2002. novemberben megkapta az első tervezetet, az Európai Parlament megerősítette ezt a jogszabálytervezetet azáltal, hogy lehetővé tette az egyenlő bánásmód garantálását az első naptól fogva, különösen a fizetést illetően.

Amikor tavaly júniusban elfogadta közös álláspontját, a Tanács végső soron csatlakozott az Európai Parlament álláspontjához. Úgy vélte ezért, hogy a munkába állás első napjától kezdődő egyenlő bánásmódnak általános szabállyá kell válnia, és bármilyen, ezen alapelv alóli mentességről a szociális partnereknek kell megállapodniuk, kollektív tárgyalások, illetve nemzeti szinten a szociális partnerekkel kötött megállapodások révén. A kölcsönzött munkavállalók alapvető munka- és foglalkoztatási körülményeire vonatkozó európai parlamenti módosítások szintén bekerültek a közös álláspontra, különös tekintettel a javadalmazás beemelésére a 3. cikkbe.

Végül a Tanács közös álláspontja meghagyta az alkalmazáshoz, a közös létesítményekhez és a szakképzéshez való hozzáférésre vonatkozó módosításokat, valamint a kölcsönzött munkavállalók azon jogára vonatkozó módosításokat, hogy a kölcsönvevő vállalat által foglalkoztatott állandó munkavállalókkal megegyező feltételekkel képviseltethessék magukat.

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottságban lezajlott egy vita a Parlament kezdeti javaslatáról, amely a munkahelyi egészségre, biztonságra és higiénéjára vonatkozó elemek felvételével módosította volna a bizottsági javaslatot, amelyeket a Tanács nem fogadott el. Ezek a garanciák azonban egy másik irányelv, az 1991. június 25-i tanácsi irányelv keretében már megvannak, amely a határozott idejű vagy munkaerő-kölcsönzés céljából létesített munkaviszonyban álló munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének javítását elősegítő intézkedéseket egészíti ki.

Mint tudják, hölgyeim és uraim – és ezen a ponton be fogom fejezni ezt a nyitóbeszédet – egyrészt a Szakszervezetek Európai Szövetsége, másrészt a munkaerő-kölcsönző ügynökségeket képviselő szakmai testületek is azt akarják, hogy fogadjuk el ezt a jogszabályt. E jogszabály elfogadása ma azt jelenti, hogy biztosítjuk, hogy az Európai Parlament első olvasatról szóló álláspontja törvénné váljon; hogy ezt a kölcsönzött munkavállalók védelmére szolgáló keretet a következő három éven belül át lehessen ültetni; és hogy a Tanácson belüli bizonytalan tárgyalások Pandora-szelencéjét ne lehessen újra kinyitni. A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság október 7-én ezért határozott úgy, hogy a közös álláspont módosítás nélküli elfogadását ajánlja, hogy védje ezt a szektort, amely a legbizonytalanabb foglalkoztatási forma Európában.

ELNÖKÖL: ROTHE ASSZONY

alelnök

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, mindenekelőtt szeretném megköszönni az előadónak, Harlem Désir úrnak az elvégzett munkát. Úgy érzem, semmit nem kell hozzátennem az előrebocsátott általánosságokhoz, csak a június 10-i politikai megállapodás eredményeire szeretném helyezni a hangsúlyt, és felhívnom a figyelmet arra, hogy milyen sikereket értünk el az Európai Parlament érdekében álló, különféle fontos pontokban. A kölcsönzött munkavállalókra most már a munkába állás első napjától közvetlenül alkalmazandó az egyenlő bánásmód elve, a rövid megbízásokra vonatkozó bármiféle kivétel vagy „haladék” nélkül, a fogalommeghatározások tisztázása nélkül, a szociális partnerekkel való konzultációk, illetve az olyan kivételek előterjesztésébe való bevonásuk nélkül, amelyek lehetővé tennének bizonyos egyedi eltéréseket az egyenlő bánásmód elvétől. A Bizottság elégedett a Tanács által a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságban meghozott közös állásponttal, és ismételtelen csak gratulálni tudok az előadónak és a képviselőcsoportoknak ahhoz, hogy megerősítették, készek további módosítások nélkül elfogadni a közös álláspontot.

Hölgyeim és uraim, a szociális partnerek tiszteletben tartása az Európai Unió politikai eszméjének kulcsfontosságú eleme, ezért nagy meglepetéssel veszem tudomásul mind a szakszervezetek, mind a munkáltatók által elfoglalt álláspontot. Hölgyeim és uraim, úgy vélem, adottak a feltételek a javaslat első olvasatra történő elfogadásához.

Xavier Bertrand, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, bár fizikailag nem hallhattam Önt, Désir úr, észrevételeit szerintem híven átadták nekem, akárcsak az Önét, biztos úr.

A Tanács június 9-én Luxembourgban megállapodásra jutott arról a két szövegtervezetről, amelyeket az Európai Unió tagállamai sok éve vitáltak. Az első, mint tudják, a munkaidőről szóló irányelv átdolgozására irányuló javaslat, amelyről 2004 óta folytak a tárgyalások. A ma esti vitának ez nem tárgya.

A második a kölcsönzött munkavállalók munkafeltételeiről szóló irányelvtervezet, amelyről 2002 óta folyt a vita. A tervezet célja, hogy növelje a kölcsönzött munkavállalók biztonságát, és javítsa a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés színvonalát. A mai napon ennek végleges elfogadása érdekében ülésezünk.

Mindenekelőtt azt szeretném mondani Önöknek, hogy szerintem a kölcsönzött munkavállalókról szóló szövegtervezet elfogadása nagyon határozottan fogja jelezni Európa valamennyi polgára felé, hogy a 2008-as év lehet a szociális Európa újjáéledésének éve. Évekig vártuk, hogy jelentős jogalkotási előrelépés történjen a szociális szférában. A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló irányelv végleges elfogadásával kezdünk elmozdulni erről a több éves holtponton.

Európa lakói erre a jelre várnak, a gondoskodóbb Európa jelére. Várakozásaik, mint tudjuk, a jelenlegi helyzetben még nagyobbak is, tekintettel a pénzügyi válságra és annak a gazdaságra gyakorolt következményeire. Most minden eddiginél inkább itt az ideje, hogy kézzelfogható jelét adjuk annak, hogy a gazdasági növekedés célkitűzését képesek vagyunk összeegyeztetni a társadalmi kohézió céljával, és az európai szociális modell védelmezésére és támogatására irányuló szándékunkkal.

A ma este tárgyalt irányelvtervezet létfontosságú szöveg, először is azon európaiak száma miatt, akiket érinteni fog. 2006-ban 3,4 millió kölcsönzött munkavállaló dolgozott Európában. Ha azonban azoknak a számát vesszük, akik életük valamely szakaszában felkerülhetnek a munkaerő-kölcsönző ügynökségek listáira, akár 6 millió érintettől is beszélhetünk.

Hozzá kell tennem, hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés az elmúlt 20 évben az atipikus foglalkoztatás azon formája lett, amely a legnagyobb mértékben növekedett. Ráadásul a dublini székhelyű Európai Alapítvány szerint szinte mindegyik tagállamban legalább kétszeresére nőtt, de Dániában, Olaszországban, Spanyolországban és Svédországban ötszörösére emelkedett – egyre nőtt ugyanis azoknak az európai vállalkozásoknak a száma, amelyeknek ehhez a módszerhez kellett folyamodniuk, hogy a sajátos követelményeiket kielégítő munkavállalókat találjanak.

Ilyenformán ma az európai gazdaság egyik kulcsfontosságú ágazatáról beszélünk, és erre a kulcsfontosságú ágazatra vonatkozóan Ön, Désir úr, egy olyan kulcsfontosságú szövegtervezetet nyújtott be, amely további valódi garanciákat fog nyújtani az európai munkavállalóknak.

E garanciák közül az első az állandó munkavállalók és a kölcsönzött munkavállalók közötti, a munkába állás első napjától kezdődő egyenlő bánásmód elve. Ez az újítás nagy előrelépés az Európában dolgozó kölcsönzött munkavállalóknak, akik számára a törvények korábban nem rögzítettek ilyen védő rendelkezéseket. Ezekre a munkavállalókra a megbízatásuk révén a továbbiakban ugyanolyan feltételek fognak vonatkozni, mint az azonos beosztásban a vállalat által közvetlenül alkalmazott dolgozókra. Ez a munkaidő, a túlóra, a szünetek, a pihenőidők, az éjszakai munka, a fizetett szabadság, a munkavállalók egészségének védelme, a megkülönböztetésmentességhez való jog és a várandós nők védelme tekintetében egyaránt érvényes lesz.

Ez elengedhetetlen, mivel azt is tudjuk, hogy a kölcsönzött munkavállalók jelenleg mindezekben a kérdésekben legalább olyan jelentős fizikai kockázatoknak vannak kitéve, mint az állandó munkavállalók, a munkavégzés üteme pedig olykor gyorsabb is.

A munkába állás első napjától kezdődő egyenlő bánásmód elve a fizetést illetően is érvényes lesz. A kölcsönzött munkavállalók a megbízatásuk kezdetétől fogva ugyanolyan fizetést fognak kapni, mint a kölcsönvevő vállalat által ugyanarra a munkára közvetlenül alkalmazott munkavállalók.

Az ettől az elvtől való eltérésre, és különösen a jogosultságszerző időszakok bevezetésére csak akkor lesz lehetőség, ha erről a szociális partnerek megállapodnak, azaz ha a munkavállalókat kompenzálják.

Végezetül, az irányelv új garanciákat fog biztosítani a kölcsönzött munkavállalók állandó munkahelyekhez való hozzáférése, közös létesítményekhez, vendéglátó-ipari szolgáltatásokhoz, gyermekgondozási és közlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférése terén, illetve a szakképzéshez vagy a képviselethez való hozzáférésük tekintetében.

A Tanács soros elnökeként azt szeretném mondani Önöknek, hogy örömmel jegyzem meg, hogy mára már megteremtődtek a feltételek a szöveg elfogadásához. Az is igaz, hogy ez a szövegtervezet számos olyan módosítást foglal magában, amelyet a Parlament 2002. novemberben első olvasatra fogadott el. Ez kétségtől azt is megmagyarázza, hogy a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság – szinte valamennyi tagja – miért döntött úgy, hogy nem módosítja; és ezúton szeretném ismét megköszönni a szövegtervezet előadójának és valamennyi, aktívan közreműködő képviselőnek a konstruktív hozzáállást.

Ez a gyakorlatilag egyhangú támogatás egyben világosan jelzi a szövegtervezet hasznosságát és minőségét, ezért szeretnék külön elismeréssel adózni itt a Házban Špidla úr előtt is, aki mindig támogatta ezt a kezdeményezést, és aki hajlandó volt nem visszavonni ezt a szövegtervezetet annak ellenére, hogy a tárgyalások látszólag holtpontra jutottak 2007. decemberben, Brüsszelben például.

Mint tudják, a szlovén elnökség idején történt, hogy pozitív megállapodásra tudtunk jutni. Ugyancsak szeretném kiemelni az Egyesült Királyság által ez ügyben tett erőfeszítéseket, külön elismerve az Egyesült Királyság szociális partnerei között 2008. május 19-én elért megállapodást. Ez fontos elem volt. Befejezésül szeretném külön megemlíteni az európai szociális partnerek támogatását, amit a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés alágáról szóló közös álláspont június 9-i elfogadásakor nyújtottak.

Így ma azt mondhatjuk, hogy valamennyi szereplő között egyetértés uralkodik ebben a kérdésben. Ez azt is bizonyítja, hogy kellő kitartással, kreativitással és a párbeszéd segítségével olyan helyzetekből is ki tudunk jönni, amikor a dolgok látszólag holtpontra jutnak, még szociális kérdésekben is, még Európában is, akár még irányelvek elfogadása érdekében is.

Elisabeth Morin, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, Bertrand úr, Špidla úr, először is, elérkeztünk egy rendkívül konstruktív munka lezárásához, amely egyrészt az európai intézmények, másrészt a tagállamok között zajlott, de a képviselőcsoportok és a szociális partnerek is aktív részesei voltak. Az így kapott szövegtervezet a szociális partnerekkel való konszenzuson alapul. Rendkívül fontos előrehaladás, hogy ez az irányelvtervezet most meghatározza a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó általános keretet a 27 tagállam számára, az állandó munkavállalók és a kölcsönzött munkavállalók közötti megkülönböztetésmentesség alapján.

Belefoglaltuk az átláthatóság melletti kötelezettségvállalást – a munkavállalóknak biztosított feltételek átláthatóságát illetően –, de a munkavállalók és a munkáltatók közötti titoktartás melletti kötelezettségvállalást is. Rendkívül fontos a munkavállalók biztonsága és a vállalkozások számára szükséges rugalmasság; az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja – amely az egyenlő bánásmód, a szakképzéshez való hozzáférés, valamint a kölcsönzött munkavállalók képviseletére vonatkozó, kollektív megállapodásoknak megfelelő eljárások alapjaira épül – ezért törekedett ma arra, hogy előrehaladást érjen el ebben a munkában is, és konszenzusra jusson.

Európa jelenleg védelmezi ezeket a munkavállalókat. Ez a kölcsönzött munkavállalók védelméről szóló keretirányelv új munkafeltételeket állapít meg. Határozottan hiszünk abban, hogy együtt haladunk a szociális Európa megvalósulása felé. Ezért természetesen bele fogunk egyezni abba, hogy módosítás nélkül, a ma benyújtott formájában megszavazzuk ezt az irányelvet.

Ieke van den Burg, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, vannak dolgok, amelyek a kemény munka ellenére soha nem valósulnak meg, más dolgokra pedig csak nagyon későn kerül sor. Ez történt ezzel az irányelvvel is. Már senki nem számított arra, hogy lesz belőle valami.

Hat évvel ezelőtt, 2002-ben előadóként keményen dolgoztam ennek a bizottsági javaslatnak az első olvasatán a szociális partnereket érintő területeken a szociális párbeszéd keretében lezajlott tárgyalásokat követően.

Sikerült rávennünk a Bizottságot és a Tanács túlnyomó többségét, hogy fogadja el a szövegtervezeten tett módosításaink és javításaink 95%-át, az akkori 15 tagállamból mindössze egy négytagú ellenző kisebbség nem akart a többséggel tartani. Azóta sok elnökség próbált már elmozdulni a holtponttól, de a javaslat évek múltán még mindig legalábbis kómában volt, ha nem is volt igazán halott.

Ez szégyenletes helyzet volt, hiszen az irányelvben tárgyalt problémák az EU bővítésének idején messze nem szűntek meg – épp ellenkezőleg. Ráadásul a migráns munkavállalók kizsákmányolásának problémái az irányelvvel sem oldódnak meg teljesen, ezért tovább kell dolgoznunk ezen a téren, de a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló irányelvvel legalább megteesszük az első lépést. Egyértelművé tesszük a munkaerő-kölcsönzés keretében dolgozó munkavállalók foglalkoztatási státusát és jogait azáltal, hogy megerősítjük az egyenlő bánásmód elvét mint munkajogi alapelvet, ugyanakkor – és ez nem kevésbé

fontos – hangsúlyozzuk a kollektív alku és a rendes munkaügyi kapcsolatok szerepét a munkaerő-kölcsönző ügynökségek bővülő, egyre fejlettebb szektorában.

Ezt hangsúlyozom, és ez összefügg a szervezett professzionális munkaerő-kölcsönző ügynökségek szektorának vezetői általi kizsákmányolásról szóló negatív asszociációkkal. A jelenlegi irányelvvel ez az ágazat valóban bizonyosságot tehet érettségéről és arról, hogy a szakszervezetekkel jó szociális párbeszédet tud folytatni, ezt követően pedig hozzásegíthet ahhoz, hogy nagyon fejlett rendszereket lehessen kialakítani a munkaerőpiac rugalmassága és biztonsága érdekében.

Ona Juknevičienė, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, kollégám, Liz Lynne nevében szólok ma fel, aki az ALDE képviselőcsoport árnyékelőadója az irányelv témájában, de a strasbourgi repülőjáratokkal kapcsolatos problémái miatt ma sajnos nem tud velünk lenni.

Osztom az általános aggodalmait ezzel a dokumentummal kapcsolatban, és különösen azt a meggyőződését, hogy ez az irányelv messze nem ideális, de rosszabb is lehetne. Az Egyesült Királyságban a munkaerő-kölcsönző ügynökségek közül sokan nem akarják ennek az irányelvnek az elfogadását, de csak azért, mert ez a „legkisebb rossz” a választási lehetőségek közül. Mindig azzal érveltünk, hogy ennek nem kellene európai szinten történnie, tekintettel a tagállamok közötti éles különbségekre és az eltérő hagyományokra. Megértjük azonban a munkaerő-kölcsönző ügynökségek célját, ami nem más, mint hogy több munkahelyet hozzanak létre az embereknek és rugalmasabbá tegyék a munkaerőpiacot.

Ezt az irányelvet a Tanács természetesen összekötötte a munkaidőről szóló irányelvvel, és az ALDE képviselőcsoport árnyékelőadója szerint ez a két kérdés továbbra is össze lesz kapcsolva. Ezért az adott körülmények között az ALDE képviselőcsoport árnyékelőadója támogatná ezt a dokumentumot, képviselőcsoportunk pedig az ő ajánlásait fogja követni a szavazás során.

Jean Lambert, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, képviselőcsoportom nevében magam is szeretném üdvözölni ezt a megállapodást. Nem gondoljuk, hogy bármi többet ki lehetne hozni ebből, ha egyeztetésre kerülne sor, ezért támogattuk az előadót ebben.

Elismerem, hogy ami az elnökségnek azt a véleményét illeti, miszerint ez egy előrelépés a szociális Európa felé, mi is szeretnénk úgy érezni, hogy ez egy lépés abba az irányba. Üdvözlöm – értelemszerűen brit képviselőként – az Egyesült Királyság kormányának álláspontját méltató meleg szavakat. Remélem, ugyanennyire konstruktívak lesznek ezen a területen más ügyekben is, amelyek most kerültek a Ház elé. Szerintem nagyon fontos, hogy a jelenlegi légkörben tényleges előrelépést érünk el a munkavállalók jogai terén, ahelyett hogy azt próbálnánk sugallni, hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében dolgozók valamilyen módon kevésbé fontosak mint egyének, illetve kisebb a gazdasági jelentőségük. Amint azt valaki már elmondta, bár vannak, akik maguk választották ezt a munkavégzési formát, mások azért dolgoznak ezen a területen, mert nincs választási lehetőségük. Számos vidéki területen például korlátozottak a foglalkoztatási lehetőségek, sokszor egyetlen munkáltató rendelkezik a munkahelyek többségéről. Ha valaki kölcsönzött munkavállalóként meg meri kérdejelezni a rá vonatkozó feltételeket, könnyen előfordulhat, hogy az adott cég soha többet nem fogja alkalmazni.

Ezért szerintem rendkívül fontos az ebben a megállapodásban garantált jogbiztonság. Ez valamelyest segíthet például az olyan embereken, mint akivel Londonban találkoztam: egy szálloda konyháján az egyetlen, határozatlan időre szóló szerződéssel nem rendelkező alkalmazott az volt, akinek a sütők takarítása volt a feladata, amihez be is kellett másznia, erős vegyszerekkel felszerelve, de mindenfajta képzés vagy védőruházat nélkül, és mivel ez a munkavállaló csak kölcsönzött volt, így a biztonság és egészségvédelem nála nem számított annyira. Az ilyen emberek számára tehát rendkívül fontos lesz ez a jogszabály, ezért számítnak a gyors végrehajtására.

Ewa Tomaszewska, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, az elmúlt évek következtében magas munkanélküliségi rátái egyenlőtlen helyzetet teremtettek a munkáltatók és a munkavállalók saját munkaerő-piaci pozícióját tekintve. A munkavállalók nagyon nehéz helyzetben találták magukat, és kénytelenek voltak bármilyen állást elfogadni, hogy el tudják tartani a családjukat. Ezért egyeztek bele az úgynevezett rugalmas foglalkoztatási feltételekbe, amelyek nem garantálnak rendes munkafeltételeket és -körülményeket. A munkáltatók többsége könnyörtelenül kihasználta a helyzetet.

A kölcsönzött munkavállalók számára egyenlő fizetést, munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet, anyasági juttatásokat és szakképzési lehetőségeket garantáló irányelv fontos lépést jelent a civilizált munkaerő-piaci feltételek újbóli bevezetése felé. Az is fontos, hogy ezeket az egyenlő feltételeket a munkába

állás első napjától kell alkalmazni. A szociális partnerek között megszületett megállapodás külön értéket ad ennek az irányelvnek. A kölcsönzött munkavállalókat nem szabad megfosztani a védelemtől.

Ezért gondoljuk alapvető jelentőségűnek e dokumentum módosítások nélküli elfogadását. A jogi védelmet a legelső adandó alkalommal be kell vezetni.

(Taps)

Pedro Guerreiro, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) Elnök asszony, ez a most tárgyalt új irányelvjavaslat kimondja ugyan a munkavállalók közötti egyenlő bánásmód elvét a munkafeltételek terén, és rögzíti a munkaidő maximumát és a heti pihenőidőket, ugyanakkor eltérések egész sorát engedi meg, amelyek a gyakorlatban éppen ezeket az elveket fenyegethetik, annál is inkább, mivel valójában arra lenne szükségünk, hogy fellépjünk a munkaerő-kölcsönző ügynökségek terjedése ellen és minimálisra szorítsuk vissza a számukat, hogy véget vessünk a kétes munkavállalásnak és a munkavállalói jogok folyamatos megkérdőjelezésének.

Ezért egy módosítássorozat révén többek között a következőket akarjuk biztosítani: hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés kivételes helyzetekre korlátozódjon, például a rendkívüli tevékenység vagy az állandó munkavállalók akadályoztatásának időszakára; hogy a kölcsönzött szerződéses munkavállalók is élvezhessék a többi munkavállalót megillető munka- és szociális jóléti jogokat, az adott ágazatra vonatkozó kollektív munkaügyi megállapodásokban foglalt jogokat is beleértve; hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést ne arra használják, hogy veszélyeztessék a sztrájkhoz való jogot, és hogy a kölcsönzött munkavállalókra ugyanazok a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi rendelkezések vonatkozzanak, mint a kölcsönvevő vállalat alkalmazottaira.

Derek Roland Clark, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, ezt az ügyet a Bizottság és a Tanács 2002 óta, immár hat éve adogatja egymásnak oda-vissza. Közös álláspont egészen idén júniusig nem alakult ki – most viszont úgy dobják a Parlament elé, mintha már égetné a tenyerüket.

Netán a jelenlegi gazdasági válságnak köszönhető ez a hirtelen változás? Akár így van, akár nem, ez nem fog segíteni a növekvő munkanélküliség időszakaiban, mivel a jelentés szerint a kölcsönzött munkavállalóknak ugyanannyit kell fizetni, mint az állandó, teljes munkaidőben dolgozó alkalmazottaknak. Ez tévedés! Egyrészt a munkaerő-kölcsönző ügynökségek ezt arra használják, hogy a fiatalokat elindítsák az életben, illetve hogy adjanak nekik még egy esélyt. Másrészt, így a tapasztalatlan munkavállalóknak ugyanannyit fognak fizetni, mint a tapasztalt, régi alkalmazottaknak, ami szembemegy a kialakult gyakorlattal. Ez visszaveti az alkalmazotti lojalitást, holott erre minden cégnek szüksége lenne. A több tapasztalat egyenlő a több képességgel, ami egyenlő a nagyobb fizetéssel. Ez egy rossz lépés. Utasítsák vissza!

Roger Helmer (NI). – Elnök asszony, ez egy rosszul sikerült jogszabály – talán nem olyan rossz, mint amilyen lehetett volna, mindazonáltal elég rossz. Hasonlóan a Parlamentben előforduló más foglalkoztatási szabályozásokhoz, most is a munkavállalók jogai nevében vezetik be, az elsődleges hatása mégis az lesz, hogy több ezer embertől vonja meg a jogot, hogy egyáltalán dolgozhasson. Csökkenti a munkaerőpiacaink versenyképességét és rugalmasságát. Éppen egy olyan pillanatban okoz kárt a gazdaságnak, amikor ezt a legkevésbé engedhetjük meg magunknak.

A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést széles körben és helytállóan a tartós foglalkoztatásba visszavezető hátsó lépcsőként ismerik el az olyan munkavállalók számára, akik valamilyen okból ideiglenesen kikerültek a munkaerőpiacról.

Ebben a Házban viszont most pont ezt a létrát rúgjuk ki az emberek alól, amely visszasegítette őket a foglalkoztatásba. A brit kormány sokáig ellenállt ezzel az intézkedéssel szemben, de végül rájött, hogy tovább nem tud. Keresve sem találhatnánk jobb példát arra, hogy az EU hogyan bomlasztja fel a demokráciát a tagállamokban.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Elnök asszony, Bertrand úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, nagyon meg vagyok elégedve ezzel a jelentéssel, amely egy 2002 óta függőben lévő ügyet zár le. Véleményem szerint ez egy kiegyensúlyozott eredmény, amely védi a kölcsönzött munkavállalókat, növeli a munkaerőpiac rugalmasságát és tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét.

Ez a javaslat általában véve a munkába állás első napjától biztosítja az egyenlő bánásmódot a munkaerő-kölcsönző ügynökségeken keresztül biztosított munkavállalók számára. Ugyanakkor a szociális partnereknek is lehetőséget ad arra, hogy saját döntésük szerint ettől eltérően egyezzenek meg. Szem előtt tartva a tagállamok különböző gyakorlatait és jogszabályait ezen a téren, biztató fejlemény, hogy a Parlament,

a Tanács és a Bizottság megállapodásra jutott. Ez a megállapodás stabil keretet fog biztosítani a munkaerő-kölcsönző ügynökségek számára, amelyek kétségbevonhatatlan szerepet játszanak az európai munkaerőpiacon. A szabályozás jobb átláthatósága hozzásegíthet a munkahelyteremtéshez, és új, rugalmasabb munkavégzési formákat tehet lehetővé.

Tudom, hogy a gazdasági fejlődéshez a munkaerőpiacnak rugalmasabbnak kell lennie, de ez a rugalmasság csak akkor lesz mindenki számára előnyös, ha úgy sikerül elérni, hogy közben minden szempontból biztosítjuk a munkavállalók jogainak tiszteletben tartását, különös tekintettel a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre. Véleményem szerint ennek az irányelvnek a végleges szövege jó példa erre az egyensúlyra. Remélem, Bertrand úr, hogy ugyanezt majd a jövő hónapban is elmondhatom a munkaidőről szóló irányelvről.

Meg kell köszönnöm Désir úr munkáját, akárcsak az árnyékelőadóét, Morin asszonyét, aki az én képviselőcsoportomhoz tartozik. Gratulálok neki ahhoz, hogy ilyen jelentős mértékben hozzájárult ehhez a végeredményhez.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Először is szeretném kijelenteni, hogy a javaslat mellett fogok szavazni, mivel a jelenlegi változat egyértelműen a legjobb, amit el tudunk érni. Szerintem a következő lépés az lesz, hogy gondosan odafigyeljünk, a tagállamok hogyan ültetik át a gyakorlatba. Néhány tagállamban megfelelő jogi rendszer működik a kölcsönzött munkavállalók helyzetének szabályozására, de az újonnan alakuló ügynökségek akkreditálására szolgáló rendszerek elszomorítóan alkalmatlanok. Másképp megfogalmazva, gyakorlatilag bárki alkalmazhat embereket, és a kétes foglalkoztatási ügynökségek tevékenységét szinte semmilyen ellenőrzés nem fenyegeti. Most természetesen a Cseh Köztársaságban fennálló helyzetről beszélek. A bevételeik fellendítése érdekében az ügynökségek gyakran nem munkaszerződés alapján alkalmazzák a munkavállalókat, hanem teljesítményről szóló megállapodás alapján, hogy elkerülhessék az alkalmazottak társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékaiknak megfizetését. Ennek eredményeként a béreket a minimálbér szintjén lehet rögzíteni, de a munkavállalók nyilvánvalóan rosszul járnak, miután megfizetik a járulékaikat. Általában véve gyanús, hogy a kölcsönzött munkavállalók száma folyamatosan emelkedik, az állandó, teljes munkaidőre szóló munkaszerződéssel dolgozók rovására. Ezért a munkaügyi felügyeleteknek és a szakszervezeteknek az a dolga, hogy felhívják a figyelmet az egyes országokban zajló csalárd gyakorlatokra, és ne hagyják korlátozni a kölcsönzött munkavállalók szakszervezethez való csatlakozásának jogát. Az irányelvtervezet jelenlegi változatában felfedezhető nyilvánvaló jó szándék ellenére a hatálybalépítése terén még sok tennivaló marad. Arra válaszolva pedig, amit az imént az Európai Parlament egyes képviselőinek szájából elhangzott, azt szeretném mondani, hogy örömmel alkalmaznám őket kölcsönzött munkavállalóként, hogy maguk is megláthassák, mekkora buli.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Elnök asszony, hölgyeim és uraim! Észtországban úgy mondjuk, „jobb később, mint soha”, és pozitív fejlemény, hogy végre elfogadjuk a kölcsönzött munkavállalókról szóló irányelvet. A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés egyre elterjedtebb, ezért nagyon fontos, hogy szabályozott legyen. Az irányelv azoknak az országoknak a szempontjából is nagyon fontos, amelyek még nem férnek hozzá az Európai Unió országainak munkaerőpiacához, és amelyek munkavállalóit elsősorban helytelen célokra használják, az egyenlő jogaik megsértésével.

Ma már tudjuk, hogy a kölcsönzött munkavállalók védelmét az egyes tagállamok nagyon eltérő módokon garantálják. Vannak olyan tagállamok, ahol ez a védelem teljességgel hiányzik. Ennek eredményeként az irányelvtervezet a jelenlegi formájában szerintem hozzá fog segíteni ahhoz, hogy Európa-szerte legalább egy minimális szinten biztosítani lehessen a kölcsönzött munkavállalók alapvető védelmét, ami ki fogja zárni az ilyen foglalkoztatási formában dolgozókkal szembeni megkülönböztetést a foglalkoztatás más formáihoz képest.

Remélem, el fogjuk fogadni ezt az irányelvet, és abban is bízom, hogy nem hagyunk nagyon hosszú időt a végrehajtására.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Elnök asszony, a kölcsönzött munkavállalókról szóló irányelv vitájával kapcsolatban szeretném felívni a figyelmet arra, hogy az Európai Unióban jelentősen megnőtt a kölcsönzött munkavállalók száma, különösen az utóbbi években. Ezt a növekedést gyakran a gazdasági helyzet okozza, ezért alapvető fontosságú, hogy felgyorsítsuk e jelenség európai szintű jogi szabályozását. A másik dolog, amit szeretnék megemlíteni, hogy milyen kár, hogy bár az Európai Bizottság javaslatokat tett ebben a témában, amely javaslatokat aztán az Európai Parlament még akkor, 2002-ben módosított, egészen 2008. júniusig nem került sor arra, hogy az Európai Tanács kompromisszumra jusson ezekről. Azóta több mint hat év telt el.

Különösen támogatnunk kellene az irányelvtervezetben szereplő megoldásokat a kölcsönzött munkavállalók és a többi munkavállaló közötti egyenlő bánásmódot illetően a státus és a biztonság terén, valamint az egyenlő bánásmód terén a vállalkozásoktól megkövetelt társadalmi normák tiszteletben tartását, ami a kölcsönzött munkavállalók és a többi alkalmazott díjazását és munkafeltételeit illeti.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Elnök asszony, a kölcsönzött munkavállalókat a munkáltatók általi kizsákmányolás fenyegeti, ezért szükségük van az egyenlő bánásmódra és a biztonságuk védelmére. Az Európai Bizottság szándékai azonban inkább a foglalkoztatási kapcsolatok deregulációja és a rugalmas munkavégzési formák fejlesztése felé mutatnak.

A Bizottság hivatalos statisztikái szerint a munkanélküliség 2007-ben érte el a 4,7%-ot, a tartós munkanélküliség pedig 2,8%-on állt. A rugalmas biztonság modelljének támogatása erős fegyvert ad a munkáltatók kezébe, amellyel növelhetik a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést, ami kedvezőtlenebb munkafeltételeket eredményez, és gyengíti a kollektív megállapodásokat. Az ilyen ügyek tagállami szabályozási lehetőségének megszüntetése és a szociális szintre való átemelése azt a célt szolgálja, hogy ezzel megvalósuljon az európai munkaerőpiac pénzügyi integrációja.

Ellenezzük a következetesen ebbe az irányba tett lépéseket, mivel ezek a lépések tovább erősítik az Európai Unió lehetőségét arra, hogy a munkavállalók kárára ösztönözze a neoliberális politikákat. Fő célkitűzésünknek az összes munkavállaló védelmét kell tekintenünk. A kölcsönzött munkavállalók is védelemre szorulnak, de a fő prioritásunk nem kisebb dolog, mint a munkahelyi béke és biztonság, valamint a munkavállalók által szerzett jogok védelme.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Elnök asszony, hadd kezdjem azzal, hogy gratulálok az előadónak a jelentéséhez, és nemcsak ahhoz, amit elmondott, hanem a jelentés hosszához is – vagy inkább azt kellene mondanom, hogy a jelentés rövidségéhez? Kilenc éve vagyok képviselő ebben a Parlamentben, de eddig ez a legrövidebb jelentés a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság bármely szocialista tagjától, és remélem, ezzel követendő mintát adott a kollégáinak – de erre később még visszatérünk.

Annak is örültem, és ezt is köszönöm, hogy azt mondta, hogy ez a rövid jelentés amiatt született, mert az összes főbb érintett úgy nyilatkozott, hogy támogatják ezt a közös állásfoglalást, ami oda vezetett, hogy a Tanács is támogatja. A szakszervezeti oldal és az üzleti oldal – nemcsak az általában vett üzleti oldal, hanem a konkrét üzleti oldal is, akik felelősek a kölcsönzött munkavállalókért – bármilyen okból is, de mindannyian, kollektíven igent mondtak: ebbe hajlandók beleegyezni.

Úgy vélem, nekünk mint politikusoknak ebből az a tanulság, hogy amikor az érintettek maguk is azt mondják, hogy ezt akarják, szerintem igenis a mi felelősségünk, hogy megpróbáljuk ezt minden lehetséges módon támogatni, ezért köszönöm az előadónak, hogy a konszenzus érvét használta a dolog keresztülviteléhez.

Végezetül köszönöm a miniszternek, hogy emlékeztetett bennünket azokra, akikről talán meg kell emlékeznünk, hogy amikor a Tanács összeállította ezt a közös álláspontot, az a munkaidőről szóló irányelvvel közös csomag részeként történt. Valójában a mi képviselőcsoportunk röviden mérlegelte is, hogy a parlamenti munka időzítésében talán mindkét dossziét össze kellene állítanunk, és decemberben tárgyalni őket. Miután azonban tovább gondolkoztunk ezen, és mivel tudom, hogy a francia elnökség erősen törekedett arra, hogy elindítsa ezt a műsort, boldogan velük tartottunk, így tehát tovább tudtunk lépni. Szerintem éppen ez az üzenete ennek a dossziénak, hogy lépünk tovább. Amikor a csomag második, a munkaidő-irányelvről szóló részéhez érünk, remélem, a magunk részéről ismét felelősséget fogunk tanúsítani, és továbblépünk.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Elnök asszony, a munkáltatók konkrétan minden lehetőséget megragadnak arra, hogy az európai munkaerőpiacon egyre nagyobb fokú mobilitásra és rugalmasságra szólítsanak fel. A nyitott munkaerőpiacok és a dereguláció miatt a munkavállalókra nehezedő teher enyhítésének egyetlen módja az egyenlő bánásmód és a szociális minimumszabályok. Az Európai Uniónak preventív intézkedésekre van szüksége a munkaerőpiac számára, amely szerencsés módon egyre inkább kinyílik.

A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló jelenlegi jelentéstervezet megmutatja, mennyire nehéz ezen a területen előrehaladást elérni. Ezt az irányelvet a Tanácsban hat éven át akadályozták különböző, erősen változó mértékben érvényes érvekkel. Ez a javaslat garantálja, hogy a kölcsönzött munkavállalók a munkába állás első napjától fogva a többi munkavállalóval azonos elbánásban részesüljenek, bár megszorításokkal. A munkajogból származó előnyök, az egyenlő munkáért járó egyenlő díjazás mind az egyenlő bánásmód fő elvei. Kulcsfontosságú, hogy ez nem csorbítja a tagállamokban – nagyon különböző alapokon – érvényben lévő szabályozások közül azokat, amelyek jobbak a jelenlegi irányelnél. Ebben az ügyben a francia elnökség alatt sikerült megtalálni a helyes irányt.

Azoknak, akik akadályozták a munkaidőről szóló irányelvet – és ugyanez vonatkozik a hordozhatóságról szóló irányelvre is – most hasonlóképpen helyesbítenünk kellene a szociális ügyekben való hibás gondolkodásukat, és meg kellene érteniük, hogy a szociális Európához szükség van a minimumszabályokra. Csak így tudjuk javítani az Európai Unió elismerését és megértését, sőt, akár a vele való azonosulást is.

Csaba Öry (PPE-DE). - (HU) Tisztelt Elnök Asszony! Miniszter úr, Biztos úr, kedves kollegák! Az egységes európai munkaerőpiac megteremtése és az uniós munkavállalók közötti egyenlő esélyek biztosítása szempontjából jelentős előrelépést jelent a most tárgyalta irányelv. Természetesen nincs szó arról, hogy ez az uniós jogszabály közösségi szintű, harmonizált keretet hozna létre a kölcsönzött munkavállalók foglalkoztatása területén. De ez nem is szükséges, nem is lenne kívánatos, mivel a szubszidiaritás elvével összhangban az alapvető munkaügyi szabályozás e tekintetben továbbra is a tagállamok hatásköre marad. A törekvés azonban, hogy az Unió egész területén világos és egyértelmű minimum-követelményeket vezessünk be, amelyeknek alkalmazása révén a kölcsönzött munkavállalók védelme a Közösség egész területén biztosítható, feltétlenül üdvözlendő, és jó irányba mutató törekvés.

Úgy vélem, minden ideológiai felhangtól mentesen, politikai hovatartozástól függetlenül egyetérthetünk abban, hogy a várandós anyák védelme, a férfiak és nők közötti egyenlő elbánás biztosítása, a származáson, valláson, meggyőződésen, kisebbséghez tartozáson, korosztálybeli hovatartozáson alapuló megkülönböztetések kiküszöbölése alapvető fontosságú célkitűzések, és mindez indokolja, hogy az Unió területén egységes módon szabályozzuk ezeket. E cél megvalósítását szolgálja tehát ez a minimum-követelményrendszer, melyet az uniós jogalkotók kidolgoztak. Fontos, az egyén szakmai fejlődésének ösztönzésén túl európai gazdasági érdekeket szolgál az a rendelkezés, mely a képzéshez, továbbá gyermekgondozáshoz, és egyéb infrastrukturális létesítményekhez való hozzáférés területén a kölcsönzött munkavállalók is azonos esélyeket kapjanak. Ez vonatkozik a kikölcsönzések közötti időszakokra is. Mindannyiunk közös érdeke, hogy a kikölcsönzött munkavállalókat ne sújtsa hátrányos megkülönböztetés, szakmai ismereteiket ők is bővíteni tudják, a családi élet és munka összeegyeztetése az ő számukra se jelenthessen megoldhatatlan problémát. E téren valóban egységes iránymutatásra van szükség, a magam részéről támogatom tehát a jogszabály elfogadását. Köszönöm szépen, Elnök asszony!

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Annak alapján, amit az előadó, Désir úr tett, ezt a latin *Multum in parvum* (sok az egyben) kifejezéssel jellemezhetjük. Így tudnánk besorolni ezt a mai irányelvjavaslatot, mivel garanciát kínál a munkához való jogra még akkor is, amikor az alkalmazott által végzett tevékenység bizonyos sajátosságai miatt ideiglenes jellegű Szerintem egy ilyen jellegű intézkedésnek köszönhetően a ritka, vagy konkrét munkahelyeken alig megjelenő szakmákat azáltal fogják támogatni, hogy az ezen szakmákhoz szükséges készségek némelyikével rendelkezők összevonják majd ezeket másokkal, a piaci keresletnek megfelelően. Ezáltal egyfajta professzionális mozaik fog kialakulni azokból az emberekből, akiket a reneszánsz korban használt *homo universale* megnevezéssel is illethetünk.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Szeretnék köszönetet mondani az előadónak, Désir úrnak. Ez a vita része azoknak az intézkedéseknek, amelyeket meg kell tennünk ahhoz, hogy az európai polgárok számára rendes munka- és életkörülményeket garantáló európai keretet hozzunk létre. A kölcsönzött munkavállalók minimális szintű védelmének garantálása része a szociális Európa építésének. Ahhoz, hogy az Európai Unió a legversenyképesebb tudásalapú gazdaság lehessen, az európai vállalatoknak képesnek kell lenniük arra, hogy kiválasszák a számukra szükséges személyzetet és szakismereteket.

Személy szerint úgy hiszem, hogy amennyiben a kölcsönzött munkavállalóknak ugyanolyan feltételeket biztosítunk, mint a kölcsönvevő vállalat munkavállalóira vonatkozó, ezzel nemcsak a kölcsönzött munkavállalókat védjük, hanem mindenekelőtt a helyi állandó személyzetet is. Ezek az egyenlő feltételek a munkaidőre, a pihenőidőkre, a fizetett szabadságra, a fizetések szintjére, a státusra és a biztonságra vonatkoznak. Ha a munkaerő-kölcsönző ügynökség munkavállalói számára megfelelő munkafeltételeket garantálunk, ezzel megszabadulunk a törvénytelen munkától és a szociális dömpingtől. Személyes véleményem szerint a szociális Európa meg fog erősödni azzal, ha a szakszervezeteket bevonják az arról való döntéshozatalba, hogy bizonyos mentességeket kollektív munkaügyi szerződések segítségével adjanak meg.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Elnök asszony, mint kollégám, Lambert asszony már elmondta, ez egy nagyon fontos áttérés a szociális Európa felé vezető úton, bár ez még csak az első lépés. A polgárok azt várják tőlünk, hogy tegyünk valódi lépéseket a szociális Európa felé, és biztosítsuk, hogy ebben szerepet kapjanak a belső piaci foglalkoztatási jogok és az azonos helyszínen végzett, egyenlő munkáért járó egyenlő díjazás is.

Az Európai Parlamentnek az irányelvben sikerült rögzítenie az egyenlőség elvét, amely a Bizottság eredeti javaslatából hiányzott. Nagyon fontos, hogy a Tanács támogatott minket ebben a kérdésben, mivel alapvető fontosságú, hogy a belső piacon a verseny a minőségen alapuljon, ne a béreken.

Befejezésül még egy dolgot szeretnék hozzátenni: amennyire ez az áttörés fontos, éppen annyira fontos lenne az áttörés a munkaidőről szóló irányelv ügyében is, azonban nem az a jellegű áttörés, melyet Bushill-Matthews úr javasolt, hanem mindenfajta opt-out nélküli, ahogyan a Parlament olvasatában indítványozzuk. A Tanácsot csak arra tudom kérni, hogy ebben az ügyben is támogasson bennünket.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Különösen fontos kérdéssel foglalkozunk ezekben a pillanatokban. Tudatában vagyok a munkaerő-kölcsönzés keretében alkalmazott személyek státusával és helyzetével kapcsolatos aggályok nagy számával. Gondolok itt formai és jogi kérdésekre, valamint a foglalkoztatás feltételeire. Ez különösen az új tagállamokból származó nagyszámú munkavállaló foglalkoztatásával kapcsolatban figyelemre méltó. Ezek az emberek a magas munkanélküliségi ráták miatt készek elfogadni bármilyen állásajánlatot, belföldön és külföldön egyaránt. Nem szabad, hogy a munkafeltételeket és munkakörülményeket a munkaerő-piaci helyzet és a munkahelyek elérhetősége irányítsa. Hangsúlyozom, hogy ezeknek meg kell felelniük a jelenleg hatályban lévő munkaügyi szabályoknak és követelményeknek. Ez a biztonságra, a szociális feltételekre, a biztosításra és a díjazási rátákra egyaránt vonatkozik.

Richard Howitt (PSE). – Elnök asszony, nagyon büszke vagyok arra, hogy részt vettem az irányelvről szóló bizottsági szavazásban, és hogy ma is részt vehetek a kölcsönzött munkavállalókról szóló irányelv elfogadásáról szóló szavazás vitájában. Hazámban, Nagy-Britanniában a munkáspárti kormány egyik fő prioritása ez volt, a szakszervezeteinkkel kötött, warwicki megállapodás néven ismertté vált egyezség részeként, és ma teljesül ez az ígéret.

Örülök, hogy támogathatom az irányelvet, amely mellett három okból kampányoltam.

Az egyik az, hogy a kölcsönzött munkavállalók kiszolgáltatott munkavállalók – akármennyire is tiltakoznak az ellenkező véleményen lévők. A brit szakszervezeti szövetség (TUC) felmérésén nyolcvan százalékuk nyilatkozta azt, hogy a fizetést, képzést és a fizetett szabadságot tekintve rosszabb bánásmódban volt részüik, és jobbat szeretnének.

A második ok, hogy a bővítés óta munkavállalás céljából Nagy-Britanniába induló kelet-európai migránsok legnagyobb része az én saját régiómba, Kelet-Angliába jött, gyakran munkaerő-kölcsönző ügynökségeken keresztül, amelyek szabályozás híján túllontúl gyakran voltak felelősök a visszaélésekért. Az ilyen visszaélések meg fognak szűnni.

Az utolsó ok, hogy van egy szociális partnerségi megállapodásunk – ami Nagy-Britanniában ritka jelenség – a brit TUC és a brit iparszövetség (CBI) között: ezzel a szavazással ez a megállapodás kerül át a jogrendszerbe.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Elnök asszony, én is szeretnék gratulálni nemcsak az elnökségnek és a Bizottságnak, de az előadónak is, illetve mindenkinek, aki segített elfogadni ezt az irányelvet és ezzel újabb eredményt elérni az Európai Unió számára, a polgárok érdekében. Arra is szeretném emlékeztetni a Házat, hogy a kölcsönzött munkavállalók között nagy arányban vannak nők.

Különösen jóleső az a tudat, hogy a szerzett jogok a munkába állás első napjától a női kölcsönzött munkavállalókat is megilletik majd, ahogyan általánosságban a szülőket, és ezért nem is lesznek hátrányban, mivel az Európai Unió ezen új javaslatának célja, hogy a polgárok, munkáltatók és munkavállalók számára egyaránt humánus bánásmódot vezessen be, mivel az egy napi munka vagy a sok napi munka egyformán értékes, és egyformán tiszteletben tartandó.

Remélem, hogy minden elfogadott elv alkalmazására lehetőség lesz, mivel általában a törvények alkalmazásában szoktunk elbukni. Görögországban például a törvény bekerült a törvénykönyvbe, és előírja a kölcsönzött munkavállalókkal és az állandó munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmódot. A nehézséget azonban a törvény alkalmazása jelenti.

Xavier Bertrand, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, az előttem szólók némelyikének szavait megismételve szeretném megerősíteni, hogy ennek a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló új irányelvnek az elfogadása valódi előrelépés lesz. Valaki „áttörésnek” nevezte, és szerintem is pontosan ez a megfelelő szó.

Az egyetlen dolog, amint azzal én is kellőképpen tisztában vagyok, hogy ez még nem jelenti a munkánk végét. Más lehetőségeink is lesznek az elkövetkező hetek folyamán, hogy megmutassuk, tudunk még előrelépéseket elérni a szociális Európa ügyében. Itt természetesen a munkaidőről szóló irányelvre gondolok, amely a június 9-én Luxembourgban elfogadott közös állásfoglalás által érintett másik terület.

Tudom, hogy Önök közül némelyeknek milyen problémáik vannak ezzel a szöveggel, de ma este szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy egyedül úgy tudtuk elnyerni a Tanács jóváhagyását ahhoz a szöveghez, amelyet Önök most készülnek elfogadni a kölcsönzött munkavállalók jogainak megerősítéséről, hogy összekapcsoltuk a munkaidőről szóló irányelvvel.

Az európai üzemi tanácsokról szóló irányelvre is gondolok most, amely átdolgozásra szorul. Tizennégy és fél millió európai dolgozik olyan üzletágban, ahol ilyen tanácsokat hoztak létre; ők mind az irányelv átdolgozására várnak, hogy a jövőben javuljon szociális jogaik védelme, és legyünk őszinték, a jelenlegi gazdasági légkör azt is jelenti, hogy ez az átdolgozás egyre inkább releváns, egyre inkább szükséges és egyre sürgetőbb.

Ez a kérdés lesz az első lehetőségünk arra, hogy megmutassuk, hogy a Tanács és a Parlament készen áll a társjogalkotói szerepvállalásra. Mint tudják, az európai szociális partnerek már bebizonyították, hogy megértik, mi forog kockán, amikor a nyár végén nyolc közös javaslatot nyújtottak be, amelyek alapján fel vannak készülve – azt mondják, hogy felkészültek – a bizottsági javaslat elfogadására, kedves Vladimir barátom. Most rajtunk a sor, hogy megmutassuk, mi is ugyanennyire el vagyunk határozva a cselekvésre.

Hölgyeim és uraim, Désir úr, biztos úr, a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munka ágazatának európai növekedése egészen mostanáig jogi szempontból légüres térben zajlott, ahol a munkavállalók számára nem voltak valódi biztosítékok. Holnaputántól azt mondhatjuk majd, hogy ez a állapot véget ért. Holnapután azt is mondhatjuk, hogy – egy olyan időszakban, amikor kontinensünk súlyos gazdasági és pénzügyi problémákkal néz szembe – politikusként készen állunk arra, hogy erőinket egyesítve cselekedjünk a szociális Európa újraindítása érdekében.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a vita szerintem világosan megmutatta ennek az irányelvnek a fontosságát, tekintettel a benne érintett munkavállalók nagy számára és azokra a komoly fejleményekre, amelyeket elő fog idézni. Azt is megmutatta, hogy az irányelv hogyan tudott valóban erős konszenzust elérni, amely a széles körű vitákból és a szociális partnerek beleegyezéséből és támogatásából alakult ki. A vitában azt is hallhattuk, hogy az irányelv régóta esedékes, de ahogy bizonyos nyelveken a mondás tartja, „jobb később, mint soha”. Cseh nyelven nekünk is van egy ilyen mondásunk, és biztos vagyok benne, hogy valami hasonló más nyelvekben is létezik. Hosszú erőfeszítések után valódi előrelépést sikerült tennünk, hiszen ez az irányelv ma is éppolyan időszerű, ha nem időszerűbb, mint hat évvel ezelőtt volt.

Hölgyeim és uraim, még egy dolgot szeretnék megemlíteni, mivel szerintem érdemes megjegyezni, hogy ezt az irányelvet, ezt az igazán sok kihívást rejtő irányelvet, amely megnyitja a kaput a szociális Európa előtt, huszonhét tagból álló Európa fogadta el, azt követően, hogy a tizenöt tagú Európában évekre megrekedt az ügye. Véleményem szerint ez világosan példázza a tényt, hogy a huszonhét tagból álló Európa igenis képes a szociális előrehaladásra.

Hölgyeim és uraim, Önök közül sokan említették a többi irányelvet, amelyekről ugyancsak vita folyik itt a Házban. Úgy vélem, a ma megtett lépés ígéretesen jelzi, hogy közelíthetnénk a jövőbeni irányelvekhez. Természetesen ezután is lesznek problémás, összetett kérdések, mindezek ellenére én hiszek abban, hogy most sikerült létrehozni egyfajta lendületet, így minden eddiginél jobbak az esélyeink a pozitív eredmények elérésére.

Harlem Désir, előadó. – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, először is szeretném megköszönni képviselőtársaimnak az észrevételeiket, valamint az árnyékelőadóknak, a koordinátoroknak és a vita minden résztvevőjének, hogy támogatásukkal segítették munkámat, és ugyanilyen mértékben segítették e folyamat befejezését.

Tény, hogy ez a jelentés egy indoklássá és egyetlen kérészé sűrűsödik össze, miszerint „mondjunk igent”. Az irányelv küszöbön álló, reményeim szerint két napon belül bekövetkező elfogadása győzelem az Európai Parlament számára és győzelem a szociális partnerek számára, és szeretném megragadni a lehetőséget, hogy válaszoljak az Egységes Európai Baloldal/az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja tagjainak, akik több módosítást is benyújtottak. Megértem, hogy alapvetően miben gyökereznek ezek a módosítások, mindazonáltal szeretném hangsúlyozni, hogy a Szakszervezetek Európai Szövetsége pár nappal ezelőtt

ismételten a képviselőcsoportok elnökeihez fordult, nyomatékositva, hogy ennek az irányelvnek a módosítások nélküli elfogadása határozottan jelezné, hogy a szociális előrelépés az EU szintjén egyszerre szükséges és lehetséges, a szociális Európa pedig még mindig életben van.

Egy olyan időszakban, amikor a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés ágazata az atipikus foglalkoztatás más formáihoz hasonlóan erősödik, szükségünk van egy jogi keretre, és erről készülünk most dönteni. Európa a jog érvényesülésének térsége: annak kell lennie a polgári jogok érdekében, de gazdasági és szociális szempontból is. Az összes munkavállalót megillető jogokat és védelmet már belefoglaltuk a különféle irányelvekbe. Most, amikor egyre többen válnak kölcsönzött munkavállalóvá, gondoskodnunk kell arról, hogy ugyanolyan jogokkal rendelkezzenek, és a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzéssel ne lehessen visszaélni, sem az érintett munkavállalók jogainak megkerülése céljából, sem azért, hogy a többi munkavállalót így kényszernek és szociális dömpingnek lehessen kitenni.

Az irányelv elfogadásával azt is meg akarjuk mutatni, hogy a szociális Európa képes az előrelépésre, és valódi tartalmat tud felmutatni, ellentétben azzal, amit a Bizottságtól hallunk néha – nem Špidla úrtól, hanem más biztosoktól. Tudunk jogszabályokat alkotni – együtt tudunk jogszabályokat alkotni – a szociális ügyekben is, és így megmutathatjuk a Tanács tagjainak, akik túl sokáig akadályozták ennek és más jogszabályoknak az elfogadását, hogy nem kell félniük a szociális Európa előretörésétől, ha pedig meg tudjuk mutatni, hogy Európa védi a polgárokat és a munkavállalókat, ez segíthet előmozdítani a polgárok és az uniós intézmények összebékítését és lecsendesíteni az Írországból, Hollandiából és saját hazámban, Franciaországban kifejezett aggodalmakat.

Szerintem a szociális irányelvek tekintetében történő további előrehaladás a politikai Európa terén is erősíteni fogja az újabb előrelépéseket, akárcsak a politikai Európa lakosságának tekintetében.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra 2008. október 22-én kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Petru Filip (PPE-DE), írásban. – (RO) A szociális Európa szempontjából valódi sikernek számít, hogy egy irányelvet használunk az uniós országokban munkaerő-kölcsönzésben részt vevő európai polgárok jogainak rögzítése érdekében. A probléma az, hogy az Unió tagállamai és a munkáltatók eleget tesznek-e az irányelv rendelkezéseinek, mivel a munkaerőpiacon tapasztalható konkrét példák számos esetben ellentmondanak az elméletnek. Ezek közé tartozik a román és bolgár polgárok oktatását tanúsító oklevelek elismerésének hiánya a két ország uniós csatlakozása után, miközben az erről szóló irányelv valami mást juttat érvényre. Az a kérdés, hogy mit tehetünk annak érdekében, hogy az EU-hoz újonnan csatlakozott országok polgárai ne veszítsék el a bizalmukat, és ne gondolják azt, hogy egy dolog az, amit Brüsszelben jóváhagynak, de az európai fővárosokban a kormányok másként határoznak. Azt is figyelembe kell venni, hogy gazdasági válság zajlik, amely mindenképpen befolyásolni fogja a munkaügyi vonatkozású irányelvek alkalmazásának módját Európa nemzeti területein. Az Európai Bizottságnak haladéktalanul létre kellene hoznia egy megfelelő rendszert a munkaügyi vonatkozású jogszabályok alkalmazásának ellenőrzésére, és megkülönböztetés nélküli büntető intézkedéseket kellene alkalmaznia az érintett országokkal szemben.

14. A házassági ügyekben alkalmazandó jog - A házassági ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályok bevezetéséről szóló tanácsi rendelet módosítása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a következők közös vitája:

– Gebhardt asszony jelentése (A6-0361/2008) az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében, a 2201/2003 rendeletnek a joghatóság tekintetében történő módosításáról és a házassági ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályok bevezetéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) és

– Gebhardt asszony és Deprez úr szóbeli választ igénylő kérdése a Bizottsághoz, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében, a 2201/2003 rendeletnek a joghatóság tekintetében történő módosításáról és a házassági ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályok bevezetéséről szóló tanácsi rendeletről (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyn Gebhardt, előadó. – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, egy olyan kérdést vitatunk ma, amely a polgárok számára mindennél fontosabb. A mi Európánk kellemes hely, ahol az emberek egyre nagyobb

mobilitást élveznek. Olyan hely ez, ahol a házasságok egyre gyakrabban különböző országok állampolgárai között kötnek, vagy éppen a házaspárok költöznek más országba, ami természetesen jó dolog, és az Európai Unió vívmányainak egyike. Sajnálatos módon ennek a vívmánynak azonban egy hátulütője is van, mégpedig az, hogy ezek a házasságok gyakorta szétválással végződnek, és akkor következik a házasság szükséges felbontásának kérdése.

A jelenlegi jog néhány tekintetben olyannyira nem kielégítő, hogy egy házaspár esetleg nem is tud illetékes bírót vagy jogot találni a házasság felbontásához. Ez természetesen nagyon kellemetlen helyzetet jelent ezeknek a polgároknak, nekünk pedig megoldást és választ kell találnunk erre. Ez a kérdés az emberek életét érinti, ezért mindennél fontosabb.

Ezért örülök, hogy az Európai Bizottság elkezdett foglalkozni ezzel a kérdéssel, és szeretném rögtön megismételni, hogy ebben a kérdésben nem kell harmonizálni a jogot – nem is szabad, és ezt az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés elég világosan ki is mondja, hogy az ilyen területekre vonatkozó jog a tagállamok hatáskörébe tartozik.

Biztosítanunk kell viszont az átláthatóságot, és azt, hogy a polgárok élni tudjanak ezzel a joggal. A jogszabályok végső soron nagyon különbözőek. Az egyik oldalon ott van Málta, ahol egyáltalán nincs válás, a másik oldalon pedig Svédország, ahol ezt hat hónapon belül el lehet érni. Ott van Hollandia, ahol a homoszexuálisok házasságkötése is megengedett, illetve Lengyelország, ahol ilyesmi teljességgel elképzelhetetlen lenne. Csupa ilyen kérdés vetődik fel, amelyeket mind meg is kell válaszolni.

Jó munkát végeztünk az Európai Parlamentben, és ez ügyben az Európai Bizottsággal és a Tanáccsal is konstruktív volt az együttműködés. A Tanács kulcsfontosságú – egyhangúlag kell határoznia arról, hogy a jövőben mi fog történni ezen a téren. Sajnálatos módon most ezzel van probléma, de erre majd később visszatérek. A válasz, amelyet az Európai Bizottság javasolt nekünk, nagyon pozitív. Először is, szélesíteni szeretné a választási lehetőséget azon jog megválasztásában, amelynek alapján a házaspár felbonthatja a házasságot, amennyiben ezzel mindkét fél egyetért – noha magától értetődő, hogy ha ezt valóban alkalmazni szeretnénk, ennek kötődnie kell a házaspár életéhez, tartózkodási helyéhez vagy házasságkötésének helyéhez, illetve más szempontokhoz.

Az a kérdés is felmerül, hogy mi történik, ha egy házaspár vagy csak a házastársak egyike szeretne válni, és a házaspár nem tud megegyezni az alkalmazandó jogról. Ilyen körülmények esetén arra az álláspontra helyezkedünk, hogy a választási szabadság nem lehet annyira nagy, mivel gondoskodnunk kell arról, hogy legyen egy jegyzék. Nem fogadhatjuk el az eljáró bíróság felek általi megválasztását („forum-shopping”). Nem fogadhatunk el olyan helyzetet, amikor az erősebb fél kiválasztja a számára legkedvezőbb jogot, a másik pedig hátrányba kerül. Ez elfogadhatatlan. Ezért kell két különböző választ adnunk ezekben az ügyekben.

Mindkét esetre elég nyilvánvalóan vonatkozik egy különösen fontos elv: biztosítanunk kell, hogy a mindkét házastárs nagyon jól tájékozott legyen a jog megválasztásának következményeiről – mind társadalmi, mind jogi szempontból. Ezt példázzák a gyermekelhelyezési ügyek, a tartásdíj és minden ilyen kérdés, amelyek szintén ehhez az esethez kapcsolódnak. Az érintett feleknek tisztában kell lenniük ezzel, mielőtt döntenek. Azt kérjük, hogy a bírák győződjenek meg arról, hogy a házastársak valóban tudatában vannak-e jogválasztásuk következményeinek.

Az is fontos, hogy megelőzzük egy olyan jog alkalmazását, amely az Európai Unió elveivel összhangban el nem fogadható – mint például a sáría jog, a kínai jog vagy bármi más. Ebben a tekintetben is világosan fogalmaztunk – különösen a 25. és a 30. módosításban, amelyeket igyekeztem megerősíteni a 36. módosításommal, konkrétan annak kimondásával, hogy az illetékes jognak összhangban kell lennie az Európai Unió alapvető elveivel, máskülönben nem alkalmazható. Ez számunkra teljesen magától értetődő.

Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja több olyan módosítást is benyújtott, amelyek elfogadását teljességgel lehetetlennek érzem. Ezek abszolút mértékben korlátoznák a már elért eredményeket, ráadásul megsértene a fennálló nemzetközi jogot, például a hágai egyezmény szerinti. Ezt nem fogadhatjuk el. További párbeszédre van szükségünk, így remélem, holnapra megoldást tudunk találni a problémára. Mindenesetre Demetriou úrnak nagyon hálás vagyok a hatékony együttműködéséért.

A Tanácsnak egy fő problémája van: egyhangú döntést kell hoznia, és jelenleg egy tagállam van, amely egész egyszerűen útját állja ennek az egyhangúságnak. Bizottságunk ezért nyújtotta be ezt a szóbeli választ igénylő kérdést a Tanácshoz és az Európai Bizottsághoz. Rendkívül sajnálatosnak találom, hogy a Tanács ezúttal

nincs jelen, hogy válaszoljon erre a kérdésre. A miniszter épp az imént távozott. Feltétlenül tudnunk kellene, mit tegyünk most, saját érdekünkben éppúgy, mint a polgárok és az Európai Unió jövője érdekében.

Örülök, hogy Ön, Barrot úr itt van, hogy megválaszolja az Európai Bizottsághoz intézett első kérdésünket, amely így szól: szándékukban áll visszavonni a javaslatukat? A második kérdésünk: tervezik, hogy javaslatot nyújtanak be a Tanácshoz, hogy az EK-Szerződés 11. cikkével összhangban, a Szerződés 43. és 45. cikkének megfelelően megerősített együttműködést hozzanak létre? Szerettem volna, ha a Tanács megmondaná, hogy tényleg ezt az utat fogja-e választani, mivel ez a nagy kérdés, ami felmerül.

ELNÖKÖL: MORGANTINI ASSZONY

alelnök

Jacques Barrot, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök asszony, tisztelt képviselők, azzal szeretném kezdeni, hogy megpróbálok válaszolni Gebhardt asszony jelentésére, utána pedig rátérek a szóbeli választ igénylő kérdésre, amelyet nagyon ügyesen hozzákapcsoltak a jelentéshez. Örülök, hogy Deprez urat is itt látom.

Gebhardt asszonynak tényleg nagyon köszönöm ezt a jelentést, amely meglehetősen figyelemreméltó, nem utolsósorban a Bizottsággal való kiemelkedő szintű együttműködés miatt egy ilyen kényes, érzékeny kérdésben.

A „Róma III.” javaslat valóban nagyon közel áll a szívünkhöz, és nem csak a Bizottságnak – tudom, hogy az Európai Parlamentnek is erős érdeke fűződik hozzá. Véleményem szerint ez nagyon fontos lesz a személyek Európai Unión belüli szabad mozgásának támogatása szempontjából.

Elnök asszony, csak szeretnék végigmenni a rendelkezésünkre álló adatok némelyikén: az Európai Unióban jelenleg évente 2 200 000 házasságot kötnek, amelyek közül 350 000 nemzetközi házasság. Ez máris tekintélyes szám, és ez a jelenség nyilvánvalóan csak erősödni fog. Ez a javaslat körülbelül évi 170 000 válást érint, ami az Európai Unió egész területén lezajló évi mintegy 875 000 válásnak nagyjából a 19%-a. 20% – ez mindenképpen jelentős szám!

Ezért van, hogy a Bizottság nagy vonalakban osztja a véleményét, Gebhardt asszony, a „Róma III.” javaslat fontosságát illetően: ez ugyanis nagyobb mértékű kiszámíthatóságot és jogbiztonságot nyújt az érintett házaspároknak. Amint arra rámutatott, egy ilyen keret hiányában a házaspárok vagy maguk fogják megválasztani az eljáró bíróságot, vagy a domináns felé lesz a döntő szó.

A Bizottság ezért nagy részben támogatja az Európai Parlament jelentését a kiinduló Róma III. javaslatról, bizonyos fenntartásokkal. A Bizottság támogatja a Parlament arra irányuló módosításait, hogy a házastársak számára biztosított legyen a tájékozott választás lehetősége. A Bizottság ezért egyetért a Parlamenttel abban, hogy szigorítani kell a házassági szerződések megkötésének formai feltételeit, és védeni kell a gyengébb házastársat, de figyelembe kell vennünk a tagállamok jogrendszerei között e tekintetben meglévő különbségeket is: amint Ön meglehetősen helyesen hangsúlyozta, ez a kérdés nem harmonizáció tárgya.

A Bizottság hasonló szellemben üdvözlöi a Parlament arra irányuló javaslatát, hogy javítsuk a házassági és válási szerződésekre vonatkozó nemzeti és európai jogszabályok általános ismertségét. Egy ponton nem értünk egyet: a Bizottság nem tartja szükségesnek egy új illetékességi kritérium felvételét annak alapján, hogy a házasságkötés hol történt, mivel az esküvő helyszíne és a házaspár váláskori helyzete közötti kapcsolat nagyon csekély is lehet.

Mindazonáltal a Bizottság jóváhagyja a Parlament arra vonatkozó módosítását, hogy a házastársak végső megoldásként ehhez a bírósághoz is fordulhatnak, amennyiben a szokásos tartózkodási hely bíróságánál lehetetlennek bizonyul elválni, de ezt inkább csak kivételes esetnek tekintjük.

A Bizottság a „szokásos tartózkodási hely” kifejezés értelmezését is inkább a Bíróságra hagyná. Ez a kifejezés már eddig is számos jogi eszközben megjelent anélkül, hogy a hivatalos meghatározására sor került volna, ugyanakkor a nemzeti bírások láthatólag nem okozott túl sok problémát az alkalmazása. Úgy érezzük, hogy a tagállamok jogrendszereinek tiszteltben tartása érdekében rábízhatjuk magunkat a Bíróságra.

Azt sem tartjuk szükségesnek, hogy a Róma III. javaslatban kizárólag a tagállamok jogszabályaira szorítkozzunk. Ez fontos kérdés, mivel a tagállamok továbbra is azoknak a harmadik országoknak a válási jogszabályait akarják majd alkalmazni, amelyek osztoznak a demokratikus értékeinkben: ha például egy német vagy egy francia nő hozzámegy egy svájci férfihoz, ésszerűnek tűnik, hogy arra is legyen lehetőség, hogy erre a házasságra, illetve válásra a magunk számára meghatározott szabályokat alkalmazzuk.

Ugyanakkor tartsuk szem előtt, hogy a Bizottság egyetért a Parlammal azzal kapcsolatban, hogy a Róma III. javaslatnak természetesen tartalmaznia kell egy megkülönböztetés elleni záradékot, amely bármely európai bíróságra lehetővé tenné a házastársak közötti egyenlőség elvével összeegyeztethetetlen külföldi jogszabályok kizárását. Ez a megkülönböztetés elleni záradék kétségtávol még mindig lehetővé fogja tenni, hogy például a svájci/tagállami vagy norvég/tagállami házasságokra alkalmazzuk.

Most rátérek arra a kérdésre, hogy hogyan vihetjük sikerre a Róma III-at, és itt szeretnék még egyszer köszönetet mondani Gebhardt asszonynak és Deprez úrnak a szóbeli választ igénylő kérdésért, amellyel visszatérítettek a Róma III. előrehaladásának ügyéhez. Nyilvánvalóan Önökkel együtt én is sajnálom, hogy a „Róma III-ról” szóló tárgyalások a Tanácsban holtpontra jutottak. Tavaly júliusban tartottunk egy vitát az igazságügy-miniszterek között a Róma III. ügyében való megerősített együttműködés lehetőségéről, július végén pedig kilenc tagállam megerősített együttműködés iránti kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz: ez a Róma III. elfogadásában részt vevő tagállamok több mint egyharmada. Ezért világos, hogy a Bizottságnak meg kell vizsgálnia ezt a megerősített együttműködés iránti kérelmet, de, amint azt Önök is be fogják látni, ha sikerre akarjuk vinni, az összes körülményre oda kell figyelnünk.

Most szeretnék válaszolni a Bizottsághoz intézett három kérdésre. Először is, biztosíthatom Önöket arról, hogy nem tervezzük a Bizottság kiinduló „Róma III.” javaslatának visszavonását. Ha azonban a Bizottság beleegyezik egy a „Róma III.” területén történő megerősített együttműködésről szóló javaslat benyújtásába a Tanácshoz, a jogi egyértelműség érdekében a határozat meghozatalakor esetleg visszavonhatja kiinduló javaslatát, hogy módosítsa azt, de erre csak akkor kerülne sor, ha valóban lehetőségünk lenne a megerősített együttműködésre. A visszavonás mindenesetre nincs a napirenden.

Szeretném megragadni ezt a lehetőséget, hogy röviden összefoglaljam, milyen eljárást követ a megerősített együttműködési mechanizmus. Első lépésként legalább nyolc tagállamnak kell kérelmet benyújtania a Bizottsághoz, ahogyan ez ebben az esetben történt. Amennyiben a kérelem eleget tesz az Európai Unióról szóló szerződésben meghatározott kritériumoknak – ha teljesíti az egységes piacra vonatkozó szabályok feltételeit – a Bizottság benyújthatja a kérelmet a Tanácshoz. Ha úgy dönt, hogy ezt nem teszi meg, döntését meg kell indokolnia. A megerősített együttműködést ezután a Tanácsnak kell engedélyeznie, a Parlammal folytatott konzultációt, illetve a tőle kapott jóváhagyást követően, a helyzettől függően.

A megerősített együttműködésre irányuló kérelem természetesen felvet bizonyos kérdéseket, mind jogi, mind politikai tekintetben. Szembe kell néznünk a közös fellépés folytatásának szükségességével a családjog tekintetében, a lehető legközelebb a polgárokhoz, és ezt az igényt egyensúlyba kell hoznunk azzal a kockázattal, hogy a jog érvényesülésének európai térsége esetleg felaprózottá válik a megerősített együttműködésről szóló megállapodások sorozatának eredményeként. Mielőtt nyilatkoznék, természetesen szeretném meghallgatni a parlamenti képviselők véleményét, és mindenképpen szeretném, ha a tagállamok is világossá tennék álláspontjukat.

Az Európai Parlammal mindenesetre szeretném biztosítani arról, hogy szándékomban áll továbbhaladni a polgári ügyekben való európai igazságügyi együttműködésben – és nemcsak a szándék van meg bennem, hanem a vágy is. A családjog nem lehet a polgári jog szegény rokona – ez meglehetősen paradox volna, tekintve, hogy a körébe tartozó kérdések érintik a legközelebbi az emberek mindennapi életét. Szerencsére sikerült előrehaladást elérni a házasság felbontására vonatkozó határozatok mozgása, a szülői felelősség és a gyermekek látogatásának joga terén.

Ebben a kérdésben azt is szeretném elmondani, hogy most, hogy már rendelkezésünkre áll a szövegtervezet, nekem mint biztosnak az Önök segítségével gondoskodnom kell a szabályok betartásáról. Itt különösen a gyermekek látogatásának és felügyeletének jogára gondolok, amelynek tekintetében a jelenlegi európai helyzet nem teljesen kielégítő.

Összefoglalva, igenis képesek leszünk arra, hogy a kérdésben alkalmazandó jogszabályról szóló jogalkotási javaslattal álljunk elő. Azt is szeretném hozzátenni, hogy egyidejűleg dolgozunk a házassági rendszerekre alkalmazandó jogszabály megfogalmazásán, amelynek elfogadására 2010 elején nyílt lehetőség.

Elnök asszony, jelen pillanatban így állunk ezzel a kérdéssel. Természetesen nem tudom előre jelezni a tagállamokkal hamarosan lebonyolítandó konzultáció eredményét. Annyit mindazonáltal mondhatok, hogy a Bizottság valódi előrehaladást akar, ugyanakkor ismételten biztosítva azt, hogy a tagállamok többsége velünk tudjon tartani. Röviden ennyi a véleményem, de Önökhöz és a Parlammal hasonlóan remélem – noha nagyon gondosan meg fogom hallgatni Önöket –, hogy a dolgok előre fognak haladni.

Carlo Casini, a Jogi Bizottság véleményének előadója. – (IT) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, a szóban forgó rendeletjavaslatot nagyon alaposan megvizsgálta a Jogi Bizottság, amelynek előadói tisztségével engem tüntettek ki.

Az említett bizottság által egyhangúlag jóváhagyott véleményben előterjesztett javaslatokat az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság viszont csak részben hagyta jóvá. Ennek ellenére azt kell mondanom, hogy megpróbáltuk a lehető legnagyobb mértékben ésszerűsíteni a Tanács kiinduló javaslatát, a jogbiztonság elemeinek beiktatásával.

A két bizottság által– Gebhardt asszony segítségével, akinek ezúton szeretnék köszönetet mondani – jóváhagyott kompromisszumos javaslatok kedvező fogadtatásban részesültek, és alátámasztották azokat az elveket, amelyekre e rendelet elindítása céljából hivatkoztunk. E tekintetben az olyan állam hatóságai, ahol nem rendelkeznek a házasság felbontásáról, és nem ismerik el a szóban forgó házasságtípust, nem lesznek kötelesek felbontani az említett házasságot.

Egy ponton azonban továbbra is fennáll a nézetkülönbség – amint azt Gebhardt asszony korábban említette. Az alapvető kérdés a következő: a jog megválasztása a jogi világban teljesen új, mivel általánosságban nincs lehetőség a jog megválasztására, csak a bíró kiválasztására, ami ezt egy teljesen új fogalomná teszi. Tekintettel erre a jogválasztásra, melyik jogra akarunk hivatkozni? Az Európai Unió 27 tagállama valamelyikének jogára, vagy a világ bármely országának jogára? Tény, hogy van egy határ. Ezt a határt az uralkodó jogi felfogás már megállapította, ilyenformán egy adott államban nem alkalmazható olyan jogszabály, amely abban az államban nem létezőnek tekintett házasságtípusról rendelkezik.

Úgy vélem, hogy amennyiben valóban jogbiztonságot akarunk – kifogásom technikai jellegű –, ha tényleg be akarjuk vezetni a „nézelődés” lehetőségét az alkalmazandó jog megválasztásában, ha valóban tiszteletben akarjuk tartani a leggyengébb törvénykönyvet – mert ne felejtjük el, hogy a jogválasztáshoz konszenzus kell, a konszenzusra pedig szintén jelentős nyomás nehezedhet –, ha tényleg fel akarjuk építeni a jog érvényesülésének európai térségét, akkor, véleményem szerint, az összes ilyen módosítás szempontjából jó, ha a jogválasztás csak az Európai Unió 27 tagállamának jogára korlátozódik.

Ebben az értelemben, noha számos módosítást nyújtottunk be, ezek lényegében egy és ugyanazon dologról szólnak, és mivel ez egy technikai módosítás, amely nem változtatja meg általános véleményünket a javaslatról, a képviselők józan ítélőképességéhez folyamodunk annak érdekében, hogy ez a módosítás jóváhagyást nyerjen.

Panayiotis Demetriou, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (EL) Elnök asszony, először is hadd köszönjem meg az előadónak a ma vitára bocsátott jelentéshez vezető hosszú együttműködést, és hadd jegyezzem meg, hogy számos találkozót tartottunk, amelyek alkalmával az egész anyagot megvitattuk.

A családjog komoly dolog, és az a konkrét szempont pedig, amelyet a válással kapcsolatban vizsgálunk, ami alatt a joghatóságot és a jogválasztást értem, mindig is a családjog egyik legkomolyabb aspektusa volt.

Hadd hívjam fel a figyelmet arra, hogy a mi politikánk a család intézményének támogatása, nem a házasságok felbontásának bátorítása. A válás azonban manapság társadalmi jelenség, nekünk pedig a valóságban kell ezzel foglalkoznunk. Nem kívánjuk megkönnyíteni, de ha egy házasság elér egy olyan pontra, ahonnan már nem folytatható, akkor olyan helyzetben kell lennünk, hogy törvényes kiutat tudjunk biztosítani, hogy a felek egyikének se kelljen az egész gyötrelmet és büntetést elviselnie.

Nem hiszem, hogy létezne könnyű módszer a válásra alkalmazandó jog megválasztására, de a közrend és az emberi jogok szempontjából lehetnének világosabbak, hogy a bíróságoknak mérlegelési jogkört biztosítsunk az olyan jogszabályok elutasításához, amelyek nincsenek összhangban az európai szokásokkal, az emberi jogokkal és a közrenddel.

Ami a megerősített együttműködést illeti, azon a véleményen vagyok, hogy a Bizottságnak – és ezúton gratulálok a biztos úrnak a ma képviselt álláspontjához – még tovább kellene szorgalmaznia ezt az ügyet, hogy lehetőség szerint eljussunk egy olyan pontra, ahol elfogadható a megerősített együttműködés.

Inger Segelström, a PSE képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök asszony, szeretném azzal kezdeni, hogy megköszönöm Gebhardt asszonynak az elvégzett építő jellegű munkát, egyúttal jelzem, mennyire sajnálom, hogy nem sikerült ugyanazt a véleményt elérni, mint Svédországnak és jómagamnak. Ennek eredményeként nem tudtam a jelentés mellett szavazni sem a bizottságban, sem a plenáris ülésen. Svéd szociáldemokratáknak ez a javaslat számomra visszalépés a nők és a férfiak közötti egyenlőség szempontjából. Ezeket a kérdéseket ezért a jövőben is nemzeti szinten kell megoldani.

Szerintem elegendő lenne, ha a válást csak olyankor kellene kimondani, ha a felek teljes egyetértésben vannak. A javaslat azt jelenti, hogy a gyengébb félre – aki elég gyakran a nő – a férfi most már ráerőltethet különböző megoldásokat, vagy azért, mert ő lép először, vagy mert kényszerű alkalmaz. A bíróságok így olyan jogszabályok alkalmazására kényszerülhetnek, amelyeket erősen bírálunk – sértő jogszabályok alkalmazására, amelyek rég elavult, túlhaladott módon vélekednek a nőkről, a házasságról és a válásról. Számomra a házasság felbontásának gyors rendezése kevésbé fontos, mint az egyenlőség és az, hogy a nők biztonságban érezhessék magukat. Ezért ki fogok tartani az erőfeszítéseim mellett, és továbbra is a javaslat ellen fogok szavazni mindaddig, amíg másik megoldást nem találunk.

Sophia in 't Veld, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, mielőtt rátérnék a szóban forgó ügyre, azt szeretném javasolni, hogy a jövőben kérjük meg mindegyik tanácsi elnökséget, hogy hozzanak maguk helyett egy viaszbabot vagy egy felfújható babát ide a Házba, mivel maga a Tanács mindig távol marad az ilyen jellegű vitákról, én pedig szeretem valakihez intézni a beszédemet. Ön talán hivatalosan is át tudja adni ezt a kérést az elnökségnek. Úgy vélem, képviselőtársaim is egyetértenek velem.

Mindenekelőtt szeretnék gratulálni és, a képviselőcsoportom nevében is jelezni támogatásunkat az előadónak, aki az elmúlt év folyamán kitűnő munkát végzett. Minden elismerésem az övé.

Elnök asszony, az EU természetesen nem a házastársi etikával foglalkozik, hanem azzal, hogy garantálja az uniós polgárok jogait, bárhol és bárkivel is kötnek házasságot. Az sem a mi dolgunk, hogy kit választanak házastársul, arról viszont gondoskodnunk kell, hogy védelmezzük a polgárok jogait. Ennek fényében rendkívül szerencsétlen dolog, hogy a tagállamoknak nem sikerült megállapodásra jutniuk.

Nagyra becsült svéd képviselőtársamnak azt szeretném mondani, hogy érzésem szerint van itt egy hatalmas félreértés. Szerintem ez az emberi jogokat, különösen a nők jogait inkább erősíteni, semmint gyengíteni. Sőt, a magam részéről üdvözlöm azt a tényt, hogy a 21. században az emberek egyéni döntéseket hozhatnak a saját életükről – a válás pedig szerves része lehet ennek.

Emellett az előadóhoz hasonlóan azt szeretném mondani, hogy képviselőcsoportom is az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja által előterjesztett módosítások ellen fog szavazni, és magam sem értek egyet Casini úr érveivel.

Ez elvi kérdés is, mivel szerintem nekünk kellene eldöntenünk, mit akarunk a polgárainknak, és nem hagyhatjuk, hogy a saria jog győzelmétől kelljen félniük. Elegendő garancia lett beépítve a jelenlegi javaslatba és az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja által benyújtott kiegészítő módosításba, amelyet támogatni fogunk. Ezzel korábbi egyeztetéseken foglalkoztunk.

Ezen túlmenően a következőket szeretném mondani, és ezzel Casini úr észrevételeire reagálnék: valójában nagyon durva, hogy ugyanazokat az érveket, amelyekkel bizonyos jogrendszereket próbálunk kizárni – például a saria jogot –, az Európai Unióban arra is használjuk, illetve azért is hivatkozunk rájuk, hogy ne kelljen elismerni az EU-ban kötött, teljes mértékben törvényes házasságokat, pusztán a pár szexuális irányultsága alapján. Ez véleményem szerint teljes anomália.

Szeretném megismételni, hogy rendkívül szerencsétlen dolognak találom, hogy a tagállamok nem tudtak megállapodásra jutni.

Ha jól értem, a Bizottság egyelőre ragaszkodik egy európai megoldáshoz. Ez nagy örömmel tölt el. Belátom, hogy ezt nagyon nehéz elérni: ha ezt a problémát Sarkozy úr rendkívüli elszántsága ellenére sem sikerült megoldani, tényleg nagyon bonyolult kell, hogy legyen.

Befejezésül csak annak a reményemnek tudok hangot adni, hogy – amennyiben minden valószínűség ellenére szorosabb együttműködést sikerülne elérni – mind a 26 tagállam, amelyek megállapodásra jutottak, az enyémet is beleértve, tartaná magát ehhez.

Kathalijne Maria Buitenweg, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, a Bizottság ezen a héten közzétett tanulmánya szerint a nagy távolságokról ingázók gyakran fejfájástól, alváshiánytól és megromlott kapcsolatoktól szenvednek, és ebből következően minden ilyen nemzetközi környezetben – a miénket is beleértve – valószínűleg nagyon magas a válások aránya. Akárhogy is, a Barrot biztos által egy perccel ezelőtt idézett számok ismét arra utalnak, hogy a nemzetközi párkapcsolatok sokkal nagyobb valószínűséggel végződnek válással, mint a belföldiek.

Ugyanakkor ezeket a válásokat sokkal nehezebb formailag lebonyolítani, miközben komoly hatásuk van, hiszen a házastársak egyike elkerülhetetlenül egy idegen országban él, ahol nem rendelkezik kellő szociális

biztonsági hálóval, illetve nem ismeri eléggé az adott országban fennálló helyzetet, ami nagyon megnehezíti a tisztességes egyezséget.

Ezért szeretném kifejezni az előadó, Gebhardt asszony munkája iránti nagybecsülésemet: szerintem nagyon lelkiismeretesen járt el, és külön gondoskodott a gyengébb vagy kevésbé tájékozott emberek jogainak megerősítéséről és arról, hogy mindegyik fél tényleg kellően tájékozott legyen a jogairól, és tudja, neki mi a legjobb.

Amit ebből a szempontból fontosnak tartok, hogy a weboldal nemcsak valamilyen összefoglalást tartalmaz a pénzügyekről és arról, hogy milyen gyorsan lehet eljutni a házasság felbontásáig, hanem például a szülői felügyelet terén választható lehetőségekre is figyelmet fordít. Én történetesen azon a véleményen vagyok, hogy a gyermekek jogait védelmezni kell, noha ez a szülőkön múlik. Miközben arról a szülők határoznak, nem a kormány, hogy mi a jó a gyermeknek, és mi szolgálja az érdekeit, lehetőséget kell biztosítani egy megfelelő megoldás megtalálására, leginkább egy olyan megoldására, amikor a gyermekről mindkét szülő gondoskodik. Minden esetben megállapodásra kell jutni. Nem szabad, hogy a végén minden a nő vállán maradjon, de meg kell állapodni arról, hogy a két szülő hogyan kezeli az ügyet.

Svéd képviselőtársunk megjegyzését én is zavarónak találom, mert ha egy nő ki akar lépni egy házasságból, bizonyosan szörnyű a helyzete, ha a férje ezzel esetleg nem ért egyet.

Befejezésül azt szeretném mondani az előadónak, hogy Hollandiában nem létezik melegházasság. Van egy házassági forma, amely minden pár számára nyitva áll, nemüktől függetlenül. Ez egyszerűen egy házasság, és ezért csak az Európai Unió tesz különbséget a hollandiai házasságaink között, Hollandia nem.

Eva-Britt Svensson, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök asszony, a javaslat azt kívánja biztosítani, hogy a válófélben lévő emberek valóban érvényesíteni tudják jogaikat és hozzájuthassanak a számukra szükséges információkhoz. A tájékoztatáshoz és a tudáshoz való jog azonban nem a közös szabályoktól függ. Ezek önmagukban nem növelik a tájékozottságot, nem teszik jobban informálttá az egyes embereket.

Hazámban, Svédországban az a szabály, hogy az embereknek elegendő csupán egy értesítésben bejelenteniük válásukat, kivéve, ha közös kiskorú gyermekeik is vannak. Az EU más országai között olyan példák is előfordulnak, ahol a válás teljességgel tiltott. Ha valami, ez a helyzet bizonyítja, hogy ezen a területen szükség van a jogalkotásra. A Lisszaboni Szerződés tényleg nemzetek feletti szintre emeli a polgári és családjog bizonyos aspektusait, de jelenleg úgy áll a dolog, hogy nincs Lisszaboni Szerződésünk. Azt kérdezem, hogy a Bizottság miért terjeszt elő javaslatokat egy olyan területen, amely egészen eddig nemzeti hatáskörbe tartozott. Képviselőcsoportom nem fog a javaslat mellett szavazni. Úgy gondolom emellett, hogy az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjához tartozó képviselőtársam, Segelström asszony rendkívül jó érvet mondott erre.

Johannes Blokland, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, a nemzetközi magánjog két kérdésre vonatkozik. Az első kérdés, hogy melyik bíróság az illetékes, a második, hogy a bíróságnak melyik jogot kell alkalmaznia.

Véleményem szerint érthető, hogy az első kérdéssel európai szinten foglalkozunk. Ez biztosítja, hogy minden európai polgár bíróság elé vihesse az ügyét.

A második kérdés egy olyan területre vonatkozik, amellyel jellemzően maguk a tagállamok foglalkoznak, és ezzel nekik is kell foglalkozniuk. A meglévő nemzeti jogszabályokra számos nemzeti elv vonatkozik, és ezeket be kell tartani.

A Bizottság javaslata viszont ezeket a jogütközési szabályokat is harmonizálni kívánja. Gebhardt asszony jelentése a Bizottság jelentését legnagyobb részben tiszteletben tartja, és nem próbálja meg kivenni a IIa. fejezetet a javaslatból. Emiatt a jelentés ellen és a javaslat ellen fogok szavazni. Ezért azt kérem a Tanácstól, hogy ők is utasítsák el a Bizottság javaslatát.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Mindenekelőtt szeretném megköszönni az előadónak, Gebhardt asszonynak az elvégzett kitűnő munkát. A rendeletjavaslatot illetően öröndetes fejlemény, hogy egy világos, teljes jogi keretrendszer van kialakulóban, amely a joghatóságra, a házassági ügyekben hozott ítéletek elismerésére és végrehajtására, valamint az alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokra egyaránt kiterjed, lehetővé téve a felek bizonyos fokú autonómiáját.

A Bizottság javaslata a feleknek lehetőséget kínál arra, hogy közös megegyezéssel válasszák ki az illetékes joghatóságot és az alkalmazandó jogot. Az a tény, hogy a házastársak ilyen jogot élveznek a válási eljárás során, növeli a felek autonómiáját, és lehetővé teszi számukra a szabad választást, bizonyos opcionális kritériumoknak megfelelően. Biztosítanunk kell, hogy a felek tájékozott döntést hozzanak. Más szóval, mindkét házastársat kellőképpen tájékoztatni kell választásuk gyakorlati következményeiről. E tekintetben fontos mérlegelnünk, hogy hogyan lehet legjobban gondoskodni arról, hogy a megállapodás aláírása előtt átfogó tájékoztatás álljon rendelkezésre. Hasonlóképpen biztosítani kell az információkhoz való hozzáférést, az egyes házastársak anyagi helyzetétől függetlenül.

Gerard Batten (IND/DEM). - Elnök asszony, Dr. Johnstont egyszer arról kérdezték, mit tanácsolna a házasságot fontolgató ifjú pároknak. Válasza ez volt: „ne tegyék!”. A második házasságokat pedig így jellemezte: „a remény győzelme a tapasztalat felett”.

Ennek a jelentésnek hasonló válaszokat kell kiváltania. Mit tanácsolhatnánk azoknak a nemzeteknek, amelyek azt fontolgatják, hogy válási jogszabályaik megalkotását az Európai Unióra bízzák? A válasz nyilvánvaló – „ne tegyék!”. Ha mégis megteszik, az inkompetens, kártékony uniós jogszabályokkal szerzett előzetes tapasztalatokat figyelembe véve ez bizonyosan a remény győzelme lesz a tapasztalat felett, anélkül, hogy túlzásokba esnék. Bámulatos módon úgy tűnik, mintha ezúttal a Tanács is erre a következtetésre jutott volna. A Tanács nem akarja a Bizottság által tett javaslatokat. A Tanács láthatólag nagyon bölcsen visszahátrál a szakadék széléről, és hallgat a régi mondásra, miszerint „gyors házasság, hosszú bánat”. Az lesz majd az igazi öröm, amikor a Bizottság olyan javaslatokkal áll elő, hogy a melegházasságot és a saría jogot is harmonizáljuk!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Olyan korban élünk, amikor a határok eltűnőben vannak, és polgáraink szabadon mozoghatnak és házasodhatnak. Eddig mégsem sikerült megkönnyítenünk azoknak a dolgát, akik úgy határoztak, hogy a maguk külön útját járják. Az európai egységes válási jogszabályok hiányának egyik példája lengyelek és németek közötti házasságok esete. 1990 óta mintegy 100 000 ilyen házaspárt vettek nyilvántartásba. Házasságuk sok esetben nem állta ki az idő próbáját.

Az Európai Parlament tavaly számos olyan lengyelt fogadott, akik a gyermekekért és fiatalokért felelős német hatóságok döntéseinek eredményeképpen elvesztették a kapcsolatot gyermekeikkel. Az állítólagos emberrablás és a lengyel nyelv használatának tilalma csak két példa az ezekre a szülőkre és gyermekeikre kiszabott megalázó bánásmódra. Az emberi jogoknak a fent említett intézmény általi megsértéseire válaszul alakult egy lengyel szülői szövetség a gyermekekkel szembeni németországi megkülönböztetés ellen. Ha sikerül bevezetnünk a válási jog javasolt változtatásait, ezek polgáraink közül sokaknak segítenének, hogy életük egy bizonyos szakaszát civilizált formában tudják lezárni. A legfontosabb pedig, hogy nem kellene hagynunk, hogy a gyermekeket elválasszák szüleik egyikétől.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Elnök asszony, Barrot úr, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban szemtanúja voltam annak, ahogyan Gebhardt asszony és nemkülönben kollégám, Demetriou úr ezen a jelentésen dolgozott. Gebhardt asszony már felhívta a figyelmet arra, hogy a megnövekedett mobilitás egyre több házasságot eredményez, de egyúttal a válások számát is megnöveli. A nemzeti jogszabályok közötti különbségek jogi bizonytalansághoz, és különösen egyenlőtlen lehetőségekhez vezetnek, mivel a jobban tájékozott házastárs az érdekeit leginkább szolgáló jogszabályokat alkalmazó bíróságokhoz fordulhat. Ezért támogatom ezt a kezdeményezést, amely véleményem szerint rendkívül fontos, mivel világos, teljes jogi keretet biztosít ezen ítéletek joghatósága, elismerése és végrehajtása terén.

Azt kell mondanom, hogy szerintem minden, ami csökkenti a felesleges konfliktusokat, nemcsak nagyobb igazságosságot biztosít az emberek számára, de a jogi folyamatban részt vevők iránti bizalmat is megnöveli. Emellett kialakítja a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget, amely mindnyájunk vágya.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Ha jól tudom, a szerződésekből sehol nem szerepel arra vonatkozó rendelkezés, hogy a házassági jogot, azaz a családjogot az Unió szintjén kellene kezelni. Úgy vélem ezért, hogy a Bizottság javaslata tipikus esete egyfajta hiperaktivitásnak, amely teljességgel szükségtelen, és csak arra szolgál, hogy zavart keltsen az Európai Unió valódi hatásköreinek mibenlétét illetően.

Szerintem ez egy szándékos betolakodás erre a területre, hogy tovább lehessen dolgozni a házassági jogon és annak harmonizálásán. Ez a tevékenység meglehetősen felesleges, mivel a meglévő nemzetközi magánjog nagyon jól megbirkózik a nemzetközi szinten előforduló házassági problémákkal, akárcsak a válásokkal.

Ljudmila Novak (PPE-DE). - (SL) Szeretném azt mondani, hogy Európában csökken a válások száma. Sajnos nem ez a helyzet, tehát foglalkoznunk kell azzal a kérdéssel, hogy hogyan tudnánk javítani azoknak a helyzetén, akik az egész láncban a leggyengébb láncszemet jelentik, azaz a gyermekekén.

Sajnálatos módon a gyerekek a fő áldozatok, különösen az olyan országokban, ahol nagyobb késedelmek fordulnak elő a bírósági eljárásokban. Hazám, Szlovénia az olyan országok egyik példája, ahol a gyerekeknek sokat kell szenvedniük, mire a bíróságok el tudják dönteni, melyik szülővel éljenek. Ez komoly családi tragédiákhoz vezet, és sok gyerekre súlyos pszichológiai hatással van.

Számos ilyen esetet ismerek, ezért remélem, hogy ez a közös irányelv az egyes tagállamokban is hozzá fog járulni a helyzet javulásához.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Az egykori kommunista országok esetében az ebből a régióból származó lányok számára az elnyomottság állapotából az egyik kiutat az jelentette, ha férjhez mentek, olykor tényleg szerelemből, de a legtöbb esetben a haszonért. Ez azonban emberrablások, pszichológiai és fizikai kínzással járó incidensek sorozatát és emberek tönkretételét eredményezte. E történetek következtében az ilyen házasságokból született gyermekeknek kell a legtöbbet szenvedniük. A jog ismeretének hiányát szokták használni kifogásként, de ez teljesen téves. Az ilyen esetekben mérlegeljük azt a javaslatot, hogy amikor véget ér a házasság – és amikor még a szeretet, a megértés és a jóindulat légköre uralkodik –, nagyon világos válási feltételeket kellene kidolgozni, figyelembe véve a házasságból származó gyermekeket.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. - (FR) Elnök asszony, valamennyi felszólalónak hálás vagyok. Szeretném megerősíteni Segelström asszony felé, hogy ténylegesen tárgyalásokat kezdtem a svéd hatóságokkal. Mindazonáltal nagyon nehezen értjük meg az Ön országának álláspontját. Mint Gebhardt asszony elmondta, a Róma III. központi szándéka valóban az, hogy megvédje a gyengébb házastársat azon a ponton, amikor a házassági szerződést megkötik. Tényleg ebben a szellemben született, és abban is sok igazság van – talán folytatnunk kell a párbeszédünket –, hogy nem értettük meg, hogy egy olyan házaspár esetében, ahol a házastársak egyike svéd, azt is figyelembe kell vennünk, hogy a szabályok hiányában előfordulhat, hogy az „erősebbnek van igaza” elve érvényesül. Ez az, amiből a megértési problémáink erednek. Mindazonáltal ismét tudomásul vesszük az Ön és a svéd kollégája álláspontját.

Futólag szeretnék tisztázni néhány félreértést is. Nem tartozik a hatáskörünkbe, mondták néhányan, mivel ezek a kérdések kizárólag nemzeti hatáskörbe tartoznak. Nézzék, ez valójában egy paradox helyzet. Egy tagállam nem tud nemzeti hatáskört gyakorolni olyan, két személyt érintő kérdésekben, amikor a személyek egyike az adott tagállam állampolgára, a másik viszont nem. Logikus, hogy az Európai Unió megpróbálja kicsit szervezettebbé tenni a dolgokat, különösen mivel – az elmondottakkal ellentétben – a nemzetközi magánjog nem ad valódi választ az ilyen típusú problémákra, és tekintettel arra, hogy van egy terület, ahol szabad a mozgás, és ez a terület természetesen egyre több problémát fog felvetni. Ha ez az aggodalom erősen foglalkoztatja a Bizottságot, éppúgy, mint a Parlamentet, nem gondolom önámításnak, hogy a probléma egészével akarunk foglalkozni; sőt, ez inkább válasz az egyre több házaspár részéről felmerülő elvárásokra, akik szeretnék elkerülni, hogy nézeteltérés vagy szakítás esetén igen konfrontatív helyzetben találják magukat. Ez a probléma lényege! Csak hogy tisztázzuk, azt sem hagyhattam volna, hogy elhangozzék, hogy a Tanács nemet mondott. Nem mondott nemet, eltérő véleményeket adott ki! Mindenesetre van kilenc tagállam, amelyek megerősített együttműködést kérnek. Ez az, amit befejezésül mondani akartam. Emlékeztetném Önöket, hogy a Róma III. tartalmaz egy megkülönböztetés elleni záradékot, amely lehetővé teszi a házastársak egyenlőségét nem garantáló külföldi jogszabályok megkerülését. Ez teljesen világos. Itt most nem a sariáról beszélünk, a férfiak és nők közötti egyenlőség elvéről van szó, a szövegtervezet pedig erősíti a közös európai földünkön élő nők integrációját azáltal, hogy előnyben részesíti a szokásos tartózkodási hely szerinti ország jogát. Ezek a nők kérhetik majd a bírótól, hogy esetükben az európai jogot alkalmazza, amennyiben ez jobban megfelel a jogok egyenlőségének. Úgy vélem, ezt kellene szem előtt tartanunk.

Mindezek fényében érdekes volt ez a vita, és hálás vagyok valamennyi felszólalónak. Gebhardt asszonynak és Deprez úrnak is szeretném megköszönni, hogy készségesen kihasználták ezt a lehetőséget arra, hogy kiderüljön, a tagállamokkal való konzultációk új fordulójának küszöbén kötelezzük-e magunkat egy megerősített együttműködési gyakorlatra. Ez a vita a végéhez közeledik, és nagyon köszönöm az Európai Parlamentnek, mivel érzésem szerint a képviselők nagy többsége tényleg azt akarja, hogy végigmenjünk ezen az úton, természetesen a szükséges elővigyázatossággal, hogy a lehető legnagyobb konszenzusra jussunk. Köszönöm a Parlament közreműködését.

ELNÖKÖL: SIWIEC ÚR*alelnök*

Evelyne Gebhardt, előadó. – (DE) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani valamennyi felszólalónak. Szeretném még egyszer világossá tenni, hogy tovább erősítettük a Bizottság által javasolt, a Róma III-ban már rögzített rendelkezéseket azáltal, hogy világosan kimondtuk a következőket, például a 25. módosításban: Amennyiben a [...] megnevezett jog nem ismeri el a különélést vagy a válást, vagy pedig a házastársak valamelyikére nézve hátrányos módon teszi ezt, az eljáró bíróság országának jogát („lex fori”) kell alkalmazni.

Ez azt jelenti, hogy ilyen esetekben, Svédországban például, a joghatóság Svédországban található. Elég egyértelműen kimondtuk, hogy amennyiben ilyen eset merül fel, van rá világos válasz. Sőt, ezt ennél egyértelműbben talán már nem is lehetne rögzíteni egy szövegtervezetben – éppen ezért nem értem, mi a probléma. Mindazonáltal meg kell próbálnunk megérteni, ezért le vagyok kötelezve Barrot úrnak, amiért ilyen világosan fogalmazta meg véleményét, és hajlandó újabb megbeszélést folytatni svédországi politikustársainkkal – mivel én még mindig nem értem a lényegét.

Ez a rendelet végső soron arra szolgál, hogy javítsa az összes meglévő rendelkezést. A kedvező válasz megtalálása nagyon fontos számomra, mivel nőként mindig szerepet játszottam a nőpolitika alakításában, tekintve, hogy a házastársak közül jellemzően a nő a gyengébbik fél. Külön figyelmet kell fordítanunk egy megfelelő álláspont kialakításának biztosítására.

Azt is remélem, hogy a kompromisszum szellemében, amelyre mindig is törekedtünk – e téren roppant hálás vagyok Demetriou úrnak –, még meg tudjuk győzni Casini urat arról, hogy ez ügyben helyes az álláspontunk. Ehhez alapot ad a 38. módosítás is, ahol még egyszer világossá tettük – noha a szövegben már szerepelt –, hogy természetesen az Európai Unió és az Alapjogi Charta elveivel összhangban lévő jogot kell alkalmazni a tagállamokban, mivel ez számunkra magától értetődő. Semmi más nem jöhetne szóba; az Unió egyetlen bírósága sem alkalmazna olyan jogot, amelyre ez nem igaz. Ezt teljességgel elképzelhetetlennek tartom, és ezt természetesen világosan jeleztük is.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), írásban. – (PL) A fokozott társadalmi mobilitás a vegyes házasságok és vele a válások számának növekedéséhez vezetett. Gyakran nehézséget okoz az alkalmazandó jog megválasztása, amikor a házaspár két tagja más-más EU-tagállamból származik, vagy ha az egyik házastárs uniós polgár, a másik viszont nem az. Ezért van sürgősen szükség a vegyes házasságokra vonatkozó rendelkezések harmonizációjára, hogy a válási eljárás során elejét vegyünk a megkülönböztetésnek.

A joghatóságot az alapján kell megválasztani, hogy a házaspár mindkét tagjának átfogó tájékoztatáshoz kell jutnia a nemzeti és közösségi jog legfontosabb aspektusairól. A válásra és a különélésre vonatkozó eljárásokról is tájékoztatást kell kapniuk. A megfelelő joghatóság és jog megválasztásának lehetősége nem sértheti a házastársak bármelyikének jogait és esélyegyenlőségét. Ebből következően egy adott ország jogát a házasság megkötésének helye szerinti ország joga, a házaspár elmúlt három évben szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga, illetve a származási ország joga közül kell kiválasztani.

Ezen túlmenően helyénvalónak látszik az úgynevezett „bíróság helye szerinti állam joga” elv alkalmazása olyan esetekben, amikor fennáll a veszélye annak, hogy valamelyik házastársat megkülönböztetés éri. Példa lehet erre az olyan harmadik országokból származó nők esete, ahol nem ismerik el a válást, viszont ha az EU-ban élnek, kérhetik a házasság felbontását vagy a különélést. Ilyen helyzetekben az egyén számára a házasság felbontásából vagy a különélésből mint a személyes szabadság kinyilvánításából származó előnyök nagyobb súllyal esnek latba, mint a nemzeti jog végrehajtása melletti érvek.

Gyula Hegyi (PSE), írásban. – (HU) A magyar közvéleményt időről időre felkavarják azok az esetek, amikor magyar szülő gyermekeit a külföldi házastárs idegen országba viszi magával. A közvélemény elsősorban a gyermekétől megfosztott anyával rokonszenvez, de a gyermekétől megfosztott apát is sajnálja, ha a gyermek idegen és rossz körülmények közé kerül. Az Európai Unión belül egyre több a vegyes házasság, de a házasság felbontása és a gyermekelhelyezés szabályai gyakran kaotikusak és nem egyértelműek. A közösségi jog eddig csak a viták keretét rendezte, például a joghatóságot, vagyis hogy melyik bíróság jogosult a váló- vagy gyermekelhelyezési per lefolytatására. De a házassági ügyekben alkalmazandó jogra, vagyis arra, hogy a

bíróság melyik állam irányadó jogszabályait alkalmazza a perben, nem adott megoldást. A rendkívül eltérő tagállami jogszabályok így bizonytalanságot okoztak, gyakran az eljárás mihamarabbi megindítására kényszerítve a feleket, hogy a rájuk kedvező jogszabályok legyenek alkalmazandók. A most formálódó rendelet ezen a helyzeten igyekszik változtatni, elsősorban a peres felek megegyezését előnyben részesítve. Ez a civilizált válás esetén megfelelő lehet, de a gyakorlatot ismerve attól félek, hogy kevés jogvitát old meg. A helyes megoldás az lenne, ha hosszabb távon sikerülne egységes európai szabályozást kialakítani a gyermekelhelyezésre.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), írásban. – (ES) Támogatjuk a megerősített együttműködési mechanizmust ebben az esetben, mivel nagyobb jogbiztonságot és stabilitást fog biztosítani, segítségével elkerülhetjük az eljáró bíróság felek általi megválasztását és előmozdíthatjuk az európai integrációt.

Az új rendszer emellett azért is előnyös, mert a házaspár szokásos tartózkodási helyének jogát nevezi meg az első helyen alkalmazandó jognak. Spanyolország esetében ez a közös állampolgárságuk jogának kritériumát fogja felváltani, ami a Spanyolországban élő bevándorló házaspárok nagy számára való tekintettel nagyon jól fog jönni a bíróságoknak és az igazságot kereső polgároknak.

15. Az Ausztrália-EU PNR-megállapodás értékelése - Az EU és a PNR-adatok (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a következők közös vitája:

– in't Veld asszony jelentése (A6-0403/2008) az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében, az Európai Unió és Ausztrália közötti, az EU-ból származó utasnyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak a légi fuvarozók általi feldolgozásáról és az Ausztrál Vámşzolgalat részére történő továbbításáról szóló megállapodásról [2008/2187(INI)] és

– in't Veld asszony, Roure asszony, Bradbourn úr és Kaufmann asszony szóbeli választ igénylő kérdése (B6-0476/2008) a Bizottsághoz, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében, az Európai Unióról és a PNR-adatokról (O-0100/2008).

Sophia in 't Veld, előadó. – Elnök úr, egy újabb megjegyzéssel fogom kezdeni a Tanács távollétét illetően, mivel a felszólalás-tervezetemben tettem néhány észrevételt az Európai Parlament és a Tanács közötti jó együttműködésről, a párbeszédéről, a Lisszaboni Szerződés szelleméről stb., de a Tanács most erről a vitáról is hiányzik. Szerintem ez igazán szegénytelen, mert éppen a Tanács az, aki próbál kiverelkedni egy PNR-politikát, neki kellene válaszolnia a kérdésekre, de nincs itt. A Tanács nyilvánosan ünnepélyes ígéreteket tett az Európai Parlament bevonására, de most látjuk, mennyit érnek a Tanács ígéretei – semmit. Szerintem ez sértés, nem az Európai Parlamenttel, hanem a polgárokkal szemben, akiknek joguk van a válaszokhoz és az átlátható döntéshozatalhoz. Kérem tehát, elnök úr, elégedetlenségemet jelezze az elnökség képviselőinek.

Ez a közös vita egyrészt az uniós utasnyilvántartási adatállományról, másrészt az EU és Ausztrália közötti PNR-megállapodásról szól. Ezek alapvetően ugyanazokat a problémákat érintik, és a problémák már korábban is felmerültek az USA-val, illetve később a Kanadával való megállapodással összefüggésben.

Az egyik fő kérdés a célok korlátozása, mivel minden más ebből következik – a célok korlátozása, vagy más szóval a javaslat indokolása, először is. Nos, az indokolásban minden téves, a célok korlátozásával kapcsolatban semmi nincs rendben. Ezt rögtön ki is fejtem Önöknek.

Először is, nézzük a szubszidiaritást: a Bizottság és a Tanács azt állítják, hogy a javaslat célja a nemzeti rendszerek harmonizálása. A tagállamok közül azonban csak néhánynak – azt hiszem, eddig háromnak – van működő PNR-rendszere, illetve terve egy ilyen rendszerre vonatkozóan. Ezért a javaslat elvben sem tudja harmonizálni a nemzeti rendszereket, hiszen ezek nem léteznek. Pusztán csak egy kötelezettséget teremt valamennyi tagállam számára, hogy hozzanak létre ilyen rendszert a PNR-adatok gyűjtésére. Ezt „politikamosásnak” nevezném, mivel minden olyat, amit nem tudunk nemzeti szinten megvalósítani, az EU hátsó ajtaján keresztül próbáljuk elérni. Híve vagyok Európának, de ezt nem szeretem.

Ráadásul a Bizottság egy decentralizált rendszert javasolt, hogy az európai plusz érték még kevésbé legyen világos, és a fuvarozók számára a szabályokból és a rendszerekből egy működésképtelen mozaikot, a polgárok számára pedig egy teljességgel átláthatatlan rendszert hoz létre.

A Bizottság javaslatának kinyilvánított célja az olyan személyek, illetve társaik azonosítása, akik terroristacselekményben vagy szervezett bűnözésben vesznek vagy vehetnek részt, kockázati mutatók létrehozása és frissítése, valamint operatív információk biztosítása az utazási szokásokról és más, a

terroristacselekményekhez kapcsolható tendenciákról, a bűnügyi nyomozásokban és a terroristacselekmények és szervezett bűnözés üldözésében való felhasználásra.

A Bizottság javaslatában azt állítja, hogy az EU fel tudta mérni a PNR-adatok értékét, és felismerte a bűnüldözési célokra való alkalmazásukban rejlő lehetőségeket. Eddig azonban nem láttunk semmilyen konkrét bizonyítékot ezen állítás alátámasztására. Az USA-tól származó eddigi bizonyítékok anekdotákon alapulnak, és őszintén szólva, a különböző amerikai kormányhivataloktól az elmúlt év folyamán kapott információk mintha csak azt bizonyítanák, hogy a PNR-adatok tömeges gyűjtése és feldolgozása egyáltalán nem hasznos.

Az USA PNR-rendszeréről mindössze egy értékelés készült, amely nem mérte fel az eredményeket. Ami azt illeti, egy, az USA Belbiztonsági Minisztériuma által finanszírozott közelmúltbeli jelentés komoly kétségeket vet fel azzal kapcsolatban, hogy a viselkedés megfigyelése mennyire hasznos eszköz a potenciális terroristák kiszűrésére. Ez érthető, hiszen hogyan fogják a PNR-adatok alapján kidolgozni a potenciális terroristák kockázati profilját? Ez nyilvánvalóan értelmetlen. Hogyan fogják a telefonszáma vagy a hitelkártyaszáma alapján eldönteni, hogy valakinek vannak-e gonosz szándékai? Más szóval, a Bizottság javaslatában megjelölt cél bizonyítottan érvénytelen és megalapozatlan, a Tanács mégis ennek alapján dolgozik.

Úgy tűnik, hogy a Bizottság és a Tanács össze van zavarodva azzal kapcsolatban, hogy mit lehet és mit nem lehet tenni a PNR-adatokkal. A PNR-nyilvántartások jellemzően igen tömören összefoglalt adatokat tartalmaznak, átlagosan legfeljebb 10 mezőben, nagyon alapvető információkkal. Ezért egyáltalán nem világos, hogy ezek az adatok hogyan szolgálhatnának a magas kockázatú személyek azonosításának alapjául.

A bűnüldöző hatóságok már rendelkeznek az ahhoz szükséges hatáskörökkel, hogy eseti alapon, ismert gyanúsítottak és lehetséges társaik ellen folyó nyomozások vagy bünvádi eljárások keretében megszerezzék a PNR-adatokat. A Bizottság javaslata tehát lényegében csak az elrendelt letartóztatás és a megfelelő indoklás kötelezettségét szüntetné meg. Ha tehát a bűnüldöző hatóságoknak új hatáskörökre van szükségük, nekik kell igazolniuk, hogy a meglévő hatáskörök mikor és hogyan bizonyultak elégtelennek. Eddig még soha nem kaptunk választ erre a kérdésre.

Már van egy irányelvünk az API-adatokról, és ezek alkalmasak is személyek azonosítására, illetve arra is használhatók, hogy ellenőrizzünk személyeket egy megfigyelési listában. Ugyanez a PNR-adatokkal nem lehetséges. Ha pedig van már egy irányelvünk az API-adatokról, miért lenne szükségünk többre? Ezt nem sikerült bebizonyítani.

Az összes utas PNR-adatának automatizált szisztematikus elemzése más célokra lehet hasznos, például a kábítószer-kereskedelem vagy az illegális bevándorlás elleni küzdelemhez. Ezek nagyon is törvényes és érvényes célok is lehetnek, de akkor mondjuk ki nyíltan ezeket, és ne hivatkozzunk a terroristatámadások megelőzésére, mivel ez teljesen más.

Ha a Bizottság és a Tanács ki kívánja terjeszteni a javaslat hatályát, hogy az más célokat is tartalmazzon, mint ahogy az imént mondtam, mindegyik kinyilvánított cél esetében világosan ki kell fejteniük, mire fogják használni a PNR-adatokat. Más szóval, a PNR-adatokat lehet célirányos módon, egyes konkrét, folyamatban lévő nyomozások keretében használni. Használhatunk PNR-adatokat automatizált szisztematikus elemzésre is, például a kábítószer-kereskedelem ellen, de ebben az esetben nincs szükség az adatok tárolására. Pontosan kell tudnunk tehát, mi a cél.

Ez tovább is visz a – mondjuk úgy – jogalap kérdéséhez, mivel ha elolvassák az EU-Ausztrália PNR-megállapodás apró betűs részét – és ugyanez az EU-USA PNR-megállapodásra is igaz –, nemcsak a terrorizmus és a bűnözés elleni küzdelemről van benne szó, hanem a bevándorlásról, a közegészségügyi kockázatokról, adminisztratív célokról, vámról, a közigazgatás felügyeletéről és elszámoltathatóságáról is. Ezeknek semmi köze a terrorizmus elleni küzdelemhez.

A Bizottság és a Tanács a harmadik pillérbe tartozó eszközt választottak a PNR-javaslatához és a más országokkal kötött megállapodásokhoz is, de a harmadik pillér az Európai Unión belüli rendőrségi és igazságügyi együttműködésről szól, nincs köze a harmadik országok biztonságához.

A Bizottság érvelhet azzal, hogy ha adatokat adunk az amerikaiaknak, az ausztráloknak és Dél-Koreának például, akkor biztonsági szempontból nekünk is közvetett előnyeink származnak ebből. Ez akár igaz is lehet, de akkor azt szeretném tudni, hogy a közegészségügy hogyan kerül a képbe. Hogy jön ide a bevándorlás? Mi köze ennek a közigazgatás felügyeletéhez és elszámoltathatóságához? Semmi köze hozzá.

Nem megyek bele a végrehajtás összes többi részletébe, de a cél és az indoklás kérdésére választ kell kapni, mielőtt bármi más történne, mivel az az állítás, miszerint ez olyan nagyon hasznos lenne a terrorizmus elleni

küzdelemben, eddig nem nyert igazolást: még mindig várjuk a bizonyítékokat, amelyeket én magam nagyon szeretnék már látni. Ha pedig nincs bizonyíték, akkor újra meg kell vizsgálnunk a javaslatot.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök úr, tisztelt képviselők, igazán lendületes beszédet hallhattunk a vád képviselőjétől. Nem tudom, fogok-e válaszolni az összes kérdésre, mindenesetre előtte megköszönöm Önnek, in't Veld asszony, hogy lehetőséget adott nekünk arra, hogy először is megvitassuk az Ausztrália és az Európai Unió között június 30-án megkötött PNR-megállapodást.

Ez a megállapodás az idén márciusban megkezdett tárgyalások eredménye, amelyeket a Bizottság támogatásával a szlovén elnökség bonyolított le. A megállapodás hét évig érvényes. Arra szolgál, hogy az Európai Unión belül jogi védelmet biztosítson a légi fuvarozók és a helyfoglalási rendszerek számára az ausztrál PNR-adatoknak az Ausztrál Vámhatóság részére történő átadása tekintetében, ugyanakkor továbbra is megfeleljen az uniós adatvédelmi jogszabályoknak.

A megállapodás fontos kötelezettségvállalásokat tartalmaz, figyelembe véve az adatvédelmi aggályokat, az egyének ahhoz való jogát, hogy hozzáférhessenek a megállapodás eredményeképpen tárolt személyes információkhoz, valamint az egyének ahhoz való jogát, hogy állampolgárságuktól függetlenül panaszt nyújthassanak be az ausztrál adatvédelmi biztosnál az adataik feldolgozásának módjával kapcsolatban.

A Parlament mindig támogatta a PNR-adatoknak az úgynevezett „push” rendszeren alapuló átadását. A PNR-adatokat egy átmeneti időszakot követően kizárólag ennek a „push” rendszernek a használatával fogják átadni az Ausztrál Vámhatóságnak. Más szóval, az Ausztrál Vámhatóság nem lesz felhatalmazva arra, hogy ezekhez az adatokhoz közvetlenül az adatbázisokból férjen hozzá. A megállapodás hasonlóképpen fontos biztosítékokat tartalmaz a PNR-adatok tárolására, az ilyen adatok más ügynökségeknek vagy harmadik országoknak való átadására vonatkozóan, valamint világosan megnevezi azokat a célokat, amelyekre az adatok használhatók.

Ami a PNR-adatok célját illeti, az ajánlástervezet azt állítja, hogy ez nem áll összhangban az európai emberi jogi egyezmény 8. cikkével. Azt kell mondanom válaszul, hogy a megállapodás úgy rendelkezik, hogy a PNR-adatok három célra használhatók, és megjelöli ezt a három célt. Ezek a célok a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó bűncselekmények elleni küzdelem, a nemzetközi jellegű, súlyos bűncselekmények – beleértve a szervezett bűnözést is – elleni küzdelem, valamint a fenti bűncselekmények miatt elrendelt letartóztatás, illetve kiadott elfogatóparancs előli szökés elleni küzdelem. Ha úgy kívánják, véleményem szerint bátran állíthatják ebben az esetben, hogy a célok meg lettek határozva.

Az egyértelműség kedvéért a megállapodás előírja, hogy a PNR-adatok eseti alapon feldolgozhatók abban az esetben is, ha ez az érintett személyek létfontosságú érdekeinek védelméhez szükséges. Az egyértelműség kedvéért a megállapodás azt is előírja, hogy a PNR-adatok eseti alapon abban az esetben is feldolgozhatók, ha a ezt valamely bírósági határozat rendeli el, például olyan esetben, amikor a feldolgozást azért kell elvégezni, hogy igazolják, hogy a PNR-adatok feldolgozása az ausztrál emberi jogi jogszabályoknak megfelelően történik.

Azt szeretném mondani, hogy a jövőben nagyon gondosan fogok ügyelni arra, hogy a Parlament saját szerepet kapjon az ilyen tárgyalásokban. Teljes mértékben elismerem az Önök megfelelő tájékoztatásának szükségességét. Erre való tekintettel számomra úgy tűnik, hogy sikerült bizonyos számú garanciát elérni az adatok célját, az adatok lehetséges felhasználását és az adatok tárolását illetően. Ezt szem előtt tartva igyekeztem objektív lenni, mégis úgy gondolom, hogy erre a megállapodásra szükség volt. Mivel van egy készséges partnerünk, aki rendelkezik az adatvédelemért felelős intézménnyel, őszintén hiszem, hogy minden okunk megvan azt remélni, hogy e megállapodás alkalmazása az adatvédelem teljes körű tiszteletben tartásával fog történni.

Most rátérek a legfontosabbra, ha szabad ezt mondanom, az Önök által feltett szóbeli választ igénylő kérdésre, amely világosan szemlélteti a PNR egész problémáját. A nemzetközi terrorizmus és bűnözés súlyos fenyegetést jelent, az pedig tény, hogy a PNR-adatok gyűjtése és elemzése hatékony eszköznek tűnik a terrorizmus és a bűnözés elleni küzdelemben. A PNR-adatok voltaképpen az utas által a fuvarozónak önként megadott kereskedelmi információk. A fuvarozók ezeket az információkat gyűjtik össze helyfoglalási rendszereik üzemeltetéséhez.

A közelmúltban néhány országban a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények, például az emberkereskedelem és a kábítószer-kereskedelem megelőzése és az ezek elleni küzdelem eszközeként elkezdtek előírni a légi fuvarozóknak a PNR-adataik átadását. Ezen országok közé tartozik az Egyesült Államok, Kanada, az Egyesült

Királyság, Ausztrália, Új-Zéland és Dél-Korea. Íme egy bizonyos számú harmadik ország – az Egyesült Királyságtól eltekintve –, akik kezdik megkövetelni fuvarozóktól, hogy a PNR-adatokat adják át nekik.

Bizonyos tagállamok – Franciaország, Dánia, Svédország és Belgium – hasonló célú jogalkotási folyamatokat indítottak el, vagy fontolgatják a jogalkotási folyamat megkezdésének lehetőségét. Sok más országban is elkezdtek már foglalkozni a PNR-adatok felhasználásának gondolatával. Egyelőre azonban csak a kezdeti szakaszoknál tartunk.

Figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy a PNR-adatok pusztán egy eszközt jelentenek, amelyet a bűnüldöző hatóságok más eszközökkel és információkkal együtt tudnak használni, mivel az Önök által felvetett kérdést, hogy derítsük ki, valójában mennyire hasznos az ilyen felhasználás, nem lehet felbecsülni, csak egy olyan kontextusban, amikor a rendőri hatóságok a PNR-adatokat más eszközökkel összekapcsolva alkalmazzák.

Nyilvánvalóan nehezebb pontosan megmondani, mi a PNR-adatok haszna. Úgy tűnik mindazonáltal, hogy bizonyos országokban, ahol a PNR-adatokat használták, ezek hasznos fegyvernek bizonyultak a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harcban. A hatóságok mindegyik országban értékelték a PNR-rendszereket. Az értékelések eredményei összességében kedvezőek, és megerősítik, hogy a PNR-rendszerek igénybevétele hatékony volt.

Az európai PNR-adatokra vonatkozó javaslatának előkészítése közben a Bizottság szoros kapcsolatot tartott fenn a tagállamok rendőri hatóságaival. A Bizottság nyilvánvalóan meglehetősen elégedett volt a tagállamok által nyújtott bizonyítékokkal. A bizonyítékok többsége bizalmas információkon alapult, ezért ezeket nyílt fórumon nem lehetett megosztani. A Parlament meghallgatást rendezett a PNR kérdéséről, amelyen négy tagállam és három harmadik ország tartott előadást a PNR használatáról, a sikereik mellett tanúskodva. Tekintettel azonban ezen információk bizalmas, érzékeny jellegére, a meghallgatást *in camera* tartották.

Szeretnék pár szót szólni az automatikus elemzési módszerekről, mivel ez valódi kérdés. Igaz, hogy a PNR-adatokat alapesetben automatikusan elemzik a kockázati mutatók alapján, de hangsúlyoznom kell: a Bizottság garanciát akar arra, hogy az ilyen automatikus elemzés soha ne vezethessen az egyént közvetlenül érintő döntéshez. Az automatikus elemzés eredményein egy ebben specialista tisztviselőnek mindig el kell végeznie egy újabb, manuális elemzést.

A Bizottság javaslata azt indítványozza, hogy a PNR-adatokat a terrorizmus és a szervezett bűnözés megelőzésére és leküzdésére kell használni, különös tekintettel a kábítószer-kereskedelemre és az emberkereskedelemre, amint azt Önök is bizonyosan készséggel elismerik. Hozzá kell tennem, hogy a PNR-adatok a súlyos bűncselekmények más fajtái elleni küzdelemben is hasznosak lehetnek, amelyeknek semmi köze a szervezett bűnözés világához. Ennek ellenére a javaslatban a szervezett bűnözés kérdése szorítkoztunk, az arányosság érdekében.

Néhány tagállam úgy véli, hogy a PNR-adatok általánosan hasznosak lehetnek az illegális bevándorlás elleni küzdelemben, a közegészség védelmében és a légi közlekedés biztonsága érdekében. Az illegális bevándorlás elleni küzdelemben a PNR-adatok hasznosak lennének, mivel tény, hogy az adatok így gyorsabban állnak rendelkezésre, mint az előzetes utasinformációs adatok. A légi közlekedés biztonsága terén a PNR-adatok hasznosak lehetnének, ha a PNR-rendszer lehetőséget adna arra, hogy a bűnözőktől vagy potenciális terroristáktól megtagadja az engedélyt a légi járműbe való beszállásra, de a Bizottság javaslata ezeket a hatásköröket nem tartalmazza.

Ami a közegészségügy kérdéseit illeti, a PNR-adatok hasznosak lehetnének a potenciális járványok megelőzésében. Ha egy utas esetében felfedeznék, hogy olyan betegségben szenved, amely járványt okozhat, a PNR-ek segítségével kommunikálni lehetne az adott légi jármű többi utasával, és megfelelő tanácsokkal lehetne ellátni őket. A Bizottság javaslata azonban itt sem megy ilyen messzire, mivel az arányosság nem bizonyított. Sajnálom, hogy nem tudok teljesen egyetérteni Önnel, de nekem úgy tűnik, hogy a javaslatban megnevezett célok kellően pontosak ahhoz, hogy olyan jogi biztosítékokat kínáljanak, amelyeket mindannyian látni szeretnénk.

Felvetette még a szubszidiaritás kérdését, azon tűnődve, hogy szükség van-e az európai kezdeményezésre. A Bizottság úgy véli, hogy ez az európai uniós javaslat szükséges. Három tagállam már életbe léptette a PNR-adatokról szóló nemzeti jogszabályait; sok másik tagállam pedig egyéb módokon vette hasznát a PNR-adatoknak. E rendszerek összehasonlítása során számos különbséget fedezhetünk fel mind a fuvarozókra háruló köteleességek, mind a célok terén.

Az ilyen különbségek bonyolultabbá teszik az utasok életét, és a fuvarozóknak is bizonyosan problémát okoznak. A javaslat ezért harmonizálni kívánja a fuvarozók felelősségi köreit, és egységes szabályokat kíván

biztosítani a PNR-adatokat használó tagállamok számára, ugyanakkor azt is megköveteli tőlük, hogy tegyenek eleget az adatvédelmi mechanizmusainknak.

A javaslat emellett hatékonyabb együttműködést fog lehetővé tenni a rendőri erők között. A Bizottság mindenekelőtt úgy véli, hogy a mostanihoz hasonló időkben a nemzetközi terrorizmus és a bűnözés súlyos fenyegetést jelent, ezért ezekre az intézkedésekre szükség van az ilyen problémák kezelése érdekében, teljes mértékben tiszteletben tartva ugyanakkor az emberi jogokat és az alapjogokat.

Felvetette még azt a kérdést, hogy miért választjuk a decentralizált keretet az adatgyűjtéshez, amikor azt mondta: „Nem arról van szó voltaképpen, hogy a decentralizált rendszer választásával elveszítjük a felügyeleti hatáskört?” A Bizottság megvizsgálta a centralizált rendszer alternatív lehetőségeit a decentralizált kerettel szemben, és a tagállamokkal folytatott konzultációink során nyilvánvalóvá vált, hogy a PNR-adatok feldolgozása olyan információk használatát igényli, amelyek forrása rendkívül érzékeny. A tagállamok emiatt nem szeretnék megosztani az ilyen információkat egy centralizált európai PNR-szervvel.

Tény, hogy egy centralizált rendszer olcsóbb lenne, és bizonyos előnyökkel bírna, de gyakorlati politikai okokból a decentralizált keret lehetőségét választottuk. A decentralizált alternatíva adatvédelmi szempontból azt is lehetővé teszi az egyes tagállamoknak, hogy saját biztosítékokat alakítsanak ki az adatokhoz való hozzáférésre és az adatcsereire.

Befejezésül, elnök úr, elnézést kérek, amiért sokáig beszéltem, de fontos kérdésről van szó, amely az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek által gyakorolt demokratikus felügyeletet is érinti. A Bizottság természetesen tisztában van azzal, hogy a javaslatát egy konzultációs folyamat szerint fogják elfogadni. A Bizottság szoros kapcsolatban kíván maradni Önökkel, a Parlamenttel. A nemzeti parlamenteket széles körben be fogjuk vonni az eljárásba, mivel a javaslatot a legtöbb esetben a nemzeti parlament mérlegeli vagy fogja mérlegelni. A PNR-rendszerbe be fogjuk vonni az adatvédelmi hatóságokat, és ezek fognak felelni e rendszerek független felügyeletéért.

Mindezek fényében, in't Veld asszony, elismerem, hogy komolyak az ellenvetései. Megtettem minden tőlem telhetőt, hogy ezekre őszinte választ tudjak adni. Mindettől függetlenül úgy vélem, hogy ez az európai keret hasznos lesz, ha nem akarjuk, hogy minden tagállam egy teljességgel eltérő PNR-kezdemenyezésbe fogjon és emellett kötelezze el magát, ami magában hordozza azt a határozott veszélyt, hogy az adatvédelmi szabályok egy részét nem fogják tiszteletben tartani.

Ami a hasznosságot illeti, tény, hogy meg kell határoznunk a használatot, és oda kell figyelniünk ezen adatok helyes felhasználására, de az is igaz, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemben olyannyira szükségünk lenne a nagyobb hatékonyságra, hogy hajlamos vagyok azt gondolni, hogy semmilyen plusz erőforrást nem érdemes figyelmen kívül hagynunk. Összességében ennyit szerettem volna mondani válaszul az Ön ellenvetéseire, amelyeket nagyfigyelemmel hallgattam.

Elnök. – Szeretném megköszönni az előadónak a bevezetést és a részletes magyarázatot. Arról is szeretném tájékoztatni az előadót, hogy bár a napirendről az Európai Parlament dönt, az Elnökök Értekezlete tesz rá javaslatot. Az egyes napirendi pontoknak a napirendben való elhelyezésére vonatkozó döntés határozza meg, hogy a Tanács képviselője jelen lesz-e vagy sem. Az Elnökök Értekezletén nem hangzott el olyan javaslat, hogy ezt a napirendi pontot a hétfő helyett bármelyik másik napra kellene tenni. Az a szabály, hogy a Tanács képviselői a hétfői vitáinkat nem látogatják. Ezért azt javaslom, hogy amennyiben az előadónak észrevétele van e témában, ezt intézze képviselőcsoportja vezetőjéhez, aki beavatkozhatott volna, de nem tette meg. Ennek megfelelően a Tanács képviselője ma nincs jelen, de ez nem az Európai Parlamenttel szembeni tiszteletlenség jele, távolmaradásának tisztán eljárási okai vannak.

Sophia in 't Veld (ALDE). - Elnök úr, erre csak röviden válaszolnék, mivel úgy gondolom, hogy egyrésztől udvariasság, másrésztől politikai érdeklődés kérdése, hogy a Tanács itt legyen, és biztos vagyok benne, hogy egy minisztert tudnának nélkülözni erre az időre. Az elmúlt két hónapban voltak már olyan vitáink, amikor a Tanács jelen volt, de a vita felénél távozott is.

Szerintem ez elfogadhatatlan, és ezt nem nekem kellene jelentenem a képviselőcsoportomnak. A Ház elnökségének lenne a dolga, hogy tolmácsolja elégedetlenségünket az Európai Unió elnöksége felé.

Elnök. – Köszönöm szépen. Tudomásul vettem az elégedetlenségét, de arra kérem, panaszait intézze képviselőcsoportjának vezetőjéhez, aki tehetett volna azért, hogy ezt a napirendi pontot biztosan olyankor tárgyaljuk, amikor a Tanács képviselője jelen van, de aki mégsem gondoskodott erről. Nem tettem fel semmilyen kérdést az előadónak, de úgy vélem, aggályainak adott hangot.

Philip Bradbourn, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az utasnyilvántartás természetesen nem új fogalom a légi közlekedés biztonsága szempontjából. Itt a Házban már számos korábbi alkalommal is vitattuk ennek hiányosságait és érdemeit.

Az én aggályaim általában véve a következők – függetlenül attól, hogy a rendszer az USA, Kanada, Ausztrália között vagy egy általános uniós keretben működik –: ki fogja használni az adatokat, mire fogja használni és hogyan fogják védeni ezeket? Véleményem szerint a PNR-rendszerek értékes eszközt jelentenek a terrorizmus elleni harcban, de biztosítanunk kell, hogy a rendszer ne csak a polgárokról szóló adatok tárolásának egy újabb eszköze legyen. A PNR célja a terrorizmus elleni küzdelem kell, hogy legyen, és azt kell mondanom – nagyon sajnálom, hogy ezt kell mondanom –, hogy a biztos úr nyitó kijelentése engem nem győzött meg arról, hogy meg fog valósulni a célok korlátozása, amit mindnyájan szeretnénk. A célok korlátozásában azokra a szervezetekre kell szorítkozni, amelyeknek a terrorizmus elleni küzdelem a feladata. A terrorizmus elleni intézkedéseket nem szabad ürügyként használni a személyes adatok gyűjtőrendszerének létrehozásához. Lényegében arról kell gondoskodnunk, hogy az ilyen rendszerek arra szorítkozzanak, amire eredetileg tervezték őket, azaz hogy segítsék a biztonsági szolgálatokat a legnagyobb veszélyt jelentő személyek azonosításában és megtalálásában.

Üdvözlöm a PNR-rendszereket mint a terrorizmus elleni fellépésünk részeit, de ugyanennyire hiszek abban is, hogy rugalmas hozzáállást kell tanúsítanunk, amikor harmadik országokkal tárgyalunk. Foglalkoznunk kell az uniós polgárokra vonatkozó adatok védelmének fontos kérdésével és azzal, hogy ezeket az adatokat átadják-e másoknak, és ha igen, hogyan.

Szorgalmazom tehát, hogy a Ház vegye komolyan a PNR-t mint az égbolt biztonságosabbá tételére szolgáló globális eszközt. Ha arányosan közelítünk ehhez a kérdéshez, és csökkentjük a visszaélés lehetőségét, a PNR létfontosságú eszköz lehet az ártatlan utasok védelmére és a potenciális terroristák megállítására. Én személy szerint mindig azt vallottam, hogy az ilyen rendszereknek köszönhetően nagyobb biztonságban érzem magam 35 000 láb magasan.

Roselyne Lefrançois, a PSE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, két, egymáshoz kapcsolódó témát vitatunk ma: az Ausztrália–Európai Unió megállapodást az utasnyilvántartási adatok – PNR – átadásáról; és az európai PNR-rendszer létrehozását. Az Ausztráliával kötött megállapodás sokkal elfogadhatóbbnak tűnik, mint más, az EU-n kívüli országokkal kötött megállapodások. Ezért különösen örvendetes, hogy az adatokat anonimá tették, és korlátozták az adatok átadását és további felhasználását.

Különösen elégedettek vagyunk amiatt, hogy az ausztrál hatóságok megerősítették, nem érdemes érzékeny adatokat gyűjteni, például az ételválasztásra vonatkozóan. Néhány aggályunk azonban így is maradt, mivel nincs elég jól meghatározva, hogy milyen célra lehet használni ezeket az adatokat. Ráadásul túlzottan hosszúnak tűnik az az idő, ameddig az adatokat megőrzik, és túlzottan sok adatot is kérnek.

Végezetül úgy hiszem, létfontosságú az európai polgárokra kiterjedő adatvédelem világosabb meghatározása. Felszólítjuk a Tanácsot és a tagállamokat, hogy fokozzák a demokratikus ellenőrzést azáltal, hogy a megállapodások véglegesítése előtt bevonják az Európai Parlamentet.

Az Ausztráliával való megállapodás által felvetett kérdések megmutatják, milyen problémákat jelent egy európai PNR-rendszer létrehozása. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy pusztán reagálunk az EU-n kívüli országok megkereséseire. Az Európai Uniónak példát kell mutatnia azzal, hogy folytatja a polgárok magánéletének hagyományos védelmét. Nem vagyunk hajlandók elfogadni az Európai Unió részéről az Egyesült Államokkal kötött PNR-megállapodás egyszerű másolatát. Nyílt vitát kell folytatnunk, hogy megbizonyosodjunk arról, a PNR-adatok használata valóban hasznos-e, és ha igen, milyen feltételek mellett.

Sarah Ludford, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, úgy veszem észre, van egy új szabály, legalábbis a tanácsi elnökségre vonatkozóan, akik hétfőnként nem hajlandók mutatkozni! Mivel én magam is csak kényszerből jövök Strasbourgba, nagyon szívesen venném, ha ez a szabály rám is vonatkozna.

Mint az előadó elmondta, a PNR-adatok használatára vonatkozó rendszerek nem világosak, jogilag nem biztonságosak és az öncélú megfigyelés látszatát is kelthetik. Különösen aggályosnak találom az adatbányászat gyakorlatát és a viselkedés és identitás szerinti profilkészítést. A legitimitás és a hatékonyság kérdésén túl az is aggaszt, hogy mi történik azokkal, akiket méltónak találnak a figyelemre.

Ez amiatt is lehet, mert volt egy társuk, aki érdeklí a rendőrséget. Barrot alelnök azt mondja, hogy az automatikus adatfeldolgozás alapján nem történhet bűnüldözési intézkedés, de mi lesz azzal az eredeti

kiemeléssel, amely szerint egy személy esetleg érdekes lehet? Teljes bizonyosságot kell kapnunk arra nézve, hogy az ilyen nyomokat törlik.

Ha az adatokat megosztják és tárolják, nem kell meglepődnünk, ha bárkit utolérhet balsorsa, mint az Maher Arrarral történt, akit hét hónapig kínoztak azt követően, hogy a JFK reptőlőtéren kiemelték.

Kathalijne Maria Buitenweg, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, a Bradbourn úr által elmondottakra szeretnék reagálni. Önmagában én sem ellenzem az utasnyilvántartást (PNR), még ha bizonyos fokig ezt a benyomást is kelteném. Az a lényeg, és ebben teljes mértékben egyetértek az előadóval, hogy nagyon alaposan meg kell vizsgálni, hogyan lehet legjobban használni ezt az eszközt, és mikor van igazán rögzítve a hasznossága és a szükségessége.

Ezzel összefüggésben egy másik javaslatot szeretnék intézni a Bizottsághoz. Barrot biztos úr úgy nyilatkozott, hogy nagyon szeretne együtt dolgozni az Európai Parlamenttel, és ezt értékelem is, de ami a hasznosságot és a szükségességet illeti, még mindig maradt néhány elvarratlan szál, és véleményem szerint ezek alkotják a Bizottság, a Tanács és a Parlament között e témában folyó vita magját.

Biztos úr, Ön azt mondja, hogy értékelések egész sorával rendelkezik, amelyek mind a magas szintű hasznosságot igazolják. Tudomásom szerint, az alapján, amit a témáról olvastam, ez főként a migrációról szolgál információkkal, és bár sok kérdést megold, eddig – ha jól tudom – igazából semmit nem tett a terrorizmus elleni küzdelem érdekében. Annak viszont örülök, hogy egy ponton Önnel együtt vehetjük ezt szemügyre.

Azt javasolnám ezért, hogy végezzünk egy vizsgálatot, Ön és mi ülünk le együtt, hogy meghatározzuk a kutatás kérdését, hogy hajtunk végre egy vizsgálatot, és utána részletesen tárgyaljuk meg. Elvben semmi kifogásunk a PNR-adatok ellen, de azt szeretnénk, ha ezeket a nyilvántartásokat gondosan, az adatvédelmi politikánk elveivel összhangban kezelnék. Remélem, ezt Ön is kész támogatni. Válaszolna erre?

Ami az Ausztráliával való megállapodást illeti, könnyen lehet, hogy a többihez, például az Egyesült Államokkal kötött megállapodáshoz képest jobban sikerült, de most azt kérdezem: milyen más megállapodás van még folyamatban? Egy perccel ezelőtt azt mondta, hogy bármi is történjen, ebből semmi nem kerülhet elnyomó hatóságok kezébe. Ennek fényében feltételezem, hogy Oroszországgal vagy Kínával soha nem fogunk tárgyalni. Ezt esetleg meg tudná erősíteni, és talán tudna adni egy listát az azokról az országokról, amelyekkel már folynak a tárgyalások, hogy ezekről ne hónapokkal később, a folyamat végén értesüljünk?

Giusto Catania, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, amit Barrot biztos úr az előbb elmondott, engem nem győzött meg arról, hogy bármilyen valódi előny származna a PNR-adatok használatából. Még mindig nincs egyértelmű bizonyíték arra, hogy ezek az adatok ténylegesen hozzá tudnak járulni a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez.

A tény azonban az, hogy az állítólagos terroristák elleni dühödt hajszában mindenből gyanúsított lett. Úgy vélem, bizonyos pontokat tisztázni kell a gyűjtendő adatok használatát és kezelésük módját illetően. Ezzel szemben gyakran vagyunk szemtanúi – a rendelkezésünkre álló információkból – olyan önkényes, válogatás nélküli tevékenységeknek, amikor az adatok gyakran kézzől kézre járnak, és az átadásuk nem feltétlenül szabályosan történik.

Véleményem szerint az információk kikényszerítésére mutatott buzgalom nem segíti a személyes védelmünk megővését. A biztonság jogtalan előnyben részesítése a szabadsághoz képest már sokszor vezetett a jogaink biztosítékainak megszűnéséhez.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Elnök úr, az Ausztráliával való megállapodásról szeretnék beszélni, és gratulálok in 't Veld asszonynak a jelentésen végzett kitűnő munkájához. Barrot úrnak is szeretnék gratulálni az Európai Bizottság által lebonyolított sikeres tárgyalásokhoz. Az Ausztráliával kötött megállapodás összességében pozitív. Jól példázza, hogy milyen hosszú utat tettünk meg a PNR kérdéséről szóló első tárgyalások megkezdése óta. Akkoriban az Európai Parlament csak úgy érezte elfogadhatónak a PNR-adatok átadását, ha garanciákat adnak ezek megfelelő védelmére és az aktuális közösségi szabályok betartására.

Ez a megállapodás a felvetett aggályok többségére választ ad, és garantálja a megfelelő adatvédelmet: először is azért, mert az ausztrál jog védeni fogja az uniós polgárok magánéletét; másodszer azért, mert olyan rendszert terveznek, amely garantálni fogja, hogy a polgárok állampolgárságtól vagy a lakóhelyük szerinti országtól függetlenül gyakorolhassák jogaikat és hozzáférhessenek egy konfliktusrendező mechanizmushoz, beleértve akár az adatáramlás felfüggesztésének lehetőségét is, amennyiben az adatvédelmi hatóságok megsértenék a megállapodást; harmadrészt az adatvédelmi hatóságok bevonásával történő közös felülvizsgálat

kötelezettsége miatt; negyedrészt pedig azért, mert az érzékeny adatok kérdésében örömmel üdvözlöm azt a tényt, hogy a Vámhatóság határozottan kijelentette, hogy érzékeny adatokat nem akarnak, nincs is szükségük ilyenekre. Egyetérték in 't Veld asszonnyal abban, hogy ez egy jó példa a többi ország számára.

Azt azonban mindenképpen sajnálom, Barrot úr, hogy sem a Tanács, sem a Bizottság nem tartotta be azt a plenáris ülésen tett ígéretet, hogy szigorúan együttműködnek az Európai Parlamenttel ebben az ügyben. Tudomásul veszem Barrot úr nyilatkozatát, miszerint ez a jövőben nem fordul elő többet, de az az igazság, hogy egy másik megállapodásra is eljutottak anélkül, hogy a Parlamentet valamikor is tájékoztatták volna, akár a megbízatás elfogadásáról, akár a megállapodás megkötéséről. Egy olyan megállapodás esetében, amely ennyire közvetlenül érinti a polgárok alapvető jogait, létfontosságú a demokratikus legitimitás megléte. Ezt nem lehet utólagos értékeléssel és nemzeti parlamenti jóváhagyással elérni, hiszen amint azt a biztos úr is tudja, ez a nemzeti felügyelet a 27 közül csak 10 tagállamban biztosított.

Amíg a Lisszaboni Szerződés hatályba nem lép, és az Európai Parlament korrektül bele nem tud kapcsolódni a PNR-megállapodások felülvizsgálatának folyamatába, abban reménykedünk, hogy legalább az intézmények közötti tisztességes együttműködés elvét tiszteletben lehet tartani. Nekem ennyi lenne a kérésem.

Stavros Lambrinidis (PSE). - (EL) Tisztelt elnök úr! Ami az európai PNR-t illeti, biztos úr, Ön megdöbbenő kijelentést tett: javaslatában azt mondta, hogy az olyan ügyekben, mint az illegális bevándorlás vagy a betegségek, nem hajlandó információt kérni az Európába utazó külföldiekről, mivel úgy véli, hogy az ilyesmi nem lenne arányos.

Akkor miért írták alá az Egyesült Államokkal kötött megállapodást, amely megengedi az európai polgárokról szóló, ugyanilyen típusú információk kiadását az amerikai közigazgatásnak? Ezzel lényegében elismerte, hogy az európai-amerikai megállapodás olyan megállapodás, amely megsérti az arányosságra vonatkozó európai jogot.

Más pontatlanságot is mondott: felszólalásában többször is elismételte, hogy a PNR-adatok hasznosak, anélkül hogy bemutatná, hogyan. Az európai jog azonban megköveteli, hogy ezek az adatok szükségesek is legyenek, ne csak hasznosak. Ha az európai jog megváltozott, kérem, tudassa velünk, ha viszont nem változott, köteles bizonyítani, hogy a PNR-adatokra szükség is van, nemcsak hasznosak.

Ami Ausztráliát illeti, mi értelme van annak, hogy most megvitadjuk az Ausztráliával való PNR-megállapodást, amelyet már aláírtak és megpecsételtek? Ez nem elméleti kérdés. Mint tudják, az Egyesült Államokkal kötött megállapodás esetében még meg sem száradt a tinta a megállapodáson, amikor az Egyesült Államok már elkezdett nyomást gyakorolni az egyes európai országokra, és igyekezett még a PNR-megállapodásban előírtnál is több információt kialakítani a híres vízummentességi programjába való felvételért cserébe. Ezeket az információkat és személyes adatokat a PNR-megállapodásban rögzített korlátozások keretein kívül követelték, amely megállapodás gyenge ugyan, de legalább létezik.

Bush elnök két nappal ezelőtt ünnepélyes keretek között felvett hat európai országot a programba, de kijelentette, hogy nem fog felvenni további hatot – köztük Görögországot. Egyes európai országokra egyértelműen nyomást gyakorolnak, hogy fogadjanak el olyan feltételeket, amelyek az alkotmányukba és jogszabályaikba ütköznek, vagy ami még rosszabb, hogy a külpolitikájukat igazítsák hozzá egy harmadik ország elvárásaihoz – mint azt Görögország esetében hallhattuk –, ez pedig a Bizottság részéről azonnali vizsgálatot, a Tanács részéről beavatkozást és bírálatot tesz szükségessé, bár ez utóbbi – sajnálatos és szégyenletes módon – ma nincs jelen körünkben.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) A személyes adatok potenciális problémák vagy személyes incidensek (amint azt Barrot úr mondta: „a terroristák, a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem – olyan dolgok, amelyek eztán fognak történni, nem a már megtörténtek”) megelőzését szolgáló begyűjtésére tett kísérletek az emberi jogok nyílt megsértését jelentik, nem beszélve az erre a területre vonatkozó, a személyes adatok védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló jogszabály megsértéséről.

Úgy gondoljuk, hogy amikor valaki egy másik személy helyett dönt, ezt vagy kezdettől fogva az emberi jogok megsértésének kell tekinteni, vagy meg kell egyezni abban, hogy az adott személynek hozzá kell járulnia, és akkor is csak azzal a feltételezéssel fogadható el, hogy mások biztonsága nem kerül veszélybe. Ez a vitánk során előterjesztett „középkori vár” típusú stratégia ellentmond a repülőtereken alkalmazott stratégiának, ahol nyílt, biztonságos rendszereket alkalmaznak.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Az utasok adatait tartalmazó nyilvántartás létrehozásáról szóló határozatban megemlítik, hogy ezeket az adatokat tovább fogják adni az EU-ból olyan harmadik országokba

tartó légi járatok esetében, amelyekkel az Európai Unió megállapodást írt alá a személyes adatok védelméről. Biztos úr, Ön említette azt a tényt, hogy néhány tagállam már országos szinten bevezette a konkrét jogszabályokat. Fontos, hogy e jogszabályok elfogadása demokratikus úton, azaz a nemzeti parlamentek bevonásával történjen.

Szeretném felhívni a figyelmüket arra, hogy az egy tagállamban érvényes jogszabály ebben a tekintetben a többi tagállam polgáira is kihat. Ha például egy román állampolgárnak az Ausztráliába utazáshoz másik tagállamból induló, nemzetközi útvonalat kell választania, a román polgárnak ismernie kell az adott tagállam jogszabályait, és különösen hozzá kell járulnia a személyes adatainak gyűjtéséhez és feldolgozásához. Ha jól tudom, az Európai Parlamentet a komitológiai eljárás révén be kellene vonni azokba a megállapodásokba, amelyeket a Közösség harmadik országokkal ír alá ezen a területen.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, csak két rövid észrevételt szeretnék tenni. Először is, megkérném a biztos urat, hogy közvetítse a belügyminisztereknek a ma elhangzott aggályokat. Nekünk azt mondták, hogy a PNR-adatok lehetőséget adnak a bűnözés elleni harcra. Ezt ráadásul itt a Parlamentben is sokan megerősítették. Bennünket azonban az foglalkoztat, hogy ez arányos-e. 10 évig tárolunk több millió, vagy akár több milliárd adatot, talán egy tucat ügy érdekében. Arányos ez? Mindnyájunkat ez foglalkoztat.

A második dolog, amit szeretnék elmondani, hogy nem értem, miért beszélünk európai PNR-rendszerről. Az előttünk lévő javaslat 27 nemzeti PNR-rendszer kidolgozásáról szól, nem egy európai PNR-rendszerről. Ha a tagállamoknak a bűnözés elleni küzdelemhez ilyen sürgető szükségük van erre az eszközre, azt javasolnánk, hogy a belügyminiszterek forduljanak a nemzeti parlamentekhez, és ott vitassák meg és hajtsák végre ezt a dolgot. A közös adatkövetelmények megvitatása egy dolog, de az már más, ha a Bel- és Igazságügyi Tanács számára kötelező célkitűzéssé emeljük. Én személy szerint úgy veszem észre, hogy a belügyminiszterek ezt otthon, nemzeti szinten nem tudták keresztülvinni, következésképpen a Tanácson keresztül próbálják elérni. Ezért nemet kell mondanunk.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Barrot biztos úr, örülök, hogy lehetőségünk volt Önnel megvitatni ezt a kérdést, még ha már nem is Ön a közlekedésért felelős biztos. Ennek ellenére abból az időszakból kellemes emlékeket őrzök az Önnel való együttműködésről. Az adatcserét illetően azonban emlékszem a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottságban folytatott megbeszéléseinkre, amikor olyan kérdésekkel foglalkoztunk, mint az utazók biztonsága és a személyes adatok védelme annak megelőzése érdekében, hogy illetéktelen kezekbe kerüljenek. Ezek kulcsfontosságú kérdések. Emiatt gondolom úgy, hogy az adatok terjesztésének, a körülményeknek és az adatok címzettjeinek, a hozzáférhetőség elvének és a céloknak egyformán létfontosságú szerepet kell kapniuk ebben a megállapodásban.

Amikor az Egyesült Államokkal dolgozunk együtt, mindig érzékenyek vagyunk. Tudjuk, mennyire fontos ez az ország. Szorgalmaznám azonban, hogy azt is tartsuk szem előtt, hogy nekünk, európaiaknak gyakran kényelmetlenül kell éreznünk magunkat a repülőtereken. Erről nem szabad megfeledkeznünk. Köszönöm a szót.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Elnök úr, biztos úr, a terrorizmus és a szervezett bűnözés súlyos formái globális jelenségek. Az ezek leküzdésére szolgáló eszközöknek ezért arányosnak és hatékonyak kell lenniük.

Megfelelően tudomásul vettem a kérdésekre adott válaszokat. Ezek a válaszok meglehetősen helytállóak voltak: igaz, hogy biztosítékokat kell kérni, és hogy ez egy kényes kérdés. Az is igaz azonban, hogy a globális, harmonizált válasz teljességgel elkerülhetetlen.

Azok az emberek, akik kevésbé érintettek a terrorizmus által, jobban aggódnak az egyéni garanciák miatt. Engem az egyéni és a kollektív garanciák egyaránt foglalkoztatnak. Abszolút létfontosságú, hogy belekezdjünk, ahol tudunk. Ha a légi közlekedéssel kell kezdenünk, mivel a légi fuvarozók már rendelkeznek ezekkel az adatokkal, akkor ott kell kezdenünk.

Garanciákat fogunk követelni, fel fogjuk mérni a hatókört és a nemzetközi közlekedéssel fogjuk kezdeni. Meg kell jegyezni azonban, hogy ezután továbblépünk a belföldi közlekedésre, mivel a terroristák nagyon gyakran nem külföldről jönnek, hanem otthon teremnek. Kérdezzék csak meg az Egyesült Államokat és mindenki mást, mivel ez így van, és ezért így kell foglalkoznunk ezzel a jövőben.

Jacques Barrot, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök úr, szeretném megköszönni valamennyi képviselőnek a felszólalást, és biztosíthatom Önöket arról, hogy bizonyosan ott leszek a Tanács e héten esedékes ülésén, ahol be fogok számolni az Önök észrevételeiről.

Mindenekelőtt arra szeretném emlékeztetni Önöket, hogy úgy gondoljuk, a PNR-rendszer hasznosságát nem lehet figyelmen kívül hagyni a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben – amit Önök közül sokan őszintén el is ismertek. Ezt pedig nem tudjuk megtenni a PNR-rendszer nélkül, és azt kell mondanom Önöknek, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemért felelős biztos nem szívesen mond le a hasznos erőforrásokról. Ugyanakkor a rendszert helyesen is kell használnunk, és ezen a ponton egyetértek Önökkel: a cél és az arányosság létfontosságú. Tartanunk kell magunkat a célhoz, és – amint In 't Veld asszony mondta – a célt pontosan ki kell jelölni, az arányosságot pedig garantálni kell. Egy konkrét dologban külön válaszolnom kell Lambrinidis úrnak, aki meglehetősen indulatosan fogalmazott: az Egyesült Államok és Európa közötti megállapodásban a cél a terrorizmus és a bűnözés, és pont. Először tehát biztosítanunk kell az arányosságot és a célt.

Ludford asszony, abszolút megértem, amit Önök közül sokan mondtak arról, hogy biztosítani kell, hogy az adatokat ne őrizzék meg, miután már felhasználták arra a célra, amelyre eredetileg összegyűjtötték. Igaza van abban, hogy kerülnünk kell mindenfajta tárolást, amely esetleg az alapjogok szempontjából elfogadhatatlan felhasználásokhoz vezethetne.

Most szeretnék rátérni a demokratikus ellenőrzés kérdésére, először az EU-n kívüli országokkal való tárgyalásokat illetően. Tisztában kell lennünk azzal, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 24. és 38. cikke kimondja, hogy nemzetközi tárgyalások esetében az elnökség folytatja a tárgyalásokat, adott esetben a Bizottság segítségével. A 24. cikk nem kötelezi az elnökséget arra, hogy tájékoztassa a Parlamentet vagy konzultáljon vele, adott esetben tehát az elnökségen múlik, hogy tájékoztatja-e a Parlamentet a tárgyalások állásáról. Ennek fényében a Bizottság az elnökséggel folytatott konzultációt követően, és amennyiben erre megfelelő lehetőség adódik, folyamatosan tájékoztathatja a Parlamentet az ilyen kérdések alakulásáról. Szeretném biztosítani Önöket arról, hogy jelenleg nincs több olyan EU-n kívüli ország, amely PNR-tárgyalást kért volna, úgyhogy egyértelmű a helyzet. Amennyiben erre sor kerülne amikor új biztосként új tárgyalásokat kezdek ezen a téren, bizonyosan meg fogom kérni az elnökséget, hogy hatalmazzon fel a Parlament illetékes bizottságának folyamatos tájékoztatására a tárgyalások menetéről. Erre szeretnék kötelezettséget vállalni Önöknek.

Harmadszor – és Weber úr épp az imént utalt erre – való igaz, hogy 27 nemzeti rendszerről van szó, de ezek a rendszerek nem különböznek túlzottan, és ebben a kérdésben a nemzeti parlamentekkel is konzultáltunk. Ha jól tudom, a nemzeti parlamenteknek lehetősége volt arra, hogy jelezzék a véleményüket és elküldjék nekünk észrevételeiket. Elnök úr, jól tudom, hogy nem válaszoltam valamennyi észrevételre, de a megalapozott megjegyzések közül sokat figyelembe fogunk venni. Ha úgy tetszik, én abban hiszek, hogy nem tehetjük meg – és igyekszem hű maradni a vita szelleméhez –, hogy megfosztjuk magunkat egy erőforrástól, ha ez az erőforrás a hasznunkra lehet. Elhangzott az is, hogy ez a hatékonyság nem nyert bizonyítást. Ez ugyan igaz, mindazonáltal kaptunk néhány bizonyítékot, és mint azt nem sokkal ezelőtt elmondtam, az in camera tartott tájékoztatáson számos szemtanú nyilatkozta azt, hogy a PNR-rendszer hasznos lehet. Továbbra is meggyőződése, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemben sok hasznát vehetjük.

Mindezek fényében tartanunk kell magunkat a célokhoz. Kerülnünk kell az adatok tárolását, ezért meglehetősen szigorú ellenőrzésre van szükségünk. Ezért kellene szerintem bevonnunk – amint azt a végén mondtam – az összes adatvédelmi szervet. Csütörtökön részt vettem az adatvédelemért felelős európai szervek többségének szervezésében az adatvédelem kérdéséről tartott ülésen, és az a benyomásom támadt, hogy a tagállamokban most már valóban egyre erősödik az a vágy, hogy az adatvédelem feladatát független hatóságokra bízák, akiknek a hangját valószínűleg tényleg meg fogják hallani.

Ennyit akartam elmondani a vita végén, amely számomra nagyon érdekes és hasznos volt, és amelyről a tagállamoknak és minisztereiknek is be fogok számolni, ezt megígérem.

Sophia in 't Veld, előadó. – Elnök úr, szeretném megköszönni a biztos úrnak a választ, és jelzem, hogy nagyon szívesen leülök vele, hogy átbeszéljük a részleteket. Röviden visszatérek a cél kérdésére, mivel sok a félreértés azzal kapcsolatban, hogy a PNR-adatokkal mit lehet, és mit nem lehet csinálni. A PNR-adatok már most, uniós PNR-rendszer nélkül is rendelkezésre állnak, letartóztatási parancs és megfelelő indok esetén. A további, korlátlan hatáskörök szükségessége viszont nem bizonyított. Valójában tehát nem azt vonom kétségbe, hogy maguk a PNR-adatok hasznosak: a tömeges adatgyűjtés és az automatikus elemzés hasznosságát vitatnám.

Nem én vagyok az egyetlen, aki így vélekedik; jó társaságba kerültem. Az adatvédelmi hatóságok ugyanezen a véleményen vannak, de őket figyelmen kívül hagyják. A légi fuvarozók ugyanezt mondják nekünk. A repülőtéri biztonság foglalkozó biztonsági szakemberek ugyanezt mondják, és most idézek Önöknek egy jelentésből, amelyet az USA Belbiztonsági Minisztériuma rendelt meg – nagyon örülök, hogy ezt

megoszthatom Önökkel. Így szól: „a terroristák automatikus azonosítása az adatbányászat vagy más ismert módszerek útján nem megvalósítható célkitűzés”. Ezt nem én találtam ki. Ezt mondták a Belbiztonsági Minisztérium által megbízott biztonsági szakemberek.

Vannak bizonyítékok az adatok hasznosságára, mint azt Ön is mondta, biztos úr, de a hasznosság a kábítószer-kereskedelem vagy az illegális bevándorlás elleni küzdelemben, illetve más célok esetében igazolt. Önt talán meglepi, de én elvben nem is ellenezném a PNR-adatok ilyen célokra történő felhasználását. Pontosan meg kell azonban határoznunk a célokat, hogy arányosságot és megfelelő jogi biztosítékokat garantáljunk.

Befejezésül egy kifejezetten személyes megjegyzést szeretnék tenni. Nagyon nem tetszik az, ahogyan immár öt éve vitatkozunk a PNR-ről, miközben a Tanács és a Bizottság csak robog előre, mint egy elszabadult vonat. Ír polgártársaimnak azt szeretném mondani, hogy ha egyetértenek velem abban, hogy ennek a demokráciaellenes, átláthatatlan döntéshozatalnak véget kell vetni, kérem, mondjanak igent az új EU-Szerződésre.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra szerdán kerül sor.

16. Erasmus Mundus program (2009-2013) (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont De Sarnez asszony jelentése (A6-0294/2008) a Kulturális és Oktatási Bizottság nevében, a harmadik országokkal történő együttműködésen keresztül a felsőoktatás minőségének javítására és a kultúrák közötti megértés előmozdítására irányuló cselekvési program (Erasmus Mundus) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (2009-2013. [COM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145)COD])

Marielle De Sarnez, előadó. – (FR) Elnök úr, ma este az Erasmus Mundus 2009-2013 programot tárgyaljuk, amelyről végre sikerült megegyeznünk a Tanáccsal. Ilyenformán a program 2009. januárban hatályba léphet majd, a diákok pedig a szeptemberben kezdődő tanévtől részesülhetnek előnyeiben. Itt szeretnék köszönetet mondani valamennyi képviselőtársamnak, akik a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság, a Költségvetési Bizottság, a Fejlesztési Bizottság és a Külügyi Bizottság véleményének előadói voltak, valamint a Kulturális és Oktatási Bizottságba tartozó képviselőtársaimnak. Természetesen az Európai Bizottságnak is szeretnék köszönetet mondani. Ugyancsak köszönet illeti az Erasmus Mundus Szövetség elnökét és a végrehajtó ügynökségeket, akik szaktudásukkal és mindenekelőtt tapasztalataikkal segítettek bennünket.

Szinte napra pontosan öt évvel az Erasmus Mundus elfogadása után örömmel mutatom be Önöknek ezt a második generációs programot, amelynek célja továbbra is a kiválóság támogatása az európai felsőoktatásban, lehetővé téve, hogy a legtehetségesebb nem uniós országokból és Európából származó diákok legalább három egyetemen vehessenek részt magas szintű közös programokban, valamint hogy jó fogadtatásban és jelentős ösztöndíjakban részesüljenek.

Az előző program számadatai önmagukért beszélnek: 2004 és 2008 között 103 mesterképzést választottak ki és hagytak jóvá, több mint 6000 hallgató részesült Erasmus Mundus ösztöndíjban, az EU-n kívüli országokból több mint ezer tanár érkezett az európai egyetemekre, és Európából, illetve Európán kívülről 400-nál is több felsőoktatási intézmény vett részt a programban.

Az új program három cselekvésből áll. Az első a doktori képzések előtt nyitja meg a programot, és az európai diákok számára azt is lehetővé fogja tenni, hogy ösztöndíjban részesüljenek, ami bár alacsonyabb lesz. A második kizárólag a nem uniós országok felsőoktatási intézményeivel való partnerségekre vonatkozik, a harmadik pedig a nemzetközi szinten lebonyolítandó tájékoztatási kampányt foglalja magában. A költségvetés 950 millió euro. Az összehasonlítás kedvéért, az első program költségvetése csak 230 millió euro volt.

A Parlamentnek köszönhetően történt néhány rendkívül fontos fejlesztés a programban, és ezekre szeretném most felhívni az Önök figyelmét, hogy bizonyos értelemben elismeréssel adózzak Önök előtt. Az első fejlesztés az, hogy a diákok kiválasztásának kritériumai most már az egyetemi kiválósági kritériumok, és ez a partnerségeken belül is igaz. A második, hogy tiszteletben fogják tartani a földrajzi megoszlási kritériumokat, a minél kiegyensúlyozottabb képviselő elérése érdekében. A harmadik, hogy be fogják tartani a férfiak és nők közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvét. A negyedik, hogy meg kell majd szüntetni az adminisztratív akadályokat és eljárásokat, különösen a vízumokkal kapcsolatban. A tagállamoknak meg

kell tenniük a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy megkönnyítsék a vízumkiadást a nem uniós országból származó, több uniós tagállamban mozgó diákok számára. Különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk ennek a pontnak, noha a Tanáccsal folytatott tárgyalásainkban ezt nem volt könnyű elérni.

A következő, hogy ösztönözni fogják az idegen nyelvek tanulását a fogadó egyetemeken. A doktori képzésekben legalább három különböző európai ország intézményei fognak részt venni. Ez nagyfokú változatosságot nyújt majd a kutatási témák és a lehetséges disszertációk terén, és sokkal változatosabb mobilitási lehetőségeket fog kínálni. Az ösztöndíjak jobban fognak igazodni, és figyelembe fogják venni a beiratkozási díjakat (tandíj) is, valamint a hallgató tanulmányaira fordított becsült kiadásokat. A munka a dán állandó képvisellel és a dán oktatási minisztérium tandíjszakértőjével szoros együttműködésben zajlott, ami lehetővé tette, hogy mindenki számára elfogadható kompromisszumra jussunk. Ösztönözni kell a köz- és magánszféra közötti partnerségeket az egyetemekkel, és külön figyelmet kell fordítani az agyelszívás kérdésére. A 2. cselekvés keretében a pénzeszközök céljának meghatározása és felhasználása a fejlesztési és a külpolitikai eszközök célkitűzéseivel összhangban fog történni. Az egyetemek rendelkezésére álló információ érthetőbb lesz. Végezetül pedig részletesebb lesz a két év múlva kitöltendő értékelési jelentés, amelyet cselekvések és földrajzi területek szerinti bontásban kell elkészíteni.

Hölgyeim és uraim, befejezésül annyit mondanék, hogy az Erasmus Mundus egy jó program, és ezekben a nehéz időkben pozitív képet alakít ki Európáról. Ezért remélem, hogy a Parlament elfogadja, ezzel diákok, egyetemi oktatók és kutatók sokaságának kívánságát teljesítve mind Európában, mind szerte a világon.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, örülök, hogy itt lehetek, és ismét jelezhetem, mennyire hálás vagyok az oktatási agenda, konkrétan a következő öt évre szóló második Erasmus Mundus program iránti, nagyon erős politikai támogatásért. Úgy vélem, egy első olvasatra történő megállapodás elérése e támogatás határozott megerősítésének tekinthető.

Különösen szeretnék köszönetet mondani az előadónak, Mariella De Sarnez asszonynak, de rajta kívül a Kulturális és Oktatási Bizottságnak és más bizottságoknak is, konkrétan a Külügyi Bizottságnak és a Fejlesztési Bizottságnak mint a megerősített együttműködésben részt vevő partnereknek.

Amint az előadó elmondta, ez a program világszínvonalú. Egyszerre támogatja a kultúrák közötti megértést és az emberek közötti kapcsolatokat. A program létrehozása óta Európában több mint száz közös mesterképzési programunk volt. A hallgatók és egyetemi oktatók között 7000-nél is több ösztöndíjat osztottunk szét. A megemelt költségvetéssel pedig, amint arról már volt szó – itt ismét külön köszönet illeti a Parlamentet és a Tanácsot – szerintem eleget tudunk majd tenni a program iránti növekvő igénynek és lelkesedésnek. A program második fázisa gondoskodni fog a meglévő cselekvések folytatásáról, de újításokat is hoz. Vannak új elemek, ami azt jelenti, hogy a program alkalmazási körét kiterjesztjük a doktori szintre; ezután a harmadik országok egyetemei is részt vehetnek a közös programokban; lesznek a tanulmányok egészére szóló ösztöndíjak a közös mester- és doktori képzésre járó európai diákok részére.

Mint már elmondtuk, az „Erasmus Mundus külső ablakok” avagy „együttműködési ablakok” egy házba, illetve egy fedél alá kerülnek. Folytatódni fognak az e cselekvés keretében alapított partnerségek: a felsőoktatás minden szintjén lehetővé fogják tenni a know-how átadását és a diákok és professzorok cseréjét. Természetesen továbbra is tiszteletben fogják tartani az érintett országok igényeit és prioritásait, ezáltal járulva hozzá fejlődésükhöz.

Befejezésül csak annyit mondanék, hogy meg vagyok elégedve amiatt, hogy a Parlament és a Tanács az általunk javasolt formában támogatni tudta ezt a programstruktúrát, és külön örülök az értékes hozzájárulásoknak, mint például a vízumok vagy a hátrányos helyzetű csoportok ügyében, illetve a doktori képzések minimumkövetelményei kérdésében.

Végezetül hadd gratuláljak a Parlamentnek az elvégzett munkához, mivel feladata nem volt könnyű. Mi, azaz a Bizottság, teljes mértékben egyetértünk az elért megállapodással, amint azt a De Sarnez asszony, Pack asszony, Novak asszony, Prets asszony és Trüpel asszony által benyújtott kompromisszumos módosítások is tükrözik. Amint lezárul a hivatalos jogalkotási eljárás, elindítjuk a pályázati felhívásokat, hogy biztosítsuk a meglévő kurzusok zökkenőmentes folytatását és az új programok kiválasztását.

Samuli Pohjamo, a Külügyi Bizottság véleményének előadója. – (FI) Elnök úr, a Külügyi Bizottság véleményének előadójaként a program külpolitikai vonatkozásaival szeretnék foglalkozni. Az erre szolgáló pénzeszközök az európai szomszédsági és partnerségi eszközökből és az előcsatlakozási támogatási eszközökből származnak.

A Külügyi Bizottság által benyújtott módosításokkal azt próbáltuk elérni, hogy a program céljai tükrözzék ezeket a politikai prioritásokat. A bizottság emellett mindenkit emlékeztetett a Parlament ahhoz való jogára, hogy nyomon kövesse a közös támogatás végrehajtását, és a vízümpolitika javítására szólított fel. A bizottság módosításai közül sokat felvállaltak, amiért szeretnék köszönetet mondani az előadónak, De Sarnez asszonynak és a Kulturális és Oktatási Bizottságnak. Hangsúlyoznám továbbá a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló intézményközi megállapodás és az 1999/468/EK határozat, és különösen annak 8. cikke fontosságát, amelynek értelmében a Bizottságnak konzultálnia kell az Európai Parlamenttel.

Végezetül szeretnék újból emlékeztetni minden jelenlévőt az EU értékeire és külpolitikai céljaira a program végrehajtásában, valamint a programról szóló jobb tájékoztatás szükségességére harmadik országokban.

Alessandro Battilocchio, a Fejlesztési Bizottság véleményének előadója. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani az előadónak, De Sarnez asszonynak, aki kitűnő összefoglaló jelentést állított össze, annak ellenére, hogy a Bizottság és még inkább a Tanács nem mindig mutatkozott nyitottnak a Parlamenttől érkező kérésekkel szemben.

A Fejlesztési Bizottság egyhangúlag hagyta jóvá a jelentésemet. Észrevételeink némelyikét elfogadták, más pontok esetében még mindig nem vagyunk teljesen elégedettek. A felelősségérzettel vezérelve azonban a visszalépést választottuk, mivel szerintünk az a legfontosabb, hogy az egész csomag első olvasatra jóváhagyást nyerjen, és ezáltal a program jövő január 1-jén garántáltan elkezdődhessen.

Nagyszerű dolog, hogy a diákok támogatása négyyszeresére emelkedett, de szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy egy jelentős összeg a fejlesztésre szánt forrásokból lett átcsoportosítva: a fejlesztési együttműködési eszközökből (DCI) és a cotonou-i megállapodásból. Ezért ügyelni fogunk arra, hogy megköveteljük az átfogó jogszabályi keret abszolút mértékű betartását, különösen a DCI-vel kapcsolatban. Jelen pillanatban mindenestre szeretnék minden jót kívánni annak a sok európai, illetve a világ más részeiről érkező fiatalnak, akik a barátság és a közösség szellemében, a tudás és a fejlődés iránti vágytól vezérelve részesei lesznek ennek a fantasztikus oktatási élménynek.

Teresa Riera Madurell, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményének előadója. – (ES) Elnök úr, biztos úr, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságban úgy véljük, hogy a program első szakaszának sikere a nők részvételét tekintve nem volt annyira biztató: bár a hallgatók 44%-a nő volt, a részvétel országtól függően nagyon változatosan alakult, az egyetemi oktatók körében pedig mindössze 22% volt a nők aránya, ami véleményünk szerint elfogadhatatlan.

A második szakaszban ezért kettős célunk lesz: először is, az oktatáshoz való egyenlő jog védelme az igazságos, demokratikus társadalmak érdekében, másodsor pedig a nők részvételének növelése, hogy megelőzzük a tehetségek elfecskülését a tudomány és a kultúra terén. Ez mind úgy érhető el, ha bevezetjük a nemek szempontjából érzékeny kiválasztási kritériumokat, a nemek kiegyensúlyozott képviseletét a program bizottságában és a nemek szerinti adatokat az értékelési jelentésekben.

Tudjuk, hogy a nők helyzete sok országban hátráltatja a nemek közötti egyenlőség magasabb fokának elérését, de úgy érezzük, e tekintetben a Bizottság részéről további erőfeszítésre van szükség.

Gratulálok az előadónak!

Ljudmila Novak, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (SL) Az Erasmus Mundus program megvitatásában sok bizottság vett részt, így az előadónak nem volt könnyű dolga a kompromisszumos megoldások keresésekor. Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjában határozottan támogatjuk a program mielőbbi, első olvasatra történő elfogadását, hogy az újíven megkezdhesük a végrehajtását.

A globális fejlődés megköveteli a szaktudás és a tudományos eredmények kicserélését, akárcsak a fiatal kutatók aktív szerepvállalásra való ösztönzését. Ez a program támogatja a kiválóságot és a nemek egyenlő képviseletét, valamint a fogyatékkal élők számára is lehetővé teszi az egyenlő alapon történő részvételt.

Bár szeretnénk harmadik országokból is idevonzani a fiatal kutatókat, ezzel nem szabad ösztönöznünk az agyelszívást azokból az országokból, ahol már így sincs elegendő képzett szakember a saját szükségleteik ellátására a szegénység csökkentéséért folyó küzdelemben. Túl gyakori jelenség, hogy az egyik kezünkkel segítyt adunk, a másikkal viszont még annál is többet veszünk el, mint amennyit adtunk.

Akárcsak más esetekben, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja e program esetében is határozottan támogatja az adminisztratív akadályok csökkentését és a vízumkiadás rendszerének javítását, hogy a legjobb diákok és kutatók kizárólag tanulmányaikkal és a szakterületükön végzett kutatásaikkal foglalkozhassanak, és ne kelljen adminisztratív akadályokkal bajlódniuk, amelyek esetleg meggátolhatják tanulmányaik megkezdését.

Lissy Gröner, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, az Erasmus Mundus program támogatásával az Európai Parlament a megfelelő jelzést közvetíti ezekben a válságos időkben. Az oktatás révén megvalósuló szorosabb összefogás és az EU mint a tanulási világszintű kiválósági központjának fejlesztése a szociális demokrácia hagyományos követeléseinek közé tartoznak.

Az erre az időszakra szóló 950 millió eurós költségvetés azonban szerénynek tűnik, különösen ha összehasonlítjuk azzal a több százmilliárddal, amelyet most a bankvezetők kudarcai következtében költenek el.

A program első szakaszának háttérében húzódó célkitűzést, a kiválóságot tovább kell vinni. Az új program emellett törekszik a kultúrák közötti megértésre és együttműködésre a harmadik országokkal, a felsőoktatás terén pedig igyekszik felfrissíteni fejlődésüket. Az első kezdeménnyel összehasonlítva a legfontosabb újdonság a közös doktori programok szerepeltetése, a támogatások növelése és a harmadik országok egyetemével való intenzívebb strukturális együttműködés.

Mindhárom területen történt előrelépés. A mesterképzési és doktori programok célja, hogy előmozdítsák az európai felsőoktatás kiválóságát a világban. Ebben is történt előrehaladás. Figyelembe vették a harmadik országokból származó diákokra fordított megnövelt kiadásokat, és – előadónk tárgyalási készségeinek köszönhetően – javultak azok a fő kritériumok, amelyeket a Parlament be akart vezetetni az Erasmus Mundus III-ba.

Céljaink – a földrajzi egyensúly, a nemek egyensúlya, a vízumjellegű akadályok megszüntetése – elnyerték a Tanács támogatását. A „Youth” programmal már sikert értünk el e téren, és most az Erasmusszal is ezt kell itt tennünk.

ELNÖKÖL: MR BIELAN

alelnök

Hannu Takkula, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FI) Elnök úr, Figel' biztos úr, mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani kiváló előadónknak, De Sarnez asszonynak ezért az Erasmus Mundus programért. Amint az imént a biztos úr is rámutatott, nagyon igaz, hogy ez egy fontos program: ez egy példaértékű program. Egyike azoknak a sikertörténeteknek, amelyeket az Európai Unióban létre tudtunk hozni, nyomon követhettünk és végrehajthattunk, és úgy hiszem, a program ebben az új formában tovább fog bővülni, és még sikeresebb lesz.

Most a harmadik országokban élő diákoknak is lehetőséget adunk arra, hogy csatlakozzanak a programhoz, segítségével növeljék ismereteiket és készségeiket, majd pedig hazájukba visszatérve ott is az ország jóléte érdekében tevékenykedjenek. Fontos, hogy a fejlesztési együttműködés és a társadalmi szempont alapvető összetevővé váljon, mivel az európai hozzáállásnak olyannak kell lennie, hogy készségesen adjunk magunkból más kontinenseknek is, ezáltal szolgálva nemcsak Európa, de az egész közös világunk építését.

A fiatal kutatók, a fiatal hallgatók és az oktatók haladnak majd az élen, amikor a lisszaboni stratégia célkitűzéseivel összhangban építjük Európát. Innováció, kutatás, hozzáadott érték teremtése – ezekre van szükségünk, ha gondoskodni akarunk arról, hogy a gazdasági növekedés az elkövetkező évtizedekben fenntartható legyen.

Ez a program külön figyelmet fordított az egyenlőség kérdésére. Fontos, hogy biztosítsuk az egyenlőség megőrzését, és hasonlóképpen fontos biztosítani, hogy a fogyatékkal élők is teljes mértékben részt tudjanak venni ezekben a programokban. Sok beszédben elhangzott már, hogy az egyik aggályunk a bürokráciához és a vízumpolitikához kötődő korábbi problémákkal kapcsolatos, de remélhetőleg a magunk részéről ezeket is meg tudjuk szüntetni, és ezáltal biztosítjuk, hogy a program nagyon gyorsan eredményeket érjen el. Így hamarosan szemtanúi lehetünk a programnak köszönhető sikertörténeteknek.

Köszönöm, elnök úr és De Sarnez asszony. Ez egy kitűnő munka, amely érdemes a folytatásra.

Mikel Irujo Amezaga, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (ES) Biztos úr, De Sarnez asszony, úgy hiszem, az Önök konszenzuseresési hajlandósága a bizottságból gyakorlatilag egyhangú köszönetet és elismerést váltott ki, és ugyanez történik most itt is.

Mint azt beszédében elmondta, a program számos céljának egyike, hogy pozitív képet közvetítsen. Véleményünk szerint a jelentés kedvező eredményének tekinthető, hogy sikeresen megtalálta az egyensúlyt az eredeti javaslatban kiválóságnak nevezett fogalom és a fejlesztési együttműködés valódi jelentése között. Érzésem szerint a módosítások világosan tükrözték e kiválóság szükségességét, hogy elkerülhessük az agyelszívást. E téren sikerült átfogó konszenzust elérnünk, amit egyértelműen e jelentés pozitív eredményének tekintünk. A másik pozitívum, hogy az ösztöndíjak odaítéléséről szóló bekezdés mindvégig az erősebb ellenőrzés mellett érvel, ami eredetileg szintén a képviselőcsoportunk módosítása volt, és amely elfogadást nyert. Ezért ismételtelen köszönöm De Sarnez asszonynak, és a bizottságnak is gratulálok a jelentéshez.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Elnök úr, holnap nyomatékosan ez ellen a jelentés ellen fogok szavazni, mivel az Erasmus Mundus program jelenlegi formájában számomra teljességgel elfogadhatatlan. Elfogadhatatlan amiatt, hogy túl nagymértékben részesíti előnyben az EU-n kívülről származó diákokat az európai diákokkal szemben.

A számok végső soron önmagukért beszélnek. A program 2004-es elindulása óta mintegy 41 50, Unión kívüli diák vett benne részt. A támogatás összege egyéves kurzus esetén 21 000 EUR, két évre 42 000 EUR. Ez azt jelenti, hogy az Unión kívülről származó diákok részvételének költsége nem kevesebb, mint 161 850 000 EUR.

Az a nagyjából 200 uniós diák, aki részt vett a programban, átlagosan mindössze 3100 eurós támogatást kapott az Európán kívüli tanulmányaihoz. Ez a teljes költségeket tekintve csak 620 000 eurót jelent.

Nos, az ilyen jellegű megkülönböztetés számomra elfogadhatatlan, ezért a program kiterjesztését összességében helytelennek találom.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, biztos úr, azzal szeretném kezdeni, hogy gratulálok az előadónak a kiváló munkához és a többi bizottság munkájának sikeres összehangolásához. 2004 és 2008 között 4424 ösztöndíjat ítéltek oda harmadik országokból származó diákoknak, és 323 egyetem vett részt ebben a programban. Ebből nagyjából képet kaphatunk a méreteiről.

Az új Erasmus Mundus programnak igazodnia kell a mobilitás iránti megnövekedett kereslethez, ugyanakkor fenn kell tartania a színvonalat. Szerintem abszolút létfontosságú az európai posztgraduális és doktori hallgatóknak szóló ösztöndíjak odaítélése, hogy növeljük a mobilitást Európában és a harmadik országokban, tekintettel arra, hogy a mozgásukra a múltban időbeli korlátok vonatkoztak.

Abban is egyetérték az előadóval, hogy az ösztöndíjak meghatározásakor figyelembe kell venni a beiratkozási díjak nagyságát, a tanulmányok általános költségeit és a diák létfenntartási költségeit a célországban. Végezetül a Bizottságnak meg kellene vitatni annak lehetőségét, hogy speciális ösztönzőket nyújtson az olyan országoknak, mint Görögország, Ausztria, Szlovákia és az Európai Unió új tagállamai úgy általában, amelyek nincsenek kellőképpen reprezentálva az Erasmus Mundus szövetségekben. Ez hozzásegít majd egy harmonikusabb politikához az oktatási mobilitás megerősítésére az Európai Unióban.

Christa Prets (PSE). – (DE) Elnök úr, biztos úr, örömdetes fejlemény, hogy öt év – a program időtartama – elteltével máris látjuk a fejlődést, így egy fázissal tovább tudunk lépni úgy lényegi, mint pénzügyi szempontból.

A Parlament általában nem szokott ennyire lelkesedni, hogy már az első olvasatra elfogadjon egy jelentést, de úgy vélem, ez a jelentés olyan jól van megírva, és tartalmát olyan határozottan támogathatjuk, hogy most fontosabb számunkra, hogy első olvasatra lezárjuk, mint hogy akadályozzuk a projektet. A diákok közül senki nem értené, miért van szükségünk még egy második olvasatra. Szerintem nagyon fontos, hogy támogassuk a kultúrák közötti megértést és a harmadik országokkal való együttműködést, ahelyett hogy – mint néhány képviselőtársunk teszi itt a Házban – finnyásan idézgetnénk a számokat, hogy mi mennyi hasznot hoz nekünk. A csere mindig előnyökkel járt, és mindig nyertünk vele. Ez egy győztes–győztes helyzet. Bármilyen, ettől eltérő hozzáállás csak a szűklátókörűségről és a kicsinyességről tanúskodik.

Az is fontos, hogy javítsunk a program népszerűsítésén, hogy még többet hirdessük az alacsony részvételi aránnyal rendelkező országokban, hogy különböző dolgokat leegyszerűsítsünk. A vízumkérdésről való megállapodás nagyon fontos és alapvető, akárcsak a minden országban egységes beiratkozási díjak. Több összehasonlítási lehetőségre és több egyszerűsítésre van szükség, hogy még tovább tudjuk vinni ezt a projektet.

Természetesen az összes ország részéről a lehető legnagyobb földrajzi jelenlétre van szükség, hogy a projekt még sikeresebb lehessen.

Nagyon büszkék lehetünk erre az öt évre, a jövőben pedig bizonyosan még nagyobb előrehaladást fogunk elérni. Ez összhangban van a csere témájával és a Kultúrák Közötti Párbeszéd 2008-as Európai Évével, amely nem korlátozódhat a különböző tárgyalásokra, hanem a gyakorlatba is át kell kerülnie.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). - Elnök úr, szeretnék gratulálni De Sarnez asszonynak ehhez az igen átfogó jelentéshez és a benne megfogalmazott nemes célokhoz. Nagyon fontos, hogy ez a program hozzá fogja segíteni a magasan képzett diákokat és egyetemi oktatókat ahhoz, hogy képesítéseket és tapasztalatot szerezzenek az Európai Unióban, és ezáltal eleget tudjanak tenni a munkaerőpiac követelményeinek, és a partnerség egyedi keretein belül arra ösztönzi őket, hogy származási országukba hazatérve megosszák tapasztalataikat vagy a tanultakat.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az Erasmus Mundus a felsőoktatási intézmények között még szervezettebb nemzetközi együttműködést fog biztosítani – az Európai Unió és a harmadik országok közötti mobilitás növekedésének köszönhetően –, ezáltal az európai felsőoktatás hozzáférhetőségét és ismertségét egyaránt javítva a világban. Hangsúlyozom, hogy ezt a programot a felsőoktatási kiválóság célkitűzésével és a kiegyensúlyozott földrajzi képviselettel összhangban kell végrehajtani, kerülve bizonyos európai országok alulreprezentáltságát, de ugyanígy kerülve az ázsiai diákok túlzott reprezentációját is, például a földközi-tengeri vagy az AKCS-országokból származó diákok rovására.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, biztos úr, először szeretnék gratulálni az Ön szorgalmához és a most bemutatott új programhoz. Ugyancsak gratulálni szeretnék az előadónak, De Sarnez asszonynak, valamint munkatársaimnak, akik sokat dolgoztak azon, hogy egy jobb javaslatot és jó megállapodást érjenek el. Hadd hívjam fel a figyelmet a program fontosságára az európai mobilitás szempontjából, abból a szempontból, hogy segítségével az európaiak megismerkedhetnek a külvilággal, Európa pedig nagyobb szerepet kaphat a modern világ fejlődésében és a kultúrák közötti párbeszédben.

Arra is hadd emlékeztessem a Házat, hogy ez a program csak kiegészítőként működhet – és itt minden lehetőséget hasznosítanunk kell, átfedések nélkül – a rendelkezésünkre álló két fontos új eszközhöz, az Euro-Mediterrán Egyetemhez és az Európai Innovációs és Technológiai Intézethez képest.

Szeretném továbbá felhívni a figyelmet arra, hogy a minőségi értékelést és elemzést is mérlegelnünk kell a számok mellett, amelyek néha kedvezőek, máskor kedvezőtlenek. Meg kell vizsgálnunk azokat az országokat, amelyek nem vettek részt benne, és azt, hogy miért nem, mivel az Erasmusra való pályázás, a programhoz való viszonyulás és az értékelésének módszerei egyetemenként tényleg nagyon különbözőek.

Így tehát nagy kár, hogy ezek a lehetőségek az oktatási intézményeknél alkalmazott rossz értelmezés vagy hozzáállás, illetve a különböző országokban előforduló bürokratikus problémák miatt vesznek el.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) 2004-ben 2,5 millió diák tanult más országokban, de 70%-uk valójában összesen hat országban tanult. 2007-ben az Európai Unió GNP-jének 1,84%-át fordították kutatásra és innovációra. Mondanék még néhány számadatot: a kutatás-fejlesztésre kijelölt összegek 81%-át az ipar ágazatában használták fel, de az ipari vállalatok közül csak 42% vett részt innovációs tevékenységekben. Ez azt jelenti, hogy ha versenyképes gazdaságot akarunk, kutatókra és mester- vagy doktori diplomával rendelkező emberekre van szükségünk.

Tovább kell folytatnunk az Erasmus programot. Ki kell terjesztenünk a programot, hogy a doktorképzésre is vonatkozzon. Emellett több támogatást kell elkülönítenünk a programban az európai résztvevők számára. Szeretném hangsúlyozni, hogy az új Erasmus Mundus program nagy jelentőséget tulajdonít az idegen nyelvek tanulásának. Befejezésül azt szeretném mondani, hogy a fiatal vállalkozóknak szentelt Erasmus-részleg számára is több forrást kellene kiutalni.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Biztos úr, a vasfüggöny leomlása óriási lehetőségeket nyitott meg a 27 államból álló Európa fiataljai előtt, különösen az oktatás területén. A neves európai egyetemeken tett cserélátogatások PhD-kurzusok megszüntetik a kommunikációs akadályokat, ezért nagy érdeklődéssel hallgattam az előadó és Figel biztos által elmondott részletes információkat.

Emlékszem a diákéveimre, amikor szlovák hallgatóként lehetőséget kaptam arra, hogy a budapesti egyetem építészeti karán tanuljak. Irigykedve bámultam diáktársaimat, akik Párizsba mehettek szakmai gyakorlatra. Én nem tudtam francia vízumot szerezni. Hála az égnek, a mi gyerekeinknek már nincsenek ilyen problémái.

Szeretnék ezért én is csatlakozni azon képviselőtársaimhoz, akik a harmadik országokból származó diákoknak szóló vízumrendszer egyszerűsítése mellett emeltek szót – az Ukrajnából, Belarusból, Grúziából és Moldovából származó hallgatókra gondolva, akik szeretnék megismerni, hogyan élnek diáktársaik az EU-ban. Ez egyértelműen jelezné a felsorolt országoknak, hogy szeretnénk, ha közelednének az EU-hoz.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) - (BG) Elnök úr, biztos úr, különösen fontos számunkra, hogy kiterjesszük az Erasmus Mundus program hatókörét azáltal, hogy megpróbáljuk hatékony eszközzé tenni a tagállamok és a földrajzi hatókörébe tartozó más országok felsőoktatási színvonalának emelésére. Ha a munkaerőpiac számára különösen fontos az emberi erőforrások mobilitásának biztosítása, az egységes oktatási és gazdasági térségnek gondoskodnia kell a képzések megszerzéséhez a mobilitásról.

Szeretnék gratulálni a Bizottságnak és az előadónak azon törekvésekhez, hogy a kiterjesztett program végrehajtásában eredményeket tudjanak felmutatni. A program az okok egyike, egyben lehetőség is arra, hogy hasonló tartalmú oktatási programok jöjjenek létre, amelyek nemcsak elősegítik a folyamatot, de ahhoz is hozzájárulnak, hogy a jövőben egyre több egyetemet végzett és PhD diák legyen, és eleget tudjanak tenni az EU gazdasági prioritásaihoz igazodó oktatás követelményeinek. Az általános fejlődés egyik garanciája az integráció az oktatásban. A program annál is inkább időszerű, mert a doktori programok iránt a közelmúltban sok országban visszaesett az érdeklődés, és megváltozott a felsőoktatás igénybevételének és biztosításának környezete is.

Köszönöm a figyelmet.

Mihaela Popa (PPE-DE) - (RO) Amikor az Erasmus Mundusról beszélünk, a gondolkodásmódok cseréjéről beszélünk, egy olyan jellegű cseréről, amelyet kifejezetten a mobilitás, a véleménycsere és a soknyelvűség ösztönzése, valamint – ahogy a biztos úr már mondta – személyek közötti kapcsolatok révén lehet megvalósítani.

Az Erasmus Mundus azért olyan fontos a hallgatóknak, doktori hallgatóknak és előadóknak, mert egy mobilis Európában élünk, ahol minden ország megtartja saját identitását, eközben azonban igyekszik megismerni és megérteni a körülötte élőket is. Rendkívül fontos az információhoz való időszerű, megfelelő és professzionális hozzáférés, ha arra törekszünk, hogy a diákok maradéktalanul élni tudjanak az Európai Unióban kínálkozó lehetőségekkel.

Ezért nyújtottam be módosítást ehhez a jelentéstervezethez, egy mobilitási rendszer létrehozását kérve a mesterképzési programokhoz, benne egy Erasmus Mundus európai információs portállal. Ez a program elsősorban az Európai Unió alapjául szolgáló értékek nyilvános népszerűsítése miatt fontos. Ezalatt az emberi jogok tiszteletben tartását, a társadalmi sokféleséget, a toleranciát és végül, de nem utolsósorban a békét értem, amelyre oly nagy szükségünk van ezen a bolygón.

Dumitru Oprea (PPE-DE) - (RO) Az Erasmus program keretében történő mobilitás kérdésével kapcsolatban a romániai Iasi város rádióadói ma reggel rendkívüli eseményeket harangoztak be a szerdai napra. 17-nél is több országból több mint 100 fiatalot várnak az egyetem előadótermébe, ahol az egyetem vezetősége és a közösséghez tartozó fiatalok hagyományos módon, kenyérral és sóval fogadják őket. Mi mást kívánhatnánk, mint ilyen eseményeket, ahol a fiatalok Európa minden részéről összegyűlnek a multikulturalizmus és a soknyelvűség nevében? Szerintem örvendetes fejlemény lenne a program kiterjesztése a legjobb, legtöbb idegennyelv-tudással rendelkező diákokra, ami Európa számára mindenképpen előnyökkel járna.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) - (PL) A fiatalok cserelátogatásai az Unió legjobb projektjei közé tartoznak. Ezek jelentik erőforrásaink legjobb hasznosítási módját, hiszen ezek a cserék felbecsülhetetlen mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy valódi egység és együttműködés alakuljon ki a világban.

Miközben az Erasmus Mundus program második kiadását tárgyaljuk, szeretném felvetni a célországok kérdését. A fejlődő országokba vagy a balkáni államokba utazó európaiakra gondolok. Úgy vélem, a javasolt költségvetési emelések mellett arra is törekedni kellene, hogy az európaiakat az említett országok felkeresésére ösztönözzük. A kevésbé népszerű országokkal való cserékben részt vevők jobban meg tudnák becsülni a helyi hagyományokat, a kultúrát és a politikát. Távoli országokat és népeket ismernének meg. Utóbbiakra vonatkozó ismereteink jellemzően töredékesek, és gyakran negatív sztereotípiákon alapulnak.

Véleményem szerint támogatnunk kellene a Belarusszal, Ukrajnával és Grúziával való ifjúsági csereprogramokat. Az említett országokból származó diákoknak a felsőoktatási intézményeink látogatása kitűnő lehetőséget jelentene a nyugati normák szerinti fejlődésre. Itt elsajátíthatnák a demokráciánk működését irányító elveket, amelyek mintául szolgálhatnának számukra.

Az Európai Unió erősen elkötelezett az említett országok nyugatbarát politikusainak támogatása mellett. A mai diákokból lehet a holnap elitje. Amikor szülőhazájukban megpróbálják befolyásolni a változásért folyó küzdelmeket, támaszkodhatnak arra, amit a mi felsőoktatási intézményeinkben tanultak.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, Európának nagy szüksége van kiemelkedő mesteremberekre, tudósokra és magasan képzett szakemberekre, ezért örömmel üdvözlöm az Erasmus Mundus program következő szakaszát, amely éppen az ilyen személyek számát szeretné növelni. A program időzítése nagyon jó, ha figyelembe vesszük az európai felsőoktatási intézmények jelenlegi elhelyezkedését a világranglistán. Sajnos pillanatnyilag nem szerepelnek túl jól, és a néhány évtizeddel ezelőtti állapothoz képest nincsenek is nagyon előkelő helyen.

Szeretném viszont felhívni a figyelmet bizonyos jogi kérdésekre az Erasmus Mundus programmal kapcsolatban. A kettős bizonyítványokat jogilag nem minden tagállam ismeri el. A nemzeti jogszabályokat ezért úgy kell kiigazítani, hogy lehetővé tegyék az egyéneknek a szóban forgó tevékenységek végzését. A másik nagyon fontos kérdés, amit fel szeretnék vetni, hogy szerintem nyomon kellene követnünk a program kedvezményezettjeit. Jönnek hozzánk diákok harmadik országokból, származási országaik azonban sajnos még mindig nem demokratikusak. Arról tájékoztattak, hogy Belarusz például nem a legjobbakat küldi hozzánk, hanem csak azokat, akiket Lukasenko úr diktatúrája és a helyi KGB támogat.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, még egyszer elnézést kell kérnem a késésért. Idén ünnepeljük a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Évét. Immár jól ismert tény, hogy mindenki részvételére szükség van, és hogy a különböző kultúrák oktatása, ismerete és kölcsönhatása kulcsfontosságú. Éppen emiatt az Évhez kapcsolódó kezdeményezések közül sokat különféle cselekvési és beavatkozási területeken hajtottak végre.

Az Erasmus Mundus programnak ebben a kontextusban is szerepe van, és ezen új megvilágításban már szerepel is az új rendeletben. Az Erasmus Mundus program érdemben járul hozzá a kiválóság megteremtéséhez az EU-ban, ami bizonyos fokig határt fog szabni az Európai Unióból történő agyelszívásnak. Létfontosságú szerepet játszik emellett az európai értékek terjesztésében a harmadik országok állampolgárainak körében, akik tanulmányi célból érkeznek ide, és itt, a régi kontinensen páratlan kulturális és nyelvi sokszínűséggel találják szemben magukat, amely valódi vonzerővel bír, és megkülönböztet minket a világ összes többi részén létező mintáktól.

A párbeszéd és a kultúrák közötti megértés azonban olykor problémákba ütközik. Az Erasmus Mundus diákoknak szóló vízumok kiadása és a vízumok megszerzésében és megújításában tapasztalt rendszeres nehézségek gyakran oda vezetnek, hogy ezek a diákok félig-meddig illegalitásban élnek az Európai Unióban, mivel ugyanazokat a kurzusokat látogatják, de turistavízummal, amely időnként lejár.

Véleményem szerint abszolút létfontosságú és sürgős lenne egy olyan megoldást találni, amely gyors, átlátható és hatékony eljárást tesz lehetővé az ilyen diákok vízumának kiadásában. A nyelvtudás ugyancsak létfontosságú, mivel ez nyitja meg az utat a kulturális megértés és a kölcsönös együttélés előtt, túl a szigorúan tudományos légkörön. Ennek eredményeként abszolút mértékben garantálnunk kell ezt az előfeltételt. Befejezésül mindenképpen meg kell köszönnöm De Sarnez asszonynak azt, ahogyan ezt az egész folyamatot lebonyolította, valamint az elkészített kiegyensúlyozott jelentést.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – (SK) Szeretném megköszönni Önöknek mindenekelőtt ezt az élénk vitát, amely nyomatékositotta, hogy egyetértünk a nagyobb és jobb mobilitás, más szóval egy olyan Európa szükségességében, amely az oktatás révén kifejezetten a nyitottabb nemzetközi környezetre és a nagyobb felelősségvállalásra készíti fel nemcsak saját diákjait, hanem a külföldi diákokat is. Csak néhány megjegyzést szeretnék hozzátenni ehhez a témához.

Teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy az Erasmus Mundus egy nagyon fontos eszköz, nemcsak a mobilitás, hanem az európai egyetemek átalakulásának folyamata, azaz a bolognai folyamat szempontjából is, amelynek során igyekszünk vonzóbbá tenni az európai egyetemeket és megteremteni a felsőoktatás európai térségét. Az eredmények pedig már néhány év elteltével nyilvánvalóak abból a tényből, hogy immár nemcsak az egész európai kontinensre terjed ki, de Európán kívüli országok is kezdenek bekapcsolódni a folyamatba, Európa pedig a mai világban már nagyobb szerepet játszik a nemzetközi mobilitásban. Részben például az Erasmus Mundusnak köszönhető, hogy – hivatalos kínai statisztikák alapján – most már kijelenthetjük, hogy a kínai diákok közül egyetemi szinten immár többen indulnak Európa felé, mint az Egyesült Államokba.

A sanghaji ranglista élmezőnyébe tartozó egyetemek 75%-a részt vesz az Erasmus Mundus programban. Ez fantasztikus eredmény – mindössze négy év leforgása alatt. A kiválasztás minőségét illetően maga az a tény

például, hogy az elmúlt négy évben a programba tartozó helyek mindegyikére nyolc jelentkező volt, azaz 8:1-hez volt a túljelentkezés; kiváló előfeltétel a válogatáshoz, egyben a program iránti keresletet és a program színvonalát is megerősíti. Hét közül egy egyetem vagy konzorcium kap lehetőséget, azaz hét pályázatból egy konzorcium kerül kiválasztásra. Az, hogy 15%-nak sikerül, újfent csak erősíti a kiválóságot.

Ami a tájékoztatás kérdését illeti, minden tőlünk telhetőt meg fogunk tenni annak érdekében, hogy az információ elérjen olyan helyekre is, ahová eddig nem, hogy a megoszlást és a programban való részvételt kiegyensúlyozottabbá tegyük. Ez különösen az új tagállamokra vonatkozik, de a nemzetközi szintre is. Mint tudják, *study-in-europe.org* címen most indítunk el egy nagyon fontos weboldalt, amelynek bárki hasznát veheti, akit konkrét információk érdekelnek. Emellett külön célzott, irányított tájékoztató kampányokat fogunk szervezni.

Ezért folyik a program átalakítása, hogy lehetővé tegye a kétirányú mobilitást, nemcsak az EU-tagállamok felé, de ezekből kifelé is, ami véleményem szerint nagyon fontos minőségi változás, amelynek meglesznek az eredményei. A közös diplomákkal és a közös tanulmányi programokkal arra törekszünk, hogy segítsük a reform folyamatát, és segítsünk növelni az európai tanulmányok vonzerejét. Összegzésül most csak annyit mondhatok, hogy négy év után az Erasmus Mundus a nemzeti programok között a legszínvonalasabbak élmezőnyébe emelkedett, ezért úgy vélem, idővel az európai egyetemek presztízséhez is hozzá fog járulni, hogy ne a másodosztályban sorvadozzanak, hanem elfoglalhassák méltó helyüket a világ legjobbjai között. Együttműködésünk ezt a célt szolgálja.

Nagyon szépen köszönöm, és sok szerencsét kívánok a program végrehajtásához.

Marielle De Sarnez, előadó. – (FR) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani valamennyi képviselőtársamnak, akik felszólaltak. A kérdés érdemi részét illetően mindennel egyetértek, ami itt elhangzott, és nagyon örülök annak, hogy ma este ilyen rendkívül széles körű konszenzus uralkodik köztünk.

Nagyon hálás vagyok az Európai Bizottságnak a munkához nyújtott mindenfajta támogatásáért. Köszönöm a Kulturális és Oktatási Bizottságnak, az elnökének és a bizottság titkárságának, amely nagyon aktívan közreműködött. Köszönöm a Kulturális és Oktatási Bizottság valamennyi tagjának. Köszönöm emellett mindazoknak, akik a Fejlesztési Bizottság, a Külügyi Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság nevében felszólaltak.

Röviden annyit szeretnék mondani, hogy teljes mértékben egyetértek az Önök célkitűzéseivel. Javítanunk kell a nők részvételét a programban, és biztosítanunk kell, hogy a források felhasználása a fejlesztési és külpolitikai célkitűzésekkel összhangban történjen. Ebben a kérdésben a Parlamentnek ébernek kell maradnia az elkövetkező években is.

Ha foglalkozunk az első olvasatra történő megállapodás gondolatával – ami szerintem holnap délelőtt valóra is válik –, ez azért van, mert mindegyikünk teljes odaadással igyekezett eleget tenni szerepének. Az Európai Bizottsággal való kapcsolataink, képviselőtársaink módosításai, a Kulturális Bizottságban folytatott megbeszélések, a véleményt készítő bizottságok munkája – végső soron ezek mind hozzájárultak a program magas színvonalához. Őszintén hálás vagyok Önöknek ezért. Úgy vélem, ezzel hasznos feladatot teljesítettünk, mivel megmutattuk, hogy Európa egyszerre tud az értékekre igényes, ugyanakkor bőkezű is lenni.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Köszönöm, elnök úr; mint korábbi beszédemben már rámutattam, a Fejlesztési Bizottság jóváhagyja az „Erasmus Mundus” program céljait, és támogatja ezt a javaslatot. Jelentésemben szerepeltek olyan javaslatok, amelyeket az előadó is átvett. Most azonban a Bizottsághoz szeretnék fordulni, kérve, hogy ne kövessük el újra a múlt hibáit. Mindössze néhány hónap telt el azóta, hogy az Európai Bírósághoz kellett folyamodnunk, hogy biztosítsuk a DCI-ben szereplő jogalkotási rendelkezések betartását. Az elv, amelyet fenn akarunk tartani, egyszerű és egyértelmű: a fejlesztésre szánt forrásokat ténylegesen, teljes egészében fejlesztésre kell felhasználni. Tudomásul vesszük Figel biztos ez ügyben tett kötelezettségvállalását, és gondosan fogunk ügyelni arra, hogy a normatív jogszabályi keretnek teljes mértékben eleget tegyenek.

Genowefa Grabowska (PSE), írásban. – (PL) Az Európai Parlament képviselőjeként és a felsőoktatásban régóta dolgozó tanárként sokszor tapasztaltam a felsőoktatási intézmények, illetve diákok közötti

kapcsolatokból származó előnyöket. Ezért teljes mértékben támogatom az elénk terjesztett jelentést, és jóváhagyom az előadó javaslatait. Az EU által kezdeményezett diákcseré immár igen fejlett, és ragyogóan példázza a nemzetek feletti, kivételes hatékonyságú együttműködést. Eddig már több mint egymillió hallgató kapott lehetőséget arra, hogy egy másik európai országban tanuljon. Az Erasmus Mundus egy újabb keletű program a diákok mobilitása és az egyetemi együttműködés érdekében. Az EU határain kívülről származóknak továbbra is lehetőséget fog kínálni arra, hogy európai országokban folytassák tanulmányaikat. Emellett, a programnak köszönhetően az európai diákok is tapasztalatokat szerezhetnek a világ különböző pontjain található partnerintézményeknél.

Az Európai Parlament az EU egyetlen demokratikusan megválasztott intézménye. Úgy vélem, hogy az ezen program mellett tett kötelezettségvállalás növeli a Parlament hitelességét, és nagyobb megbecsülést biztosít számára a tagállamokban, az egyetemi városokban és az érdekelt felsőoktatási intézményekben.

Ezért támogatom az összes javaslatot és ötletet a program hozzáférhetőségét csökkentő, az esetleges résztvevőket elriasztó gátak és adminisztratív akadályok megszüntetésével kapcsolatban. Különösen támogatom a maximális vízumkönnyítést a programban részt vevők számára. Biztos vagyok benne, hogy ezt érdemes lenne megvalósítani. A lehető legjobb befektetés, ha diákok minél szélesebb köre számára tesszük lehetővé a programban való részvételt. Ez később olyan szunnyadó szellemi tőkét fog jelenteni, amelyre Európa mindig támaszkodhat majd.

Maria Petre (PPE-DE), írásban. – (RO) Az Erasmus program működésének első szakaszában elért siker mindnyájunk részéről elismerésre méltó. A működés második fázisában hozzáadott módosítások kitűnnek, a harmadik országok felvétele jó ötlet. Ugyanakkor visszaesést tapasztalunk a programban részt vevő fiatal nők százalékat tekintve.

Úgy gondolom, az együttműködési program részeként tovább kell vinni a legszínvonalasabb képzés biztosításának célkitűzését, az európai egyetemi oktatók személyes fejlődésének támogatását, a társadalmi kohézió elősegítését, az aktív állampolgárság és az egyenlőség ösztönzését, a társadalmi nemi sztereotípiák megszüntetésével. Úgy vélem továbbá, hogy a programnak elő kellene segítenie a vidéki területeken és a gazdasági szempontból hátrányosabb helyzetű régiókban élő fiatal nők, illetve a tanulási nehézségekkel rendelkezők hozzáférését.

Csak így tudjuk hosszú távon leküzdeni a megkülönböztetés minden formáját, és fellendíteni a fiatalok és a nők részvételét hazájuk társadalmi, gazdasági és politikai életében. Ez fogja majd lehetővé tenni, hogy valódi, hasznos tartalommal ruházzuk fel ezt a programot, az európai és a harmadik országokban működő iskolák valamennyi diákját megcélózva.

17. A gyermekek védelme az internet és egyéb kommunikációs technológiák használatában (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont Angelilli asszony jelentése (A6-0404/2008) az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében, az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló többéves közösségi program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)).

Roberta Angelilli, előadó. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani a Bizottságnak, a francia elnökségnek és képviselőtársaimnak, mindenekelőtt a vélemények előadóinak, amiért keményen dolgoztak azon, hogy kompromisszumos szövegtervezetet állítsanak össze az első javaslatra, amely lehetővé fogja tenni, hogy a „Biztonságosabb internet” program a tervezett időben, azaz 2009. január 1-jével hatályba léphessen.

Az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekekre vonatkozó új program, mint tudjuk, négy fő cselekvési irányvonalon fog alapulni: a jogellenes vagy káros magatartás visszaszorítása és a káros online magatartás elleni fellépés; az online környezet biztonságosabbá tételének előmozdítása, *ad hoc* technológiai eszközök révén is; tájékoztatás, részvétel és megelőzés az online technológiák használatához kapcsolódó lehetőségek és kockázatok társadalmi tudatosítása érdekében; és végül egy tudásbázis létrehozása, az együttműködés, valamint a helyes gyakorlatok és az információk nemzetközi szintű cseréjének előmozdítása érdekében.

A statisztikák önmagukért beszélnek, amint azt Reding biztos is jól tudja: jelentősen lecsökkent az az életkor, amikor a gyermekek internethez jutnak. A gyerekek akár már 9–10 éves koruktól heti több alkalommal is

fellépnek a világhálóra, de az Európában élő 12–15 évesek 75%-a naponta körülbelül három órán át használja az internetet, csevegőportálokon, üzenetküldő és közösségi portálokon keresztül kommunikál.

A program célja természetesen nem az, hogy kriminalizáljuk az internetet az új technológiákról festett katasztrofális vízióban; éppen ellenkezőleg. Célunk, hogy alkalmas eszközöket biztosítsunk az új technológiák világának jobb megismeréséhez és a benne való eligazodáshoz, az ezekben rejlő pozitív potenciál, a tájékoztatás, az oktatás és a szocializáció terén kínált lehetőségek teljes körű megragadásához, ugyanakkor önvédelmet is tanulva a visszaélésekkel szemben. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a legfrissebb számadatok szerint a fiatalok 30%-ának volt már legalább egy visszataszító online találkozója, legalább egy olyan kellemetlen tapasztalata, amikor a gyermek pornográf tartalomba, különféle sértő vagy erőszakos üzenetekbe vagy szexuális közeledésbe, vagy akár öncsonkításra vagy öngyilkosságra, anorexiára vagy bulimiára buzdító tartalomba botlott.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a gyermekkel való szexuális visszaélésről készült anyagokat tartalmazó oldalak számának hatványozott növekedését. Nem kerülhetik el a figyelmünket az Interpol által közölt adatok, amelyek arról számolnak be, hogy évente legalább 500 000 új, eredeti gyermekpornográfiát tartalmazó kép kerül fel az internetre. A bizottság jól tette, hogy felhívta a figyelmet többek között három új tendenciára: a „grooming”-ra, azaz a gyermekek pszichológiai ráhatáson keresztül történő online manipulálására, amelynek célja a valós életben történő kapcsolat létrehozása. A „grooming” azért különösen alattomos dolog, mert a közeledés látszólag „enyhébb”. Először nincsenek kifejezett szexuális követelések. A gyermeket félrevezeti a kedves, bizalmas viselkedés; mivel nem érzi a veszélyt, örül a kialakuló rendkívüli kapcsolatnak, ezért nem beszél meg senkivel, főleg nem a szüleivel. Ez a helyzet tehát nagyon veszélyes, mivel önmagában nem tűnik annak, viszont gyakran személyes találkozáshoz és tényleges bántalmazáshoz vezet.

A másik, kiemelten kezelendő kérdés a számítógépes zaklatás, a zaklatás új technológiákat használó formája, amelyben az áldozat üldözése kibővül, mivel fennáll a veszélye annak, hogy interneten és mobiltelefonon keresztül akár napi 24 órában is gyötörhetik. Van még egy probléma: a generációk közötti technológiai szakadék. Az egyik oldalon ott van a digitális korban született gyerekek generációja – akik ötévesen avatott használói a videojátékoknak és könnyedén szörföznek az interneten –, a másik oldalon pedig a felnőttek, a szülők és a tanárok, akik sokszor azt sem tudják, hol kell bekapcsolni a számítógépet, vagy hogyan küldjenek SMS-t, de legalábbis óvatosan, vonakodva használják az új technológiákat. Ezt a szakadékot tehát feltétlenül csökkenteni kell.

A program célkitűzései nagyra törők, talán túlzottan is nagyra törők a rendelkezésre álló 55 millió eurós költségvetéshez képest, mindazonáltal ez egy jó kiindulópont. A Parlament szokás szerint lendületet kíván adni olyan úttörő javaslatokkal, amelyekbe most nem megyek bele, mivel szerepelnek a jelentésben, és már amúgy is kifogtam az időből. Beszédemet azzal szeretném zárni, elnök úr, hogy hangsúlyozom, kötelességünk, a Parlamentnek és – erről meg vagyok győződve – a Bizottságnak egyaránt kötelessége, hogy lankadatlanul őrkdjön az ilyen kérdésekben.

Viviane Reding, a Bizottság tagja. – Elnök úr, először is szeretném megköszönni a Parlamentnek, hogy késedelem nélkül foglalkozott a Bizottság javaslatával, ezáltal lehetővé téve a program mielőbbi elindulását.

Másodszor, szeretnék köszönetet mondani az előadónak, aki nyomatékosította ezeket a roppant fontos kérdéseket, amelyeket itt meg kell oldanunk. Az internet és a mobiltelefon használata, valamint alkalmazása bevezetésük óta rendkívüli ütemben megsokszorozódott. Vannak már interaktív piacaink, és az egészen fiatal gyermekek – nemcsak a fiatal felnőttek – idejük nagy részét online töltik, gyakran még a tévé előtt töltött időnél is többet. Olyan helyzet állt elő, amikor a szülők nem tudják, hogyan kezeljék ezeket az új technológiákat, illetve hogy ezek mire használhatók.

Nem hiszem, hogy negatívan kellene viszonyulnunk ehhez. Az internet és a mobiltelefon csodálatos, izgalmas lehetőséget nyújt. Miután ezt megállapítottuk, az érem másik oldalát sem hagyhatjuk figyelmen kívül. A valós életben az internet és a mobiltelefon használata számos kockázattal jár, különösen a népesség sérülékenyebb része, a gyermekeink számára. Ezek a veszélyek – amint az előadó is helyesen hangsúlyozta – a káros tartalmak nézegetésétől egészen a zaklatásig és bántalmazásig terjedhetnek, amelyek mindegyike egyre egyszerűbb és egyre gyakoribb lett. Ennél is rosszabb, hogy az internet a szexuális visszaélések csatornájává is vált. Az ilyen szörnyű anyagok előállításának és terjesztésének leküzdésére tett közös erőfeszítések ellenére a mennyiség továbbra is növekszik. Ezért van sürgős szükség arra, hogy fellépjünk a negatív, elfogadhatatlan gyakorlatok ellen.

A gyermekek védelme közös felelősség kell hogy legyen. Ez természetesen a családban gyökerezik, de a családok számára lehetővé kell tennünk, hogy segítsék a gyerekeiket. Ez a kormányra, az iparra, a non-profit

szervezetekre és az iskolákra egyaránt vonatkozik. Az új, biztonságosabb internet programnak pontosan ez a célja. Az internet jelenlegi védelmét illetően megtartja az előző években elért eredményeket, ugyanakkor ezekre a sikeres tevékenységekre építve igyekszik fokozni a gyermekek biztonságát a mai online környezetben. Tudjuk, hogy a kormányok, magánszervezetek és az ipar ilyen jellegű közös fellépései nagyon jól példázzák, hogy Európa hogyan tud közvetlen hatással lenni a polgárok mindennapi életére. Otthon vagy az iskolában több gyerek használja az internetet, de a szülők és a tanárok nem feltétlenül jól tájékozottak a lehetőségekről és a veszélyekről. Ezért kell aktívan törekednünk arra, hogy biztonságosabb online környezetet teremtsünk a gyermekeknek, a szülők tájékoztatása, a tanárok bevonása és a nemzeti kormányoktól és oktatási társaságoktól kért összehangolt fellépés révén.

A Bizottság javaslatának lényegét természetesen megtartjuk, de a Parlament egész sor olyan módosítást nyújtott be, amelyek az alapvető célkitűzések közül egyről vagy többről teljesebb leírást adnak, és láthatólag tükrözik a Parlamenten belül uralkodó, átfogó konszenzust. A Bizottság ezért kész támogatni az Angelilli asszony jelentésében előterjesztett módosításokat, ezek pedig kikövezik az utat a Tanáccsal való sikeres, első olvasatra történő megállapodás előtt. Nagyon bízom benne, hogy a ma Önök elé terjesztett, kompromisszumos szövegtervezet a programról nagyarányú támogatást kap a Parlamenttől és remélhetőleg a második jogalkotótól is.

Christopher Heaton-Harris, a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményének előadója. – Elnök úr, örülök, hogy ezen a dokumentumon dolgozhattam. Most először fordul elő, hogy őszintén, komolyan azt kell mondanom, ezen a dosszién örömmel dolgoztam minden egyes személlyel, különösen az előadóval, Angelilli asszonnyal, ebben a témakörben.

Úgy döntöttem, hogy újsághirdetések révén a választóimat is megkérdezem erről a konkrét dossziéről, így a következőkben elhangzó megjegyzések némelyike azon fog alapulni, amit a választóim mondtak.

A Kulturális Bizottságban igazán élvezetes vitát folytattunk egy komoly kérdésről, néhány meglehetősen jól tájékozott hozzászólással. Mindannyian felismertük, hogy nem kell feltalálnunk a spanyolviaszt. Ami az önszabályozást illeti, máris számos helyes gyakorlat zajlik: a mobiltelefon-társaságok, például a T-Mobile élen járnak ezen a területen, a különböző ellenőrzések és mérlegelések közbeiktatásával, mielőtt a gyermek bármilyen online tartalomhoz, pláne gyanús tartalomhoz hozzáférhetne. Az ISP-k és az olyan szervezetek, mint az Egyesült Királyságban az Internet Watch Foundation, Európában pedig az INHOPE, ténylegesen együtt dolgoznak az online tartalmak egy részénél fennálló problémák leküzdésén, és azon, az európai kiskorúak hogyan férnek hozzá ezekhez.

Problémák mindazonáltal vannak. Az előadó már említette a „grooming”-ot, amelynek még nincs is egész Európára vonatkozó, közös meghatározása, sőt, egyelőre nem is minden tagállamban törvénytelen a gyermek „előkészítése” az Angelilli asszony által elmondott módon. Ez olyasmi, amivel foglalkoznunk kell. Esetleg Reding asszony javasolhatná ezt a Tanács valamelyik ülésén azoknak az országoknak, amelyek el vannak maradva e téren.

Örülök, hogy a bizottságom keretében dolgozhattam ezen a témán; sikerült megosztanunk néhány nagyszerű tapasztalatot, és most először képesek vagyok üdvözölni egy költségvetési intézkedést itt a Házban.

Titus Corlăţean, a Jogi Bizottság véleményének előadója. – (RO) Tekintettel az egyre növekvő audiovizuális szektorra, nemcsak a gyermekeket kell oktatnunk, hanem a szülőket és a nevelőket is megfelelően fel kell világosítanunk a gyerekekre leselkedő veszélyekről, és a bevonásukkal olyan helyzetet kell teremtenünk, amelyekben az online információs szolgáltatások biztonságos környezetben használhatók.

A Jogi Bizottság véleménye alapján célunk az volt, hogy európai stratégiát alakítsunk ki a szexuális visszaélés online előkészülete (grooming) leküzdésére és a gyermekek fizikai, szellemi és erkölcsi integritásának védelmére, amelyre kihathat az, hogy az új kommunikációs eszközön keresztül nem megfelelő tartalmakhoz férnek hozzá. Már kértük egy minőségi védjegy elfogadását az online szolgáltatók számára, hogy a felhasználók könnyűszerrel ellenőrizhessék, az adott szolgáltatónak van-e magatartási kódexe, és ugyancsak kértük szűrők és hatékony életkor-ellenőrző rendszerek kialakítását.

A bűnözést ezen a téren nem korlátozzák az országhatárok. Úgy vélem, koordinált megközelítésre van szükségünk a különféle nemzeti adatbázisokkal kapcsolatban, és ezeket össze kell kapcsolni az Európával. Pillanatnyilag a gyermekek internethasználatával járó gazdasági kockázatokat sem hagyhatjuk figyelmen kívül, ezért kértük a mobiltelefon-szolgáltatások külön megemlítését, lévén ez is egy olyan terület, ahol a gyermekeket védeni kell a visszaéléssel vagy a káros magatartással szemben. Befejezésül azt szeretném mondani, hogy támogatjuk a jelentés elfogadását, egyúttal gratulálunk az előadónak.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményének előadója. – (EL) Elnök úr, biztos asszony, úgy vélem, az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló többéves programmal az Európai Unió sikerrel rajtol a gyermekvédelem globális területén. A mai ezért jó alkalom arra, hogy gratuláljunk az Európai Parlament előadójának, mert ennek mi is részei vagyunk, mutatva a tudatosságunkat.

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságként véleményünkben különösen azt hangsúlyozzuk, hogy mindig figyelembe kell venni mindkét nem sajátosságait, ezek részvételi arányát, az új technológiák ismeretét és használatát, és azt a speciális védelmet, amelyre az egyes nemeknek szüksége van, valamint a nemenként eltérő, a fiúk és a lányok esetében különböző veszélyekkel szembeni védelmet, amely veszélyeket külön kell meghatározni és elemezni.

Külön megemlítjük a kiszolgáltatott csoportok, a szexuális visszaélésnek, zaklatásnak és bántalmazásnak kitett, kiszolgáltatott gyermekek védelmét is.

A másik terület, amit kiemeltünk, a szülők, gondviselők és nevelők tájékoztatása, akár kik is legyenek. Ugyancsak hangsúlyozzuk a kutatás szükségességét a nagyobb fokú gyermekvédelem érdekében. Természetesen tudjuk, hogy erről a kérdésről készült egy hatásvizsgálat, és nyilvános konzultációt is tartottak. A kutatásnak azonban folytatódnia kell, és különösen foglalkoznia kell a nemek közötti különbségekkel.

Szeretnénk hangsúlyozni ezenkívül a vállalkozói szellem fejlesztésének szükségességét, amely legyőzi az akadályokat és veszélyeket, elbánik a veszéllyel és továbblép, hogy olyan Európát építsünk, ahol a fejlődés és a polgárok védelme egyaránt erős.

Csaba Sógor, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (HU) Köszönöm, Elnök Úr! Ez egy testreszabott jelentés volt számomra, hiszen mind a négy gyermekem internetezik, és én naponta birkózom ezekkel a gondokkal. Az Unió tagállamai sokat tesznek azért, hogy gyerekbaráttá tegyék a világhálót, és nem szabad elfelejtenünk, hogy a Bizottság már 1999-től útjára indított egy „Biztonságosabb internet +” nevű programot, amely idén még érvényben van. A program úgy, ahogyan az elhangzott, a káros és illegális tartalmak ellen lép fel, és nagy hangsúlyt fektet a fokozottan tudatos internet-használatra, valamint támogatja a biztonságos online környezet megteremtését. Az előttem felszólalókhoz csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy 2001-2007 között 20.000 gyermek tűnt el, ezek közül 500-at találtak meg.

A felsorolt feladatok közül ki szeretném emelni a jogellenes tartalom visszaszorítását és a káros online magatartás elleni fellépést. Itt nagyon nagy hiányosságok vannak, még nincs minden európai uniós országnak forró-vonala, ahol azonnal jelenteni lehet, ha valaki illegális tartalomra bukkan, vagy azokkal a site-okkal találkozik, ahol a gyermekeket megpróbálják behálózni.

A másik fontos dolog, amit nem szabad elfelejtenünk, hogy a tudás-bázis létrehozásánál nagyobb és hatékonyabb együttműködésre lenne szükség a tagállamok között. Nem véletlen, hogy a társadalomban való tudatosításra szánja ez a program az 55 millió eurónak majdnem a felét, hiszen a megelőzés a legjobb fegyver, egyébként a bűnüldöző szervek mindig csak a bűnözők nyomában kullognak, akár szoftvekről van szó, akár egyebekről. És éppen ezért szeretnénk felhívni a tagállamok figyelmét, hogy saját alapokat is elkülöníthetnek az európai uniós 55 millió eurón kívül, és jobban együttműködhetnek az ebben a jelentésben lefektetett program megvalósítására. Az Európai Néppárt, az Európai Demokraták frakciója támogatja a jelentés elfogadását. Köszönöm szépen.

Iliana Malinova Iotova, a PSE képviselőcsoport nevében – (BG) Köszönöm, elnök úr, hölgyeim és uraim. Angelilli asszony, engedje meg, hogy Önnek is köszönetet mondjak, és tolmácsoljam szívből jövő gratulációt a jelentéséhez. Most, amikor a pénzügyi világválság az elsőszámú téma, helyénvaló, hogy minden figyelmünket erre összpontosítsuk. Így azonban valahogy háttérbe szorul a gyermekek ellen irányuló számítógépes bűnözés kérdése, noha jól tudjuk, hogy bármelyik pillanatban komoly fenyegetéssel szembesülhetünk a jogellenes webes tartalom járványszerű elterjedése formájában. A BBC éppen ma számolt be egy vizsgálatról, egy általa készített felmérésről, amely azt mutatta, hogy négy gyerek közül három találkozott már káros tartalmú honlapokkal. Ez a jelentés nemcsak a vészharangot kongatja, hanem egyúttal ötletek egész seregét sorakoztatja fel arra, hogyan szálljunk szembe a jogellenes internetes tartalmakkal. Árnyékelőadóként én is dolgoztam ezen a kérdésen. Múlt héten kerekasztal-találkozót szerveztem hazámban, Bulgáriában. Ezen a rendőri szervek, a nem kormányzati szektor, a gyermekvédelmi hivatal és a mobiltelefon-üzemeltetők és szolgáltatók képviselői jelentek meg. A találkozó témája ez a jelentés volt.

Őszinte, részletekbe menő vitát folytattunk, amelyből több következtetés is született. Először is, sokat kell dolgozni azon, hogy az európai társadalom minden részében felhívjuk a figyelmet a probléma súlyosságára

és valóságosságára. Sajnálatos módon olyan probléma ez, amely gyakran kikerül a látókörünkéből. Másodszor, a gyermekek nevelését a családdal és az iskolával kell kezdeni, amiből következik, hogy a szülőknek és a nevelőknek speciális oktatásra van szüksége. Az egyéni erőfeszítések kudarcra vannak ítélve. Nagyon fontos az összehangolt fellépés, az információcsere, egy adatbázis létrehozása és a nemzetközi együttműködés. Az általam említett intézmények közül többen szorgalmazták, hogy az Európai Bizottság javasolja a tagállamoknak, hogy szigorítsák meg a káros és jogellenes tartalom terjesztéséért, létrehozásáért és kereskedelméért a nemzeti jogszabályok szerint kiszabható büntetéseket. Javasolták továbbá egy európai jogi keret létrehozását a bűnügyi eljárások lebonyolítására.

A programnak máttól fogva nagyobb ismertségre kell szert tennie az európai intézmények és polgárok körében. A forrádrótok létrehozása szintén rendkívül fontos. Az is fontos, hogy együttműködjünk a rendőri hatóságokkal, és létrehozzuk ezt az adatbázist. Szükség van egy közös „gyermekbarát” védjegyre, hogy segítsük a szülőket és a gyerekeket a biztonságos oldalak felismerésében. Meggyőződésem, hogy ez a program 2013 után is folytatódni fog, és újabb programok is születnek majd az Európai Unióban.

Ewa Tomaszewska, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, az internet, a mobiltelefonok és a kommunikációs technológia egyéb formái használatának szabadsága a felnőttek számára nagyon értékes, a gyermekekre azonban károsnak bizonyulhat, mivel ők még nem elég érettek és nem rendelkeznek a szükséges tapasztalatokkal. Az internet rendkívül hasznos eszköz mindannyiunk számára, ugyanakkor pedofil és pornográf anyagok cseréjére szolgáló oldalak létrehozására is használják, és a kiskorúakkal is itt próbálnak kapcsolatba lépni. Ugyanez igaz a mobiltelefon-szolgáltatásra is.

Más, kevésbé szélsőséges tevékenységek is károsak lehetnek. Az egészségtelen élelmiszerek gyermekeket megcélzó televíziós és internetes reklámozása negatívan befolyással van az egészségükre, emellett családi vitákhoz is vezethet, és helytelen étkezési szokások kialakulását eredményezi a kortárs csoporton belül. A Ház nemrégiben tárgyalta a gyermekkori elhízással és túlsúlyossággal kapcsolatos kérdéseket. Ha egy gyerek naponta több órát tölt a számítógép vagy a tévé képernyője előtt, fizikai aktivitása csökken, ami káros a rendes testi fejlődésére. A gyermekek átlagosan napi három órát töltenek el így, de sokan ennél sokkal hosszabb ideig ülnek a képernyő előtt. A tévéműsorokban bemutatott agresszív viselkedés negatív pszichológiai hatással van a gyerekekre.

Ezért nagyon fontos, hogy végrehajtsuk a programot, melynek célja, hogy a gyermekek és fiatalok felelősen tudják használni az új kommunikációs technológiákat. Gratulálok az előadónak és az Európai Bizottságnak e kérdés kezeléséhez.

Irena Belohorská (NI). – (SK) A gyermekjogi stratégiáról szóló jelentés egyik társszerzőjeként örülök, hogy most az internetet és egyéb kommunikációs eszközöket használó gyermekek védelméről szóló törvényjavaslatot vitatjuk itt a Házban. Az internet klasszikus példája az olyan dolgoknak, amelyek egyrésztől rengeteg előnnyel járnak, ugyanakkor károsak is lehetnek a társadalomra, ha bűnözők használják ezeket.

Nap mint nap hallunk arról, hogy a gyerekeket hogyan csalják törbe és rontják meg az interneten keresztül, és hogyan válnak a prostitúció, a pedofília és a pornográfia áldozataivá. Ezért mindnyájunk kötelessége, kezdve természetesen a szülőktől, hogy elmagyarázzuk a gyerekeknek az internet visszaélésektől mentes használatára vonatkozó szabályokat és a vele járó veszélyeket. A gyermekeket egészen fiatal koruktól vonzzák a számítógépek. Mi, felnőttek gyakran irigyeljük is a technikai képességeiket, a gyermeki naivitásukkal azonban könnyen vissza lehet élni.

Hálás vagyok érte, hogy a Ház előnyben részesíti az ilyen fajta tevékenységeket, és támogatom a javasolt program felgyorsítását, hogy a végrehajtás 2009. januárra megkezdődhessen.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Elnök úr, azzal kezdeném, hogy megköszönöm Angelilli asszonynak ezt a konstruktív jelentést, amelyben a gyermekekre vonatkozó stratégiából következő határozatokat követte nyomon. Múlt héten mutattam be egy jelentést a fiatalokról és a médiáról – a fiatalok médiaszokásainak nagyszabású vizsgálatát, amelyben a szülők véleményét is tárgyaltuk. Újdonság, hogy Svédországban a fiatalok többségének most már saját számítógépe van a szobájában, kidobták viszont a tévékészüléket.

A lányok és a fiúk között nagy a különbség a tekintetben, hogy ki mire használja az internetet. A lányok csevegnek, társasági életet élnek és szöveges üzeneteket küldenek, míg a fiúk számítógépes játékokat játszanak. A lányokkal szexuális kapcsolat céljából keresik a kapcsolatot. A pornóoldalakkal kevesebb lány kerül kapcsolatba, mint korábban, és a neten található pornóról bizonytalan képük van. A valóságban nagyon kevesen találkoznak idegenekkel a világhálón kívül.

A mai fiatalokban egészséges kép él a médiáról, de az egy részüknél tapasztalható nagymértékű fogyasztás aggodalomra ad okot úgy a szülőknek csakis, mint nekünk, politikusoknak. A fiatalok közül ezeket a konkrét csoportokat kell bevonni a jövőbeni közösségi programokba. Nagyfogyasztónak azt nevezzük, aki napi három óránál többet használ egy bizonyos médiumot. Ez a fiatalok közül összesen nagyjából nyolc-kilenc százalékot érint. Svédországban azonban ma már az összes fiatal 96%-ának és a fiatalabb gyermekek 70%-ának van mobiltelefonja, azaz a dolgok rekordsebességgel fejlődnek. Európai parlamenti képviselőként a mi feladatunk, hogy foglalkozzunk az árnyoldalakkal.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Elnök úr, szeretném megköszönni Angelilli asszonynak, hogy foglalkozott ezzel a nagyon fontos kérdéssel. Az előttünk fekvő jelentés egészen kitűnő; sokkal jobb lenne azonban, ha nem kellene megvitatnunk ezt a kérdést. Sokkal jobb lenne, ha nem kellene olyan emberekkel foglalkoznunk, akik elítélendő céloktól vezérelve meg akarják rontani és ki akarják zsákmányolni a gyerekeket. Az ilyen embereket én büntudat nélkül nevezem gonoszoknak.

Hajlamosak vagyunk azt mondani, hogy kincsi a gyermek. A kincset márpedig védeni kell a betörőktől. Én így látom a modern technológiákat, konkrétan az internetet használó gyermekek védelmére irányuló intézkedéseket. Vannak olyan gyerekek, akik naponta sok órán át böngészik az internetet. Ezek a technológiák a mindennapok részévé váltak mai világunkban. Lehetővé teszik a hatékonyabb kommunikációt, és sok szempontból segítik a mindennapi életet. Megkönnyítik például a közigazgatáshoz, a tudományhoz, a kultúrához és az ismeretekhez való hozzáférést. Ez a pozitív oldal, amelyet támogatni és fejleszteni kell. Sajnálatos módon van egy negatív oldal is, az internet és a modern kommunikációs technológiák felhasználása különféle káros tartalmak, például pornográfia, kábítószer-függőség, sátánizmus, szerencsejátékok és helytelen életstílusok terjesztésére.

A pedofilok áldozatok keresésére használják az internetet. Az internetet egy késhez hasonlíthatjuk, amely hasznos, amikor kenyeret szelünk vele, de arra is használható, hogy a káros tartalma révén súlyos pszichés ártalmat okozzon a gyerekeknek. Véleményem szerint számos fontos intézkedésre van szükség. Először is, létre kell hozni egy olyan rendszert, amely lehetővé teszi az ilyen tettek elkövetőinek leleplezését és a törvény szerinti szigorú büntetését. Másodszor, minden érintettet jobban fel kell világosítani az internet, a mobiltelefonok, a televízió és a videojátékok jelentette veszélyekről. Gondolok itt a gyerekekre, a szülőkre, a nevelőkre, a hittanoktatókra, illetve a fiatalok olyan szervezeteire, mint a cserkészmozgalom. Harmadszor, jobb együttműködésre van szükség a felügyeleti és ellenőrzési szervek között ezen a területen, mind az Európai Unióban, mind az egész világon. Végül soron a káros tartalmakat felhelyező szerverek bármelyik országban megtalálhatók. Végezetül, az intézkedéseinknek megelőző jellegűnek és szisztematikusnak kell lenniük, az elkövetőkkel pedig szigorúan kell bánni.

Richard Howitt (PSE). – Elnök úr, hadd használjam fel a ma esti beszédemet arra, hogy az EU valamennyi országához fordulva kérem őket, kövessék a brit gyakorlatot, azaz hozzanak létre forródrótokat értesítési és eltávolítási hatáskörrel, hogy amikor valaki gyermekekkel szembeni szexuális visszaélést ábrázoló online képeket fedez fel és erről bejelentést tesz, a forródróton rögtön utasítani lehessen a szolgáltatót vagy a tároló céget a tartalom eltávolítására. Ezt a javaslatot a választókerületemben, Cambridgeshire-ben található oakingtoni székhelyű Internet Watch Foundation pártolta. Szeretném is megköszönni Reding biztos asszonynak, hogy az egész EU-ra kiterjedő hatáskört adott nekik.

25. parlamenti módosításunk ilyen forródrótok létrehozására szólít fel, amelyek szoros kapcsolata a rendőrséggel elősegítheti ezt a célt. Gyors végrehajtási fellépésre van szükség, hogy megszüntessük az olyan oldalakat, amelyek szervereit folyamatosan egyik országból a másikba költöztetik a lelepleződés elkerülése miatt, valamint hogy megállítsuk a gyermekekkel szembeni további visszaéléseket, amelyet nemcsak a képek elkészítésével követnek el, hanem minden egyes megtekintéssel is.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, biztos asszony, az internetet használó gyermekek védelmére irányuló európai program létrehozásáról szóló bizottsági javaslatra az új technológiákat használó kiskorúak nagyobb biztonságát elősegítő európai fellépés keretében került sor. Fontos lépés ez a Bizottság részéről.

Az informatikai szektorba tartozó ismeretek növekedése oda vezetett, hogy a gyermekek jobban ki vannak téve a jogellenes és káros online tartalom veszélyének. Ezért én is üdvözlök minden olyan erőfeszítést, amely a Bizottság célkitűzésének elérését szolgálja, azaz az internet használatának maximális biztonságát, különösen, ha gyerekek a felhasználók.

Gratulálok az előadónak, és én is támogatom javaslatát a program azonnali jóváhagyására vonatkozóan, hogy az 2009. január 1-jével hatályba lépessen. Remélem továbbá, hogy a 2009–2013 közötti időszakra

megfelelő pénzügyi keretet fognak biztosítani, tekintettel arra, hogy az interneten előforduló gyermekpornográfia növekvő gyakorisága riasztó jel, és azonnali cselekvésre szólít fel minket.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Gratulálok az előadónak! A víz jó dolog, de ha nem tiszta, meg kell szűrünk. Ugyanez vonatkozik az internetre is. A Davide szűrőprogram egy biztonságos, ellenőrzött hálózaton keresztül teszi lehetővé az internet-hozzáférést, és a fiatal felhasználókat megvédi a nem megfelelő weboldalaktól. A legfejlettebb technológiát használja, és folyamatosan frissítik. Nagyon hatékony. Megakadályozza a pornográfiát, pedofiliát, erőszakot, sátánizmust, fekete mágiát stb. tartalmazó weboldalakhoz való hozzáférést, ugyanakkor jelzi is a blokkolás okát.

A szűrő az emeldíjas telefonszámokat használó cégekkel szemben is hatékonyan alkalmazható. A Davide mindenkinek szól, aki meg akarja védeni a számítógépét a nem biztonságos weboldalakkal szemben. A magatartási kódex, amelyről szavazunk, azt írja elő, hogy garantáljuk a fiatalok biztonságos hozzáférését az internethez. A szűrő használatához mindössze regisztrálni kell a www.davide.it címen.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Köszönöm, Elnök Úr! Kedves Biztos Asszony! Az internet, játékkonzolok és komputerjátékok rengeteg erőszakot, brutalitást, erotikus tartalmat is közvetítenek, ráadásul függőséget okozhatnak, álmatlanságot, idegességet, táplálkozási zavarokat okozhatnak. Az ilyen típusú tartalmakra a legtöbb gyerek még nincs felkészülve, a fennáll a kockázata, hogy eltorzult lelkű, deviáns felnőttekké válnak. A modern technológia igenis lehetővé teszi, hogy szoftverek segítségével hasonlóan a spamekhez – a kéréstlen e-mailekhez – a nem kívánatos tartalmakat megszüntessük, a káros oldalakat letiltsuk a gyerekek által használt gépen. E lehetőségről széles körben kell tájékoztatni a szülőket, ösztönözni a számítógépgyártókat, hogy ezek a programok kötelező tartozékként rendelkezésre álljanak az új gépekhez. Egyfajta digitális környezetvédelemre van szükség. Nyilvánvaló, néhányan úgy értelmezik, hogy korlátozni szeretnék az internet szabadságát, ugyanakkor véleményem szerint a gyermekek lelki egészségének és méltóságának védelme magasabb rendű érdek. Köszönöm.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Elnök úr, az internetkapcsolattal rendelkező európaiak száma exponenciálisan nő. A gyerekek egyre több időt töltenek a világhálón, és a fiatalok számára könnyen hozzáférhető weboldalakon zajló bűnözői tevékenységek hasonló ütemben, gombamód szaporodnak. A jelenlegi helyzetben, amikor az Interpol adatbázisában már több mint ötszázezer, gyermekpornográfiát tartalmazó képet vettek nyilvántartásba, és a gyermekek fele találkozott már pornográf weboldallal, miközben a szülők közül mindössze 4% látja be egyáltalán, hogy gyermeke ilyesmit is csinálhat, azt gondolom, hogy az internet biztonságára szánt költségvetés túl alacsony. Be kell ruházni olyan számítógépes rendszerek kifejlesztésébe, amelyek csírájában fojtják el az ilyen dolgokat. Az Európai Uniónak ezen a fronton össze kell fognia az USA-val és Japánnal. Az eddigi különálló projekteket olyan intézkedéseknek kell felváltaniuk, amelyek a gyermekeket, szülőket, iskolákat, telekommunikációs szolgáltatókat, kormányzati szerveket és nem kormányzati szervezeteket egyformán megcélözzák. Nagyra értékelem másrésről a forródróthálózatot, ahol az érintett polgárok és szülők bejelenthetik az interneten talált káros tartalmat. A Cseh Köztársaságnak például van egy ilyen típusú forródrótja, a Naše dítě, nem kormányzati szervezet üzemeltetésében.

Jim Allister (NI). – Elnök úr, sajnálatos tény, hogy az internet által kínált nagyszerű lehetőségekkel egyenes arányban nőtt a gyermekeinkre és a fiatalokra leselkedő erkölcsi, fizikai és társadalmi veszélyek száma szerte a világon.

Ez a jelentés ezért nagyon helyesen arra helyezi a hangsúlyt, hogy mit tehetünk az internetes visszaélések megakadályozására, különös tekintettel a gyermekpornográfiára, a szexuális visszaélés online előkészítésére és az öncsonkításra való buzdításra, amelynek egyik legreálisabb aspektusát a ténylegesen öngyilkosságra bátorító oldalak jelentik.

Bízom benne, hogy a Biztonságosabb internet program sikeresen kezelni fogja ezeket a problémákat. Számomra három fő kérdés van. Az első a hatékony rendőri együttműködés lehetőségeinek javítása, amihez szerintem a gyermekpornográfiát tartalmazó képek európai adatbázisának létrejöttét is ösztönözni kellene. A második a gyermekpornográfiához köthető pénzmozgások jobb nyomon követhetősége, a harmadik pedig egy gondosan kidolgozott közös biztonsági védjegy (sárkányjel), hogy a szülők biztosan tudják, mi az, amit gyermekeik biztonságga megnézhetnek.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Több dolgot is szeretnék mondani a jelentésről. Említést tesz olyan veszélyekről, mint a megfélemlítés, gyermekpornográfia, a szexuális visszaélés internetes előkészítése, a zaklatás, a rasszista tartalom terjesztése és az öncsonkításra való buzdítás. Biztos vagyok benne, hogy az internet a 20. század legnagyobb technológiai eredményeinek egyike, ugyanakkor megfoszthatja a gyermekeket az őszinte, tiszta szerelem megismerésének és a természetes kapcsolatok kialakításának örömétől.

Az internetes csevegőszobákban rögtön nemkívánatossá válnak azok, akik nem használnak vulgáris kifejezéseket és nem dicsekszenek szexuális hőstetteikkel.

Továbbra is a gyermekekkel szemben elkövetett internetes visszaélések riasztó statisztikáinál maradva, olyan európai parlamenti képviselőként, aki a családi értékeket mindennél fontosabbnak tartja, szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az internet az egyik módja annak, ahogyan a társadalom megfosztja a gyerekeket ártatlanságuktól. Szeretném hangsúlyozni a nagyobb felelősség szükségességét, mivel itt a felelősség a kulcsszó, hiszen az internetes szolgáltatók és a szülők ezáltal tudnák megvédeni a gyermekeket a természetes fejlődésükre káros tartalmakhoz való hozzáféréstől.

Viviane Reding, a Bizottság tagja. – Elnök úr, teljes mértékben egyetértek a Házban elhangzott beszédekkel, és köszönöm a parlamenti képviselőknek, nemcsak ezt a vitát, hanem azt is, hogy a vitát eljuttatták szavazóikhoz és a tevékenységi területükön élő emberekhez, mivel úgy hiszem, az alapvető probléma éppen az, hogy a felnőttek nem tudnak eleget.

A gyermekek gyakran nagyon jól tudják, hogyan kezeljék az új technológiákat, sőt, ez az első olyan korszak az emberiség történelmében, amikor a gyerekek többet tudnak, mint a szülők, nevelők és a felnőttek általában. Ezért tényleg nagy szükség van a szülők, a nevelők és a felnőttek bevonására, és úgy vélem, ez a társadalom minden tagjának közös felelőssége, nemcsak a politikusoké, de az NGO-ké is, és mindenekelőtt az internetes szolgáltatóké. Hálás vagyok például azért, hogy a mobiltelefon-iparág egyetértési megállapodást írt alá arról, hogy maguk tájékoztatják a szülőket és megakadályozzák a káros tartalmak megjelenését a harmadik generációs mobiltelefonokon.

A Biztonságosabb internet programunkkal létrehozott forródrótok hálózata nagyon fontos, és a legtöbb tagállamban tökéletesen jól működik. Az egyik magyar parlamenti képviselőtől érkezett kérdésre válaszolva: a magyar forródrót 2009-ben fog újraindulni. Csak két olyan tagállam van, ahol még nincs forródrót, egy tagállam pedig a rendőrségre bízta az ilyen problémákat. Ezért máris kijelenthetjük, hogy a Biztonságosabb internet programnak volt egy nagyon pozitív hatása. Én személy szerint azt szeretném, ha ezek a forródrótok nagyobb ismertségre tennének szert: néhány országban jól ismerik őket, de nem mindenhol. Parlamenti képviselőként Önök is segíthetnének különféle tevékenységekkel, hogy ezeket a forródrótokat ismertebbé tegyék. Igazán hálás lennék érte, és azt hiszem, a szülők és a gyerekek szintén megköszönnék.

Elhangzott néhány kérdés az EU bünyügyi eljárásairól. Ezzel kapcsolatban azt kell mondanom Önöknek, hogy nagyon jó lenne, ha a számítógépes bűnözésről szóló egyezményt mindegyik tagállam ratifikálná. Annyit tudok még mondani Önöknek, hogy a bel- és igazságügy-miniszterek barátom, Barrot biztos úr vezetésével dolgoznak ezeken a kérdéseken, a szexuális visszaélés előkészületének (grooming) kérdését is beleértve, amelyről Barrot úr hamarosan javaslatot fog benyújtani. Biztosíthatom Önöket arról, hogy a nemzetközi rendőri és bűnüldözési együttműködés már javában folyik, a dolgok tehát jó irányba mennek.

A nemkívánatos tartalom elleni szűrők kérdésével kapcsolatban itt ismét a szülők tájékoztatásáról van szó. A legtöbb szülő nem tudja, hogy vannak ilyen szűrők, és hogy lehetősége lenne használni ezeket a szűrőket. Ezért kértem az internetes szolgáltatókat, hogy amikor szerződést kötnek a szülőkkel, valóban tájékoztassák őket arról, milyen lehetőségeik vannak annak megelőzésére, hogy az ilyen tartalom eljusson a gyerekeikhez.

Mindez a nagyon fiatal gyerekekre vonatkozik. A serdülők esetében már természetesen magát a gyereket is be kell vonnunk, és ezért gondolom a legjobb módszernek azt, ha tájékoztatjuk őket arról, hogyan kerülhetik el, hogy csapdába essenek, mivel nem tudunk minden gyerek mögé rendőrt állítani – ez tényleg nem kivitelezhető. A gyerekek azonban nagyon is jól fel tudják fogni, hogy mi a pozitív tartalom, és mi a nem pozitív tartalom. Ezért úgy vélem, a Biztonságosabb internet programmal a szülők és a nevelők bevonása mellett magukat a gyermekeket is be kell vonni. Az elkövetkező hónapokban és években ez lesz a feladatunk, és ha ebben mindenki részt vesz, ezzel meg is oldjuk a problémát.

Köszönöm az előadónak és valamennyi parlamenti képviselőnek, akik segítenek, hogy az internetet biztonságosabbá tegyék gyermeink számára.

Roberta Angelilli, előadó. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani a biztos asszonynak; fontos dolgokról biztosított minket, többek között arról, hogy a Bizottság és Barrot biztos jogilag kötelező fogalom meghatározást akarnak találni a „grooming” szóra, egy közös definíciót valamennyi tagállam számára. Véleményem szerint ez kétségtől nagyon fontos célkitűzés.

Úgy gondolom, hogy ez a program nyilvánvalóan nem tudja megoldani az összes problémát, nem utolsósorban azért, mert ez csak egy program, így értelemszerűen megvannak a maga jogi korlátai és

költségvetési megszorításai. A vitából mindazonáltal kitűnt, hogy az Európai Parlament aktívan részt kíván venni a káros online tartalom elleni fellépésben. Az is célunk a jövőre nézve, hogy javítsuk az ilyen tartalom elleni fellépés európai szintű koordinációját, elérhetővé téve a legjobb gyakorlatokat, a legsikeresebbnek bizonyuló intézkedéseket, és osztozva az információkon és módszereken. Véleményem szerint a nemzetközi együttműködést folyamatosan növelni kell ezen a területen, mivel – amint más képviselők is kiemelték – ez a terület nem ismer határokat. Ezért az adatok és információk valós idejű megosztása felé kell haladnunk.

A Parlament továbbra is élen akar járni ezen a területen. Sok javaslatunk van, közülük néhányat képviselőtársaim meg is említettek: a „gyermekbarát” védjegy gondolata, a „forródrótok” és az online visszaélések megelőzésén és leküzdésén dolgozó rendőri erők szerepe, de a mobiltelefon-üzemeltetők és -szolgáltatók önszabályozása területén is kezdeményezéseket kell végrehajtanunk. Emellett szerintem törekednünk kell a gyermekpornográfiát tartalmazó képek cseréjéhez kapcsolódó pénzügyi tranzakciók visszanyomozására is.

Egyetértek a biztos asszony véleményével: az európai gyerekeknek nagy szüksége van tájékoztató és oktató kampányokra, nemcsak a gyermekek, hanem velük együtt a felnőttek, szülők és tanárok bevonásával, és nem azzal a céllal, hogy kriminalizáljuk az új technológiákat, hiszen ezek létfontosságúak.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra szerdán kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), írásban. – (RO) Üdvözlöm ezt a kezdeményezést, amely a szülők és a gyermekek internethasználatra oktatását egyaránt fontosnak tekinti, hogy biztosítsa, hogy utóbbiak végül kevésbé legyenek kiszolgáltatva az online visszaéléseknek. Szerintem jó ötlet az iskolákban elkészíteni a tananyagot, de úgy vélem, az is hasznos lenne, ha a különböző korosztályokhoz igazodó programok lennének. A hat-hét évesek számára nem ugyanolyan szempontból kell elmagyarázni a dolgokat, mint a 16 éves serdülőknek.

Úgy vélem emellett, hogy hatékonyabb szűrési technológiákat kell kifejleszteni, mivel viszonylag gyakori jelenség, hogy a postafiókba pornográf anyagot tartalmazó kéretlen üzenet érkezik, márpedig ez az e-mail címmel rendelkező gyerekek számára könnyen hozzáférhető. Arra is törekedni kellene, hogy a pornográf anyagokat tartalmazó oldalakhoz hozzáférő személyek életkorát ellenőrizzék, ugyanis a kiskorúak nagyon könnyen hozzáférnek ilyen oldalakhoz.

Végezetül, támogatom a nemzetközi együttműködésre ösztönző kezdeményezést ezen a téren. Még jobb lenne, ha globális megállapodásra tudnánk jutni, különös tekintettel az oldalak „gyermekek számára biztonságos tartalom” felirattal való megjelölésére, mivel a gyermekekre nézve káros oldalak közül nagyon sokat olyan domaineken tárolnak, amelyeket nem az EU-ban lévő szervezetek kezelnek.

Zita Gurmai (PSE), írásban. – (HU) Az internetet és az egyéb modern kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló többéves közösségi program létrehozását létfontosságúnak és kiemelten fontosnak tartom, hiszen közös társadalmi érdekünk, hogy gyermekeinket a káros és veszélyes tartalmaktól minden lehetséges eszközzel megóvjuk.

A kezdeményezésnek – mindamelllett, hogy kiemelten a gyermekek védelmére irányul – multiplikátor hatása is lesz, mivel az internet biztonságának fokozását is elősegíti. A célkitűzések megvalósítása a szülők, oktatási intézmények, szolgáltatók, hatóságok, civil szervezetek együttműködését igényli, hiszen csakis közös összefogással leszünk képesek gyermekeink védelmében hatékonyan fellépni.

A káros tartalmak elleni harc területén kiemelten fontosak a tagállami intézkedések is, így a nemzeti kapcsolattartó pontok létrehozása és azok hatékony együttműködése is. Fontosnak tartom hatékony módszerek, mechanizmusok létrehozását, amely magába foglalja a tájékoztatást, a segélyvonalas segítségnyújtást, az azonnali fellépést, a megelőzést, az eljárási módszereket és legjobb tapasztalatokat, gyakorlatokat tartalmazó adatbázis létrehozását, valamint a folyamatos monitoringot is.

Edit Herczog (PSE), írásban. – (HU) Tisztelt elnök úr, tisztelt képviselőtársaim! Újabb jogszabályt készülünk elfogadni a gyermekek védelméről. Édesanyaként magam is üdvözlöm a kezdeményezést és egyetértek azzal, hogy a gyermekeket védeni kell az Interneten és más fórumokon őket megcélzó jogellenes vagy fejlődésüket egyébként veszélyeztető tartalmak ellen.

A fentiekén túl azonban meg vagyok győződve arról, hogy nem lehetünk sikeresek, ha a gyermekeket kizárólag úgy akarjuk megvédeni, hogy megpróbáljuk kiiktatni a pornográf vagy jogellenes tartalmakat a gyermek világából. Bár ez lenne az ideális, mégis lehetetlen: ezért tartom különösen fontosnak, hogy a prevenció mellett a gyermek megtanulja azt is, mit tegyen, ha ilyen megkeresést kap, ilyen hatások érik.

Tudatosítanunk kell benne, hogy segítséget kérhet – és ennek a segítségnek valóban jelenlévőnek, elérhetőnek kell lennie. Előre fel kell készíteni minden gyermeket erre az esetre is ugyanúgy, ahogy megtanítjuk nekik, hogy ne szálljanak be ismeretlen autóba, vagy ne fogadjanak el idegentől édességet. És ez a felkészítés elsősorban a közvetlen környezet: a szülők, a család, az iskola felelőssége. Az általunk most megszavazandó tervezet különös fontosságú, de csak akkor lehet hatásos, ha a gyermek környezetének óvó odafigyelésével párosul.

Livia Járóka (PPE-DE), írásban. – (HU) Szeretnék gratulálni Roberta Angelilli képviselőtársamnak az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelméről szóló jelentéséhez, amely egy igen súlyos és növekvő veszélyre hívja fel a figyelmet. Az egyre szélesebb körben hozzáférhető új technológiák és informatikai ismeretek révén gyermekeink egyre inkább ki vannak téve a molesztálás, gyermekpornográfia, zaklatás és rasszista uszítás veszélyeinek, illetve egyre növekvő számban válnak ismertté olyan esetek, amikor bűnözők a világháló csevegő-portáljait használják ki, hogy gyermekkorú áldozataik gyanakvását elaltassák, és szexuális visszaélés céljából a bizalmukba férközzenek.

A riasztó adatok jelzik, hogy az információs forradalom szülte új veszélyek kezelésére olyan uniós szinten összehangolt cselekvési terv szükséges, amely a problémát a maga összetettségében a gyermekek, családok, iskolák és tanárok bevonásával, valamint a kommunikációs ipar szereplőivel és a bűnüldöző szervekkel együttműködve tudja kezelni. A Bizottság által indítványozott többéves közösségi programnak magába kell foglalnia a világhálón sajnos egyre bővülő mértékben megtalálható törvénysértő és káros tartalmak elleni fellépést egyrészt a tudatosság növelése révén, másrészt a tagállami büntetőjogok által nyújtott eszközök hatékonyabb és koordináltabb felhasználásával. Szükséges továbbá a tanárok, gondviselők és mindenekelőtt a szülők felvilágosítása az új kommunikációs technológiák által rejtett veszélyekről. Bízom abban, hogy a Parlament – képviselőtársam szándéka szerint – minél gyorsabban jóváhagyja a tervet és az új program már januártól útnak indulhat.

Katalin Lévai (PSE), írásban. – (HU) Az Eurobarometer adatai szerint a 12–15 évesek 74%-a használja napi szinten az internetet, sokuk ki van téve pornográf képeknek. Az elmúlt években az Internet Watch Foundation felmérése szerint 16%-al növekedtek a gyermekekkel szembeni internetes visszaélések. Ezek az adatok egyértelműen jelzik, hogy a gyermekek online biztonsága csak egy többszintű megközelítéssel érhető el, amely kiterjed gyermekekre, családokra, iskolákra, a távközlési ágazat szereplőire, ezen belül is az internetes szolgáltatókra és az igazságügyi szervekre.

Úgy gondolom, hogy a kicsik internetes védelmében a megelőzés kell, hogy kapja a kulcs szerepet. Fontosnak tartanám a pornográf, erőszakos és gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásoló tartalmú oldalak megjelenésének és működésének külön engedélyhez való kötését. Tekintve, hogy egyes országokban jól bevált gyakorlat az igazságügyi szervek beleegyezésével a belföldi és külföldi szervereken lévő pedofil tartalmú honlapok blokkolása, és hogy általánosságban az ilyen jellegű tartalmak eltávolítására az országok jelenlegi jogszabályi környezete megteremti a lehetőséget, felszólítom a tagállamok igazságügyi hatóságait, tegyék meg a blokkoláshoz szükséges első lépéseket. Érdemes továbbá elgondolkodni azon is, hogy nemcsak az ilyen honlapok készítése, de azok nézegetése is bűncselekménynek minősüljön-e?

Elengedhetetlen a megelőzés szempontjából a megfelelő oktatás, és a széleskörű tájékoztatás: A gyermekeket megfelelő ismeretekkel kell felkészíteni, hogy képesek legyenek felhasználni valamennyi eszközt az esetleges zaklatások felismerésére, és meg tudják magukat védeni ezektől.

Roxana Plumb (PSE), írásban. – (RO) Az internet napjainkban információval és szórakozással teli világot nyit meg előttünk, amely ugyanakkor a gyermekek számára rendkívül veszélyes is lehet. Ezért gondolom úgy, hogy feltétlenül szükség van a „Biztonságosabb internet” program elindítására, hogy megvédjük az internetet és más új technológiákat használó gyermekeket.

A program sikere azon fog múlni, hogy ezt az 55 millió eurós finanszírozást hogyan használjuk fel, de attól is függ majd, hogy milyen sikeresen tudjuk ötvözni a technikai és az oktatási szempontokat. Vizsgálatok szerint a gyermekeket érő veszélyeket kiszűrő szoftveralkalmazás használata a gyerekek 90%-át megvédi, a maradék 10% védelméért pedig a szülők és gondviselők felelnek. Nekik kell elmagyarázniuk ezeknek a kiskorúaknak, hogy ne legyenek hajlandók találkozni az interneten megismert idegennel, ne válaszoljanak obszcén tartalmú üzenetekre és idegeneknek soha ne adjanak ki személyes jellegű információt vagy fényképet.

Az online médiához is hozzá kellene igazítani a vizuális tömegtájékoztatásban használt modellt, ahol a tévécsatornák feltűntetik azt az alsó korhatárt, amely felett az adott film vagy műsor megtekintése megengedhető. Az első lépés a gyermekek jogellenes tartalmakkal szembeni védelme felé az lehetne, ha kifejezetten megjelölnék a „gyermekek számára megfelelő” oldalakat.

Bogusław Rogalski (UEN), írásban. – (PL) Az internetet és új technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló program a gyermekek védelmének egyik alapvető formája, mind a technológia elterjedését, mind a számítógépek használatának egyre növekvő ismertségét tekintve. Ennek eredményeként a gyerekek jelenleg veszélynek vannak kitéve a jogellenes tartalmak és a nem megfelelő magatartás miatt, gondolva itt a gyermekpornográfiára, a zaklatásra, a szexuális visszaélés előkészítésére és az interneten keresztül történő megrontásra.

A statisztikák szerint a 12–15 év közötti fiatalok több mint 70%-a naponta körülbelül három órán át használja az internetet. E fiatalok többsége sajnos már látott is pornográf jellegű képeket. A pornográfiát tartalmazó internetes oldalak növekvő száma és az ennek a folyamatnak áldozatul eső gyermekek egyre alacsonyabb átlagéletkora ugyancsak okot ad az aggodalomra.

Az internettel kapcsolatban a gyermekek biztonságát kizárólag egy szerteágazó módszer alkalmazásával tudjuk fokozni. Ennek a széles körű programnak ki kell terjednie a gyermekekre, a családjukra, az iskolákra, a kommunikációs szolgáltatókra, az internetes szolgáltatókra és más intézményekre. Az interneten előforduló káros magatartás leküzdésében fontos szerepet kell kapniuk a jogellenes tartalomra vonatkozó információk összegyűjtésére szolgáló forrádrótoknak. A gyerekeket meg kell tanítani arra, hogyan kerüljék el a veszélyes magatartást az interneten. A szülőknek és a tanároknak részt kell venniük a számítógép-használatról szóló tanulási kampányokban, hogy csökkenjen a generációs szakadék az új technológiák területén, és biztosítani lehessen a hatékonyabb fellépést a veszélyekkel szemben.

Katrin Saks (PSE), írásban. – (ET) Mivel az internet egyre inkább részévé válik mindennapi életünknek, a mai gyerekek egyre jobban ki vannak téve annak a veszélynek, hogy visszaélés, szexuális célú kapcsolatfelvétel vagy zaklatás áldozatává válnak az internetes környezetben.

A nemrég megjelent EU Kids Online jelentés szerint hazámban, Észtországban a gyerekek 68%-ának van otthoni internet-hozzáférése. Ez Európán belül az egyik legmagasabb arány, Dánia, Belgium, Svédország és az Egyesült Királyság arányaihoz hasonlóan.

A nagyarányú internet-elérhetőségnek nem kellene feltétlenül azt jelentenie, hogy a zaklatással vagy a kellemetlen tartalmakkal való találkozás veszélye is nagyobb, Észtország azonban a vizsgált országok közül a legmagasabb arányú internet-elérhetőséggel rendelkezők csoportjába tartozik, Hollandiával és az Egyesült Királysággal együtt.

Európa-szerte sok a hasonlóság: az összes gyerek fele hajlandó információt kiadni magáról, tíz közül négyen találkoznak pornográf, és egyharmaduk erőszakos anyagokkal, sokan kapnak kényszerű, szexuális jellegű megjegyzéseket, és kereken kilenc százalék hajlandó a valóságban is találkozni az interneten megismert emberekkel. Az európai fiatalok 15–20%-a volt már zaklatás áldozata az interneten. Észtországban ez a szám még magasabb, 31% (6 és 14 éves kor között).

Úgy gondolom, több figyelmet kellene fordítanunk az ilyen kérdésekre, különösen az olyan tagállamokban, mint Észtország, ahol a gyermekek egyre inkább a mindennapi élet részeként használják az internetet. Az internethasználatnak természetesen megvannak a pozitív aspektusai, mindazonáltal egyre nagyobb figyelmet kell fordítanunk a vele járó veszélyekre is.

Toomas Savi (ALDE), írásban. – Elnök úr, Roberta Angelilli jelentése nagyon sokat foglalkozik az interneten előforduló, gyerekek számára is hozzáférhető pornográfiával, egy másik dolog azonban még súlyosabb aggodalomra ad okot, mégpedig az erőszak. A pornográf anyagok olykor csak zavaróak, a másokkal szembeni erőszak vagy akár az öncsonkítás életszerű képei viszont tényleg meggondolatlan tettekre sarkallhatják a fiatalságot. Gondoljunk csak a kisebbségi fiatalokkal szembeni megkülönböztetésre és agresszióra vagy az iskolai lövöldözésekre.

Csak a közelmúltban két iskolai lövöldözés is történt Finnországban – az észtországi választókerületemhez nagyon közel. Megállapították, hogy a lövöldöző szörnyű tettének elkövetése előtt erőszakos anyagokat töltött fel az internetre. Ehhez az anyaghoz más, problémás fiatalok is hozzáférhettek, így nem tudhatjuk, mi jöhet még.

Úgy gondolom, az Európai Uniónak komoly lépéseket kellene tennie az erőszak ilyen népszerűsítésének megállítására, anélkül hogy a szólásszabadságot korlátozná. Minden emberi életet meg kell becsülni, és ha a fiataloknak segítségre vagy útmutatásra van szükségük, erről gondoskodni kell. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a fiatalok tönkretégyék vagy elveszteggessék az életüket, hiszen ők jelentik Európa jövőjét.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), írásban. – (PL) Jelenleg az a helyzet, hogy a fiatalok jellemzően jobban értenek az új technológiák használatához, mint az idősebb generáció. Az internet nem rejt titkokat a gyerekek és fiatalok előtt, akik általában véve szüleiknél jobban tájékozottak a működéséről. Ugyanakkor azonban éppen a gyerekeket és a fiatalokat fenyegeti a leginkább az interneten terjedő pszichológiai erőszak.

Egy, a gyerekek internethasználatáról szóló kampány szerint az internetet használó összes lengyel fele esett áldozatul az interneten eljutott sértéseknek, megaláztatásnak vagy fenyegetésnek.

A helyzet még súlyosabb, ha a gyerekekről van szó. A fiatal internethasználók több mint 70%-a fért már hozzá pornográf vagy erotikus anyagokhoz, és több mint felük nézett meg kegyetlen, erőszakos jeleneteket.

Hangsúlyozni kell azonban, hogy a fiatalok nagy többsége véletlenül botlik bele az ilyen anyagokba, nem szándékosan jut hozzá. Csak a gyermekek 12%-a ismerte be, hogy ilyen fajta oldalakat keresett.

Azért idéztem ezeket a statisztikákat itt a Házban, hogy érzékeltessem a képviselőkkel, milyen súlyos veszélynek vannak kitéve legfiatalabb polgáraink, hazám példájából kiindulva.

Úgy vélem ezért, hogy a gyermekek védelmére szolgáló, tervezett programot feltétlenül végre kell hajtani.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), írásban. – (RO) A gyerekek egyre nagyobb arányban használják az internetet kommunikációra, információkeresésre, ismeretek megszerzésére és a szabadidő eltöltésére. A gyerekeknek és a családjuknak tisztában kell lenniük az ezzel járó veszélyekkel, és mindenekelőtt be kell tartaniuk bizonyos szabályokat, amelyek biztosítják védelmüket az internet használata közben.

Az internetnek nyitott médiumnak kell maradnia, ugyanakkor biztonságosnak. A biztonságosabb internetért indított program folytatódik, erősítve az előző programok, a „Biztonságosabb Internet” és a „Biztonságosabb Internet Plusz” hatását. Szeretném azonban felhívni a figyelmüket arra, hogy a hatékonysága a lakosság tudatosságának növelésétől és a konkrét jogszabályok nemzeti szintű végrehajtásának módjától függ. Minden olyan esetet, amikor egy gyermek vagy fiatal nem kívánt megkeresésekkel vagy akár zaklatással szembesül az interneten, komolyan kell venni, be kell jelenteni és megfelelőképpen kezelni kell.

Egy jelentés szerint a fiatalok kétharmada kapott már nemkívánatos megkereséseket az internet használata során, és 25%-uk látott szemérmetlen tartalmú anyagokat. Sajnos sok szülő és tanár még mindig nem került kapcsolatba a digitális médiával, ezért nem teszik meg a szükséges lépéseket, hogy az interneten is megvédjék a gyerekeket. Arra hívnám fel a Bizottságot, hogy a tagállamokkal összefogva ösztönözze az internet biztonságához kapcsolódó bejelentések fogadására és az incidensek megválaszolására szolgáló központok létrehozását és ezek együttműködésének kialakítását.

18. A tőkehal-állomány helyreállítása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Busk úr jelentése (A6-0340/2008) a Halászati Bizottság nevében, a 423/2004/EK rendeletnek a tőkehalállomány helyreállítása tekintetében történő módosításáról, valamint a 2847/93/EGK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS))

Niels Busk, előadó. – (DA) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a Bizottság jó, konstruktív javaslatot terjesztett elő a tőkehalállomány helyreállítására irányuló, meglévő tervek módosítására, például az Északi-tengeren, Skagerrakban és Kattegatban. A jelenleg is létező helyreállítási terv ellenére még mindig sokkal több tőkehalat fognak ki, mint amennyivel szaporodás útján az állomány növekszik. A Kelta-tenger is bekerült a helyreállítási tervbe, mivel az újabb értékelések azt jelzik, hogy a tőkehalállomány itt is túlhalászott, és rossz állapotban van.

E módosítások célja, hogy a következő öt-tíz éven belül biztosítsák a tőkehalállomány helyreállítását. Ezt a célt a halászat okozta állománypusztulás 10–25%-os csökkentésével kívánjuk elérni, az állomány állapotától függően. Ezt kell kiegészíteni a halászati erőfelfejtésről szóló rendelettel, valamint a nyomon követésre és az ellenőrzésre vonatkozó rendelkezésekkel. A célkitűzéseket felül kell vizsgálni a legmagasabb fenntartható kiaknázás elérése érdekében, akkor is, ha az óceáni körülmények megváltoznak a globális felmelegedés

eredményképpen. Az erőfelfejtés-gazdálkodási rendszert egyszerűsíteni kell, mivel fokozatosan annyira összetetté vált, hogy új rendszerre van szükség, amely a tagállamok által kezelt erőfelfejtési plafonon alapul, rugalmasabb, és ezért hatékonyabb végrehajtást eredményez.

A tervet a helyreállítás különböző szintjeihez kell igazítani, ezért moduláris stratégiát foglal magában, amelyben a halászat okozta állománypusztulás korrigálása az elért felújulási szint függvénye. Egyértelmű szabályokat kell bevezetni, és ezeket alkalmazni kell az olyan esetekben, amikor a kutatók nem tudnak pontos becslést készíteni az állomány állapotáról. A visszadobás csökkentésére van szükség új mechanizmusok bevezetése révén, hogy a halászokat ösztönözzék a tőkehalfogás elkerülésére vonatkozó programokban való részvételre. Összegezve mindezt, a Bizottság módosítani kívánja a tőkehalra vonatkozó meglévő helyreállítási tervet annak érdekében, hogy az teljesebb, a legújabb fejleményekhez igazodó, egyszerűbb, hatékonyabb, és könnyebben végrehajtható, nyomon követhető és ellenőrizhető legyen.

Teljes kifogható mennyiségek: a teljes kifogható mennyiségek megállapítására új szabályok bevezetése van folyamatban, ahol az állomány méretét vagy a minimummennyiséghez, vagy a célmennyiséghez viszonyítva mérik. A teljes kifogható mennyiség meghatározásakor a Tanácsnak le kell vonnia a várható visszadobás nagyságrendjének megfelelő tőkehalmennyiséget is, a teljes kifogott tőkehalmennyiség alapján számítva. A halászat okozta állománypusztuláshoz hozzájáruló egyéb tényezők ugyancsak gyökeres változást fognak eredményezni az egész tőkehalfogás vonatkozásában, amikor a teljes kifogható mennyiséget megállapítják.

A Bizottság halászati tudományos, műszaki és gazdasági bizottsága háromévente fogja értékelni a tőkehalállomány regenerálódását. Amennyiben az állomány nem mutat kellőképpen javuló tendenciát, a Tanács az előbb említett szabályok által meghatározottnál alacsonyabb teljes kifogható mennyiséget, valamint alacsonyabb halászati erőfelfejtést fog előírni.

Előadóként több módosítást is benyújtottam a Bizottság javaslatához, és kollégáim is benyújtottak néhányat. A legfontosabb módosítás a referenciaévek megváltoztatása 2005–2007-ről 2004–2006-ra, mivel a 2007-es adatok annyira frissek, hogy ezekben még nem lehetünk biztosak, ezért jobb olyan adatokat használni, amelyek megbízhatóak.

Figyelembe vettük azt a tényt, hogy a tőkehalállományokat egy konkrét időpontban helyreállítják, ezért nem elég, ha pusztán csökkentéseket vezetünk be, inkább változtatásokra van szükség. Rugalmasabb lett a halászati eszközök egyik típusáról a másikra való áttérés rendszere, hogy reagálni lehessen a külső körülményekre, mint például az üzemanyagárak emelkedésére, amelyek még az elmúlt néhány héten történt visszaesés után is nagyon magasak. A regionális tanácsadó testületeket a lehető legnagyobb mértékben be kell vonni. A halászokat és a tagállamokat egyaránt arra kell ösztönözni, hogy vezessenek be intézkedéseket a halászat okozta állománypusztulás és a visszadobás csökkentésére.

Befejezésül szeretném megköszönni a francia elnökségnek és a Bizottságnak ezt a rendkívül konstruktív együttműködést.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani a Halászati Bizottságnak, és különösen az előadójának, Busk úrnak ezért az alapos, átgondolt jelentésért.

Örülök, hogy a Parlament osztja a Bizottság nézeteit a tőkehalállomány helyreállításáról. A halászat okozta állománypusztulás túl nagy. A tőkehalmennyiség túl alacsony. Bár néhány területen több a halivadék a tengerben, mint az elmúlt években, ez még mindig inkább csak egy lehetőség, semmint regenerálódás.

Annak is örülök, hogy a Parlament egyetért a Kelta-tenger felvételének szükségességével, valamint a halászat okozta állománypusztulás jelentős visszaszorításának szükségességével a teljes kifogható mennyiség és az erőfelfejtés csökkentései révén. A Parlament által javasolt módosítások közül sokkal egyetértek, de nem tudok közvetlenül egyetérteni a Parlament szövegtervezeteivel. Ez csak amiatt van így, mivel hasonló jogi szövegek már léteznek, vagy a tagállamokkal egyeztetve most folyik a kidolgozásuk, és nem akarok elébe menni a folyamatban lévő műszaki viták eredményeinek.

Most térjünk át a részletekre! Elfogadom az Önök 1., 4., 5., 6., 7., 9., 13., 14. és 16. módosítását. A 2. módosítással elvben egyetértek, de a Bizottság és a Tanács hatáskörét az EK-Szerződés már megállapította, a regionális tanácsadó testületek szerepét pedig az alaprendelet 31. cikke határozza meg.

A visszadobás csökkentéséről szóló 3. módosítással kapcsolatban egy különálló kezdeményezésen dolgozom. Értesülni fognak a Bizottság 2007. tavaszi közleményéről a visszadobásról, ezt hamarosan egy rendeletjavaslat fogja követni.

A 7. módosítással kapcsolatban elismerem, hogy a nagyon veszélyes helyzetben lévő állományok esetében a teljes kifogható mennyiség növekedésére 15%-os korlátozást kell alkalmazni. A Tanácsnak azonban fenn kell tartania a lehetőséget a 15%-ot meghaladó csökkentésre.

A 8. módosítással kapcsolatban elfogadom a fókák okozta állománypusztulásra való hivatkozás példaként való szerepeltetését és az éghajlatváltozás által a tőkehalállományra gyakorolt hatások figyelembevételét a terv felülvizsgálatának elvégzésekor.

A 10. módosítás esetében a fejezet helyesen hivatkozik a halászati erőfelfejtés korlátozására. Ha a meghatározás szerepelne, ez azt jelentené, hogy a halászati erőfelfejtést csak mérni kell, irányítani nem. Ezt a módosítást ezért nem fogadom el.

A 11. módosítás esetében átgondolhatom, hogy mi legyen a referenciaérték a kilowatt-napok számításához. Ebbe a vitába azonban be kell vonni a tagállamokat.

A 12. módosítást illetően a javasolt 8a. cikk (3) bekezdésének szövege valóban zavaró volt, úgyhogy át fogjuk fogalmazni, hogy világosabb legyen.

A 15. módosítással kapcsolatban a kapacitás behatárolására vonatkozó javaslat túlzottan korlátozó volt, és megakadályozhatta volna a halászflokkok tevékenységeinek újrászervezését. A tagállamokkal még mindig tárgyalok arról, hogyan lehetne megfelelő mértékű rugalmasságot biztosítani, miközben azt is garantáljuk, hogy a halászati erőfelfejtés ne növekedjen. Ezért én inkább a meglévő szöveg javítása mellett vagyok, elhagyni nem szeretném.

A 17. módosítással kapcsolatban el tudom fogadni az erőfelfejtés átcsoportosításának elvét egy korrekciós együttható függvényében, amely tükrözi a tőkehalfogás fontosságát a különböző ágazatokban. Ez azonban bonyolult kérdés, ezért jobban meg kell vizsgálni.

A 18. módosítás esetében jogi okokból nem tudom elfogadni a döntéshozatali eljárásra való hivatkozás elhagyását. Az említett eljárást az EK-Szerződés írja elő.

Köszönöm a figyelmet és az aktához való konstruktív hozzájárulásait.

Cornelis Visser, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, ma este az európai vizekben élő tőkehalállomány gyorsabb helyreállítására vonatkozó bizottsági javaslatokról szóló Busk-jelentést tárgyaljuk. Az előadónak, Busk úrnak szeretnék gratulálni a jelentéséhez.

A tőkehal az EU számára fontos halfaj. Míg régen az emberek állandó étrendjébe tartozott, sőt, a tőkehalat a többre kerülő hús helyett ették, mára luxuscikké vált, amelyhez csak drágán lehet hozzájutni. A '80-as évek vége és a '90-es évek eleje óta folyamatosan csökken a tőkehalkínálat. A különféle természeti okoktól eltekintve, amilyen például az Északi-tenger felmelegedése és a hideg telek hiánya, ez a tőkehal intenzív halászatának is tulajdonítható. A Bizottság különösen ezt az okot szeretné kezelni a tőkehalállományra vonatkozó új helyreállítási tervvel.

Azonosulni tudok a Bizottság azon kívánságával, hogy egyszerűsítse a tőkehalhalászat korlátozására irányuló rendeleteket. A jelenlegi rendelet túl összetett, és sok értelmezési különbséget szül mind a halászok, mind az ellenőrök körében. Az egyszerűsítés legalább kezelné ezt a problémát. Szükség van arra – a holland halászat nevében is –, hogy európai szinten fenn tudjuk tartani a tőkehalállomány regenerálódását.

A javasolt intézkedéseknek időre volt szüksége ahhoz, hogy érvényesülni kezdjenek. Az Északi-tengerben élő tőkehalállomány több mint 18 hónapig figyelemre méltó regenerálódáson ment keresztül. A Parlament – engem is beleértve – a meghozandó intézkedésekbe szeretné jobban bevonni a halászat ágazatát és a regionális tanácsadó testületeket, mivel ez javítaná a támogatottságot az iparágon belül. Az új szabályokkal, amennyire meg tudom ítélni, teszünk egy lépést a helyes irányba. A tagállamok hatékonyabban szabályozhatják a tőkehalhalászatot, a halászok pedig sokkal jobban tudják, hogy mit szabad és mit nem.

A következő négy-hat év elteltéig nem lesz nyilvánvaló, hogy a most meghozandó intézkedések hatékonyak-e. Ezért szorgalmaznám, hogy a biztos úr szánjon időt a meghozott intézkedések értékelésére, mielőtt új intézkedéseket állít össze. Ha nem teszi meg, a halászok kezelhetetlen helyzetbe kerülnek.

Ole Christensen, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DA) Elnök úr, azzal szeretném kezdeni, hogy köszönöm az előadónak, Busk úrnak a jelentés elkészítésével összefüggésben folytatott konstruktív együttműködést. Úgy vélem, kielégítő eredményt értünk el. A módosításaink eredményeképpen a rendszer egyszerűbbé, rugalmasabbá, hatékonyabbá és kevésbé bürokratikusává válik. A Bizottság javaslatának felülvizsgálatában

azt állítjuk például, hogy a tőkehalállomány helyreállítási tervének sikere nagymértékben függ a jogellenes, nem bejelentett vagy szabályozatlan halászatból származó halak kirakodásának megelőzésétől. A nyomon követés és az ellenőrzés fontos eszköz a halászati rendeletek végrehajtásának biztosítására. Emellett a halászat ágazatát és a tagállamokban működő illetékes regionális tanácsadó testületeket jobban be kell vonni az értékelési és döntéshozatali folyamatba, hogy a gazdálkodási mechanizmusok jövőbeni fejlesztésében és kibővítésében figyelembe vegyék a speciális regionális sajátosságokat és szükségleteket. A helyreállítási terv hatékony végrehajtásához minden érintett fél részvételére szükség van, hogy biztosítsák a legitimitást és a rendeletek regionális szintű betartását. A jelentésben azt is hangsúlyozzuk, hogy a helyreállítási tervnek fontos következményei lesznek a halászati ágazatra nézve éppúgy, mint a helyi közösségek gazdasági és társadalmi fejlődésére, ezért kellene a Bizottságnak újra fontolóra vennie a halászati erőfelfrész rendszert a tőkehalállomány jelentős javulása után.

Jim Allister (NI). - Elnök úr, a Bizottság állandóan visszatérő szólama – ebben a jelentésben is láthatjuk – a tőkehalállomány folyamatos csökkenése. Mégis, csak ebben az évben az EU-n belül 50 millió euro értékű döglött tőkehalat fogunk visszaönteni a tengerbe. Hogy miért? A visszadobásra vonatkozó eszelős politikánk miatt. A teljes kifogható mennyiségeket olyan mértékben csökkentették, ami nagyarányú visszadobást eredményezett. Lehet, hogy minden megtartott tőkehalra jut egy visszadobott. Évről évre csökkentjük a teljes kifogható mennyiségeket és ennek eredményeként emeljük a visszadobást, és így tartjuk fenn ezt az önpusztító, eszelős ökolitikát.

A tőkehalat akár megtartják, akár visszadobják, mindenképpen csökken a biomassza. Növeljük a teljes kifogható mennyiségeket, és akkor szerintem ennek megfelelően csökkenthetik a visszadobást és felduzzaszthatják az élelmiszer-ellátást, anélkül hogy jobban kimerítenék a biomasszát, mint most, a visszadobásokkal. Szerintem ebbe az irányba kellene menni, a tőkehalvagás-elkerülési tervekkel együtt, és akkor esetleg lenne valami értelme ennek a politikának.

Struan Stevenson (PPE-DE). - Elnök úr, meg kell dicsérnem jó barátomat, Niels Buskot, amiért bátran megpróbálkozott egy újabb tőkehalállomány-helyreállítási tervvel. 1999-es megválasztásom óta nem múlt el olyan év, hogy ne lett volna egy tőkehalra vonatkozó helyreállítási tervünk.

Minden újabb, tőkehalra vonatkozó helyreállítási terv még keményebb szabályozást vezet be és még szigorúbb intézkedéseket. Mivel vegyes halászzal foglalkozunk, ahol a tőkehalat együtt fogják a fűszes garnélarakkal, a sárga tőkehállal és a foltos tőkehállal, mindenféle problémáink vannak a visszadobással, amiről Jim Allister az imént beszélt. Attól tartok, ebben az esetben az az érzésem támad, hogy Busk úr híres dán őseivel, Canute királlyal próbál versenyre kelni, aki a 10. században volt Dánia és Anglia királya, és a legendás történet szerint ült a trónján a tengerparton, és megtiltotta a dagálynak, hogy elöntse a partot. A történet természetesen azt is feljegyzi, hogy nagyon vizes lett, sőt, kis híján meg is fulladt. Amikor megpróbálunk bevezetni egy helyreállítási tervet a tőkehalra vonatkozóan – egy gazdálkodási tervet, amely segíti a tőkehalállomány regenerálódását –, valójában ugyanígy próbálunk dacolni a természettel. Tudjuk, hogy az éghajlatváltozás következtében az Északi-tenger másfél fokkal melegebb lett, így a tőkehallárvák táplálékául szolgáló fitoplankton több száz mérfölddel északabbra húzódott, ezért van az, hogy az európai üzletekben kapható nagy, kifejlett tőkehalak többnyire Norvégia, Feröer és Izland környékéről származnak. Tehát amíg az Északi-tenger le nem hűl megint, nem fogjuk megérni a tőkehalállomány regenerálódását, és akármilyen szigorú gazdálkodási tervet akarunk bevezetni, az nem fog változtatni a helyzeten.

Mindazonáltal örülök, hogy ma este hallhattam, amikor a biztos úr azt mondta, hogy elfogadja a módosításomat, így legalább meg fogják vizsgálni az éghajlatváltozás által a tőkehalállomány regenerálódására gyakorolt hatást, illetve megnézik, hogy a fókák milyen pusztítást végeznek a tőkehalállományban. Az Északi-tengerben most 170 000 kúpos foka él, és minden egyes példány évi két tonna halat eszik – köztük sok tőkehalat is –, de korábban semmiféleképp nem volt politikailag korrekt megemlíteni a fókákat. Úgy hiszem ezért, már az nagyon fontos lépés ma este, hogy megvizsgáljuk, milyen hatással vannak a fókák a tőkehal-populációra. A Ház figyelmébe ajánlom Canute királyt, és remélem, jelentése elfogadást nyer.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, a tanácsi rendelet egy újabb kísérlet arra, hogy egyensúlyba hozzuk az erőforrások aktuális állapotára vonatkozó jelenlegi tudásunkat és azt a természetes vágyat, hogy eleget tegyünk az európai halászat gondnokságával és irányításával kapcsolatos kötelességeinknek. Az előadó egyértelműen meghatározta e régi dilemma új megjelenési formáját. Rámutatott, hogy az erőforrások védelmének nemes szándéka és az állapotuk meghatározásának tényleges lehetőségei között egyértelműen ellentmondás van.

Ez alkalommal a rendelet szerzői soha nem látott mértékben egyetértének a halászati tudományos, műszaki és gazdasági bizottsággal abban, hogy még mindig nincs elég megbízható információ, amelyet a halászok felé a teljes kifogható mennyiségről szóló, átfogó vélemények formájában lehetne közvetíteni. Ugyanakkor azonban az Unió intézményei – kétségkívül azért, hogy ne tűnjenek tétlenek – a teljes kifogható mennyiségi szabályozás következetes végrehajtásáról szóló rendelkezések kidolgozását javasolják, akkor is, ha, mint mondtam, az adatok köztudottan elégtelenek. A halászati erőfelfejtés felülvizsgálatára váró halászok indokolatlanul óvatosnak és a racionális halászati politika szempontjából helytelennek látják ezt a hozzáállást. Megpróbáltam megérteni az e területen illetékesek által elfogadott sajátos módszertant. Mindazonáltal kötelességemnek érzem figyelmeztetni az előadót a fogásokra vonatkozó korlátozások elburjánzásának és a halászok tevékenységeire vonatkozó bosszantó, bürokratikus megszorításoknak a társadalmi és gazdasági következményeire. Ami a tengeri biomassza valódi állapotának meghatározását illeti, utóbbiak egyre inkább a kutatókat támogatják. A lengyel halászok is csatlakoztak azoknak a növekvő táborához, akik bírálják az ódon adatbázist amiatt, hogy túlzottan is becslésekre támaszkodik. Most talán megérett az idő arra, hogy jobban odafigyeljünk a halászok évszázados tudáson alapuló véleményére, akik azzal is tisztában vannak, hogy a halász csak akkor marad életben, ha tiszteletben tartja a tengeri környezet érdekeit.

Avril Doyle (PPE-DE). - Elnök úr, miközben a tőkehalra vonatkozó helyreállítási terveknek mindenekelőtt azokat a tagállamokat és azokat a halászokat kellene ösztönözniük, akik hozzájárulnak a tőkehalállomány pusztulásának csökkentéséhez, másodsorban pedig csökkenteniük kellene a mellékfogásokat és meg kellene szüntetniük a visszadobást – megszüntetni, nem csökkenteni a visszadobást –, egyetlen, tőkehalra vonatkozó helyreállítási terv sem lesz hiteles mindaddig, amíg nem hajlandó számolni az egész éghajlat-változási kérdéssel a tőkehalak táplálkozási és tenyésztési területének viszonylatában, amint azt kollégám, Stevenson úr pár perccel ezelőtt oly ékesszólóan elmondta, és ennek nagy szerepet kell játszania a tőkehalra vonatkozó helyreállítási tervekben, ha valamelyest is törekszenek a hitelességre manapság.

Egyetértek azzal, hogy a mellékfogás csökkentése a tőkehalfogás-elkerülési programok révén rendkívül fontos. Meg kell említenünk azonban a mellékfogás csökkentésének és a visszadobás megszüntetésének szükségességét. Ezt azt jelenti, hogy kulcsfontosságú a hálóból kerülő (a mellékfogás) és nem kirakott (visszadobott) tőkehalak mennyiségének csökkentése. A halászat e nélkül sem ökológiailag, sem gazdaságilag nem fenntartható. Bár Írország javasolt egy kísérleti projektet 2009-re, hogy csökkentsük a tőkehal-visszadobást a Kelta-tenger egy részén folytatott norvéghomár-halászatunk keretében, remélhetőleg a halászok ösztönzésével és a nyomon követésben és ellenőrzésben rájuk osztott komoly szereppel, ami a projekt sikerének kulcsa lesz, mindazonáltal fel kell tennem egy kérdést a biztos úrnak annak fényében, amit az előadó úgy fogalmazott meg, hogy „az újabb értékelések azt jelzik, hogy a Kelta-tenger is túlhalászott, és rossz állapotban van, ezért ellenőrizni kell”: az ICES szerint 2009-re ajánlottak egy teljes kifogható mennyiséget a Kelta-tenger térségére, amely azt jelzi, hogy a tőkehalállomány itt erősebb, mint a helyreállítási terv alá tartozó területek bármelyikén. Most akkor a Kelta-tengert bele kell venni a helyreállítási tervbe, vagy sem? Szükség van erre, vagy nincs rá szükség? Tudományos téren kire hallgatunk?

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Elnök úr, szeretném tájékoztatni a biztos urat arról, hogy a tőkehal valamikor a leggyakoribb halfaj volt az ír vizekben és az írországi asztalokon. A halászaim számára a halászat több, mint pusztán egy állás: ez egy életmód, hagyomány, sőt, hivatás. A halászaim közül sokan vegyes halászattal foglalkoznak, így ők a visszadobásban nem csupán pazarlást és ellentmondást látnak: ez valóságos szentségtörés.

Segítenünk kell a halászokat, hogy szelektívebb halászatra rendezkedhessenek be, és így védeni tudják a tőkehalat, ugyanakkor – mivel remélhetőleg ezzel csökkentjük a visszadobást – el kell kezdenünk ezt hasznosítani, jó célra fordítani, kirakni és odaadni a kórházaknak. Nemcsak a tőkehal és más halak visszadobásának kell véget vetnünk, de ennek a botrányos helyzetnek is, hogy visszadobjuk a tőkehalat, más halakkal együtt.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Úgy vélem, a tőkehalra vonatkozó úgynevezett helyreállítási tervvel kapcsolatban Busk úr által benyújtott módosítások létfontosságúak ahhoz, hogy e faj állományait vissza tudjuk állítani az évekkel ezelőtti szintre. A tőkehalállomány védelme a legnagyobb kihívás, amelyhez közös halászati politikánknak fel kell nőnie. Emlékeznünk kell arra, hogy a tőkehal a sprattal és a makrelával együtt az Európai Unió halászflojtái által leggyakrabban halászott fajok közé tartozik. Világszinten tekintve a tőkehal a második legnépszerűbb faj.

Amellett, hogy ez az egyik főfogás, a tőkehal az ökoszisztéma megfelelő működésének is létfontosságú része. A tőkehal természetes módon szabályozza az algák terjedését, konkrétan a Balti-tengerben. Az

éghajlatváltozással együtt tehát e fontos faj állományainak csökkenése is jelentős tényező az észak-atlanti tengeri ökoszisztémákat érintő változásokban.

Befejezésül szeretném bemutatni a lengyel halászok álláspontját, akik a téves, tisztességtelen tőkehal-halászati politika fő áldozatai. Mint a képviselők nyilván tudják, először fogási korlátozásokat vezettek be a lengyel zászló alatt közlekedő hajókra. Ezután következett a tőkehal halászatának tilalma. Ez nemcsak a halászok megélhetésére hatott negatívan, hanem azt is eredményezte, hogy a lengyel feldolgozóipar felett megjelent a csőd szelleme. Ezért kell a benyújtott módosítások közül különösen nagy hangsúlyt helyezni a kutatásra. Ez utóbbi teszi lehetővé a tőkehalállomány tényleges állapotának meghatározását, aminek a segítségével realisztikus halászati politikát tudunk majd folytatni. Köszönöm a figyelmet, hölgyeim és uraim.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, mindenekelőtt szeretném megköszönni a tisztelt képviselőnek ezt az érdekes vitát, amely jól mutatja a Parlament elkötelezettségét a tőkehalállomány helyreállításának ügye mellett.

Sőt, a Parlament jelentése egybeesik a Bizottság javaslatával, és támogatja, hogy a jelenlegi tervet tegyük rugalmasabbá és hatékonyabbá, ugyanakkor átfogóbbá. Mint arra többen is felhívták a figyelmet, a tőkehalállományon elkezdtek mutatkozni a javulás jelei, és a halászok úgy mondanák, hogy a tőkehal visszatért a tengereinkbe.

Tény azonban, hogy ez most egy bizonyos korosztálynak tulajdonítható – a 2005-ös korosztálynak –, hogy a tőkehal hálójainkkal kifogható méretűre nőtt. Ezért óatosan kell kezelnünk ezt a dolgot, mivel ha ezt az egy konkrét évet idő előtt jutalmazzuk, olyan helyzetbe kerülünk, ami az állomány esetleges regenerálódásának elvesztéséhez vezet. Ez már kétszer megtörtént az elmúlt 15 évben – egyszer az Ír-tengeren és egyszer az Északi-tengeren –, amikor elhamarkodott intézkedéssel jutalmaztunk egy konkrét korosztályt, és a végén oda jutottunk, hogy megint a semmiből kellett újrakezdeni. Nagyon fontos tehát, hogy úgy járjunk el, ahogyan a felelős gazdálkodás mondja: tegyünk meg minden tőlünk telhetőt annak érdekében, hogy különböző intézkedésekkel és különféle eszközökkel csökkentsük az erőkifejtést, ugyanakkor gondoskodjunk arról, hogy a tőkehalak visszaszármazása csökkenjen.

Ez a tőkehalra vonatkozó helyreállítási tervben bevezetett, eredményeken alapuló gazdálkodás útján érhető el, de arra bátorítanám a tagállamokat, hogy dolgozzanak is együtt velünk, hogy olyan tőkehal-helyreállítási tervünk lehessen, amely idővel az állomány teljes regenerálódásához vezet.

Mindezek után szeretnék pár szót szólni a visszaszármazásról úgy általában, mivel a visszaszármazás kérdése nemcsak a tőkehalat érinti. Nyilvánvalóan azért beszélünk a tőkehalról, mert ez az Északi-tenger szempontjából különösen fontos faj, de különféle más halállományokat is visszaszármaznak, és ez nagyon kényes kérdés szerte az Európai Unióban, amit a közvélemény hajlamos igen negatívan megítélni. Határozott szándékom a probléma megoldása, és szeretnék visszatérni az egész kérdéskörre, mivel az eddigi előrehaladás nagyon lassú volt. Úgy vélem, hogy sokkal általánosabban kellene szemlélnünk a kirajzolódó képet, hogy haladéktalanul megkezdhezzük a visszaszármazást csökkentő, lényeges intézkedéseket, és a későbbiekben visszatérünk a megfelelő javaslatokkal arra nézve, hogy az Északi-tengeren hogyan tudjuk hatékonyan visszaszorítani a visszaszármazást. Erről a partnerekkel, például Norvégiával is tárgyalunk, hogy megtudjuk, hogyan tudnánk hatékony intézkedéseket hozni a tőkehal-halászati erőkifejtés csökkentésére, egyidejűleg kifejezetten a tőkehal visszaszármazását csökkentő intézkedéseket bevezetni, de foglalkozunk a többi halállomány visszaszármazásának problémájával is.

Ami a Kelta-tengert illeti, amelyről Doyle asszony tett említést, tény, hogy az ICES szerint az állomány állapota valamivel jobb, mint a többi tengerben. Azt azonban ettől függetlenül fenntartják, hogy az állomány rossz állapotban van és helyreállításra szorul, ezért vettük bele a tőkehalra vonatkozó új helyreállítási tervbe. Mindazonáltal továbbra is rossz állapotban van. Az a tény, hogy meghatározzák a teljes kifogható mennyiséget, még nem jelenti azt, hogy az állomány jó állapotban van, mivel a legtöbb halászterületünkről úgy tartják, hogy a fenntartható szint felett halásszuk őket, és meghatározzák a teljes kifogható mennyiségeket, amelyek egyre alacsonyabbak lesznek. Amikor igazán rossz a helyzet, akkor lesz nulla a teljes kifogható mennyiség. A Kelta-tenger esetében valamivel jobb a helyzet, de az állomány állapota a jótól még messze van.

Ami a Balti-tengerben élő tőkehalakkal kapcsolatban elhangzottakat illeti, noha ez nem része a helyreállítási tervünknek, 2007-ben bevezettünk egy tőkehalra vonatkozó helyreállítási tervet a Balti-tengeren is. Az idén az ICES tanácsai alapján, és talán nem annyira magának a helyreállítási tervnek, mint inkább a Lengyelország és a lengyel halászok által tett jelentős erőfeszítéseknek köszönhetően, a keleti tőkehalállomány nagyon rossz helyzete valamelyest javult, a Balti-tenger nyugati részén élő nyugati tőkehal esetében viszont romlott

a helyzet. Ezért szigorúbb intézkedéseket kell tennünk a Balti-tenger nyugati tőkehalállománya érdekében, a keleti állomány esetében viszont talán kevésbé szigorú intézkedésekkel is beérhetjük.

Niels Busk, előadó. – (DA) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani a biztos úrnak és képviselőtársaimnak hatalmas igyekezetükért és rendkívül konstruktív módosításaikért, amelyekre feltétlen szükség volt ahhoz, hogy ez a helyreállítási terv a lehető legteljesebbé váljon.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ezúttal tényleg nagyon fontos, hogy a helyreállítási terv sikerüljön. Tartozunk ezzel a halászoknak, de az is igaz, amint itt ma este elhangzott, hogy volt már szó a tőkehal és más fajok helyreállításáról. Sokat beszéltünk erről az elmúlt tíz évben, anélkül hogy elértük volna a célt. Fontos ezért, hogy most elérjük.

Szeretnék mondani valamit a jogellenes, nem bejelentett vagy szabályozatlan halászatról. Természetesen nem ismerjük ennek mértékét, de afelől nincs kétségem, hogy az elmúlt években végrehajtott helyreállítási tervek nézve rendkívül negatív következményei voltak. Szégyen a halállományok szempontjából, szégyen a halászati ágazatnak és az egész társadalomnak, és az Európai Parlament erre időről időre felhívta a figyelmet. Sokkal jobb és hatékonyabb ellenőrzést kell bevezetni, hogy véget vethessünk a jogellenes halászatnak. Szeretném még megemlíteni, hogy azt is mérnünk és szerepeltetnünk kell, mennyi halat visznek el a fókák, kormoránok és más ragadozó madár- és halfajok, mivel ez olyan terület, ahol valójában senki nem veszi számba, hogy milyen kvóták működnek, mivel a helyzet természetesen szinte ugyanaz, mint a nem bejelentett halászat esetében.

A visszapótlások ügye a másik olyan kérdés, amiről már tíz éve szó van. A visszapótlásoknak természetesen megvannak az elkerülhetetlen következményei a kvótapolitikára nézve, de az is ugyanilyen fontos, hogy tökéletesen ehető halakat dobunk vissza. Biztos úr, természetesen örömmel hallottam, amikor ma este azt mondta, hogy van egy terve, de ez egyáltalán nem kielégítő eredmény, hiszen tíz éve beszélünk erről a dologról, anélkül hogy bármilyen célt is elértünk volna. Ez a szomorú helyzet, amivel valamit tennünk kell, máskülönben ez a helyreállítási terv is kudarcra lesz ítélve.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Bogdan Golik (PSE), írásban. – (PL) Teljes mértékben indokolt, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok kormányai aggódnak az Európai Unió tengereiben élő tőkehalállomány kritikus állapota miatt. Engem azonban az aggaszt, hogy amikor jogalkotási javaslatokra és határozatokra kerül a sor, az Európai Unió intézményei olyan kutatásokra támaszkodnak, amelyeket különféle, az Európai Bizottság által finanszírozott kutatóintézetek végeztek. Független kutatók által végzett felmérésekről nagyon ritkán esik szó.

A 812/2004/EK tanácsi rendelettel és az eresztőhálók EU-beli használatának tilalmáról szóló 2187/2005/EK tanácsi rendelettel kapcsolatban is van egy ellentmondás. A Tengerügyi és Halászati Főigazgatósággal (DG MARE) tartott találkozón, amelyet egy hónappal ezelőtt szerveztem, kiderült, hogy az Európai Bizottságnak feltett szándéka elkerülni mindenfajta, hozzá intézett kérdést ebben az ügyben. Nem ad konkrét válaszokat, és nem tesz eleget a fent említett rendeletek rendelkezéseiből eredő kötelezettségeinek a tilalmak végrehajtásának megfelelőségét megerősítő kutatást illetően.

Ami a tőkehalat illeti, hiányoznak például a részletes statisztikák a 8 méternél rövidebb hajók fogásairól. Nem készült összehasonlítás a feldolgozott haltermékek mennyiségéről sem, az Unió egyes tagállamaiban bejelentett fogások nagyságához viszonyítva. Az intézmények nem közölnek konkrét információkat és terveket, ráadásul a kutatásban történő indokolatlan általánosítás tovább fokozza az ellentmondást.

Tekintettel a társadalmi és gazdasági bázisára, a halászat egyre inkább indítékul szolgál a demonstrációkra és tiltakozásra, például Lengyelország és más országok halászaik körében. A halászati kvóták csökkentésével és – például – az eresztőhálók használatának tilalmával sok családot a megélhetésüktől fosztanak meg.

19. A Közösség legkülső régióiban nyilvántartott halászflokkák igazgatása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Guerreiro úr jelentése (A6-0388/2008) a Halászati Bizottság nevében, a Közösség legkülső régióiban nyilvántartott halászflokkák igazgatásáról szóló 639/2004/EK rendeletet módosító tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2008)0444 - C6-0298/2008 - 2008/0138(CNS))

Pedro Guerreiro, előadó. – (PT) A legkülső régiókat sújtó strukturális kényszerek és hátrányok felszámolása érdekében rendkívüli intézkedéseket kell elfogadni a társadalmi-gazdasági fejlődésük ösztönzésére. Ezeknek függetlennek kell lenniük az időbeli korlátozási kritériumoktól vagy a konjunkturális vagy mesterséges körülményekből eredő gazdaság változásától.

A halászati ágazat e régiók számára stratégiai jelentőségű, egyrészt a lakosság hallal való ellátása, másrészt a halászközösségek foglalkoztatásának és gazdasági fenntarthatóságának biztosítása szempontjából. A megállapított javulás ellenére azonban halászflokkok – különösen a kisüzemi flották – még mindig legnagyobbbrészt elhasznált, átlagosan 30–40 évesnél is idősebb hajókból állnak.

Az új pénzügyi támogatás létfontosságú e régiók halászflokkjainak felújításához és korszerűsítéséhez, és érthetetlen, hogy ennek a támogatásnak az Európai Unió miért állja útját. A halászflokkok felújításához és korszerűsítéséhez nyújtott támogatás folyamatos biztosítása elengedhetetlen a halászok biztonsága és munkakörülményei, illetve a halállomány megőrzéséhez szükséges feltételek javítása szempontjából.

Az Európai Parlament Halászati Bizottsága csak a legkülső régiók flottáinak felújítására szóló állami támogatás 2009-ig történő meghosszabbítását javasolja, valamint annak engedélyezését, hogy a hajókat 2011-ig nyilvántartásba vegyék. Bár ezzel túlmegyünk az Európai Bizottság által javasoltakon, úgy érezzük, hogy ezek a javaslatok még mindig nem elegendők, mivel nem adnak választ az ezen régiókban élő halászok – és különösen a kisüzemi flották valódi szükségleteire. Ezért nyújtottuk be a módosításokat, amelyek célja a halászflokkok felújítására és korszerűsítésére szóló állami támogatás időbeli korlátozás nélküli biztosítása, összhangban a régiókban működő ágazat szükségleteivel.

Bár ez nem feltétlenül szükséges, kijelenthetjük, hogy ez az intézkedés a közösségi költségvetés számára semmilyen pluszköltséget nem jelent, és a flottakapacitást sem fogja növelni. Ezek valójában azok a javaslatok, amelyeket korábban maga az Európai Parlament fogadott el, és amelyekben 2005-ben megismételte, hogy a jövőben támogatni kell a halászflokkok felújítását és modernizálását, az ezekben a régiókban működő ágazat jövedelmezősége és versenyképessége érdekében. Ezekkel a javaslatokkal a Parlament Halászati Bizottsága is egyetértett, és az idei év korábbi szakaszában jelezték, hogy új támogatásra van szükség a legkülső régiók flottáinak felújításához és korszerűsítéséhez, mivel a flották felújításához nyújtott közösségi támogatások megvonása hátrányt jelenthet számukra az európai kontinens flottáinak szerkezeteihez viszonyított lemaradásuk felszámolása tekintetében. Ebből következően, amikor elérkezik a döntéshozatal pillanata, egyszerűen arra kérjük a Parlamentet, hogy álljon ki következetesen a saját álláspontja mellett.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, először is szeretném jelezni, hogy hálás vagyok a Halászati Bizottságnak, és különösen az előadójának, Guerreiro úrnak ezért a jelentésért.

A Bizottság megérti, hogy a legkülső régiókban nehézségeket tapasztaltak a flottakorszerűsítésről 2006-ban hozott határozatok végrehajtásában. Nem tudja elfogadni azonban a flotta felújításához és korszerűsítéséhez nyújtott állami támogatás folyamatos biztosítását, mivel ez közép-, illetve hosszú távon túlzott flottakapacitáshoz és rossz gazdasági hatékonysághoz vezet. Megértjük ugyanakkor az előadó felvetését, miszerint bizonyos esetekben az általunk már meghozott határozatok vezettek lemaradáshoz a hajógyárakban, amelyek egy adott határidőre nem tudnak elkészülni az előírt munkával. Ezért hajlandók vagyunk elfogadni a flottába lépésre vonatkozó határidő 2011-ig történő meghosszabbítását, ahogyan az előadó javasolta. Ilyenformán kész vagyunk elfogadni a 2. és a 7. módosítást.

A Bizottság azonban úgy gondolja, hogy védelmezni kell a flottaigazgatás alapszabályait – azaz egy belépési/kilépési rendet, amely garantálja, hogy a kapacitás nem növekedhet, valamint az állami támogatás megvonását az ilyen kapacitásnövekedés esetében. Ellenkező esetben a legkülső régiókat az a veszély fenyegetné – amint az anyaországi flottákkal is történt –, hogy túlzott halászati kapacitást generálnak, ami végül aláássa a gazdaságukat.

Hadd említsem meg ezzel kapcsolatban az üzemanyagcsomagot is, amelyet idén júliusban fogadtunk el, a magas üzemanyagárak okozta gazdasági válsággal összefüggésben. A legkülső régiók valamennyi érintett szereplőjét arra szeretném felhívni, hogy a lehető legnagyobb mértékben használják ki ezt a csomagot a flottájuk energiahatékonyságának javítására, és a csomagban kínált rendszerek, például a szerkezetátalakítás és a részleges forgalomból való kivonás révén tegyék gazdaságilag életképebbé a flottájukat. A Bizottság ezért nem hajlandó elfogadni a 1., 3., 4., 5., 6., 9., 10. és 11. módosítást, annak alapján, amit az imént elmondtam. Végezetül, a 8. módosítást el lehetne fogadni, amennyiben ezt úgy kell érteni, hogy a Bizottság jelentését mindaddig el kell halasztani, amíg nem áll rendelkezésre minden információ a rendeletben előírt eltérések hasznosításáról.

Ami a Bizottsághoz intézett felhívást illeti, hogy végső soron javasoljon új intézkedéseket, hangsúlyoznom kell, hogy ez a Bizottság kezdeményezési jogába tartozik; új intézkedéseket javasol minden olyan esetben, amikor ezt szükségesnek és helyénvalónak ítéli.

Emanuel Jardim Fernandes, a PSE képviselőcsoport nevében. – (PT) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a jelentést illetően mindenekelőtt azt kell kiemelnem, hogy figyelembe kell vennünk a legkülső régiók halászati ágazatának szükségleteit. Másodsorban arra kell felhívnom a figyelmet, hogy az általános flottába lépési/kilépési rendtől való eltérési lehetőség a legkülső régióknak kedvez.

A Halászati Bizottságban elfogadott hosszabbítás azt jelenti, hogy az eddig állami támogatásban részesülő halászhajók a vonatkozó eltérés alapján 2011-ig anélkül léphetnek be e régiók halászflojtájába, hogy az új kapacitás belépését ellensúlyozni kellene egy vele egyenértékű kapacitás kilépésével. Ez a Halászati Bizottság által javasolt módosítás a Szocialista Párt és a PPE-DE képviselőcsoport közötti megállapodás eredménye volt, és e két képviselőcsoport legkülső régiókból származó tagjainak és az előadónak, Guerreiro úrnak a bevonásával, aki – amint az imént hallhattuk – tovább szeretne lépni. A PSE képviselőcsoport árnyékelőadójaként elkötelezetten pártolom ezt a célkitűzést, ezért arra biztatom a képviselőket, hogy szavazzanak holnap e jelentés mellett. Felhívom a Bizottságot, a biztos urat és a Tanácsot, hogy vegye figyelembe az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalását, amely reményeim szerint holnap elfogadást nyer.

Kathy Sinnott, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, úgy tűnik, a halászatot érintő kritikus kérdések a legkülső régiókban ugyanazok, mint amelyekkel valamennyi halász szembesül, csak éppen felnagyítva. E halászerületek jövőjét nagyon is valós veszélyek fenyegetik – a kalózkodás, a visszadobás, az apadó állomány, az öregedő hajók és flották –, de ezek a problémák számukra még nagyobb terhet jelentenek, mivel már így is nagyon kiszolgáltatottak.

Segítenünk kell ezeknek a távoli halászközösségeknek, hogy ne csak a megélhetésük, de generációkon át csiszolódott mesterségbeli tudásuk is fenn tudjon maradni, amely, ha nem óvjuk meg, felfő, hogy elvész – nemcsak számukra, de számunkra is.

Mindnyájunknak ügyelnünk kell a legkülső régiók változó társadalmi-gazdasági szükségleteire, figyelembe véve azt a hatást, amelyet ágazatukban tapasztalnak. Ahhoz, hogy segítsük túlélésüket, a nagyobb részvételi arányt kell engednünk nekik az igazgatásukban, valamint egyedi intézkedéseket, amilyen például a flotta felújítására kiszabott idő meghosszabbítása.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Elnök úr, úgy vélem, a Halászati Bizottságban az előadónk, a különböző képviselőcsoportok és az Európai Bizottság bevonásával elvégzett munka rendkívül gyümölcsöző volt. Ennek eredményeként létrejött egy olyan következtetés, amelyben szinte mindenki egyetértett az Európai Bizottságot is beleértve, mégpedig hogy a probléma megoldásának legjobb módja, ha a határidőt 2011-ig meghosszabbítjuk, továbbá megteesszük az előkészületeket egy jelentéshez, amely felméri ezen intézkedés további meghosszabbításának esetleges szükségességét.

Köszönetet kell mondanom a PPE-DE képviselőcsoportból minden olyan kollégánknak, aki ebben a kérdésben ugyanezen az állásponton volt, valamint az Európai Bizottságnak a végeredmény elérésé érdekében tett erőfeszítéseiről. A továbbiakban már csak abban kell reménykednünk, hogy a Tanács is fogékonyan bizonyul az általunk hozott döntésekre, és megérti, hogy a legkülső régióknak hosszabb időt kell hagyni e követelmény teljesítésére.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a legkülső régiók halászflojtáinak felújításához és korszerűsítéséhez nyújtott állami támogatás folyósítását csak 2009 végéig kellene engedélyezni, vagy határozatlan időre? A halászati ágazat sajátos jellege ezekben a régiókban indokoltá teszi e támogatás folyósítását 2009 után is, anélkül hogy a tengeri környezet bármilyen módon sérülne.

A legkülső régiók flojtáinak felújításához és korszerűsítéséhez nyújtott, határozatlan időre szóló állami támogatás nem jelent állandó, örökös támogatást. Azonnal le lehetne állítani, amint a Tudományos Tanács és a regionális tanácsadó testületek jelzik ezt az igényt. Ez a megoldás illik a legjobban a legkülső régiók halászati ágazatának nagyon különleges helyzetéhez. Ugyanazok az okok, amelyek igazolják, hogy az egyes legkülső régiókból származó halászok miért élveznek 100 mérföldig terjedő kizárólagos halászati területet, a flotta felújításához és korszerűsítéséhez nyújtott támogatás esetében is indokolják az eltérő bánásmódot. Örülök, hogy a Halászati Bizottság megtalálta a legjobb megoldást arra, hogyan tegyünk eleget a halászati ágazat sajátos szükségleteinek a legkülső régiókban.

Avril Doyle (PPE-DE). - Elnök úr, csak szeretnék némi szolidaritást tanúsítani, mivel magam is olyan szigetről származom, ahol a halászközösségek rendkívül fontosak a periférikus régiókban – a kultúrájuk, a hagyományaik és a mesterségbeli tudásuk –, és ahol nagyon nehéz alternatív iparágakat és alternatív életmódokat vagy foglalkozásokat meghonosítani ezekben a régiókban. Ha képesek vagyunk ilyen szolidaritást mutatni az európai periférikus régiók irányába, mit kell mutatnunk a legkülső régiók felé, amelyek, ha úgy tetszik, a perifériánál is kijebb szorultak? Szeretném támogatni az itt elhangzott érvelést, hogy támogassam a legkülső régiók és az EU periférikus területein lévő, nagyon elszigetelt, gyakran nagyon kicsiny szigetek halászközösségeinek mesterségbeli tudását, hagyományait és kultúráját.

Szeretném támogatni a kollégáim által elmondottakat, és szorgalmaznám, hogy Borg biztos úr gondoskodjon róla, hogy amennyiben az állami támogatások meghosszabbításáról van szó a halászflokkok felújításának határideje szempontjából, legyünk olyan nagyvonalúak, amennyire csak tudunk, bármibe is kerül.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Elnök úr, a biztos úr halászati kapacitásfeleslegről avagy túlzott flottakapacitásról beszélt a legkülső régiókban.

Egyetértek vele. A következő a kérdésem a biztos úrhoz: tud arról a Bizottság, hogy a legkülső régiókat – az Atlanti-óceán középső részén a Kanári-szigeteket, az Azori-szigeteket és Madeirát; a Karib-tengeren Guadalupe-t, Martinique-et és Guyanát, az Indiai-óceánon pedig Reuniont – hatalmas tengeri területek veszik körül, ahol a túlhalászás következtében a halászati erőforrások fokozatosan csökkennek? Van erről a Bizottságnak bármilyen adata? Hisz a Bizottság abban, hogy tovább támogathatja a halászflokkot ezekben a régiókban azzal, ha segít megőrizni e területek halállományát?

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Köszönöm szépen az észrevételeiket! Biztosíthatom Önöket arról, hogy elkötelezetten támogatom a legkülső régiók flottáit, amennyire csak tudom, és amennyire egyáltalán lehetséges.

Hadd hangsúlyozzam azonban, hogy e flották kapacitásának fenntartása vagy akár növelése nem megoldás, sőt, hozzájárulhat a problémához. Amint a nyitó észrevételeimben kijelentettem, ha szükség lenne egy intézkedésre e flották szerkezetváltása érdekében, ara biztatnám Önöket, hogy mérlegeljék a nemrég elfogadott üzemanyagcsomagot, amely számos olyan lehetőséget biztosít, amelyek a legkülső régiók flottái számára előnyösek lehetnek. Amint azt szintén elmondtam, a hajógyárak elmaradásából eredő problémákra való tekintettel el tudom fogadni a flottanyilvántartásba való belépésre vonatkozó határidő meghosszabbítását; nem tudom elfogadni viszont az építésre nyújtott állami támogatás és a belépési/kilépési rend további meghosszabbítását azon túlmenően, amit már megítéltek az Európai Halászati Alap keretében, ahol külön foglalkoztak a legkülső régiókkal, mivel ez nem fog megoldani semmilyen problémát, csak arra szolgál, hogy újabb problémákat szüljön.

Elfogadjuk, hogy túlhalászás folyik, és beismerjük, hogy ez a túlzott kapacitásból ered. A Bizottság nem akar hozzájárulni a túlzott kapacitáshoz a periférikus régiókban is, mivel ez csak problémákat okoz a jövőre nézve. Ami a periférikus régiók körüli túlhalászás lehetőségét illeti, ezt meg fogjuk vizsgálni, a Tanács pedig éppen most fogadott el egy rendeletet a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan (IUU) halászatról, az Európai Parlament áldásával. 2010. január 1-jétől az európai piacra nem kerülhet be olyan hal, amelynek nincs tanúsítványa arról, hogy a fogás törvényes módon történt. A regionális halászati szervezetekben is kezdeményező szerepet vállalunk, hogy javasoljuk az óceánok fenntartható halászatát minden olyan fórumon, ahol hallathatjuk a hangunkat, és ebbe gyakorlatilag az összes regionális halászati szervezet beletartozik. Folytatni akarjuk ezt a törekvést, hogy így garantálhassuk a fenntartható halászatot, nemcsak a mi vizeinken, de a nemzetközi vizeken is, amelyek a legkülső régióink szempontjából oly fontosak.

Pedro Guerreiro, előadó. – (PT) Köszönöm a szavait, ugyanakkor szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a Szerződéseink rendelkezései szerint a legkülső régiók támogatására irányuló intézkedések lehetségesek és kívánatosak. Ennek a lehetőségnek tehát konkrét cselekvést kell eredményeznie. A halászati ágazat e régiók számára stratégiai fontosságú. A felújításhoz és a korszerűsítéshez támogatásra van szüksége, ez a kérdés ezért teljesen természetes. Léteznek közösségi támogatások, és – amint ez a vita bebizonyította – egyetlen hathatós érv sem szól amellett, hogy tovább akadályozzuk a halászflokkok felújítására és korszerűsítésére szóló állami támogatások nyújtását ezekben a régiókban. Ellentétben az elhangzottakkal, a flották felújítása és korszerűsítése nem vezet szükségszerűen a túlzott kapacitáshoz vagy fokozott túlkapacitáshoz.

Ezért fel kell tennünk azt a kérdést, hogy miért nem hozunk intézkedéseket ezen ágazat támogatására? Az előbbi vitát követően minden eddiginél jobban meggyőződhattünk arról, hogy nemcsak a korszerűsítésre nyújtott állami támogatásban részesült hajók belépésére vonatkozó határidőt kell meghosszabbítani, amint azt az Európai Bizottság és a Halászati Bizottság javasolja, hanem az e régiókban működő flották, különösen

a kisüzemi flották felújítására és korszerűsítésére szóló állami támogatásra is lehetőséget kell biztosítani, anélkül hogy ezt határidőhöz kötnénk, amit ismét következetesen megindokoltunk.

Ezért szeretnénk, ha az e tekintetben benyújtott módosításaink holnap elfogadást nyernének. A helyzet ezt kívánja, és az idő minket fog igazolni.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Margie Sudre (PPE-DE), írásban. – (FR) Örülök, hogy az Európai Parlament 2011. december 31-ig engedélyezte a halászhajók építését a legkülső régiókban nyilvántartásba vett, felújításra szóló állami támogatásban részesülő flották esetében.

Szeretném megköszönni azoknak a képviselőtársaimnak, akik velem együtt kiálltak a Bizottsággal folytatott heves tárgyalások során azért, hogy a kezdeti javaslatához képest nyerjünk még két évet. Valójában a tagállamoknak a támogatás megadását engedélyező jogszabály késői elfogadása és a hajógyárak korlátozott kapacitása nem tette volna lehetővé, hogy ezek az új hajók időben megépüljenek. Örülök, hogy az Európai Bizottság meghallgatta a halászok követeléseit, azt viszont sajnálom, hogy a Kommunista Képviselőcsoport úgy döntött, nem támogat minket.

Ez a megállapodás azt bizonyítja, hogy az Európai Unió továbbra is figyelembe veszi a legkülső régiók sajátos körülményeit, sőt azáltal, hogy meghosszabbítja a mentességi rendszert, valójában a korábbiaknál nagyobb mértékben hajlandó figyelembe venni. Ne felejtsük el, hogy az Európai Unió többi részén 2005 óta tilos új hajók építésére állami támogatást adni.

Felhívom a halászati minisztereket, hogy nagyon gyorsan adják ki ezt a határozatot, hogy a legkülső régiókban élő halászok korszerű, optimális biztonsági körülményeket garantáló hajókat szerezhessenek be.

20. Az éghajlatváltozás elleni globális szövetség kiépítése az Európai Unió és az éghajlatváltozás által leginkább veszélyeztetett szegény fejlődő országok között (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont Wijkman úr jelentésének (A6-0366/2008) rövid ismertetése, a Fejlesztési Bizottság nevében, az Európai Unió és az éghajlatváltozás által leginkább sebezhető szegény fejlődő országok közötti, éghajlatváltozás elleni globális szövetség (GCCA) kiépítéséről (2008/2131(INI))

Anders Wijkman, előadó. – Elnök úr, ez a jelentés válasz az éghajlatváltozás elleni globális szövetségre, amelyet a tavalyi év vége felé az Európai Bizottság indított el. Az éghajlatváltozás elleni globális szövetség alapvetően nagyon jó kezdeményezés. Mindenekelőtt annak elismerése ez, hogy az alacsony jövedelmű országokat az éghajlatváltozás miatt komoly veszély fogja fenyegetni.

A helyzet ironiája, hogy csak nyolc év telt el azóta, hogy New Yorkban megállapodtak a millenniumi fejlesztési célokról. Itt még szinte szó sem esett az éghajlatváltozásról, mégis nyilvánvaló volt – már akkor is –, hogy az alacsony jövedelmű országok közül sokan nagyon meg fogják szenvedni az éghajlatváltozás negatív hatásait.

A szerveződési formáink azonban – az, hogy nemzeti szervezetekbe, kormányokba tömörülünk, külön foglalkozunk az éghajlatváltozással és külön a fejlesztési együttműködéssel – ténylegesen komolyan akadályozták vagy hátráltatták a teljes felismerést, hogy valójában mekkora fenyegetést is jelent az éghajlatváltozás a fejlődésre és a szegénység csökkentésére.

A kihívás természetesen nagy. Ahhoz, hogy segítsük az alacsony jövedelmű országokat az alkalmazkodásban és a kockázatsökkentésben, valamint a migrációs törekvésekben, és szinergiákat keressünk e kettő között, külön figyelmet kell fordítani az erdőirtásra, majd pedig, ami a legfontosabb, a fejlesztési tervezés és a szegénység csökkentése keretében érvényesíteni kell mindezeket a szempontokat.

Kulcsfontosságú, hogy végül ne különálló alkalmazkodási projektek egész sorához jussunk el. Az alkalmazkodást és a kockázatsökkentést inkább be kell építenünk a fejlesztési együttműködésbe.

Amikor a Fejlesztési Bizottságban erről tárgyaltunk, az volt a nagy kérdés, hogyan történjen a finanszírozás. A Bizottság javaslata mindössze 60 millió euróról szól, de ez csak csepp a tengerben. Senki sem tudja, mennyibe fog kerülni az alkalmazkodás és a kockázatsökkentés; senki nem tudja, mibe fog kerülni a technológiai együttműködés a kárenyhítés terén. A Világbank, az Oxfam, az UNDP és mások különböző becslésekkel álltak elő, amelyek összege az évi 10 milliárd és 100 milliárd USA-dollár között mozog. Néhány intézkedésnek nem kell többre kerülnie: ha a fejlesztési tervezést és a szegénységsökkentési stratégiákat eleve az éghajlatváltozás hátrányos hatásainak figyelembevételével készítjük el, a költségek esetleg nem is fognak megemelkedni. Sok területen azonban tudjuk, hogy lesznek pluszköltségek. A mezőgazdálkodási gyakorlatok, a kockázatsökkentés szélsőséges időjárási események esetére, a tengerszint emelkedése, egészségügyi intézkedések: lehet válogatni.

A kérdés az: honnan jön majd a plusz vagy kiegészítő finanszírozás? A jelentésben tettünk néhány javaslatot. Ezek egyike, eléggé magától értetődően az, hogy használjuk fel a jövőbeni kibocsátási engedélyek várható aukcióiból származó bevétel egy részét. Nagyon fontos, hogy ennek keretében valahogyan különítsük el a fejlődő országoknak szánt finanszírozást.

A másik javaslat az, hogy a tagállamok támogassák a Bizottság kezdeményezését, és ne fogjanak saját kezdeményezésekbe. Ez egy új terület, ahol ésszerűbb összefogni az erőforrásokat.

Végezetül mindent, amit ezen a területen teszünk, a jövő évi koppenhágai klímátárgyalások keretében kell szemlélni. Az 1. mellékletbe tartozó országok – különösen az EU – részéről kulcsfontosságú a proaktív fellépés, hogy globális megállapodást lehessen elérni.

A fejlesztési jelentés az Európai Bizottság kezdeményezésének támogatása szellemében foglalkozik a megemlített kérdésekkel sok más kérdéssel együtt, a kezdeményezés megerősítésének elsődleges célját szem előtt tartva úgy a lényegét, mint a pénzügyeket tekintve.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, üdvözlöm Wijkman úr jelentését, és köszönöm, hogy továbbra is támogatja az éghajlatváltozás elleni globális szövetséget. Összességében úgy gondoljuk, hogy a jelentés a megfelelő kérdéseket emeli ki, és felismeri a nemzetközi közösség előtt álló fő kihívásokat az éghajlatváltozás miatti kárenyhítéshez és alkalmazkodáshoz nyújtandó támogatások tekintetében a fejlődő országokban. Különösen nagyra értékeljük a jelentés javaslatait, először is azt, hogy az éghajlatváltozás elleni globális szövetséget alakítsuk a tagállami kezdeményezések információs központjává. Egyetértünk azzal, hogy a fejlődő országok segítségére irányuló jelenlegi erőfeszítések ezen a fontos területen felapróztak és nincsenek jól összehangolva, ráadásul nem felelnek meg a segítségnyújtás hatékonyságáról szóló párizsi elveknek, amelyeket az EU valamennyi tagállama aláírt.

A második egy hosszú távú finanszírozási cél meghatározásáról szóló javaslat a GCCA számára. Ehhez azonban döntő fontosságú, hogy a tagállamok teljes mértékben felsorakozzanak ezen kezdeményezés mellett, nagyobb hivatalos fejlesztési támogatásra vállaljanak kötelezettséget, és innovatív finanszírozási forrásokat bocsássanak a GCCA rendelkezésére. Az Európai Bizottság által meghatározott finanszírozási cél önmagában értelmetlen lenne.

Végül következik az a javaslat, hogy az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere keretében a kibocsátási jogok aukcióiból várható bevételek egy részét költjük a GCCA, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb intézkedések finanszírozására a fejlődő országokban. E javaslatok megvalósításához szükségünk van az Európai Parlament további támogatására – különösen a jelenlegi helyzetben –, mindenképp a tagállami szintű döntéshozókkal való együttműködés révén.

A jelentés számos ponton kér további tisztázást a Bizottságtól, amelyek közül most konkrétan a GCCA kifejezett hozzáadott értékre vonatkozó kérdésre válaszolnék. A GCCA összességében az Európai Unió éghajlatváltozással kapcsolatos politikájának meghatározó elemévé kíván válni. Ez a politika hagyományosan a kárenyhítésre helyezte a hangsúlyt az Unión belül és kívül egyaránt. A zöld könyv/fehér könyv folyamat most elsősorban az Unión belüli alkalmazkodással foglalkozik. A GCCA jelenti az alkalmazkodási erőfeszítéseink külső dimenzióját. Emellett fontos hangsúlyozni, hogy a nemzetközi közösségnek 2009. decemberben Koppenhágában el kell jutnia egy globális éghajlat-változási megállapodás megkötéséig, hogy ne legyen szakadék a Kiotói Jegyzőkönyv és a nyomon követésről szóló megállapodás között. A fejlődő országok csak akkor fognak belemenni egy ilyen megállapodásba, ha az alkalmazkodással kifejezetten foglalkozunk. Az Európai Uniónak e téren vezető szerepet is kell vállalnia, és a GCCA megfelelő eszköz arra, hogy megmutassuk elkötelezettségünket.

Wijkman úr jelentése határozottabban utalhatott volna erre a politikai szükségszerűségre. Ráadásul az Európai Unió nyújtja a legtöbb fejlesztési támogatást. Az éghajlatváltozás nyilvánvalóan fenyegeti a fejlődést. A GCCA célja, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak stabil helyet találjon az EU fejlesztési politikájában.

Befejezésül, a GCCA különböző eszközöket szeretne alkalmazni az éghajlattal összefüggő segítségnyújtás kialakításában, a projektfinanszírozástól elmozdulva a program alapú módszerek felé. Úgy véljük, hogy az éghajlatváltozással szembeni rugalmas hozzáállás csak így alakítható ki hatékonyan. A Bizottság már belekezdett az éghajlatváltozás elleni globális szövetség megvalósításának első szakaszába. Ennek során kellő figyelmet fordít a jelentés javaslataira, különösen ami a partnerországok képviselőinek szoros bevonását és az egyéb kapcsolódó két- és többéves, többoldalú kezdeményezésekkel való szoros koordinációt illeti.

Végezetül, a Bizottság elismeri, hogy az éghajlatváltozást jobban be kell építenie saját segélyprogramjaiba, szoros együttműködésben a partnerországokkal és az országos szintű fejlesztési partnerekkel. Ebben a törekvésünkben segítségünkre lesz az OECD-nél folyó munka az alkalmazkodás fejlesztési együttműködésbe való beépítésére vonatkozó iránymutatás kidolgozásán.

Elnök. – A napirendi pontot ezzel lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Mihaela Popa (PPE-DE), írásban. – (RO) Ezt a kezdeményezést az Európai Unió által a fejlődő országok iránt vállalt felelősség, valamint az a tény indokolja, hogy a humanitárius segélyek terén az Európai Unió a világ legnagyobb adományozója.

Fontos e tekintetben, hogy kerüljük a közösségi vagy tagállami szinten indított, a fejlődő országokat érintő kezdeményezések felesleges megkétszerezését.

Úgy vélem, az éghajlatváltozással kapcsolatban létfontosságú, hogy ne egyszeri kötelezettségvállalásról legyen szó, hanem az EU által elfogadott intézkedések mindegyikében vegyük figyelembe a megelőző fellépés fontosságát, különös tekintettel a fejlesztési segítségnyújtáshoz kapcsolódó intézkedésekre.

Végül, de nem utolsósorban, szerintem a megelőző fellépést kell előnyben részesíteni a humanitárius válságokhoz kapcsolódó intézkedésekhez képest, szem előtt tartva, hogy a katasztrófák után az újjáépítés költségei sokkal magasabbak.

Az Európai Uniónak nemcsak szolidaritást, de felelősséget is kell tanúsítania a világ más régiói iránt, ezért az éghajlatváltozás elleni globális szövetség fontos lépés ebbe az irányba.

Pierre Schapira (PSE), írásban. – (FR) Az éghajlatváltozás elleni globális szövetségnek hatékony eszközzé kell válnia, amely a legszegényebb országokat képessé teszi az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, mivel ennek éppen ők az első számú áldozatai.

Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja által a bizottságban benyújtott módosítások révén sikerült tovább javítani az előadó által elvégzett kitűnő munkát.

A szövetség finanszírozását illetően a PSE az előadóhoz csatlakozva szintén helyteleníti az Európai Bizottság által megállapított éves összeg alacsony szintjét.

Ugyancsak helytelenítjük azt a kvázi szisztematikus gyakorlatot, hogy az EFA-hoz folyamodunk az új kezdeményezések, mint például a szövetség támogatásáért. Ezt a felhasználást szigorú ellenőrzés alatt kellene tartani, hogy biztosítsuk, valóban fejlesztési tevékenységek finanszírozására fordítják, és hogy a szövetség működésének első évére korlátozódik. A Bizottságnak ezért tartania kell magát ahhoz a kötelezettségvállalásához, hogy kiegészítő pénzüsségeket keres a szövetség számára.

A PSE azt is jelezte, hogy támogatja az éghajlatváltozás és a jelenlegi élelmiszerválság közötti szoros kapcsolat megállapítását. A szövetségnek konkrét intézkedéseket kell előterjesztenie ezen a fronton, amilyen például a zöldövezet kialakítása a déli városok körül, hogy ösztönözzük az élelmiszertermelő mezőgazdaságot.

Végezetül felszólítottunk a bioüzemanyagok előállítására vonatkozó környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági kritériumok kidolgozására, valamint az élelmiszerbiztonság garantálására a kivitelre termelő mezőgazdaság népszerűsítése előtt.

21. Kormányzás és partnerség nemzeti, regionális és projektalapon a regionális politika terén (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont Beaupuy úr jelentésének (A6-0356/2008) rövid ismertetése, a Regionális Fejlesztési Bizottság nevében, a nemzeti és regionális szintű kormányzásról és partnerségről, valamint a regionális politika terén projektek megalapozásáról.

Jean Marie Beaupuy, előadó. – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, be kell vallanom Önöknek, hogy rendkívüli öröm volt számomra, hogy én magam is alkalmazhattam a kormányzás elveit, amíg a különböző érdekelt felekkel elkészítettük ezt a jelentést.

Ráadásul ez a munkamódszer a jelentés elkészítésében is értékesnek bizonyult, mivel lehetővé tette, hogy képviselőtársaim szinte minden javaslatát figyelembe vegyem: ezt tükrözte szeptember 9-én a Regionális Fejlesztési Bizottság egyhangú szavazata.

Ez a konszenzus azonban mit sem érne, ha nem öltött volna konkrét alakot egy olyan szöveg formájában, amely egyszerre részletes és következetes, amint azt nyomban bemutatom Önöknek. Ezért szeretném szívből megköszönni valamennyi képviselőtársamnak, aki részt vett e jelentés elkészítésében, és különösen az árnyékelőadóknek, akik nagyon szerettek volna itt lenni ma este, hogy bizonyítsák elkötelezettségüket.

Biztos úr, köszönettel tartozom természetesen a bizottsági osztályoknak, és nagyon hálás lennék, ha át tudná adni nekik, mivel ez az együttműködés egyszerre volt kellemes és építő szellemű.

Ugyancsak köszönetet mondok az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és előadójának, van Iersel úrnak, a Régiók Bizottságának, Kisyov úrnak és még számos más testületnek, amelyeknek mind szerepe volt.

Miről szól tehát a kormányzás és a partnerség? Nos, azért kell saját kezdeményezésű jelentést készítenünk a kormányzás és partnerség kérdéséről, mert a „kormányzás” és „partnerség” kifejezést nap mint nap használjuk. Elég csak belepillantani az újságokba vagy jelentésekbe, és rögtön ezekbe a szavakba botlunk.

Biztos úr, ideje van a szavaknak, és ideje van a cselekvésnek. Ideje van a célok kitűzésének, és ideje van az elérésükhöz szükséges eszközök kiutalásának. Évek óta hallgatjuk már azt az állandó szólamot, miszerint a kormányzást javítani kell. Beépítettük a rendeleteinkbe, megtárgyaltuk a vitáink során, de jelentős előrelépés nem történt. Mi történik valójában, amikor azt látjuk, hogy az integrált megközelítés megjelenik a Bizottság és a Parlament által kiadott jelentések sokaságában?

A közlekedésről, a környezetvédelemről és a regionális fejlesztésről szóló európai szakpolitikáink tényleg figyelembe veszik egymást? Hol van az integrált megközelítés, amit látni reméltünk? Minden szakpolitikának megvan a saját költségvetése, saját minisztere, saját biztosa és saját ütemezése. Azt is láthatjuk, éppen a strukturális alapokkal kapcsolatban, hogy az ERFA-t, az ESZA-t és az EMVA-t a helyszínen külön alkalmazzák.

Biztos úr, feladatainak ellátása során, kollégáival együtt biztosan tudja, hogy mi mindnyájan nagyon fontosnak tartjuk a lisszaboni célkitűzések elérését. Ha viszont így haladunk tovább, a gyakorlatban ilyen osztályokra bontott módszert alkalmazva, Ön szerint ez lehetséges lesz? Hisz Ön abban, hogy egy szervezet – függetlenül attól, hogy mekkora hatalma van és mennyire elszánt – sikert érhet el, ha a gyakorlatban megengedi ennek a „mindenki a magáét” hozzáállásnak az alkalmazását?

Mostanra érkezett el az ideje, hogy a magán és állami szektor különböző érintettjei összeadják a képességeiket, és egyeztessük a költségvetésünket és ütemezésünket, amikor ugyanazon a kérdésen, ugyanazon a földrajzi területen dolgozunk. A jelentésemben 37 egyedi intézkedést irányoztam elő ennek megvalósítása érdekében, de ezeket most nem fogom felsorolni, mindössze három fő pontot szeretnék kiemelni.

Az első fő pont, hogy a különböző érdekeltnek – legyenek akár állami, akár magánszervek, magánszemélyek vagy szervezetek – meg kell adni a kormányzás végrehajtásához szükséges eszközöket. Az első lépés, és ezt az Ön kollégájának, Danuta Hübner asszonynak már hangsúlyoztam, hogy gyakorlati útmutatót készítsünk a kormányzáshoz. A továbbiakban nem elvont üzenetekről beszélünk – ennek gyakorlati útmutatónak kell lennie.

A második lépés a megválasztott képviselők képzése az Erasmus program keretében. A helyileg és regionálisan választott képviselőinknek kell a változás valódi hajtóerejévé válniuk a területek ilyen, új típusú kormányzásában. Emellett – és ez a második fő pont – európai és nemzeti intézményeinknek példát kell mutatniuk. Jelentésemben ezért kértem, hogy a kohéziós politikáért felelős miniszterek tartsanak éves találkozót a Tanácson belül. Biztos úr, amint azt Ön is jól tudja, a biztosok és a különféle főigazgatóságok

között is vannak különbségek. Hatékonyabb osztályközi munkára van szükségünk. Ami a Régiók Bizottságát illeti, elébe ment a kérésnek, mivel két héttel ezelőtt válaszolt a javaslatainkra.

Harmadszor, természetesen arra is szükség lesz, biztos úr, hogy legyenek kötelező eljárásaink. Mivel kifutottam az időből, ebbe már nem fogok részletesebben belemenni, de kérem, vegyék figyelembe, hogy a Bizottságtól azt várjuk, hogy álljon az élére a jelenlegi gyakorlat megreformálására irányuló gyökeres átalakításnak. A szavak után tovább kell lépünk a tettek mezejére. Én és képviselőtársaim, akikkel együtt dolgoztunk ezeken a szövegeken, azt várjuk a Bizottságtól, hogy gyors, ugyanakkor hatékony döntéseket hozzon.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Bizottság nevében szeretném megköszönni Beaupuy úrnak a kormányzásról és partnerségről szóló jelentését a regionális politika területén, mivel a partnerség és a kormányzás valóban a kohéziós politika fő elvei közé tartozik.

Beaupuy úr jelentésében sok ajánlás és tanács szerepel, különösen az integrált megközelítés megerősítésének szükségességére, a kohéziós politika nagyobb mértékű decentralizációjának szükségességére, valamint a regionális politikai programokban részt vevő különféle partnerek, különösen a helyi és városi hatóságok teljes mértékű elismerésének és bevonásának szükségességére vonatkozóan.

A jelentés javasolja ezenkívül a partnerség és az új kormányzás megerősítésére szolgáló eszközök kifejlesztését. Beaupuy urat biztosíthatom arról, hogy a jelentésének legfontosabb üzenetei összhangban vannak azzal, amit a Bizottság védelmez és támogat. A gyakorlat azt mutatta, hogy gyakran a valódi partnerségek létrehozására való képesség az előfeltétele a strukturális és kohéziós alapokból támogatott programok sikerének és hatékonyságának.

Ez az oka annak, hogy ezt az elvet mindegyik programozási időszakban megtartottuk és megerősítettük, az ilyen partnerségek összetételének kibővítésével és hatókörének kiterjesztésével.

A Bizottság és a Parlament együttes erőfeszítéseinek és a civil társadalom felől érkező nyomásnak köszönhetően a jelenlegi időszakra vonatkozó 2006-os rendeletek továbbléptek, és – most először – kifejezetten szerepeltek bennük a civil társadalmat képviselő új partnerek.

A megvalósítási mechanizmusokat a 2007–2013 közötti időszakra szóló egyes nemzeti stratégiai referenciakeretek és operatív programok tárgyalásai során egyeztettek, és a Bizottság próbált javítani azon, hogy kevésbé legyenek intézményesek. Még mindig jelentős különbségek vannak a tagállamok és a régiók között, de összességében történtek valódi előrelépések a partnerségi elv alkalmazásában. Lengyelországban például a civil társadalommal, és különösen az NGO-kkal való párbeszédet a kohéziós politika követelményeinek köszönhetően sikerült előremozdítani.

A kohéziós politika az idők folyamán erőteljes többletdalú kormányzási rendszerré fejlődött, nagyszámú partner bevonásával mind vertikális, mind horizontális szinten. Mivel nincs minden helyzetre egyformán alkalmazható megoldás, a politika sikerének biztosításához elengedhetetlen a regionális és helyi hatóságok – valamint az érdekeltek – nagyobb mértékű bevonása a beavatkozások megtervezésébe, végrehajtásába és értékelésébe, a csapathoz és természetesen a régióhoz igazított rendszer szerint. El kell ismerni mindazonáltal, hogy még mindig sok a tennivalónk a valódi, aktív partnerség és kormányzás megvalósítása érdekében, nemcsak az előkészítési és tárgyalási folyamatban, de az operatív programok életének más szakaszaiban is, azaz a végrehajtásban, a nyomon követésben és az értékelésben. Tájékoztatathatom Beaupuy urat, hogy annak érdekében, hogy jobb rálátásunk legyen a jelenlegi helyzetre és a gyakorlatokra, Hübner biztos asszony szolgálatai most készítenek egy tanulmányt a regionális kormányzásról a globalizációval összefüggésben. Ebből remélhetőleg érdemi tájékoztatást kapunk majd arról, hogy ebben a témában hasznos lenne-e egy olyan útmutató, amelyet Beaupuy úr a jelentésében kért.

A Bizottság arról is meg van győződve, hogy a kohéziós politikának egyszerűsödnie kell, hozzáadott értéket kell jelentenie a regionális fejlesztés számára, ugyanakkor közelebb kell kerülnie az európai polgárokhoz. A Bizottság egyetért azzal, hogy egy adott területen a különböző ágazati szakpolitikákból integrált megközelítést kell kialakítani, jobb eredmények elérése érdekében. Alaposabban végig kell gondolnunk egyrészt a kohéziós alapok jelenlegi végrehajtásának és koordinálásának módját, másrészt azt, hogy a 2013 után kezdődő következő programozási időszakra hogyan lehet ezeket beilleszteni, hogy regionális szinten egy valóban koherens stratégiai fejlődést lehessen fenntartani. Ez a szándék valójában sok hozzászólásban kifejeződött már a politikai jövőjéről szóló nyilvános konzultációink során.

A jelentésben említett, az új kormányzás fejlesztésére irányuló eszközök között szerepel az a javaslat, hogy hozzunk létre egy Erasmus programot a helyi képviselőknek. A Bizottság minden tőle telhetőt meg fog tenni

ennek az érdekes ötletnek a megvalósítására, noha ez nem feltétlenül lesz könnyű, ha a költségvetési hatóság kísérleti projektként hagyja jóvá.

Túl a kohéziós politika alapvető indokain – amely politika az új, fenntartható fejlesztési célok megvalósításának központi pillére, és továbbra is ezt a szerepet kell betöltenie –, továbbá annak érdekében, hogy segítse a régiókat a most következő globális kihívások leküzdésében, amelyek egyre inkább ki fognak hatni fejlődésükre, a Bizottság úgy véli, hogy mindannyiunknak tovább kell törekednünk arra, hogy erősítsük a kohéziós politika megvalósítási mechanizmusait, amelyek az integrált megközelítés, a partnerség és a többoldalú kormányzás elveire épülnek.

A Bizottságnak meggyőződése, hogy Beaupuy úr jelentése és a Parlament támogatása nagyban hozzá fog segíteni a helyzet javításához.

Elnök. – A vitát ezzel lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), írásban. – (GA) Őszintén üdvözlöm ezt a kitűnő jelentést a kormányzásról és a partnerségről Beaupuy úr tollából.

Sajnálatos, hogy a partnerség elvét a strukturális alapok elköltesekor nem mindig tartják be. Mindazonáltal Észak-Írországból nagyon jó példákat is láttam arra, hogyan kellene működni a partnerségnek, és láttam, milyen előnyökkel jár a partnerség, ha megfelelően bonyolítják.

Ugyancsak üdvözlöm, hogy a jelentés a helyi és regionális hatóságok, illetve más kormányzati szintek között szorosabb együttműködésre és kapcsolatra szólít fel, különösen az Európai Bizottsággal. Az észak-írországi parlamentnek az Európai Bizottsággal már kialakított összeköttetésekre kell építenie. Ez különösen igaz az Európai Bizottság elnöke, Barroso úr által létrehozott munkacsoport munkájára.

Az észak-írországi parlament és helyi közösségeink fel vannak készülve arra, hogy nagyobb szerepet játsszanak az uniós programok közösségi szintű végrehajtásában. Ez a jelentés azt is megmutatja, hogy ebben hogyan vehetnek részt.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), írásban. – (BG) Mindenekelőtt engedjek meg, hogy gratuláljak Beaupuy úrnak ehhez a kiváló jelentéshez. A PPE-DE képviselőcsoport árnyékelőadójaként a jelentés mellett szavaztam, hogy támogassam a helyes kormányzást és a partnerséget a regionális politikában.

Szeretném megragadni ezt az alkalmat, hogy emlékeztessen Önöket arra, hogy júliusban, a Bizottság Bulgáriáról szóló bíráló jelentése nyomán a három előcsatlakozási program, a PHARE, az ISPA és a SAPARD keretében folyósított finanszírozást felfüggesztették. Egyidejűleg eljárásokat léptettek hatályba annak érdekében, hogy megkezdődhessenek a strukturális és kohéziós alapokból származó támogatás felhasználására irányuló operatív programok. Ezzel hazám nagyon nehéz helyzetbe került. Szeretném kihasználni ennek a jelentésnek az elfogadását arra, hogy jelezzem abbéli reményeimet, hogy a Bulgáriának szánt, befagyasztott támogatásokat újra engedélyezik, és a bolgár polgárok ezáltal teljes mértékben részesülhetnek az ország európai tagságából származó előnyökből.

A jelentésben a tagállamokhoz intézett felhívással összhangban szeretnék felszólítani a decentralizációs folyamat megerősítésére a bulgáriai regionális politika végrehajtásában, annak biztosítására, hogy a többszintű kormányzás a leghatékonyabban működhessen, a partnerség és a szubszidiaritás elvei alapján.

Köszönöm a figyelmet!

Grażyna Staniszevska (ALDE), írásban. – (PL) A regionális politika végrehajtásakor elengedhetetlenül fontos a partnerség elvének betartása az irányítás minden szintjén. Ez különösen a hatékonysággal kapcsolatban fontos. Ha a társadalom egészét mozgósítani kívánják, az országos és regionális hatóságoknak törekedniük kell a helyi lakosok bevonására, mind a változások megtervezésébe, mind pedig a későbbiekben a strukturális alapok felhasználásának nyomon követésébe. A regionális célkitűzésekkel való azonosulás hiánya mindig ellentmondást szül és megakasztja a cselekvést, ami számtalan késést okozhat.

A valódi, nem felszínes partnerség az Európai Közösség vonatkozásában is elengedhetetlenül fontos, mivel csak így lehet biztosítani, hogy a polgárok tájékoztatást kapjanak az Európai Unió tevékenységeinek jellegéről. A partnerség létfontosságú, de ez is pénzbe kerül. Ezért a strukturális finanszírozásból 2-3%-ot el kell

különíteni erre a célra. A jelenlegi önkéntes elv nem működik. Ha a régiók nem kötelesek pénzt költeni arra, hogy üléseket szervezzenek, munkaértekezleteket tartsanak vagy értékeljék a végrehajtást, egyszerűen nem teszik meg. A partnerség elve az esetek többségében arra redukálódik, hogy postán elküldik a tervet, és olykor csak egy hetet hagynak az észrevételekre.

Úgy vélem, bölcsen tennénk, ha nagyobb figyelmet fordítanánk erre a problémára, ha valóban azt szeretnénk, hogy Európa az aktív, tudatos, együttműködő polgárok közösségévé váljon.

22. „A jogalkotás minőségének javítása - 2006” a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv 9. cikke értelmében (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont Medina Ortega úr jelentésének (A6-0355/2008) rövid ismertetése, a Jogi Bizottság nevében, a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv 9. cikke értelmében a „Hatékonyabb jogalkotás 2006”-ról. (2008/2045(INI)).

Manuel Medina Ortega, előadó. – (ES) Elnök úr, egy saját kezdeményezésű jelentést fogok ismertetni a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv 9. cikke értelmében a „Hatékonyabb jogalkotás 2006”-ról.

A jelentés meglehetősen szerteágazó, ezért két vagy három szempontra szeretnék összpontosítani. Az első szempont a jogalkotási folyamat fontossága az Európai Unióban. Úgy tűnik, hogy van egy fokozatos eltolódás az úgynevezett „nem kötelező erejű jog” elfogadása felé, ami által bizonyos közleményeket, jelentéseket vagy dokumentumokat kezdünk kötelező erejű jogi szabályoknak tekinteni. A jelentésemben arra mutatok rá, hogy egyértelműen különbséget kell tenni az igazgatási intézmények által kiadott egyszerű iránymutatások és a jogalkotási folyamat között.

A rendeleteket és irányelveket érintő jogalkotási folyamatot jelenleg teljes mértékben az Európai Unió Szerződésai írják elő; ez a Bizottság kezdeményezését igényli, amelyet vagy egyedül a Tanácsnak, vagy a Tanácsnak a Parlamenttel együtt, egy együttdöntési eljárás keretében kell jóváhagynia.

E tekintetben úgy vélem, feltétlenül hangsúlyoznunk kell a jogalkotási jelleg fontosságát, mivel ez az, ami figyelembe veszi a közérdeket a jogalkotási hatáskörrel rendelkező szervekhez benyújtott petíciókon keresztül.

Ha bizonyos szervezeteknek vagy bizonyos ágazatoknak megengedjük az önszabályozást, ebben van némi veszély, illetve elhajlási lehetőség. Ez helyénvaló lehet például bizonyos szövetségek, szakmai testületek, vállalati testületek és hasonló esetében, de véleményem szerint nagyon súlyos hiba, ha egy adott ágazatnak megengedjük az önszabályozást. A közelmúltban szemtanúi lehettünk annak, hogy milyen következményei lettek a deregulációnak az Egyesült Államokban, amely a pénzügyi szektornak megengedte az önszabályozást, és ez rendkívül súlyos következményekkel járt az egész világ gazdaságára nézve. Más szóval, a szabályozást nem szabad azoknak a kezében hagyni, akikre a szabályok vonatkoznak. Az önszabályozás már mint kifejezés is ellentmondásos, és csak olyankor helyénvaló, amikor a belső szervek szabályozzák önmagukat. Nem lehet azt feltételezni, hogy egy adott szektor az önszabályozás rendszerén keresztül képes szabályozni saját magát, és ugyanez mondható el az együttszabályozásról is.

Ami az Európai Parlamentet illeti, az alapvető követelmény a világos jogalkotási eljárások létrehozása. Más szóval, a bizottsági javaslatokat meg kell vitatni a Parlamentben és a Tanácsban, és jogalkotási állásfoglalásokat kell elfogadni.

A második szempont az EU jogszabályainak egyre növekvő összetettsége és az, hogy az átlagpolgár, köztük az uniós jog szakértői is, mind nehezebben értik meg, hogy valójában mi történik. Az uniós jogot közérthetőbbé kell tennünk, és erre az egyetlen megoldás az egységes szerkezetbe foglalás, az átdolgozás vagy valami hasonló. Nem folytathatjuk tovább azt a gyakorlatot, hogy jogszabályokat fogadunk el, amikor és ahogyan szükséges, majd pedig megfélemezünk arról, hogy mit fogadtunk el.

Tény, hogy az elmúlt években történtek előrelépések e tekintetben, mivel a Parlament, a Bizottság és a Tanács együttműködése révén módosultak például a komitológiai eljárások. Ebben az informatikai korban azonban ideális esetben egy automatikus kodifikációs eljárással kellene rendelkezünk, amely felismerne minden újonnan elfogadott jogszabályt, és a kodifikációs eljárások révén egységes szerkezetbe foglalná.

A jelentés ragaszkodik az időszakonkénti kodifikációhoz. Véleményem szerint ennek lényegében automatikusan kellene történnie, úgy, hogy amikor új jogszabályokat fogadunk el, ezek beépüljenek az EU jogszabályi corpusába, és így létrejöjjön az új uniós törvénytár. Nem afféle napóleoni törvénykönyvet

javasolok az EU-s jog esetében, inkább csak az állandó kodifikációt, ami véleményem szerint nem lenne nehéz – mint arra már utaltam – az informatika korában.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a jobb szabályozás önmagában még nem cél. Arról van szó, hogy kedvezzünk a polgároknak és a vállalkozásoknak az európai szabályozási környezet egyszerűsítésével és javításával.

A Bizottság ezért üdvözlöi a Medina Ortega úr által a hatékonyabb jogalkotásról benyújtott aktuális jelentést. A jelentés továbbra is a hatékonyabb szabályozási menetrendet helyezi a középpontba, az Európai Parlament által tavaly elindított korábbi hasonló kezdeményezésekkel összhangban. Ugyancsak tudomásul vettem a Medina Ortega úrtól az imént hallott, nagyon átgondolt észrevételeket.

Most szeretném felidézni a már megtett fontos lépéseket és a jelenleg folyó munkát, amelyek célja, hogy reagáljunk az Európai Parlament által a hatékonyabb szabályozás ügyében kifejezett kérésekre és aggályokra.

A hatékonyabb szabályozás ehhez elsőszámú prioritás, és a hatásvizsgálat, az egyszerűsítés és az adminisztrációs költségek csökkentésének éveiben jelentős előrehaladást értünk el. A Barroso elnök úr által 2006 végén bevezetett hatásvizsgáló bizottság valóban befolyással van a munkánk színvonalára, de tudjuk, hogy folyamatosan törekednünk kell a rendszer fejlesztésére.

A végrehajtani kívánt fejlesztések közül sokat a hatásvizsgálatra vonatkozó, felülvizsgált iránymutatásunk alapján fogunk továbbvinni. Ez a felülvizsgálat a hatásvizsgáló bizottság tapasztalatain, egy külső értékelésen, majd pedig az intézmények, az érintettek és az érdekelt felek konzultációján alapul.

Megerősítjük az útmutatást az olyan kérdésekben, mint a szubszidiaritás, a nemzeti és regionális hatások, valamint a konkrét hatások, például a kkv-kat és a fogyasztókat érő hatások. A Tanáccsal és a Parlamenttel a hatásvizsgálattal kapcsolatos közös megközelítést is felülvizsgáljuk, hogy megkeressük, hol lenne lehetőség az előrehaladásra. Technikai szinten már megkezdődött a munka, és reméljük, hogy az év végére néhány konkrét eredményt is elérünk, legalább azáltal, hogy a három intézményen belül megosztjuk a közös tapasztalatokat.

Az egyszerűsítést illetően a Bizottság 162 javaslat közül 119-et fogadott el a 2005–2009-es programok elindulása óta. Az egyik nagy kihívás, hogy biztosítsuk a Tanács és a Parlament előtt függőben lévő egyszerűsítési javaslatok gyors elfogadását. Ami az adminisztratív terheket illeti, befejeződött az EU fő tájékoztatói kötelezettségeire vonatkozó felmérés, amelyet egy külső konzorcium végzett el a Bizottság részére, a kötelezettségek költségeinek megállapítása pedig az év végére zárul le.

A januári stratégiai áttekintésben szándékaink szerint be fogunk számolni az előrehaladásról, és meghatározunk egy áttekinthető útitervet arra nézve, hogy az ambiciózus 25%-os csökkentési célt hogyan fogjuk 2010–2012-re elérni.

Végezetül, a hatékonyabb jogalkotás ügyében való intézményközi együttműködéssel kapcsolatban el kell ismernünk, hogy a 2003. december óta hatályban lévő, a hatékonyabb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodás végrehajtása nem volt könnyű. Ez azonban nem riaszthat vissza bennünket a párbeszéd folytatásától. Épp ellenkezőleg, a Bizottság a közelmúltban annak a véleményének adott hangot, hogy ideje határozottabb politikai jelleget adni a hatékonyabb szabályozás általános kérdéseiről folyó vitáknak. A Parlamentet arra biztattam, hogy a közeljövőben hívjon össze egy intézményközi eszmecserét a hatékonyabb szabályozásról a legfelsőbb politikai szinten, ami jelentheti az intézményközi együttműködéssel foglalkozó magas szintű technikai munkacsoportot, az Elnökök Értekezletét vagy a Bizottsági Elnökök Értekezletét.

Befejezésül szeretném hangsúlyozni, hogy a hatékonyabb szabályozás valamennyi európai intézmény közös felelőssége, sőt, a tagállamoké is. Mindnyáján tehetünk azért, hogy javuljon a jogalkotási javaslataink és átfogó szabályozási keretrendszerünk minősége.

Elnök. – A napirendi pontot ezzel lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Bert Doorn (PPE-DE), írásban. – (NL) A Medina-jelentés elfogadása biztos jele annak, hogy a jogalkotás készen áll a fejlesztésre. A jelentés tartalmazza az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjának legfontosabb nézeteit, köztük a következőket:

Az Európai Bizottság általi hatásvizsgálatok végrehajtásának független felügyelete;

Az érdekelt felekkel folytatott időszerű, széles körű konzultáció;

Az adminisztratív teher 25%-os csökkentéséről szóló célkitűzésnek nettó célnak kell lennie. A meglévő jogszabályok eredményeként bizonyos területeken bekövetkező csökkenést nem semmisítheti meg az új jogszabályokból eredő további adminisztratív terhek megjelenése.

Sajnálatos módon a következő pontok más képviselőcsoportok részéről nem kaptak kellő támogatást:

A Bizottság támogatása abban, hogy az önszabályozást és az együttműködést komoly stratégiai irányvonalként mérlegelje.

A hatásvizsgálat szélesebb körű alkalmazása, többek között a komitológiai rendeletek és a jogalkotási javaslatok fontos tanácsi és parlamenti módosításai esetében.

Emellett az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja azt is fontosnak találja, hogy a Bizottság vegye komolyan az adminisztratív terhekkel foglalkozó magas szintű munkacsoport (a Stoiber-csoport) által kiadott ajánlásokat. Ezzel kapcsolatban ígéretes jel, hogy a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság bejelentette, hogy a kisvállalkozásokat hajlandó mentesíteni az éves beszámoló elkészítésének kötelezettsége alól, és ennek érdekében kész módosítani a 4. és a 7. irányelvet.

23. A közösségi jog alkalmazásának nyomon követése (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont Geringer de Oedenberg asszony jelentésének (A6-0363/2008) rövid ismertetése, a Jogi Bizottság nevében, a Bizottság 24. éves jelentéséről a közösségi jog alkalmazásának nyomon követéséről (2008/2046(INI))

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, előadó. – (PL) Elnök úr, az Európai Unió szakpolitikáinak hatékonysága nagymértékben függ az országos, regionális és helyi szintű végrehajtásuktól. A tagállamok közösségi jognak való megfelelését ezért szigorúan figyelni kell. A Parlament e kérdésről szóló 24. éves jelentésének előadójaként azt mondhatom, hogy a Bizottság által indított jogsértési eljárások száma valamelyest visszaesett, mindazonáltal az ügyek száma továbbra is meghaladja a 2500-at.

Ugyancsak meg kell említeni a Bizottságnak az átültetési eljárásokról való tájékoztatására irányuló kötelezettség betartásának elmulasztása miatti eljárások számának 16%-os csökkenését a 25 tagállamból álló kibővített Unióban. Ez azt jelzi, hogy az értesítés terén javult a tagállami fegyelem. A korábbi évekhez hasonlóan a vádak túlnyomó többsége az egységes piac helytelen működtetésére vonatkozott, konkrétan a személyek, áruk és szolgáltatások szabad mozgásáról szóló elv végrehajtására. Sok vád vonatkozott még az európai uniós állampolgárságból származó, az egyenlő jogok és lehetőségek elvét valamennyi polgár számára garantáló jogok megsértésére. A Bizottság 2007. szeptember 5-én javasolta az addig alkalmazott munkamódszerek módosítását. A javaslat az eljárások hatékonyabb kezelését kívánta biztosítani, és elnyerte a Ház képviselőinek többségi támogatását. Felmerült azonban az az aggály, hogy az új eljárás révén a Bizottság elveszítheti a „Szerződéses Öreként” betöltött intézményi felelősségét, mivel a módszer előírja a Bizottsághoz érkező vádak visszautalását a közösségi jog helytelen végrehajtásáért elsődlegesen felelős tagállamhoz. Fontos ezért, hogy a Bizottság nyújtsa be a Parlamentnek az ez év április 15-én indult, 15 tagállam részvételével zajló kísérleti projekt megvalósításának első hat hónapjában elért eredményekről szóló első jelentést. Sok esetben a Bizottság a legmagasabb szintű intézmény, amelyhez a polgárok a jog helytelen végrehajtása esetén fordulhatnak. A Bizottságnak ezért nyilván is kellene tartania minden olyan kommunikációt, amely úgy tekinthető, hogy a közösségi jog megsértéséről szóló információt tartalmaz.

A folyamatban lévő jogsértési eljárások esetében a fő problémát továbbra is a panaszok mérlegeléséhez szükséges, indokolatlanul hosszú idő jelenti. Ez átlagosan 20,5 hónap, ami túlzás. A Bizottságnak minden lehetséges módon törekednie kell a hosszú eljárások lerövidítésére és a gyakorlati megoldások keresésére. Ez utóbbi jelentheti az olyan rendszerek igénybevételét, mint a még mindig nem kellőképpen támogatott SOLVIT. Jelentős mértékben emelkedett az olyan szabálysértések száma, amelyek az Európai Bíróság 2006-ban nyilvántartásba vett döntéseinek be nem tartásából erednek. Súlyosbító tényező, hogy a nemzeti bíróságok és a Bíróság között gyakran nem kielégítő az együttműködés, ráadásul a Szerződés 234. cikkén alapuló előzetes döntéshozatali mechanizmust sem alkalmazzák. Ez abból ered, hogy a közösségi jogra vonatkozó ismeretek bizonyos tagállamok szintjén továbbra sem kielégítőek.

Áttérve az intézményközi együttműködésre, a közösségi jog végrehajtását ellenőrző megállapodások és a Tanács, a Bizottság és az Európai Ombudsman, valamint e Ház érintett bizottságai közötti szoros együttműködésnek kellene megteremtenie az alapokat a hatékony beavatkozás biztosításához minden olyan esetben, amikor a panaszos indokoltan tesz panaszt a közösségi jog megsértése miatt. A helytelenül benyújtott panaszok nagy száma az évek során is sok maradt. A panaszok némelyikét tévesen a Petíciós Bizottsághoz intézik, más panaszok pedig kívül esnek az intézmények hatáskörén. 2006-ban az ilyen panaszok jelentették az Ombudsmanhoz érkező összes panasz 75%-át. Ezért sürgősen fokozni kell az erőfeszítéseket, hogy javítsuk a polgárok számára elérhető tájékoztatást, jobb útmutatást nyújtva a panaszosoknak, hogy az saját ügyük kezelésére legalkalmasabb testülethez fordulhassanak mind nemzeti, mind közösségi szinten. A polgárok panaszai a legsürgősebb igényeik felbecsülhetetlenül értékes mutatói. A Bizottságot a jogalkotási kezdeményezések megtételekor ennek az információnak kellene vezérelnie.

A közösségi jog 2006-os végrehajtásának elemzésével összefüggésben különösen a 2007-2013 közötti időszak többéves pénzügyi keretrendszerének strukturális alapjából potenciálisan leginkább részesülő tagállamokat hívnám fel arra, hogy nemzeti jogszabályukat gyorsan és megfelelően igazítsák hozzá az európai joghoz. Különösen a környezetvédelem területére gondolok, hogy a rendelkezésre álló strukturális forrásokat hatékonyan fel lehessen használni, és ezáltal felgyorsítani a régiók társadalmi és gazdasági fejlődését.

Végezetül sajnálatomat szeretném kifejezni amiatt, hogy az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjának, a Jogi Bizottság tagjainak nagy szerepe volt abban, hogy a jelentésemből fontos rendelkezéseket távolítsanak el. Ezek a rendelkezések a nőkkel és a férfiakkal szembeni egyenlő bánásmódra vonatkoztak a foglalkoztatáshoz való hozzáférés, az oktatás, az előléptetés és a társadalombiztosítás területén. Sok tagállamban még mindig nem az egyenlő bánásmód az általános, noha ez nyilvánvalóan ellentmond az egyenlőség elvének, amelyre mindannyiunknak prioritásként kellene tekinteni.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Bizottság örömmel fogadja a Parlament átfogó támogatását „Az eredmények Európája – a közösségi jog alkalmazása” című 2007-es közleményében vázolt megközelítéséhez, egyúttal köszöni Geringer asszonynak ezt a tanulságos jelentést.

A Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít a közösségi jog helyes alkalmazásának. Ez szerepel a Barroso-Bizottság prioritásai között, és a Bizottság éberén gyakorolja a „Szerződés őréként” betöltött szerepét. A Bizottság ezért komoly erőfeszítést tett, hogy a polgárok és a vállalkozások érdekében javítson munkamódszerén, amint ezt a 2007-es közleményben kifejti.

E fejlesztések közé tartozik a jogsértési ügyekben való gyakoribb döntéshozatal bevezetése az idei évtől, hogy elkerüljük a késedelmeket az ügyek továbbhaladásában, valamint az EU-s kísérleti projekt ez év áprilisi bevezetése. A kísérleti projekt 15 tagállamban fogja tesztelni a problémamegoldás és a tájékoztatás fejlettebb módszerét, hogy a polgárok és a vállalkozások számára gyorsabb, jobb eredményeket tudjunk biztosítani. Az EU-s kísérleti projekt működéséről szóló aktuális, adatszerű információkat el fogjuk küldeni az előadónak, de a teljes jelentésre, mint már ígértük, csak egy év elteltével lesz lehetőség, amikorra kellő tapasztalat gyűlik össze az első következtetések levonásához. Teszteljük továbbá a közösségi jog alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket nyomon követő tisztviselők alkalmazását néhány tagállami képviselői hivatalban, hogy kiderüljön, ez mennyiben képes javítani a hatékonyságot. Ez tükrözi a valóságot, miszerint a közösségi jog alkalmazásával kapcsolatos kérdések minden esetben tagállami intézkedéseket érintenek. Ez a munka ezért a Bizottság részéről szoros együttműködést igényel a tagállami hatóságokkal, hogy megpróbáljanak megfelelő, gyors megoldásokat találni. Egy intézményközi közös megegyezés szintén jelentős szerepet játszhatna a hatékonyabb szabályozási menetrend e fontos részében.

Ezzel összefüggésben ajánlottam fel, hogy az előadóval hangoljuk össze a jogszabályok alkalmazásának jövőbeni felülvizsgálatait a különböző területeken, hogy biztosítsuk a naprakész információt. Dolgozunk a fokozott átláthatóságról szóló 2007-es közleményben bejelentett kezdeményezések bevezetésén. Az idei éves jelentést most véglegesítjük a jelenlegi helyzetről szóló stratégiai értékelés, a kérdések fontossági sorrendje és egy cselekvési program formájában, hogy az alapul szolgáljon az intézményközi vitához.

Befejezésül szeretném megemlíteni, hogy Geringer asszony jelentése is támogatja a polgároknak útmutatást nyújtó közös kapcsolattartókat. Megerősíthetem, hogy a Bizottság már dolgozik e cél érdekében. Amint tudjuk, elő fogjuk terjeszteni értékelésünket és javaslatainkat.

Geringer asszony, Ön különösen nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy nyomon kövessük az egyenlő bánásmódról szóló irányelvek végrehajtását. Biztosíthatom róla, hogy a tagállami átültetésről teljes körű

felmérés készült. Több mint 40 jogsértési eljárás indult, és ezeket a mielőbbi eredmények érdekében aktívan folytatjuk.

Elnök. – A napirendi pontot ezzel lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

24. A szabályozó ügynökségek intézményi aspektusainak jövőbeli rendezésére vonatkozó stratégiáról szóló jelentés (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont Papastamkos úr jelentésének (A6-0354/2008) rövid ismertetése, az Alkotmányügyi Bizottság nevében, a szabályozási ügynökségek intézményi szempontjainak jövőbeli rendezésére irányuló stratégiáról (2008/2103(INI)).

Georgios Papastamkos, előadó. – (EL) Elnök úr, a 29 európai szabályozási ügynökség első ránézésre talán „mikrointézménynek” tűnhet, de valójában egyértelműen „makrohatást” gyakorolnak, és mára az Európai Unió elismert paraintézményeivé váltak.

A szabályozási ügynökségek túlzott elszaporodása kétségkívül azzal a következménnyel járt, hogy túlzottan felerősödött az európai szabályozási tevékenység, elszakadtak egymástól és átláthatatlanná váltak az európai politikák, és általában véve nehezebbé vált a funkcionális összehangolás.

Az összes európai ügynökség esetében sürgős kérdésként merül fel a tevékenységük és az általuk elért eredmények időközi felülvizsgálatának szükségessége. Arra van szükség, hogy közös minimumszabályokat és -elveket határozzunk meg a szabályozási ügynökségek felépítése, működése és ellenőrzése tekintetében, annak érdekében, hogy azok harmonikus módon beépíthessék működésükbe a Szerződések rendszeréből következő alapelveket.

Miután a Tanács nem volt hajlandó jogi erővel bíró aktus elfogadására, és elvetette az intézményközi megállapodás megkötésére irányuló javaslatot, a Bizottság úgy határozott, hogy javasolja egy intézményközi munkacsoport felállítását, amely meghatározná a szabályozási ügynökségek keretszabályozását, valamint az Európai Unió minden egyes szervének hatásköreit ezen ügynökségek vonatkozásában.

Úgy vélem, hogy ez a javaslat nem elégíti ki az Európai Parlament intézményközi megállapodás megkötésére vonatkozó elvárásait. A közös megközelítés csupán egy közbenső szakasz a kötelező jogi erővel bíró szöveg elfogadása felé vezető úton. Természetesen megértem, hogy a Bizottság szeretne kivezető utat találni a hosszasan húzódó intézményközi tétlenkedésből. Üdvözlendő annak az intézményközi munkacsoportnak a létrehozása, amely összeállítja majd a szabályozási ügynökségek tevékenységéből levonható tanulságok részletes közös mérlegét, valamint pontosabban meghatározza majd a többszintű európai kormányzásban elfoglalt helyüket.

A kérdéses ügynökségek felépítése és működése tekintetében javasolt – a lehetőségekhez mérten közös – megközelítés célja a bürokratikus nehézkesség csökkentése annak érdekében, hogy az ügynökségek korrekt és hatékony módon láthassák el szabályozási szerepkörüket, valamint lehetőség nyíljon ellenőrzésükre és a korunk által megkívánt ellenőrzési (auditálási) feladatok és elszámoltatás – bárha részleges – elvégzésére. Az intézményközi összhang és megközelítés óhajtott „közös keretének” adandó elsőbbség a szabályozási ügynökségek hozzáadott értékének általában vett optimalizálását jelenti az európai kormányzás struktúráiban, feltételként szabva a megnövelt átláthatóságot, az érezhető demokratikus ellenőrzést és a nagyobb hatékonyságot.

Végezetül arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a szabályozási ügynökségek felépítése és tevékenysége felett gyakorolt parlamenti felügyelet szentesítése megfelel annak a klasszikus demokratikus alapelvnek, amely valamennyi végrehajtó hatalommal rendelkező szervezet esetében megköveteli a politikai elszámoltathatóság erősítését. Az a lehetőség, hogy az Európai Parlament politikai felelősségre vonással élhet a szóban forgó ügynökségekkel szemben, összefügg a képviseleti demokrácia azon központi elvével, amely szerint meg kell vizsgálni a végrehajtó hatalom által hozott döntések törvényességét és megalapozottságát.

Joe Borg, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Bizottság üdvözlí az előadó, Papastamkos úr és a felelős és társbizottságok pozitív hozzáállását az „Európai ügynökségek – A további teendők” című márciusi közleményben előterjesztett főbb elemekhez. Ezek közé tartozik az új ügynökségek indítványozására vonatkozó moratórium, az ügynökségi rendszer közelgő értékelése, és egy intézményközi munkacsoport létrehozása.

Mint tudják, nagy jelentőséget tulajdonítunk az ügynökségek által az európai kormányzásban betöltött helyről és szerepről szóló intézményközi párbeszéd újraindításának, amely párbeszéd célja a szabályozási ügynökségekről szóló egységes elképzelés és a velük szembeni közös megközelítés kialakítása.

A Bizottság bízik abban, hogy a Parlament most már képes lesz arra, hogy haladéktalanul kinevezze képviselőit az intézményközi munkacsoportba.

A Tanács részéről is számítunk a kedvező válaszra, hogy a Bizottság közleményének nyomon követése a kellő időben haladhasson előre.

Bízunk benne, hogy az intézményközi munkacsoport még az év vége előtt megalakul. Ezt a csoportot szorosan be fogjuk vonni az értékelési folyamatba is, amelyet a Bizottság most készül elindítani.

Mielőtt még befejezném, hadd mondjam el, hogy a Bizottság szándékosan nyitva hagyta a kérdést, hogy az intézményközi párbeszéd végeredménye milyen formát öltjön, hogy ne menjen elébe a vitáknak. Az intézményközi munkacsoport fogja eldönteni, hogy következtetéseinek milyen formát kíván adni. A következtetéseket viszont végrehajtani is sokféleképpen lehet – olykor elég a legjobb gyakorlatok terjesztése, más esetekben az ügynökségek alapító okiratainak módosítására lehet szükség.

A Parlament és Bizottság között e téren példás együttműködés alakult ki, és biztos vagyok benne, hogy a továbbiakban is eszerint fogunk dolgozni.

Elnök. – A napirendi pontot ezzel lezárom.

A szavazásra kedden kerül sor.

25. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

26. Az ülés berekesztése

(Az ülést 23.55-kor berekesztik.)